

FACULTAT DE DRET

Universitat
de Barcelona

Autoinforme d'acreditació

Grau de Dret

Grau de Relacions Laborals

Grau de Criminologia

Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració

Grau de Gestió i Administració Pública

Màster d'Advocacia

Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

Màster de Dret de l'Empresa i els Negocis

Màster de Gestió Pública Avançada

Sumari

0. Dades identificadores	6
1. Presentació del centre	7
2. Procés d'elaboració de l'autoinforme	12
3. Valoració de l'assoliment dels estàndards	16
3.1 Estàndard 1: Qualitat del Programa formatiu	16
3.1.1 El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES	16
3.1.2 El Pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i els objectius de la titulació	16
3.1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat a la titulació i el nombre és coherent amb el de places ofertes	16
3.1.4 La titulació disposa dels mecanismes de coordinació docent adequats	20
3.1.5 L'aplicació de les diferents normatives es duu a terme de manera adequada i té un impacte positiu en els resultats de la titulació	24
3.2 Estàndard 2: Pertinència de la informació pública	25
3.2.1 La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques de la titulació, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits ..	25
3.2.2 La institució garanteix un accés fàcil a la informació rellevant de la titulació a tots els grups d'interès i hi inclou els resultats del seguiment i, si escau, de l'acreditació de la titulació	29
3.2.3 La institució publica el SAIQU en què s'emmarca la titulació	30
3.3 Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació (SAIQU /SGIC)	30
3.3.1 El Sistema de Garantia de la Qualitat de la Facultat de Dret	30
3.3.2 El SGIQ implementat ha facilitat el procés de disseny i aprovació, el procés de seguiment i modificació, i el procés d'acreditació de les titulacions (3.1, 3.3 i 3.4 AQU)	31
3.3.3 El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial dels resultats d'aprenentatge i la satisfacció dels grups d'interès (3.2 AQU)	33
3.3.4 El SGIQ implementat es revisa periòdicament per analitzar-ne l'adequació i si s'escau es proposa un pla de millora per optimitzar-lo (3.5 AQU)	34
3.4 Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu	34
3.4.1 Consideracions generals de centre sobre l'adequació del professorat al programa formatiu	34
a) Política de professorat	
b) Encàrrec docent i assignació docent	
c) Valoració dels resultats de les enquestes a l'alumnat sobre la satisfacció de la docència (graus i màsters)	
3.4.2 En els graus	36
a) El professorat del centre té els requisits de nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional (4.1 AQU)	
b) El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per exercir les seves funcions i atendre els estudiants (4.2 AQU)	

3.4.3 En els màsters	41
a) El professorat del centre té els requisits de nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional (4.1 AQU)	
b) El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per exercir les seves funcions i atendre els estudiants (4.2 AQU)	
3.4.4 La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent del professorat (4.3 AQU)	46
3.5 Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge	48
3.5.1 Els serveis d'orientació acadèmica donen suport adequadament en el procés d'aprenentatge, i els serveis d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral	48
3.5.1.1 Orientació acadèmica als estudiants	48
3.5.1.2 Pla d'Acció Tutorial (PAT)	49
3.5.1.3 Altres accions concertades d'orientació acadèmica	51
3.5.1.4 Grau de satisfacció dels estudiants amb els serveis d'orientació acadèmica	55
3.5.2 Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació	55
3.6 Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius	56
3.6.1 La política docent de la Facultat de Dret	56
a) Model docent en ensenyaments de grau (metodologia i avaluació)	
b) Model docent en ensenyaments de màster	
c) Activitats acadèmiques complementàries	
d) Còpia, plagi i procediments fraudulents	
e) PEQ vinculats al model docent, a la programació academicodocent i al desplegament dels ensenyaments de grau i màster	
f) Normatives acadèmiques i docents (de centre i d'universitat)	
g) Selecció d'assignatures (grau i màster)	
3.6.2 Grau de Dret	66
a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)	
b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)	
c) Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)	
3.6.3 Grau de Relacions Laborals	69
a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)	
b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)	
c) Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)	
3.6.4 Grau de Criminologia	74
a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)	
b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)	
c) Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)	

3.6.5	Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració	77
	a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)	
	b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)	
	c) Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)	
3.6.6	Grau de Gestió i Administració Pública	80
	a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)	
	b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)	
	c) Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)	
3.6.7	Màster d'Advocacia	84
	a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)	
	b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)	
	c) Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)	
3.6.8	Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional	87
	a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)	
	b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)	
	c) Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)	
3.6.9	Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia (112)	90
	a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)	
	b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)	
	c) Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)	
3.6.10	Màster de Dret de l'Empresa i els Negocis	93
	a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)	
	b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)	
	c) Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)	
3.6.11	Màster de Gestió Pública Avançada	97
	a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell del MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)	
	b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)	
	c) Els valors dels indicadors acadèmics són adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)	
3.6.12	Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats a les característiques de la titulació (6.4 AQU)	100

4. Valoració i propostes de millora	103
4.1 Estat de les propostes de millora establertes en els informes de seguiment	103
4.1.1 Grau de Dret	103
4.1.2 Grau de Relacions Laborals	105
4.1.3 Grau de Criminologia	107
4.1.4 Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració	109
4.1.5 Grau de Gestió i Administració Pública	110
4.1.6 Màster d'Advocacia	112
4.1.7 Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional	113
4.1.8 Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia	114
4.1.9 Màster de Dret de l'Empresa i els Negocis	115
4.1.10 Màster de Gestió Pública Avançada	116
4.2 Pla de millora de les titulacions de la Facultat de Dret	117
4.2.1 Àmbit: Metodologia i avaluació	119
4.2.2 Àmbit: Planificació academicodocent	122
4.2.3 Àmbit: Formació del professorat	125
4.2.4 Àmbit: Avaluació i seguiment dels ensenyaments	125
4.2.5 Àmbit: Gestió acadèmica del centre	127
4.2.6 Àmbit: Participació estudiantil	129
4.2.7 Àmbit: Informació pública	130
4.2.8 Àmbit: Pràctiques curriculars i extracurriculars i d'ocupabilitat	132
5. Evidències	134
Crèdits	144

0. Dades identificadores

Universitat ..... Barcelona
Nom del centre ..... Facultat de Dret
Dades de contacte ..... Av. Diagonal, 684
08034 Barcelona
Tel. 93 402 43 42
E-mail ..... dega-dret@ub.edu

Responsables d'elaborar l'autoinforme ..... Comitè d'Avaluació Interna
Responsables de revisar l'autoinforme ..... Equip de Govern de la Facultat
Responsables d'aprovar l'autoinforme ..... Junta de Facultat
Data d'aprovació ..... 23 de febrer de 2015

Titulacions impartides al centre (graus i màsters)	Codi RUCT	Crèdits ECTS	Any d'implantació	Responsable de la titulació
Grau de Dret	2500295	240	2009/2010	Dra. Marta Bueno
Grau de Relacions Laborals	2500297	240	2009/2010	Prof. Fernando Barbancho
Grau de Criminologia	2500294	240	2009/2010	Dr. Víctor Gómez
Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració	2500289	240	2009/2010	Dr. Josep Maria Reniu
Grau de Gestió i Administració Pública	2501237	240	2009/2010	Prof. Margarita Camós
Màster d'Advocacia	4313634	90	2012/2013	Dra. Mariló Gramunt
Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional	4312215	60	2010/2011	Dr. Jordi Capó
Màster de Criminologia, Política Criminal i Sociologia Juridicopenal	4313893	90	2013/2014	Dr. Joan J. Queralt Dr. Ignacio Rivera
Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia	4313715	60	2012/2013	Dr. Sergi Cardenal
Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis	4313718	90	2012/2013	Dra. Maria Rosa Llàcer
Màster d'Estudis Jurídics Avançats		60	2014/2015	Dra. Laura Díez
Màster de Gestió Pública Avançada	4311533	60	2012/2013	Dr. Jaume Magre
Màster de Gestoria Administrativa	4313892	60	2013/2014	Dra. Monserrat Casanelles

Font: Gestió Acadèmica

1. Presentació del centre: la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona

La Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona, fundada l'any 1450, acumula una llarga tradició històrica i alhora és un centre modern i innovador en docència i recerca jurídica i politològica. La UB és l'única universitat espanyola que forma part de l'elit de les 200 millors universitats del món, segons els *QS World University Rankings 2013* i la Facultat es troba, segons el mateix rànquing (by Subject), entre els 51 i 100 millors centres d'ensenyament de Dret del món, sent la primera de les catalanes que hi figura (rànquings 13-14, i 14-15). La Universitat de Barcelona també és l'única universitat espanyola que pertany a la LERU (League of European Research Universities), xarxa restringida a 21 universitats europees amb perfil destacat en recerca, entre les quals les universitats de Cambridge, d'Oxford, de Heidelberg, de Freiburg, de Leiden, l'Imperial College London, etc. La Facultat pertany al Comitè de govern de Dret al si de la LERU.

La Facultat de Dret ofereix nombroses oportunitats de mobilitat internacional als seus estudiants, inclosa l'oportunitat única de seguir els [programes de doble titulació amb Universitats nord-americanes](#), i acull a nombrosos estudiants estrangers. Igualment la Facultat atreu a un nombre important de professors visitants que s'integren en els diferents grups de recerca i participen de les activitats docents

La Facultat de Dret és una de les facultats més grans (en nombre d'estudiants i professorat) i més antigues de la Universitat de Barcelona. Amb una àmplia oferta de Graus i Postgraus, la Facultat és un centre de referència nacional i internacional. La Facultat de Dret la componen tres edificis: l'edifici principal (construït l'any 1958 i guardonat amb el prestigiós premi FAD); l'antic Col·legi Major Ilerdense (1981-1982) i l'edifici Tomás y Valiente (1996). La Facultat té adscrits 8 departaments i 7.585 estudiants matriculats. Hi treballen 385 persones com a professors i personal investigador, i 95 com a personal d'administració i serveis. [Accés a ampliació d'informació sobre: Història / Espais i edificis / Rellevància internacional / Organització i funcionament institucionals](#)

> [QS World University Rànquing by subject 2014 Law](#)

> [Academic Ranking of World Universities](#) (ARWU: rànquing de Xangai) + [notícia](#)

> [NTU Rankink \(180 en Ciències Socials\)](#)

> [Ránkings I-UGR \(1a en Ciència Política\)](#) + [notícia](#)

Oferta docent de la Facultat

La Facultat de Dret disposa d'una oferta docent àmplia i variada, que consta de 5 graus, 3 itineraris dobles o dobles graus, 1 títol propi de graduat, 2 dobles titulacions amb universitats dels USA, 8 màsters universitaris, més de 60 títols de postgrau dels quals 15 són màsters propis, 20 diplomes de postgrau, 15 títols d'expert, 2 cursos superiors d'universitat i 12 cursos d'extensió universitària, a més dels cursos i seminaris de formació continuada i dels organitzats pels departaments.

> [Quadre resum de les titulacions de grau i màster a acreditar](#)

Graus

El curs 2009-2010, la Facultat de Dret va iniciar la implantació progressiva dels cinc nous graus adaptats a l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES):

- Dret
- Relacions Laborals
- Criminologia
- Ciència Política i de l'Administració
- Gestió i Administració Pública

En tots els casos els nous graus van substituir les titulacions anteriors, de rangs diferents (licenciatura, diplomatura i llicenciatura de segon cicle), i algunes amb un arrelament molt antic. Els estudis de Dret s'imparteixen a la Universitat de Barcelona des dels orígens medievals de la Universitat, el 1450. A partir de la dècada de 1990 la Facultat de Dret va començar a impartir nous ensenyaments: les llicenciatures de segon cicle de Ciències Polítiques (Resolució UB Pla d'estudis 19/9/1994) i de Ciències del Treball (Resolució UB 30/10/2001); les diplomatures de Gestió i Administració Pública (Resolució UB 25/5/1993, modificat l'11/10/2001) i de Relacions Laborals (Resolució UB 12/12/1994); i la llicenciatura completa de Ciències Polítiques i de l'Administració (Resolució UB 9/2/2006). Els estudis de criminologia a la UB tenen una història i una trajectòria particulars i precoces, ja que s'inicien el curs 1957-1958. L'origen de l'actual títol propi de graduat en Investigació Privada el trobem en l'autorització ministerial de 1981, un primer diploma superior de Criminologia data del 1985, l'ensenyament de segon cicle del 1995, i el graduat propi del 2001.

La implantació dels graus es va fer de maneres diferents en funció de les circumstàncies específiques de cadascun: el grau de Dret va implantar 1r i 2n curs el 2009-2010, i després un curs nou cada any; el grau de GAP va implantar els 4 cursos el primer any; i els altres tres graus van implantar el nou títol any per any. Les extincions, com es pot veure a les taules corresponents, es van fer en tots els graus any per any: el primer any que un grau ja no impartia docència d'un curs, hi havia dret a examen durant dos anys. El curs 2012-2013 es va completar la implantació de tots els graus, que han substituït progressivament les antigues llicenciatures (Dret, Ciència Política i de l'Administració; i Criminologia i Ciències del Treball com a llicenciatures de segon cicle) i diplomatures (Relacions Laborals i Gestió i Administració Pública), algunes de les quals ja estan totalment extingides i d'altres es troben en l'últim any amb dret a examen sense docència.

> [Taula de les titulacions en extinció](#)

> [Taula de les titulacions extingides](#)

Dobles graus (o itineraris dobles)

A l'empara del que disposa l'Acord de la CACG de la UB de 21/12/2009 sobre models per cursar a la Universitat de Barcelona ensenyaments oficials de grau de manera simultània, la Facultat de Dret disposa, des del curs 2010-2011, d'una oferta d'itineraris dobles:

- Dret – ADE
- Dret – Ciència Política i de l'Administració
- Dret – Gestió i Administració Pública

Aquesta fórmula permet respondre a unes necessitats formatives més perfilades d'un segment important de nous estudiants, i també permet satisfer una [exigència social de formació acadèmica més ben integrada](#). L'estudiant s'acull a una organització temporal que li permet compaginar les classes i les activitats acadèmiques d'ambdós ensenyaments, i complir els requisits establerts per obtenir els títols de grau d'acord amb el que estableixen els plans d'estudis respectius, sumant assignatures o crèdits dels dos plans. Per tant, els itineraris dobles no són un grau en el qual convergeixen matèries de dues carreres o en el qual s'integrin dos graus existents, sinó que són [un itinerari acadèmic, al final del qual l'estudiant obté dos títols de dos graus](#) en un termini diferent i en unes condicions de coordinació acadèmica millors que si els hagués cursat simultàniament de manera autònoma i lliure. L'itinerari integrat preveu un determinat nombre de reconeixement de crèdits de matèries comunes o coincidents entre un grau i l'altre.

Els estudiants interessats en qualsevol de les dobles titulacions han de seleccionar-la expressament en el moment de fer la preinscripció a la Universitat (PAAU). La Universitat ofereix poques places per a aquestes titulacions (70 places de nou ingrés a Dret-ADE, i 20 a Dret-CPA i Dret-GAP) i hi accedeixen estudiants amb notes d'accés considerablement elevades.

> [Oferta de graus](#)

> Oferta de dobles itineraris:

> [Dret-ADE](#)

> [Dret-CPA](#)

> [Dret-GAP](#)

Títol propi de graduat

A partir del 2001 la Facultat va oferir els títols propis de graduat en Criminologia i de graduat en Investigació Privada. El primer dels títols, i per acord ministerial de 2004 (Orden ECI/4171/2004 de 13 de diciembre), donava accés a la llicenciatura de segon cicle de Criminologia. Aquest títol propi de graduat en Criminologia va entrar en procés d'extinció amb la implantació del grau de Criminologia a partir del 2009-2010. En canvi, el títol propi de graduat en Investigació Privada se segueix oferint a la Facultat de Dret.

> [Graduat en Investigació Privada](#)

Dobles titulacions amb universitats dels USA

Des de fa més d'una dècada la Facultat de Dret ofereix dos programes de doble titulació de Dret amb universitats dels USA: amb la [Nova Southeastern University](#), a Florida, i amb la [Universitat de Puerto Rico](#), a San Juan. Aquests programes permeten a l'estudiant cursar un període d'estudis en una d'aquestes universitat nord-americanes (d'un any o d'un any i mig) i, si el supera amb èxit, obtenir el títol de graduat en Dret per la UB i el [Iuris Doctor](#). Aquest títol li permetrà [presentar-se a l'examen de la Bar Association per poder exercir l'advocacia als USA](#). Tenir dues titulacions de Dret, en dues de les principals àrees econòmiques i polítiques del món (USA i la Unió Europea), és un valor afegit molt considerable en el currículum de l'alumne, i la UB és la primera universitat espanyola que ofereix aquesta possibilitat.

> [Doble titulació UB-USA](#)

Màsters universitaris

La Facultat ha intentat que l'oferta de màsters universitaris sigui àmplia i completa, i alhora proporcionada al nombre de graus que imparteix el centre i a la seva capacitat docent. El mapa de màsters és complex i respon a l'equilibri entre diferents variables: que cada grau disposi, com a mínim, d'un màster universitari que permeti l'especialització; que els departaments implicats disposin de professorat suficient per impartir el títol; que l'ensenyament respongui a una necessitat acadèmica, social o professional real; que no hi hagi el mateix títol amb el mateix perfil; que el nou màster tingui una demanda suficient, etc.

Oferta de màsters universitaris:

- Advocacia
- Estudis Jurídics Avançats
- Criminologia i Sociologia Juridicopenal
- Anàlisi Política i Assessoria Institucional
- Gestoria Administrativa
- Gestió Pública Avançada
- Dret de l'Empresa i dels Negocis
- Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

Cal assenyalar que el màster universitari d'Advocacia, impartit conjuntament per la UB i l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (ICAB), és una peça essencial, i alhora diferent, de l'oferta docent. És un màster obligatori per als graduats en Dret que volen dedicar-se a l'exercici professional de l'advocacia, i l'oferta de places està creixent molt considerablement durant aquests últims anys:

- 50 places (2 grups) el curs 2012-2013 > 70 places (2 grups) el curs 2013-2014 > 140 places (4 grups) el curs 2014-2015 > 180 places (5 grups) el curs 2015-2016 (previsió pendent de confirmació) > Hi ha la previsió d'arribar, durant els propers anys, i segons la previsió de la *Memòria de verificació*, a una oferta de 250 places.

> [Oferta de màsters universitaris](#)

Postgraus (propis)

Com s'ha dit, la Facultat de Dret ofereix una extensa gamma de títols de postgrau. Entre els títols propis de postgrau, alguns amb una trajectòria de més de 25 anys, hi ha una oferta que abasta totes les tipologies que reconeix la Universitat de Barcelona:

- 15 màsters propis
- 20 diplomes de postgrau
- 15 títols d'expert
- 2 cursos superiors d'universitat
- 12 cursos d'extensió universitària
- Cursos i seminaris de formació continuada

> [Normativa de cursos de postgrau i d'extensió universitària \(aprovada pel Consell de Govern en la reunió de 29 de maig de 2013\)](#)

> [Oferta de títols propis de postgrau \(web\)](#)

> [Oferta de títols propis de postgrau \(publicació\)](#)

Professorat, personal d'administració i serveis, i estudiants

La comunitat universitària de la Facultat de Dret la formen 8.065 persones: 7.585 estudiants, 385 professors i 95 persones d'administració i serveis.

Professorat

El total de PDI adscrit als departaments de la Facultat de Dret el curs 2013-2014 el formaven 385 professors. D'aquests, 177 eren funcionaris (CU, TU i TEU), 17 eren professors contractats permanents (agregats), i 191 professors contractats temporals, entre els quals hi havia 151 professors associats. En termes relatius es pot dir que el professorat funcionari representa el 46 % del total del PDI, i el professorat associat el 39 %. El professorat en formació (lectors, ajudants LOU, investigadors postdoctorals, Juan de la Cierva, Ramon y Cajal i becariis) suma 32 persones, el 8,3 % del total del PDI de la Facultat. En l'apartat corresponent de l'informe s'hi pot consultar l'històric d'aquesta estructura i les conseqüències que ha tingut en la docència.

> [Taulas 1-3. Estructura del PDI de la Facultat de Dret segons categoria i dedicació \(2013-2014\)](#)

Personal d'administració i serveis

El PAS adscrit a la Facultat de Dret el formen 95 persones, distribuïdes en categories, funcions, procedència i unitats diverses. Aquesta quantitat de PAS representa l'1,2 % del total de persones usuàries dels serveis de la Facultat (estudiants, PDI i PAS). Les proporcions més significatives són les 26 persones adscrites a les dues secretaries (central i Relacions Laborals), 27 % del PAS, les 17 dels punts d'informació, el 17,9 %, i les 15 de biblioteca i de departaments, 15,8 % en cada cas. En el procés de reorganització administrativa de la Universitat de Barcelona, la Facultat de Dret aspira a obtenir més membres del PAS per atendre correctament les necessitats bàsiques que té plantejades actualment.

> [Taula 4. Distribució del PAS segons el lloc de treball \(2014-2015\)](#)

Estudiants

L'oferta docent de la Facultat de Dret va atreure un total de 7.585 estudiants matriculats el curs 2013-2014, entre títols oficials (grau, llicenciatura, diplomatura i màster) i propis (graduat i postgrau). D'aquests 7.585 estudiants, 6.197 (81,7 %) ho eren de títols oficials, i 1.388 (18,3 %) de títols propis. Entre els títols oficials, hi havia 5.451 estudiants matriculats als graus, el que representa un 87,9 % del total de títols oficials, 275 estudiants matriculats a màsters oficials, que representa el 4,4 % dels total de títols oficials, i 471 ho eren de titulacions en procés d'extinció

(licenciatures i diplomatures), el 7,6%. Entre els 5.451 estudiants de grau, el 51% (2.821) ho eren del grau de Dret, el 20,9% (1.142) del de Relacions Laborals, el 10% (548) de Criminologia, el 9,5% (522) de Ciències Polítiques i de l'Administració, i el 7,6% (418) de Gestió i Administració Pública.

Entre els màsters oficials, el curs 2013-2014 el 30% (84 alumnes) d'estudiants matriculats ho estava al màster d'Advocacia. Aquesta proporció creixerà en els propers anys i pot arribar a xifres pròximes al 50% en el curs 2014-2015 i superar aquest llinar en els cursos posteriors. Un 13,8% (38 alumnes) del total d'estudiants de màsters universitaris ho eren del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis, i la mateixa proporció del màster de Criminologia, Política Criminal i Sociologia Juridicopenal.

Els programes de mobilitat internacional d'estudiants, en els quals participa la Facultat de Dret, aporten la presència de **més de 100 estudiants estrangers a les nostres aules**. La majoria procedeixen d'altres estats membres de la Unió Europea, en el marc del programa ERASMUS (ara ERASMUS+). Un 10% dels estudiants estrangers arriben per altres programes com ara CINDA, convenis generals de la UB, Grup de Coimbra o convenis específics signats per la Facultat.

> [Dades sobre els programes de mobilitat del curs 2013-14](#)

El nombre d'estudiants matriculats a títols de propis va ser de 1.388 el curs 2013-2014, dels quals el 24,76% eren estrangers: 383 del graduat en Investigació Privada i 1.005 en títols propis de postgrau. Els estudiants de títols propis representen el 18,3% del total de l'alumnat de la Facultat. Però si comptem només els estudiants de postgrau, els postgraus propis (1.005) representen el 78,5% dels estudiants, mentre que els postgraus oficials (màsters universitaris), en què hi ha 275 alumnes, representen el 21,5% dels estudiants de postgrau.

> [Taula 5. Estudiants matriculats a títols oficials de la Facultat de Dret en el curs 2013/2014](#)

L'anàlisi de l'històric de dades mostra com ha disminuït, del 2009 al 2013, el nombre total d'estudiants matriculats a títols oficials i al títol propi de graduat, com a conseqüència del procés d'extinció de titulacions (licenciatures, diplomatures i un grau propi). En canvi estan estabilitzades les xifres d'estudiants de nou accés en els graus, atès que la Facultat ha impulsat, durant els últims anys, una política restrictiva respecte de l'oferta de places de nou accés. S'ha optat per disminuir el nombre de places respecte del nombre tan elevat d'anys anteriors, per millorar la qualitat de la docència i per poder atendre correctament els estudiants matriculats, amb els recursos docents, de PAS i materials disponibles.

> [Taula 6. Estudiants matriculats a títols propis de postgrau en el curs 2013/2014](#)

> [Taules 7-8-9-10. Evolució històrica dels estudiants matriculats a les titulacions de la Facultat de Dret \(2008-2015\)](#)

> [Taula 11. Nombre de graduats/titulats en el curs 2013/2014](#)

2. Procés d'elaboració de l'autoinforme

El procés i el resultat de l'elaboració de l'informe d'autoavaluació ha estat determinat per l'actitud de la Facultat de Dret davant del procés d'acreditació de les titulacions preceptiu.

En aquest sentit, és important remarcar que, més enllà de l'obligació legal d'acreditar les titulacions verificades, la Facultat s'ha compromès i s'ha implicat a fons en l'acreditació com un veritable instrument i una bona oportunitat d'autocrítica i de propostes de millora de la qualitat docent. Atès que és evident que ni la qualitat de la docència depèn només del procés d'acreditació ni que tota acreditació condueix necessàriament a una millora de la qualitat, des del centre l'acreditació ha estat considerada com una bona oportunitat per fer la revisió indicada un cop completat el cicle d'implantació dels graus i la major part dels màsters. D'altra banda, aquest informe permet constatar que algunes accions de millora ja tenen una llarga i dilatada trajectòria en el nostre centre, mentre que d'altres, previstes en els plans interns de millora de la docència, han acabat de cristal·litzar i convergir amb aquest procés d'acreditació.

Aquesta confluència d'iniciatives pròpies i del procés d'acreditació es pot constatar, per exemple, en les accions següents: la renovació total dels webs de les titulacions; la millora substancial de la qualitat i la quantitat de la informació publicada al web en obert; la creació i la publicació de les pàgines web del professorat, amb el seu perfil acadèmic i professional; el nou web del sistema de garantia interna de la qualitat; la creació del web *Futurs estudiants*; la culminació de la redacció detallada i aprofundida de tots els PEQ; la nova pàgina web, amb continguts substancials i procedimentals, del TFG de cada titulació; la confecció de la *Guia per a la realització del TFG* i la redacció de les rúbriques d'avaluació dels TFG i dels TFM. Totes són accions que igualment s'haurien dut a la pràctica, però que han trobat el moment adequat en el procés d'acreditació.

D'una altra banda, també convé assenyalar que la política de qualitat a la Facultat de Dret, amb la recollida i la valoració dels indicadors de qualitat i la planificació d'accions de millora, no és un procés *ex novo* aparegut amb l'acreditació, ni tan sols aparegut en el procés de seguiment de les titulacions (marc VSMA). Tal com s'indica en l'informe, hi ha evidències documentals que com a mínim des de 2005 –quatre anys abans de la implantació de l'EEES– ja hi havia una política de qualitat de la docència i les titulacions. Així ho testimonien les primeres jornades de debat i discussió sobre la millora de qualitat docent a la Facultat (2004), el *Pla de Millora de la Qualitat Docent de la Facultat de Dret* (2005), la *Memòria acadèmica i indicadors de qualitat* (2009), la secció web d'estudis i anàlisi d'avaluació i prospectiva sobre matèria academicodocent del centre (2007), el document de treball de l'equip de govern de la Facultat *La política acadèmica i docent de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona (2010-2012)* (2010), la creació del servei tècnic SAIQU-Dret (= SGIQ) (2012), entre d'altres actuacions.

En aquest context, en definitiva, l'informe per a l'autoavaluació de les titulacions és considerat com la culminació d'un procés i alhora un estímul per seguir en aquesta línia de millora contínua de la qualitat.

El procés ha estat liderat directament pel Deganat, a través del vicedeganat corresponent, i tota la coordinació l'ha feta l'oficina SAIQU/SGIQ-Dret.

Fases de la confecció de l'informe:

- 2014: El degà informa del procés d'acreditació als òrgans de la Facultat: Junta de Facultat, Comissió Acadèmica, Comissió de Professorat, Conferència de Directors i Secretaris de Departaments i Equip de Govern. En tots els casos es posa èmfasi en la importància i la rellevància del procés i en la necessitat d'implicar-hi tota la comunitat universitària del centre.
- Març de 2014: El SAIQU-Dret prepara documents de treball sobre l'acreditació a partir de l'Informe de rúbriques de la versió 1.0 de novembre de 2013 d'AQU-Catalunya.
- Abril de 2014: El Deganat (degà i vicedegans), caps d'estudis, direcció de l'Escola de Postgrau i SAIQU-Dret preveuen les accions de millora vinculades a l'acreditació per al curs 2014-2015.
- Maig-juny de 2014: Reunions separades de SAIQU/SGIQ amb vicedegans, caps d'estudis, Escola de Postgrau, Administració de Centre i SED per tancar tots els PEQ.

- Juliol de 2014: Primera versió de la Guia per a l'acreditació Facultat de Dret (cronograma detallat del procés).
- 18-9-2014: Constitució dels comitès d'avaluació interns. Es constitueix un CAI per a graus, presidit pel vicedegà d'Ordenació Acadèmica i un CAI per a màsters presidit per la directora de l'Escola de Postgrau. La sessió de constitució és presidida pel degà.
- 23-9-2014: Primera reunió de treball dels CAI. Es distribueix i es discuteix el quadre amb el cronograma i les tasques que ha de dur a terme cada membre durant els propers quatre mesos. S'acorda fer poques reunions plenàries, però en canvi fer tantes trobades bilaterals com sigui convenient entre VOA i SAIQU/SGIQ-Dret (que coordinen el procés) i els càrrecs i membres implicats.
- Setembre-desembre de 2014: VOA i SAIQU/SGIQ-Dret comencen la recollida d'evidències i la redacció de l'informe. Hi ha múltiples i constants reunions bilaterals SAIQU/SGIQ amb tots els òrgans implicats. Hi participen tots els càrrecs i òrgans de govern i acadèmics del centre: el degà, 3 vicedegans i 2 adjunts a vicedegans, 5 caps d'estudis, 5 coordinadors de màster, la directora de l'Escola Postgrau, el secretari de la Facultat, l'administradora de centre, 2 caps de Secretaria i de l'Oficina d'Afers Generals.
- Setembre-desembre de 2014: Es mantenen contactes i reunions amb responsables de l'Agència de Qualitat de la UB.
- 10 i 11 de novembre de 2014: S'organitza una sessió del CAI de graus i una sessió del CAI de màsters per analitzar la informació pública del TFG i TFM respectivament.
- 19 de desembre de 2014: SAIQU/SGIQ-Dret genera la primera versió de l'informe d'autoavaluació. S'envia a tots els membres dels CAI, a l'Equip de Govern i a l'Agència de Qualitat de la UB perquè aquest primer document sigui examinat la primera quinzena de gener de 2015.
- 12 gener de 2015: Reunió conjunta dels dos CAI per valorar la primera versió de l'informe i fixar les responsabilitats següents.
- 12 gener de 2015: Reunió amb la direcció de l'Agència de Qualitat UB per fer una primera valoració de la primera versió de l'informe. S'acorda, sobretot, reduir-ne substancialment l'extensió.
- 13 gener de 2015: Reunió monogràfica de l'Equip de Govern per valorar la primera versió de l'informe i ajustar-ne el cronograma previst.
- 15-20 de gener de 2015: Segueixen les reunions perquè cada membre millori i ajusti els textos de la primera versió de l'informe. Paral·lelament, tots els caps d'estudis, la directora de l'Escola de Postgrau i l'Equip de Govern obren un debat i discussió sobre el Pla de millora de les titulacions.
- 20 de gener de 2015: L'Equip de Govern tanca la proposta del Pla de millora i de l'informe d'autoavaluació, que serà sotmès a exposició pública.
- 21 de gener – 11 de febrer de 2015: L'informe d'autoavaluació (versió 4) és sotmès a informació pública. És comunicat a tota la comunitat universitària (estudiants, PDI i PAS) a través del butlletí informatiu (notícia principal i enllaç al document), monitors, web del centre i comunicació electrònica a tots els directors i secretaris de departaments adscrits i no adscrits. L'informe també és enviat a l'Agència de Qualitat UB per rebre'n les observacions.
- 11 de febrer de 2015: L'Equip de Govern valora les propostes sorgides de l'exposició pública i les comunicades per l'Agència de Qualitat de la UB.

Durant el període d'informació pública el document, disponible al web de la Facultat i comunicat al professorat de manera massiva, va ser objecte de nombroses visites/baixades: www.ub.edu/dret/intranet/DOCUMENT_ACREDITACIÓ.pdf

Data de consulta	Nombre de consultes	Data de consulta	Nombre de consultes
23/01/2015	85	1/02/2015	0
24/01/2015	11	2/02/2015	15
25/01/2015	1	3/02/2015	42
26/01/2015	86	4/02/2015	5
27/01/2015	27	5/02/2015	24
28/01/2015	7	6/02/2015	14
29/01/2015	11	7/02/2015	0
30/01/2015	4	8/02/2015	1
31/01/2015	0	9/02/2015	7
		10/02/2015	9
		11/02/2015	8
Total d'accessos			357

- 12 de febrer de 2015: Reunió conjunta dels dos CAI per examinar i valorar les propostes de l'exposició pública i les comunicades per l'Agència de Qualitat de la UB, per decidir quines hi són incorporades i en quins termes, i per aprovar l'informe.
- 13 de febrer de 2015: L'Equip de Govern del centre dóna el vistiplau als informes dels CAI i els envia als membres de la Junta de Facultat perquè siguin aprovats.
- 23 de febrer de 2015: Convocatòria de Junta de Facultat, en què es passa al debat i l'aprovació de l'informe d'autoavaluació.
- 25 de febrer de 2015: L'informe és enviat a l'Agència de Qualitat de la UB perquè sigui enviat a la Comissió d'Avaluació Externa (AQU-Catalunya).

Composició dels comitès d'avaluació interna

CAI graus	
Max Turull Rubinat (President)	Vicedegà d'Ordenació Acadèmica
Mònica Navarro-Michel	Vicedegana de Recerca i Relacions Internacionals
Laura Huici Sancho	Adjunta a la Vicedegana de Recerca i Relacions Internacionals
Daniel Vázquez Albert	Vicedegà de Relacions Institucionals
Gemma Rubio Gimeno	Adjunta al vicedegà de Relacions Institucionals
Marta Bueno Salinas	Cap d'estudis del grau Dret
Fernando Barbancho Tovillas	Cap d'estudis del grau de Relacions Laborals
Josep M. Reniu Vilamala	Cap d'estudis del grau de Ciències Polítiques
Margarita Camós Ramió	Cap d'estudis del grau de GAP
Víctor Gómez Martín	Cap d'estudis del grau de Criminologia
Domènec Sibina Tomàs	Secretari de la Facultat
Catalina Moragues Pérez	Administradora de Centre
M. Carme Oliva Albaladejo	Cap de la Secretaria d'Estudiants i Docència de Dret
Sílvia Orts Graells	Secretaria d'Estudiants i Docència de Relacions Laborals
Berta Roca Acedo	SAIQU/SGIQ-Dret
Jaume Hombrado Trenado	Estudiant de grau
Carmen Lahoz Corriols	Estudiant de grau
CAI màsters	
Marina Solé Català (Presidenta)	Directora de l'Escola de Postgrau
Mònica Navarro-Michel	Vicedegana de Recerca i Relacions Internacionals
Laura Huici Sancho	Adjunta a la vicedegana de Recerca i Relacions Internacionals
Daniel Vázquez Albert	Vicedegà de Relacions Institucionals
Gemma Rubio Gimeno	Adjunta al vicedegà de Relacions Institucionals
Jordi Capó Giol	Coordinador de màster
Sergi Cardenal Montraveta	Coordinador de màster

Dolors Gramunt Fombuena	Coordinadora de màster
M. Rosa LLàcer Matacàs	Coordinadora de màster
Jaume Magre Ferran	Coordinador de màster
Domènec Sibina Tomàs	Secretari de la Facultat
Catalina Moragues Pérez	Administradora de Centre
M. Carme Oliva Albaladejo	Cap de la Secretaria d'Estudiants i Docència de Dret
Berta Roca Acedo	SAIQU/SGIQ-Dret
Dídac Ramírez Casas	Estudiant de màster

- > [Designació del degà dels membres del CAI.](#)
- > [Acta de constitució dels CAI](#)
- > [Convocatòries i actes de reunió dels CAI celebrats.](#)
- > [Acta del CAI sobre l'aprovació de l'autoinforme d'acreditació](#)
- > [Acta de la Junta de Facultat 23-2-2015 d'aprovació de l'autoinforme d'acreditació](#)

3. Valoració de l'assoliment dels estàndards

3.1 Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

3.1.1 El perfil de competències de la titulació és consistent amb els requisits de la disciplina i amb el nivell formatiu corresponent del MECES.

El perfil de competències de les titulacions s'ha mostrat consistent una vegada ha estat posat en pràctica, amb els graus verificats. El procés de verificació havia assenyalat la conveniència d'ajustar les competències d'alguns graus, i una vegada fet i verificat el grau, ara la pràctica ha mostrat la solidesa de les competències previstes. La prova que les competències són coherents amb el MECES és que resulten coherents quan són analitzades amb les competències dels títols de màster que donen continuïtat als graus. La visió i l'anàlisi de les competències de grau i de màster d'una mateixa titulació, quan hi ha una correspondència, evidencia que no hi ha reiteracions i que dibuixen un perfil curricular progressiu i adequat al nivell formatiu de cada fase.

3.1.2 El pla d'estudis i l'estructura del currículum són coherents amb el perfil de competències i els objectius de la titulació.

Malgrat les incerteses en aquest punt quan van ser verificades les titulacions –en aquell context no era fàcil aconseguir la coherència i l'alineació adequades entre pla estudis, perfil competencial i objectius de titulació– considerem que hi ha coherència i harmonia en el conjunt de les titulacions i en l'eix que s'ha assenyalat. Els ajustaments de l'estructura del currículum al perfil de competències i als objectius de la titulació s'han produït per la via de les modificacions que han estat introduïdes en els plans d'estudis de les titulacions durant els últims anys. I d'una altra banda, a través de la millora i l'ajustament dels plans docents de les assignatures s'ha avançat en aquest mateix objectiu de coherència. La realitat és que gràcies a les modificacions dels plans d'estudis i a les millores dels plans docents, avui dia (2015) la coherència entre el pla d'estudis, l'estructura del currículum i el perfil de competències i objectius de titulació és superior a la inicial (2009). Sens dubte, hi ha hagut un procés de millora constant al llarg d'aquest període.

El web de Gestió de la Qualitat de la Facultat de Dret disposa d'un apartat específic sobre els processos de verificació de les titulacions. En aquest espai s'hi poden trobar totes les memòries verificades i les resolucions de verificació positiva emeses pel Consell d'Universitats.

També s'hi poden trobar els informes de modificació i les memòries de verificació modificades dels graus de Criminologia, Relacions Laborals i Gestió i Administració Pública que es van presentar en el procés de modificació d'aquestes titulacions, i que van obtenir un informe favorable de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya.

> Accés a la informació pública de les memòries i les resolucions de verificació de les titulacions de la Facultat de Dret. [Grau](#) i [màster](#).

3.1.3 Els estudiants admesos tenen el perfil d'ingrés adequat a la titulació i el nombre és coherent amb el de les places ofertes

El nombre d'estudiants que accedeixen als graus de la Facultat és coherent amb el nombre de places que s'ofereixen en cadascuna de les titulacions. No obstant això, el sistema català d'assignació de places a les universitats públiques fa que, en tots els graus, el nombre final d'estudiants de nou accés superi el nombre de places ofertes entre, aproximadament, un 5 i un 10% (per exemple 550 matriculacions per a una oferta de 500 places). Al llarg de la implantació dels graus, podem observar que en molts dels graus la demanda en primera opció ha estat superior a 1, fet que ens indica que el nombre d'estudiants que han demanat l'accés en primera opció ha estat superior al nombre de places ofertes. Tot i que la demanda en primera opció del grau de Gestió i Administració Pública (en endavant GAP) ha disminuït força en el curs 2013/2014, com es pot observar en la taula 13, finalment s'hi va acabar matriculant un nombre superior d'estudiants al

nombre de places ofertes. Això ens indica que un gran percentatge dels estudiants de nou accés del grau de GAP no ha escollit el grau en les primeres opcions, fet que s'ha de tenir en compte en l'anàlisi dels resultats.

Taula 12. Evolució de les matriculacions de nou accés als graus (2009-2014)

	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014	
	Places	Matriculats								
Grau de Dret	550	563	500	559	450	601	430	541	430	584
Grau de Dret/ADE	-	-	70	72	70	69	60	61	60	62
Grau de Dret/Ciència Política	-	-	20	25	20	24	20	22	20	19
Grau de Dret/GAP	-	-	-	-	-	-	20	30	20	19
Grau de Relacions Laborals	300	322	280	282	280	301	260	257	260	266
Grau de Criminologia	120	128	140	150	140	154	140	133	140	150
Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració	100	109	100	135	100	137	100	138	100	149
Grau de Gestió i Administració Pública	100	115	90	90	100	112	120	104	120	145

Font: Planificació Acadèmica. Secretaria d'Estudiants i Docència

Els estudiants que accedeixen als graus de la Facultat tenen un perfil adequat a la titulació. Majoritàriament, els estudiants són dones, menors de 20 anys, que accedeixen a la Universitat per la via de les PAU i que s'hi matriculen a temps complet. **Pel que fa a la via d'accés, tot i que majoritàriament la via predominant és la de les PAU (Dret, Criminologia i Ciències Polítiques i de l'Administració, amb el 71,88 %, 60,39 % i 69,28 % respectivament en el curs 2013-2014), observem que la via dels CGFS o assimilats va augmentant en els darrers cursos, i en el cas del grau de Relacions Laborals esdevé la segona via d'accés dels estudiants, amb un percentatge força alt (32 %) i proper al de la via d'accés de les PAU (41 %).** Aquest canvi de tendència en la via d'accés dels estudis de Relacions Laborals sí que ha comportat un impacte en el perfil dels estudiants d'aquest grau. Amb l'objectiu d'analitzar més a fons el nou perfil d'estudiants i les seves necessitats, la Facultat de Dret participa, conjuntament amb el grau d'Educació Social, en el Projecte REDICE *Model d'actuació acadèmicodocent per a l'adaptació a la Universitat dels estudiants amb un perfil no tradicional. El cas d'Educació Social i Relacions Laboral de la UB.*

> [Projecte REDICE14-1485 concedit](#)

Taula 13. Demanda en primera opció dels graus de la Facultat 2009-2013

	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014	
	Demanda en la opció	Demanda total								
Grau de Dret	1,45	4,67	1,47	5,09	1,72	6,16	1,57	5,5	1,32	11,8
Grau de Relacions Laborals	0,81	3,19	0,95	3,76	1,05	4,98	1,08	4,5	0,84	4
Grau de Criminologia	3,73	15,52	2,43	11,08	2,49	11,69	1,99	9,8	2,26	10,7
Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració	1,15	7,91	0,85	8,72	1,46	10,63	1,21	9,2	0,72	8,9
Grau de Gestió i Administració Pública	0,7	3,3	1,03	5,38	0,84	5,3	0,78	4,1	0,32	3,6

Font: Planificació Acadèmica. Secretaria d'Estudiants i Docència

> **Taula 14.** Evolució de la via d'accés dels estudiants de grau (2009-2013)

És important comentar que el perfil dels estudiants dels graus descrit a les memòries de verificació conté alguns paràmetres massa subjectius, fet que de vegades dificulta poder valorar perfectament l'adequació del perfil que figura a les memòries. L'interès de la Facultat per conèixer el perfil d'estudiant dels graus va comportar dur a terme un estudi més exhaustiu del perfil dels estudiants de nou accés, del curs 2009-2010 i de tots els graus, a partir de les dades a què havien de respondre en el qüestionari de la tutoria prèvia a la matriculació, obligatòria per a tots els estudiants. Aquest estudi recull dades com el sexe, l'edat, les vies d'accés, les notes d'accés, la llengua materna, els hàbits de lectura, i el nivell d'estudis dels pares entre d'altres dades sobre les característiques dels estudiants de nou ingrés. Per altra banda, també podem afirmar que el perfil d'ingrés dels estudiants és l'adequat, ja que les taxes de rendiment que obtenen en els diferents graus són satisfactòries (per sobre del 75 %) i per tant ens indiquen que un gran percentatge d'estudiants superen els crèdits a què es matriculen.

> Accés a l'estudi sobre el perfil d'accés dels estudiants dels graus.

> Accés a l'estudi sobre el perfil d'accés dels estudiants del grau de Dret.

> **Taula 15.** Dades sobre el perfil dels estudiants de grau de nou accés.

En el cas dels màsters, el perfil d'accés dels estudiants que figura a la *Memòria de verificació de les titulacions* està més delimitat, i per tant facilita més la valoració de l'adequació del perfil a la titulació. Per altra banda, el fet de poder determinar els requisits d'accés de la titulació facilita també poder valorar més objectivament si el perfil dels estudiants real s'ajusta als requeriments preestablerts per cadascuna de les titulacions. En aquest sentit, cal remarcar que el perfil d'accés dels estudiants de màsters és l'adequat a les titulacions. Majoritàriament, els estudiants dels màsters són homes, d'entre 22 i 24 anys, espanyols, i que s'hi matriculen a temps complet. Només en els cas del màster de Gestió Pública Avançada els estudiants es matriculen majoritàriament a temps parcial (70 %). Pel que fa a les titulacions d'accés dels estudiants de nou ingrés als màsters són plenament coherents amb els requisits i amb les característiques de la titulació. En el màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia s'observa que les titulacions d'origen són molt més diverses, i no sempre són de l'àrea de les ciències socials i jurídiques. Aquest fet s'explica perquè en el perfil d'accés del màster es va prioritzar l'experiència professional sobre la titulació acadèmica, ja que està orientat a professionals que ocupin un lloc de direcció i gestió en cossos o departaments de seguretat.

En tots els casos, el nombre d'estudiants que accedeixen als màsters no sempre és coherent amb les places que s'hi ofereixen. En aquest sentit volem destacar l'estratègia seguida per la coordinació del màster de Gestió Pública Avançada, a partir del fet que el curs 2013/2014 hi hagués una davallada significativa del nombre d'estudiants de nou accés degut, en part, a l'escassa oferta de places i de promoció interna en el sector públic. Després del decrement de la matrícula del curs 2013-2014 es van dur a terme diverses reunions per recollir la informació necessària i reorientar el màster. La primera reunió es va dur a terme amb exalumnes, per conèixer els punts forts i les debilitats del màster. Es va seguir la mateixa estratègia amb algun dels professors amb més experiència en el màster i, finalment, es van fer reunions prospectives amb algunes institucions públiques per tal de conèixer les necessitats formatives i el format més adequat per al públic que tradicionalment havia estat el majoritari del màster de Gestió Pública Avançada. Després de recollir la informació necessària es va fer una proposta de màster modular, amb assignatures optatives més lligades als problemes actuals de la gestió pública i als reptes de la nova prestació dels serveis públics. El resultat és satisfactori, ja que s'han pogut signar convenis de col·laboració amb diverses institucions públiques, que assegurin una matrícula acceptable en els propers anys. La matrícula del curs 2014-2015 s'ha situat novament en els 40 alumnes.

Pel que fa al màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional, la xifra d'estudiants matriculats en el curs d'implantació (curs 2010/2011) va ser molt baixa, ja que només s'hi van matricular 11 alumnes. Tal com es va indicar en els informes de seguiment, la informació pública (web de la titulació) no es va poder fer oficial fins al 26 de juliol, fet que va comportar no poder fer una difusió adequada del màster. El curs 2011/2012, la matrícula presenta un augment significatiu i arriba als 21 matriculats. Però en els cursos 2012-2013 i 2013-2014 la matrícula torna a caure

en 12 i 13 persones. La crisi econòmica i l'augment del preu de les matrícules podrien explicar aquesta caiguda, que es produeix d'una manera generalitzada en la majoria dels màsters del sistema universitari català.

De cara a l'edició del curs 2014-2015 s'han dut a terme dues accions essencials. Per una banda, una enquesta a les persones que havien demanat informació sobre el màster o havien fet tràmits de prematriculació i que finalment no s'hi havien matriculat. Les respostes van ser concloents: la raó per no matricular-s'hi era el preu del màster i no pas de tipus acadèmic. El màster interessava però no es podia pagar.

Una raó secundària, però que era evident, especialment per als estudiants sud-americans, era la qüestió lingüística. Això ha comportat modificar i millorar el web amb una edició en català, una altra en castellà i una altra en anglès. També s'ha adoptat el criteri que les classes s'imparteixin en castellà, i així consta en la informació pública. També s'han reforçat encara més els mecanismes de seguiment de totes les persones que s'interessen pel màster, de manera que la informació no es faci tan sols per l'Escola de Postgrau sinó des del mateix màster. Aquesta doble informació combina, per tant, els aspectes més burocràtics amb els aspectes més acadèmics, pedagògics i de recerca. Sembla que aquests esforços han donat resultat i aquest curs la matrícula de nou ingrés al màster supera les 20 persones, que és una xifra de matriculació equivalent, o fins i tot superior, a la de titulacions similars en d'altres universitats. La pràctica demostra que els estudiants de grau de la mateixa universitat que ofereix el màster no l'hi fan, ja que prefereixen fer un estudi de màster en una altra universitat o en un altre país. Aquesta opció pot ser justificada, i fins i tot convenient, per a l'individu; però sens dubte obliga el màster a buscar estudiants en d'altres indrets i no a la mateixa universitat. I això, que podria haver estat un punt feble, ha acabat sent una fortalesa del màster, ja que s'acaba nodrint d'estudiants estrangers i d'altres universitats.

Taula 16. Evolució del nombre de matriculacions de nou accés als màsters oficials (2008-2013)

	Màster d'advocacia		Màster d'anàlisi política i assessoria institucional		Màster de direcció estratègica de seguretat i policia		Màster de dret de l'empresa i els negocis (*)		Màster de gestió pública avançada (*)	
	Estudiants de nou accés	Total estudiants matriculats	Estudiants de nou accés	Total estudiants matriculats	Estudiants de nou accés	Total estudiants matriculats	Estudiants de nou accés	Total estudiants matriculats	Estudiants de nou accés	Total estudiants matriculats
Places ofertes	50		40		30		40		40	
2008/2009							24	59	10	27
2009/2010							27	47	47	51
2010/2011			11	11			26	42	30	62
2011/2012			21	23			25	53	39	65
2012/2013	32	32	12	21	15	15	32	42	45	56
2013/2014	55	87	13	17	15	30	24	41	13	32

Font: Planificació Acadèmica. Secretaria d'Estudiants i Docència

> [Taula 17. Dades del perfil dels estudiants de nou accés dels màsters](#)

> [Taula 18. Titulacions d'accés a màster del curs 2013/2014](#)

El SAIQU de la Facultat de Dret disposa de dos procediments (PEQ 030 per als graus i PEQ 040 per als màsters) que regulen els processos relacionats amb el perfil d'accés, la captació, la selecció i la matriculació d'estudiants, així com la recollida i anàlisi dels indicadors. També és important destacar que els indicadors i l'anàlisi dels perfils queden recollits anualment a la *Memòria acadèmica i d'indicadors de qualitat* de la Facultat, en els informes de seguiment de les titulacions, i en l'apartat de dades del web de gestió de la qualitat.

> [PEQ 030](#)

> [PEQ 040](#)

> [Accés al web del SAIQU/SGIC](#)

3.1.4 La titulació disposa d'uns mecanismes de coordinació docent adequats

Una Facultat amb 7.500 estudiants, 385 professors, 5 graus, 8 màsters universitaris i més de 60 títols propis, ha de disposar d'uns sistemes de coordinació institucionals establerts i eficients. En aquest apartat farem referència només als mecanismes de coordinació acadèmica i docent, tant per al conjunt de la Facultat com per a cadascuna de les titulacions. Aquests mecanismes, establerts per a l'àmbit academicodocent, tenen com a objectiu incrementar l'eficàcia i assegurar la qualitat de l'acció docent.

Els mecanismes establerts pretenen que la coordinació acadèmica i docent funcioni en els diferents nivells: *a)* intern de cada titulació; *b)* horitzontal: entre les diverses titulacions del mateix nivell (entre tots els graus i entre els màsters); *c)* vertical: entre les titulacions i els òrgans de govern superiors i inferiors; *d)* funcional: vinculant, per a la matèria academicodocent, els diferents òrgans de govern i les unitats i serveis d'administració.

La regulació estatutària i reglamentària dels diferents òrgans acadèmics ordinaris que intervenen en la coordinació docent es pot consultar a:

> [Estatut UB](#)

> [Reglament de la Facultat de Dret](#)

Consell d'Estudis:

Cada titulació disposa d'un consell d'estudis format de manera paritària per professors i estudiants. En formen part professors de tots els departaments que imparteixen docència en la titulació. El consell d'estudis elegeix el cap d'estudis entre un professor que en forma part. Per garantir la màxima coordinació, al consell d'estudis hi assisteix no només un professor representant de cada departament, tal com assenyala la normativa de la UB, sinó un professor representant de cada àrea departamental. **La funció del consell d'estudis és essencial per garantir una bona coordinació docent:** s'hi aproven els horaris de cada curs acadèmic, el calendari d'exàmens, els plans docents i tota la programació academicodocent del curs, i també l'encàrrec docent que és formulat als departaments perquè imparteixin docència i assignin el professorat. **L'encàrrec docent de tots els consells d'estudis i comissions de màster és formulat a partir d'una plataforma informàtica pròpia anomenada GED (Gestió d'Encàrrecs Docents) ideada per facilitar la coordinació amb els departaments.**

> [Web Consell d'Estudis](#)

> [Actes i convocatòries grau de Dret](#)

> [Actes i convocatòries grau de Relacions Laborals](#)

> [Actes i convocatòries grau de Criminologia](#)

> [Actes i convocatòries grau de Ciències Polítiques i de l'Administració](#)

> [Actes i convocatòries grau de Gestió i Administració Pública](#)

> [GED](#)

Comissió de coordinació de màster:

Cada màster universitari té una comissió de coordinació, de la qual forma part un professor de cada departament que imparteix un mínim del 20% de crèdits de docència al màster. De manera similar a un consell d'estudis, però amb una representació estudiantil menor, la comissió coordina i aprova els horaris, el calendari d'exàmens, els plans docents i l'encàrrec docent formulat als diferents departaments.

Coordinació d'ensenyaments de grau (CE+SED+VOA):

La Facultat dona molta importància a la coordinació de tots els ensenyaments, tant de grau com de màster. Per bé que cada ensenyament de grau té un marge important d'autonomia de funcionament, tal com reconeix i regula l'Estatut de la UB, es creu convenient que hi hagi elements comuns i de coordinació dins de la Facultat. Amb una periodicitat regular, i sempre que les circumstàncies ho exigeixen, es fan reunions a les quals assisteixen els 5 caps d'estudis (i els seus adjunts segons la temàtica que s'hi hagi de tractar), les 2 caps de Secretaria d'Estudiants i Docència (Facultat i Relacions Laborals) i el vicedegà d'Ordenació Acadèmica, que les convoca i

que exerceix la funció de coordinador d'ensenyaments. Eventualment es convida a participar-hi la persona responsable de la unitat SAIQU/SGIQ de la Facultat. Aquestes reunions no tenen caràcter orgànic, en el sentit que els membres que hi assisteixen no integren cap òrgan reconegut per l'Estatut de la UB, però en canvi tenen una importància funcional cabdal. Les reunions de coordinació d'ensenyaments tenen el contingut següent:

- Tractar i resoldre temes transversals i comuns a totes les titulacions.
- Impulsar accions comunes.
- Harmonitzar criteris academicodocents i administratius de les titulacions.
- Fer la funció d'enllaç entre el Deganat i les titulacions.
- Abordar els temes que seran tractats a les comissions acadèmiques de centre.

> [Convocatòries de coordinació d'ensenyaments de grau](#)

Coordinació d'ensenyaments de màsters:

De manera regular es fan reunions de coordinació de màsters universitaris, a les quals assisteixen els coordinadors de tots els màsters, personal d'administració i serveis de l'Escola de Postgrau, la tècnica de formació i la directora de l'Escola de Postgrau de la Facultat, que convoca les reunions i coordina el conjunt dels màsters. **Per bé que cada màster té una especificitat molt marcada, la Facultat estima molt convenient que hi hagi una base comuna per a tots els màsters i que s'estableixin alguns criteris de funcionament i d'ordenació acadèmica per a totes les titulacions de màster.** Les reunions de coordinació de màsters tenen funcions similars a les dels ensenyaments de grau.

> [Actes i convocatòries](#)

> [Reglament: Consell de direcció de l'Escola de Postgrau](#)

Comissió Acadèmica de Centre (CAC)

La Comissió Acadèmica de Centre és una comissió delegada de la Junta de Facultat. Té el doble format de comissió acadèmica plenària i de comissió acadèmica permanent. És convocada en un o altre format en funció del contingut dels assumptes que s'hi hagin de tractar. És una comissió molt important perquè discuteix, resol i aprova la major part dels temes academicodocents de graus i màsters, atès que la Junta de Facultat es reuneix tres vegades per curs. **Precisament per facilitar la tasca de coordinació acadèmica i docent, el 23 de juliol de 2013 va ser modificat el reglament de la Facultat de Dret, per tal que de la Comissió Acadèmica Plenària en formessin part tots els caps d'estudis, tots els coordinadors de màster i tots els directors de departament, a més d'una representació del professorat, de l'alumnat i del PAS.** Aquesta composició àmplia i completa la converteix en una comissió poc àgil però molt representativa. La Comissió Acadèmica Permanent té una composició més reduïda, però també en formen part tots els caps d'estudis i tots els coordinadors de màster. En ambdues comissions també hi participen les caps de Secretaria, l'administradora de centre, el vicedegà de Relacions Institucionals (responsable de la coordinació de les pràctiques curriculars i extracurriculars), el secretari de la Facultat, i el vicedegà d'Ordenació Acadèmica. La Comissió Acadèmica la convoca i la presideix el degà. **Amb la composició esmentada es garanteix una coordinació i una participació de tots els càrrecs amb responsabilitat acadèmica i docent, i també de l'equip deganal de la Facultat.** Tota la documentació és publicada amb anticipació en un campus virtual d'accés restringit. Els acords es publiquen al web de la Facultat i són de lliure accés a tots els membres de la Facultat.

> [Convocatòries CAC](#)

> [Actes CAC](#)

> [Campus Virtual CAC \(convocatòries, documents i actes\)](#)

Junta de Facultat

La Junta de Facultat és el màxim òrgan de govern i decisió de la Facultat, però alhora exerceix una certa funció de coordinació, també academicodocent, entre els diferents sectors que conformen la Facultat. Més enllà de la funció de govern, el diàleg institucional que s'hi estableix entre els òrgans de govern presents en virtut del càrrec (equip de govern, caps d'estudis, directors de departaments), professors electes, representació del PAS i estudiants electes, té una funció

de coordinació. D'altra banda, els estudiants elegits a Junta es converteixen en interlocutors legítims dels estudiants quan el govern de la Facultat ha de coordinar determinades accions de contingut academicodocent. En d'altres ocasions, els interlocutors són els estudiants membres dels consells d'estudis.

> [Actes Junta](#)

> [Campus Virtual Junta \(convocatòries, documents i actes\)](#)

Equip de Govern de la Facultat

Més enllà de les atribucions reconegudes a l'Equip de Govern de la Facultat per l'Estatut UB i el Reglament de la Facultat, en la pràctica aquest òrgan col·legiat també exerceix importants i gens negligibles funcions de coordinació academicodocent. Això és així perquè la composició de l'equip, va més enllà del mínim que estableix l'Estatut de la UB i és transversal. Formen part de l'Equip de Govern el degà, els vicedegans, els adjunts als vicedegans, la directora de l'Escola de Postgrau, la cap d'estudis del grau de Dret, el secretari de la Facultat i l'administradora de Centre. Aquesta composició permet un diàleg i una coordinació eficaços entre el govern de la Facultat i les àrees i serveis que depenen de l'Administració de Centre (en matèria academicodocent: SED, OAG, punts informació, departaments), entre el govern de la Facultat i el principal ensenyament en nombre d'estudiants i professors, entre el govern de la Facultat, l'administració i tot l'àmbit de màsters i postgraus, i també, en fi, entre els diferents vicedeganats i entre cada vicedeganat amb el Deganat.

Conferència de Directors i Secretaris de Departaments adscrits

Amb una certa periodicitat trimestral, i en tot cas quan les circumstàncies ho requereixen, el degà convoca la Conferència de Directors i Secretaris de Departaments de la Facultat de Dret. És una instància no reconeguda explícitament en el Reglament de la Facultat, ni a l'Estatut de la UB, però en canvi s'ha mostrat com una de les iniciatives més eficaços per a la coordinació institucional i també academicodocent. Convoca directors i secretaris de departaments adscrits (a més a més de l'àrea de Filosofia del Dret, integrada actualment en un departament de la Facultat d'Economia i Empresa) i hi ha representades totes les àrees departamentals. En aquestes reunions el degà planteja per al debat i el diàleg temes importants, alguns dels quals posteriorment seran adoptats i aprovats pels òrgans corresponents. És, també, un mitjà eficaç perquè la informació important circuli fins arribar a tot el professorat.

> [Convocatòries Conferència Directors i Secretaris de Departaments](#)

Departaments (Pla docent i assignació docent)

Tenint en compte que l'Estatut de la UB atribueix als departaments la responsabilitat d'impartir la docència als diferents ensenyaments de la Universitat (art. 26 i 28), el **Consell de Departament és una peça clau en la coordinació docent i acadèmica**, si més no dins l'àmbit de la docència que un departament té encarregada. Aquesta coordinació s'expressa sobretot en dos moments o accions: en l'elaboració i aprovació del Pla docent i en l'aprovació de l'assignació del professorat.

- Pla docent: Efectivament l'elaboració i aprovació del pla docent exigeix un grau important de coordinació. **El departament ha de coordinar els membres per tal de consensuar i aprovar un pla docent únic per a cada assignatura.** Aquesta unitat, fruit de la coordinació, és indubtable i imprescindible en el temari de cada assignatura, i en alguns altres aspectes generals, però no forçosament en el sistema d'avaluació, que pot diferir entre els grups (quan hi ha més d'un grup d'una mateixa assignatura). Aquestes diferències també estan sotmeses a l'aprovació del departament, juntament amb la resta del pla docent (temari, bibliografia, metodologia, etc.), que indica les particularitats en els models o criteris d'avaluació de cada grup o professor. Incloure tota aquesta informació en el pla docent permet que els estudiants en tinguin un coneixement directe i, per tant, que en disposin –ja que és publicada durant el mes de juliol– en el moment de la matriculació, que és durant el mes de setembre, i aleshores puguin fer l'elecció de grup. La flexibilitat i la diversitat en les metodologies o criteris d'avaluació permet adaptar-se als diferents perfils que poden tenir els grups: segons si són del torn de matí o de tarda, de docència presencial o semipresencial, de matrícula més o menys nombrosa, amb una presència més o menys important d'estudiants estrangers, etc. Igualment permet al professorat i als departaments introduir elements de prova per millorar els mètodes i criteris d'avaluació en el context del recent i progressiu

establiment de l'EEES i la metodologia d'aprenentatges que el caracteritza. D'altra banda, hi ha departaments en què els membres han optat per acordar un pla docent amb un únic model d'activitats avaluable, prova de síntesi o d'avaluació única.

- Assignació docent: Una vegada un departament ha rebut els diferents encàrrecs docents dels consells d'estudis i les comissions de coordinació de màster, ha de fer l'assignació docent, que consisteix a decidir quin professorat impartirà cada assignatura encarregada al departament. Per bé que això es podria fer a partir d'un acte d'autoritat del departament, que acabaria ratificant el consell de departament, el més habitual és pactar, consensuar i, en definitiva, coordinar l'assignació docent tenint-hi en compte moltes variables (com ara els perfils de recerca, les hores PDA, els encàrrecs de gestió, els càrrecs, la llengua de docència, l'experiència del professorat, etc.) i els interessos diversos del professorat.

> [Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures i de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges \(aprovada per Consell de Govern en data 8 de maig de 2012\)](#)

> [Estatut UB sobre departaments](#)

Comissió de Protocol Academicodocent

La Comissió de Protocol Academicodocent es va constituir l'any 2008 per elaborar aquest document, que constitueix la normativa marc sobre metodologia i avaluació dels graus de la Facultat. Aquesta normativa, aprovada per Junta de Facultat el 2009, preveia la continuïtat de la Comissió per valorar-ne l'aplicació i fer-hi propostes de modificació, que serien aprovades per la Comissió Acadèmica. L'element de coordinació de la Comissió rau en el fet que hi participen professors representants de tots els departaments adscrits i que s'hi han afegit tots els caps d'estudis dels graus de la Facultat.

> [Protocol acadèmic i docent, 2009-2010 \(explicació del procés i de la Comissió\)](#)

> [Comissió de protocol acadèmic i docent](#)

> [Històric: Protocol acadèmic i docent](#)

Agenda Docent Electrònica

El protocol academicodocent per als nous graus aprovat per la Junta de Facultat (26/03/2009) disposava la constitució d'equips docents a cada grup i la utilització de l'Agenda Docent Electrònica (ADE) com a mitjà de coordinació dels professors. L'Agenda Docent Electrònica és una aplicació informàtica molt senzilla en què cada professor d'un mateix grup introdueix les dates i la informació bàsica de les seves activitats d'avaluació continuada en un calendari electrònic. De moment són els professors els que hi entren les dates de les activitats d'AC obligatòries de les seves assignatures. També s'hi poden introduir, i els estudiants ho agraeixen, les dates de les altres activitats secundàries de l'assignatura. **La funció de l'ADE, però, no és tant notificar dates sinó coordinar-ne la distribució en el temps i evitar concentracions innecessàries i perjudicials per a la qualitat del treball.** El criteri general és que no coincideixin dues activitats un mateix dia i que no n'hi hagi més de tres en una mateixa setmana.

> [Accés a l'ADE com a usuari PDI](#)

> [Accés a l'ADE del grau de Dret com a estudiant](#)

> [Article sobre les ADE a la Facultat de Dret \(vid. pàg. 10\)](#)

Professor tutor/coordinador docent de grup/classe (primer curs de grau)

El PAT de la Facultat estableix la figura del tutor de grup per a tots els grups/classe de primer curs i per a tots els graus. Aquest tutor és un professor d'alguna de les assignatures que els estudiants tenen a primer curs. El PAT atribueix a aquest professor/tutor també la funció de coordinador docent dels professors assignats a aquell grup. Això no obstant, es tracta d'una coordinació docent de perfil bàsic: el tutor/coordinador s'ocupa que tots els professors del grup hagin introduït les dades i dates de les activitats d'avaluació a l'ADE i estableix un diàleg constant amb els alumnes sobre els problemes o dubtes que puguin tenir com a grup/classe (els problemes o dubtes individuals són resolts pel tutor de carrera). **En aquest sentit, el tutor/coordinador està en comunicació permanent amb els altres professors del grup.** Convé assenyalar que aquesta coordinació docent només és possible al primer curs de cada grau, i en molta menor mesura a

segon curs. A primer curs els estudiants són assignats a un grup en funció de la lletra del cognom i, per tant, hi ha homogeneïtat de grup en totes les assignatures del curs. A partir de segon curs hi ha llibertat d'elecció de grup, per tant els estudiants poden escollir un grup diferent per a cada assignatura i això provoca que es trenqui la unitat de grup, ja que a cada assignatura/grup hi pot haver estudiants diferents, no coincidents.

- > [Pla d'acció tutorial \(2013-2017\) de la Facultat de Dret \(tutor/coordinador docent\) \(vid. pàg. 7\)](#)
- > [Professors tutors/coordinadors docents \(grau de Dret, 2014-2015\)](#)
- > [Protocol acadèmic i docent dels graus de la Facultat de Dret \(coordinació docent\) \(vid. pàg. 8\)](#)

Grup pilot coordinat M4 (primer curs del grau de Dret 2014-2015)

Per al curs 2014-2015 es va instituir, per acord de la Comissió Acadèmica (plenària) de 20 de maig de 2014, amb caràcter pilot, la figura del grup coordinat en un grup del grau de Dret. Tots els professors que imparteixen docència en un grup coordinat es constitueixen en equip docent. L'equip agrupa tots els professors que consten al Gr@d impartint docència en el grup, tant al primer semestre com al segon. Els departaments d'assignatures afectades han seleccionat el professorat adient per a aquesta iniciativa, i l'assignació docent serà la mateixa durant dos cursos consecutius, com a mínim. Un professor dels que imparteix docència en el grup ha assumit la coordinació a proposta del Deganat i ha assumit simultàniament la tutoria grupal dels estudiants.

- > [Accés al document Contingut de la coordinació docent grup pilot M4, acord CAC 20/5/2014](#)
- > [Accés al Pla docent conjunt del grup coordinat M4](#)
- > [Campus Virtual del professorat del grup coordinat](#)

3.1.5 L'aplicació de les diferents normatives es duu a terme de manera adequada i té un impacte positiu sobre els resultats de la titulació

Hi ha 4 normatives acadèmiques bàsiques, l'aplicació de les quals s'ha fet de manera adequada i han tingut efectes positius en els resultats de les titulacions.

Protocol academicodocent per als graus de la Facultat de Dret. El protocol actua, de fet, com a normativa d'avaluació i docència interna de la Facultat, que concreta i adapta la normativa general de plans i docents i d'avaluació de la Universitat de Barcelona. Sens dubte, el Protocol academicodocent ha estat la normativa que ha tingut un impacte més gran i transcendent en els resultats de les titulacions. Ha universalitzat per a totes les assignatures de tots els graus de la Facultat un determinat model d'avaluació continuada, que havia estat experimentat des de l'any 2006 amb els anomenats grups adaptats EEES, i el rendiment acadèmic (crèdits superats respecte de crèdits a què s'havien matriculat) va tenir un increment molt notable. En el grau de Dret, per exemple, la taxa de rendiment va passar del 39,61 % (2005-2006) al 70,3 % (2011-2012) en estudiants de nou accés, i del 48,74 % (2005-2006) al 73,96 % (2011-2012) en la resta d'estudiants de grau. En els altres graus hi va haver un increment similar.

- > [Protocol academicodocent per als graus de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona \(Junta de Facultat de 26 de març de 2009; actualitzat per CAC de 12 de juny de 2014\):](#)

Normativa de permanència de la Universitat de Barcelona per a estudiants que cursen graus i màsters. Aquesta normativa va introduir la dosi necessària i justa de *tensió docent* perquè els estudiants fossin més realistes a l'hora de matricular-se dels crèdits que realment podien cursar i aprovar. Això hauria contribuït a reduir la taxa d'abandonament i a incrementar les taxes d'èxit, de rendiment i d'eficiència. A més a més, aquesta normativa obligava a mantenir la coherència de l'itinerari curricular de les titulacions i evitava que es produïssin buits (assignatures pendents de primers cursos arrossegades fins al final) en l'itinerari de l'estudiant. La normativa posava èmfasi en els instruments acadèmics per damunt dels econòmics. No obstant això, amb posterioritat a l'entrada en vigència de la normativa, la crisi econòmica i l'increment dels preus de les taxes universitàries ha incidit —i sovint de manera excessiva, abusiva i dramàtica— en un sentit semblant.

- > [Normativa de permanència de la Universitat de Barcelona per a estudiants que cursen graus i màsters universitaris \(Consell de Govern de 8 de maig de 2012; Consell Social de 26 de juliol de 2012\)](#)
- > <http://www.ub.edu/acad/noracad/permanencia.pdf> (espanyol)

Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures i de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges. Aquesta normativa també ha estat important. No només s'han fet plans docents de totes les assignatures —fet minoritari fa només 10 anys—, sinó que **els plans docents han guanyat progressivament en qualitat i precisió**. La combinació de la normativa de plans docents i la de protocol acadèmicodocent ha conduït a **un procés de convergència en la unificació de criteris docents i d'avaluació en una mateixa assignatura**, un fet significatiu en una Facultat amb una tradició d'una gran atomització docent. Els plans docents de les assignatures milloren cada curs i són objecte de valoració i d'ajustaments constants, tant per part dels departaments responsables de les assignatures com també dels respectius consells d'estudis o de les comissions de coordinació de màster i de la Comissió Acadèmica, que els valida en última instància.

> [Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures i de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges \(aprovada per Consell de Govern en data 8 de maig de 2012\)](#)

Les normatives de TFG i de TFM (Universitat i Facultat) han tingut tres impactes importants. En primer lloc, en la **vertebració del procés d'elaboració del TFG i del TFM**, des de l'elecció del tutor i el tema fins a la defensa del treball; en segon lloc, en l'**establiment dels criteris generals de presentació formal dels treballs escrits**; i en tercer lloc, en l'**establiment dels criteris d'avaluació mitjançant rúbriques** per a cada tipologia de TFG i TFM de cada grau i màster. Les rúbriques tenen l'objectiu de facilitar la tasca avaluadora de les comissions, ja que unifiquen els criteris d'avaluació sobre unes bases mínimes i comunes i consensuades. A més, les rúbriques aporten una informació molt significativa als estudiants, que contribueix a una millora notable dels treballs.

> [Normes generals reguladores dels Treballs de fi de Grau de la Universitat de Barcelona \(Consell de Govern de la UB de 7 de juny de 2011\)](#)

> [Normativa sobre el treball de fi de grau als ensenyaments de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona \(text refós aprovat per CAC de 20 de maig de 2014\)](#)

> [Normes generals reguladores dels treballs de fi de màster universitari de la Universitat de Barcelona \(aprovades per la Comissió Acadèmica del Consell de Govern de 8 de juny de 2011 i per Consell de Govern de 19 de juliol de 2011\)](#)

> [Normativa reguladora dels treballs de fi de màster de la Facultat de Dret \(aprovada per CACG de 5 d'abril de 2013; modificació dels articles 9 i 10 per CAC de 21 de juliol de 2014\).](#)

3.2 Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

La Facultat de Dret ha fet una aposta decidida en els darrers cursos per potenciar la comunicació adreçada als diferents grups d'interès que es relacionen amb la Facultat. El sistema de comunicacions de la Facultat inclou un ampli i variat ventall de mitjans: pàgina web del centre sistematitzada per espais, butlletí setmanal, monitors, correu electrònic, panells de difusió, cartelles, memòries i vídeos d'activitats, pòsters, díptics i quadríptics.

La informació pública ha esdevingut una fase clau en el procés de presa de decisions per part dels òrgans de govern de la Facultat, i els mitjans de comunicació interns vehiculen aquests processos d'informació i participació.

D'altra banda, el sistema de comunicacions de la Facultat també està destinat a la difusió de l'oferta docent i de l'activitat de recerca que s'hi desenvolupa.

La responsabilitat del sistema de comunicacions de la Facultat recau sobre el Vicedegnat de Relacions Institucionals, àrea de comunicació, que està al servei de totes les unitats de gestió de la Facultat. L'àrea de comunicació compta amb un tècnic responsable del manteniment diari i periòdic dels diversos espais web i dels altres mitjans de difusió de la informació pública.

3.2.1 La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques de la titulació, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits

a) El web de la Facultat s'estructura de manera ben diferenciada per distribuir les informacions adreçades als col·lectius externs (futurs estudiants, entitats i societat en general) i als col·lectius interns (estudiants, PDI i PAS):

a.1) col·lectius externs, lateral esquerre del web:

- [informació institucional sobre la Facultat](#) (història, ubicació, òrgans de govern, departaments, professorat, administració, etc.)
- la informació sobre el [professorat estructurada per departaments, per àrees i alfabèticament](#) (aquesta última inclou els professors d'altres facultats i externs que imparteixen docència a la Facultat)
- la informació sobre [els departaments](#), amb uns webs també renovats i amb continguts homogenis (Presentació/Membres/Docència/Recerca) que s'actualitzen a l'inici de cada semestre (per ex. [web del Departament de Dret Constitucional i Ciència Política](#))
- [l'oferta formativa de grau](#) i [l'oferta formativa de postgrau](#)
- [web específicament creada per a futurs estudiants](#) i informació general per als [estudiants de batxillerat](#) i els [antics alumnes](#)
- la informació sobre [el servei d'ocupabilitat](#)
- [la informació promocional de caràcter eminentment gràfic](#) i que inclou [el vídeo de presentació de la Facultat](#), gravat l'estiu de 2013 i disponible en català, en castellà i en anglès.
- espai [Dret i societat](#), destinat a difondre, en reproducció en temps real, *streaming* i mitjançant repositori, activitats acadèmiques d'especial interès social

a.2) Col·lectius interns (estudiants, PDI i PAS), central i lateral dret del web, destacadament:

- **Informació de l'oferta dels diversos ensenyaments de grau:** amb motiu de l'acreditació s'ha promogut i assolit la renovació dels webs dels cinc ensenyaments de la Facultat. Els nous webs dels graus estan creats mitjançant gestor de continguts, que en simplifica l'edició i el manteniment, i presenten un disseny adaptatiu que permet veure'n el contingut des de dispositius mòbils. [A escala informativa, el nou web millora significativament l'accés a les informacions acadèmiques més rellevants](#), com ara els plans docents de les assignatures, l'avaluació, el treball de fi de grau, la matrícula, la relació de professors per assignatura, les dades de l'ensenyament vinculades al sistema de garantia de la qualitat, etc.

> [Web del grau de Dret](#)

> [Informació doble titulació UB-USA grau de Dret](#)

> [Web del grau de Relacions Laborals](#)

> [Web del grau de Criminologia](#)

> [Web del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració](#)

> [Web del grau de Gestió i Administració Pública](#)

> [Web del doble itinerari Dret/ADE](#)

> [Web del doble itinerari Dret/CPA](#)

> [Web del doble itinerari Dret/GAP](#)

El menú dels nous webs, que han estat creats i publicats amb caràcter pilot per als ensenyaments de Dret, a petició de la Facultat, és el resultat de la decisió conjunta del Vicerectorat de Política Docent, l'Agència de la Qualitat UB i la unitat d'Entorns web.

El menú o tutorial dels webs de graus incorpora els apartats següents, a fi de proveir informació exhaustiva sobre el desenvolupament operatiu de cada titulació:

Presentació		
Objectius i competències	Accés i admissió	Perfil d'accés Vies i condicions d'accés Preinscripció
	Pla d'estudis	Pla d'estudis Itineraris i mencions Reconeixement de crèdits Treball final de grau
	Metodologia docent i sistema d'avaluació	Organització i metodologia docent Sistema d'avaluació
Sortides professionals	Suport a l'estudi	Pla d'acció tutorial Beques i ajuts Accions de suport i d'orientació Mobilitat
Matrícula	Calendari, horaris, aules i avaluació	Calendari acadèmic Horaris de classe Avaluació
	Plans docents i professorat	Plans docents Professorat
Pràctiques		
Dades de l'ensenyament		
Avisos i notícies		
Dubtes, queixes i suggeriments		

És especialment rellevant la informació que cada web de grau conté sobre la relació de professors de l'ensenyament. Aquesta informació es genera mitjançant una aplicació, pilot a la UB exclusivament per a la Facultat de Dret, vinculada a l'aplicació de [curricul@](#), que permet crear la pàgina web de cada professor amb indicació de la seva formació, perfil, línies d'investigació, publicacions, docència, etc. L'aplicació es va posar en marxa el segon semestre del curs 2013-2014 i ja ha assolit la publicació de la pàgina web personal del 50 % del professorat. L'acció és el resultat de les diverses accions impulsades des del centre, en coordinació amb GREC UB i amb l'Oficina de la Gestió de la Recerca UB, que han donat el suport personalitzat al professorat. La informació sobre el professorat s'enllaça als webs dels graus, organitzada per cursos (per ex. [professorat del grau de Dret](#)), i a qualsevol altre espai del web que ho requereixi. També resulta especialment clara la presentació conjunta dels plans docents de totes les assignatures d'un grau, organitzats també per cursos (per ex. [plans docents del grau de Criminologia](#)).

També és important destacar que des de l'inici de curs es publiquen totes les dates d'examen i de reevaluació de totes les assignatures, cosa que representa un esforç de coordinació important però que és d'una gran utilitat per a l'organització dels estudiants.

Pel que fa a la informació pública sobre el TFG, s'ha fet uniformant la informació relativa a aquesta assignatura del Pla d'estudis, i incorporant-hi la informació exhaustiva sobre el procediment, l'avaluació, els criteris formals, la normativa, la bibliografia i el dipòsit digital ([espai TFG del web de Dret](#)).

L'actualització dels webs dels graus és permanent, si bé determinats apartats, com els plans docents i professorat o el calendari, horaris, aules i avaluació, se substitueixen abans de l'inici del curs acadèmic seguint el procediment previst en el [PEQ 140](#).

Els webs dels ensenyaments de grau incorporen dades de cada ensenyament relatives al seguiment i als resultats (així per ex. [Dades de l'ensenyament de Relacions Laborals](#))

- Informació de l'oferta dels diversos ensenyaments de màsters universitaris

El menú o tutorial dels webs de màster presenta una sistematització similar als webs de grau, amb la mateixa voluntat de proveir informació exhaustiva sobre el desenvolupament operatiu de cada titulació (per ex., web del màster d'Advocacia).

Presentació		
Objectius i competències	Accés i admissió	Perfil i requisits d'accés Preinscripció Llista d'admesos
	Pla d'estudis	Pla d'estudis Reconeixement de crèdits Treball final de màster
	Metodologia docent i sistema d'avaluació	Organització i metodologia docent Sistema d'avaluació
Sortides professionals	Suport a l'estudi	Pla d'acció tutorial Beques i ajuts Accions de suport i d'orientació Mobilitat
Matrícula	Calendari, horaris, aules i avaluació	Calendari acadèmic Horaris de classe Avaluació
	Plans docents i professorat	Plans docents Professorat
Pràctiques		
Dades de l'ensenyament		
Avisos i notícies		
Dubtes, queixes i suggeriments		

- Informació sobre l'oferta de postgraus diversos dels màsters universitaris

La informació relativa a l'oferta de postgraus es revisa i s'actualitza quatre cops l'any, segons l'aprovació de cursos per part de l'Agència de Postgrau UB. [La informació agregada de tota l'oferta de postgrau](#) es manté actualitzada i accessible al web i, així mateix, el web conté informació desagregada per tipologia de cursos: [màsters universitaris](#), [màsters propis](#), [diplomes de postgrau](#), [títols d'expert](#) i [cursos superiors universitaris](#) i [cursos d'extensió universitària](#).

També es potencia la demanda de formació de postgrau per part d'estrangers mitjançant la contractació de serveis de difusió en webs destinades a comunicar oferta docent d'ensenyament universitari (per ex. [difusió mitjançant plataforma Study Portals del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#))

- Informació de doctorat

La informació del Programa de Doctorat i Ciència Política de la Facultat de Dret, i de les seves línies de recerca, es difon mitjançant un [nou web](#) creat el curs 2012-2013 destinat a promoure l'increment del nombre de doctorands, també estrangers, que culminen l'elaboració i la defensa de la tesi doctoral

- Informació sobre el desenvolupament operatiu dels ensenyaments

A més de la informació continguda en els webs de grau i màster respectius, la Facultat edita la [Guia dels ensenyaments de grau: estudiar a la Facultat de Dret de la UB](#) disponible al web de cada grau i al web per a futurs estudiants.

- **Informació sobre l'activitat que es duu a terme a la Facultat:**

L'espai destacat del web incorpora les notícies d'actualitat i, a més, dóna informació sobre l'agenda d'activitats, jornades i congressos, cursos, convocatòries, etc.

- **Informació sobre els programes de mobilitat internacional i sobre les activitats de la Facultat en recerca:**

L'espai de la Facultat dedicat a les relacions internacionals informa de les diferents oportunitats de mobilitat internacional per als estudiants, professorat i la resta de personal de la Facultat. Igualment, a l'espai de recerca, juntament amb el doctoral del qual ja hem fet esment, es publiquen els grups de recerca reconeguts, formats per professorat de la Facultat, i les principals xarxes de recerca en què participa la Facultat, que ofereixen oportunitats singulars de mobilitat per als estudiants de doctorat i per al professorat novell. En el si de la LERU, i amb les altres universitats *partner*, es duu a terme també una reflexió profunda sobre la recerca en l'àmbit del dret i la relació entre recerca i docència.

b) Altres canals de difusió:

- **Butlletí Exprés** Eina clau en la difusió de l'activitat diària de la Facultat. Mitjançant un butlletí que s'edita i es difon setmanalment per *mail* i a la pàgina web (repositori), s'informa a tots els col·lectius de la Facultat de les notícies més rellevants sobre l'activitat de la Facultat i de la UB: convocatòries, avisos, publicacions del professorat, participació del professorat en premsa, oferta de postgrau, etc. El [repositori dels butlletins setmanals](#) esdevé una valuosa eina de sistematització de l'activitat de la Facultat curs rere curs.
- **Monitors i panells** Determinades informacions, que tenen una rellevància especial, es comuniquen a través de les pantalles informatives i de panells situats en punts estratègics dels edificis del centre.
- **Bustiada a col·lectius concrets**

c) Responsables del manteniment i l'actualització de la informació pública

c.1. La informació adreçada als col·lectius externs és parcialment mantinguda per la unitat d'Entorns web UB, a fi de garantir que tots els centres de la Universitat de Barcelona presentin una informació homogènia als col·lectius externs. La informació promocional, presentada mitjançant bàners, és creada i mantinguda pel centre.

c.2. La informació adreçada als col·lectius interns de la Facultat és íntegrament mantinguda pel centre. La renovació d'espais web té el suport puntual d'Entorns web UB.

d) Procediment de revisió i actualització de la informació pública

El SAIQU de la Facultat de Dret desenvolupa els procediments d'actualització de la informació pública en el [PEQ 140](#).

3.2.2 La institució garanteix un accés fàcil a la informació rellevant de la titulació a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de l'acreditació de la titulació

La informació relativa a les titulacions, segons s'ha descrit en l'apartat anterior, es troba plenament i clarament accessible des de la plana web del centre. Els [resultats del seguiment](#) de la titulació s'informen des del web de cada titulació i des del web del SAIQU. (per ex. [Grau de Gestió i Administració Pública](#))

D'altra banda, [les memòries de curs i les memòries de resultats acadèmics](#) estan accessibles en un repositori organitzat per cursos, i al qual s'accedeix des d'un bàner lateral dret de la pàgina web principal.

3.2.3. La institució pública el SGIQ en què s'emmarca la titulació

La Facultat de Dret presenta i difon de manera exhaustiva i agregada la política de qualitat, els processos del SGIQ i els elements que se'n deriven per el retiment de comptes. La informació arriba als òrgans d'avaluació i a la societat en general a través de la [pàgina web](#) destinada a la informació pública i accessible des de la pàgina web principal del centre (central i bàner lateral dret).

La pàgina web de qualitat del centre s'estructura en quatre apartats:

- [Presentació en què hi ha la declaració del compromís de la Facultat amb la gestió de la qualitat](#)
- [SAIQU / SGIQ](#)
  - Compromís amb la Facultat
  - Política i objectius
  - Gestió de processos
- [Verificació, seguiment, modificació i acreditació](#)
  - Processos VSMA
  - Memòries de verificació i informes de seguiment dels graus
  - Memòries de verificació i informes de seguiment dels màsters
  - Acreditació
- [Dades, indicadors i resultats](#)
  - Dades i indicadors dels ensenyaments de la Facultat
  - Satisfacció dels grups d'interès
  - Resultats d'inserció laboral

Totes les dades apareixen discriminades per ensenyaments i, alhora, en els webs dels ensenyaments respectius, a l'apartat de *Dades de l'ensenyament* s'hi inclou un enllaç a la informació sobre el procés de verificació, seguiment, modificació i acreditació de cada grau i sobre les dades, indicadors i resultats respectius:

- > [Dades de l'ensenyament en el grau de Dret](#)
- > [Dades de l'ensenyament en el grau de Relacions Laborals](#)
- > [Dades de l'ensenyament en el grau de Criminologia](#)
- > [Dades de l'ensenyament en el grau de Ciències Polítiques i de l'Administració](#)
- > [Dades de l'ensenyament en el grau de Gestió i Administració Pública](#)
- > [Dades de l'ensenyament en el màster d'Advocacia](#)
- > [Dades de l'ensenyament en el màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)
- > [Dades de l'ensenyament en el màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)
- > [Dades de l'ensenyament en el màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)
- > [Dades de l'ensenyament en el màster de Gestoria Administrativa](#)

3.3 Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat (SAIQU/SGIC) de la titulació

3.3.1 El sistema de garantia de la qualitat de la Facultat de Dret

La Facultat de Dret ha estat sempre fermament compromesa amb l'assegurament de la qualitat dels ensenyaments que imparteix, i així ho demostren les diverses accions impulsades des de diferents equips de govern durant els últims anys. Aquest compromís de la Facultat de Dret amb l'assegurament de la qualitat dels ensenyaments té un recorregut que s'inicia a començaments de la dècada del 2000, amb l'establiment de criteris i amb l'ús d'indicadors de qualitat, en clara sintonia amb els models d'avaluació que fan servir els països europeus amb més tradició en

l'avaluació institucional. Així, a través de la metodologia emprada per l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya ([AQU Catalunya](#)) es van avaluar les titulacions de les llicenciatures de Ciències Polítiques i de l'Administració el 2002, de Dret el 1999 i el 2005, de Gestió i Administració Pública el 2002, i de Relacions Laborals el 2001.

Des del curs 2005, la Facultat de Dret inicia un conjunt d'accions encaminades a assegurar la qualitat de la docència dels ensenyaments que imparteix. En aquest sentit, la convergència amb l'EEES (Espai Europeu d'Educació Superior) és el pretext per impulsar iniciatives de reforma docent, i alhora l'EEES esdevé una conseqüència indirecta de prendre una sèrie de mesures, acordades i consensuades per la Facultat per millorar la docència. En aquest context, algunes de les accions que es van emprendre en aquell moment van ser les següents:

- > [Pla de millora de la qualitat docent a la Facultat de Dret \(2005-2010\)](#).
- > [Accions de millora de la qualitat docent a la Facultat de Dret per al curs 2006-2007: Grups adaptats EEES \(Dret, Gestió i Administració Pública, Relacions Laborals\) i grup semipresencial \(Dret\)](#).
- > Pla estratègic de la Facultat de Dret.
- > [Protocol academicodocent dels grups adaptats a l'EEES i Protocol academicodocent dels grups semipresencials](#).
- > Jornades de Millora de la Qualitat Docent
- > [Creació del servei MID-Dret](#)
- > [Informe «La política acadèmica i docent de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona \(2010-2012\). 75 mesures per millorar la qualitat docent i el rendiment acadèmic dels estudiants dels graus de la Facultat de Dret»](#).
- > [Protocol acadèmic i docent dels graus de la Facultat de Dret](#).
- > [Estudis, anàlisis](#)
- > [Memòries](#).

En el moment actual, i com a conseqüència de la implantació de l'EEES, de l'aplicació de les normatives estatals que se'n van derivar, i de les directrius d'AQU-Catalunya en termes de qualitat, la Facultat de Dret reafirma el compromís adquirit amb l'assegurament de la qualitat a partir del disseny i el desplegament d'un sistema que permeti al centre garantir la qualitat interna del programa formatiu. D'aquesta manera, el 2009 la Facultat de Dret obté el certificat del Sistema d'Assegurament Intern de la Qualitat Universitària (SAIQU) per l'AQU Catalunya, dins del Programa AUDIT. Des d'aquell moment, els esforços de la Facultat se centren a implantar un sistema d'assegurament intern de la qualitat (SAIQU) fonamentat principalment en:

- La redacció i l'aprovació del text [La Política i els objectius per a l'assegurament de la qualitat de la Facultat de Dret](#), aprovat en Junta de Facultat el 12 de novembre de 2011.
- La implicació de tots els càrrecs de govern, òrgans, unitats, comissions i serveis com a garants de la qualitat.
- La creació de la unitat tècnica de qualitat SAIQU-Dret, que dona suport a tots els processos vinculats al marc VSMA i al desplegament i seguiment dels procediments d'assegurament de la qualitat.
- [El disseny d'un mapa de tots els processos de gestió relacionats amb cadascuna de les directrius del programa AUDIT, i el desplegament d'una bateria de procediments específics de qualitat \(PEQ\)](#).
- L'elaboració d'un quadre d'indicadors amb la informació sobre els resultats de les titulacions i del centre.
- La rendició de comptes i la transparència a partir de la publicació de memòries de curs, memòries acadèmiques, butlletí informatiu, publicació d'actes d'òrgans de govern, memòries de verificació, informes de seguiment, informes de modificació, autoinforme d'acreditació, i taula de dades i indicadors de graus i màsters de la Facultat.

La Facultat de Dret concep la qualitat dels ensenyaments i activitats que duu a terme com una acció essencial i prioritària en el desenvolupament dels programes formatius, i per tant és una qüestió estructural del centre. En aquest sentit, [la gestió de la qualitat implica directament la Junta de Facultat, el degà i l'Equip de Govern, els caps d'estudis, els coordinadors de màster, l'Escola de Postgrau, a més de totes les comissions delegades, unitats i serveis de la Facultat.](#)

El mapa de processos del SAIQU presenta els procediments específics de qualitat del centre (PEQ). Aquests procediments descriuen totes les accions i agents implicats en els processos que asseguren la qualitat en el desplegament de les titulacions i, en conseqüència, la qualitat dels programes formatius. La Facultat de Dret dóna molta importància als PEQ com a mecanismes per sistematitzar les accions en els diferents àmbits, i per poder avaluar i fer un seguiment de les accions dutes a terme. Els PEQ són redactats per cadascun dels agents implicats, amb el suport de la unitat SAIQU-Dret, i revisats per l'Equip de Govern.

> [Accés al web de Gestió de la Qualitat de la Facultat de Dret.](#)

3.3.2 El SGIQ implementat ha facilitat el procés de disseny i aprovació, el procés de seguiment i modificació, i el procés d'acreditació de les titulacions (3.1, 3.3 i 3.4 AQU)

L'any 2008 la Universitat de Barcelona va establir un procediment per a la redacció de les memòries de verificació dels nous graus. La Facultat de Dret va fixar, completar i millorar el procediment per garantir l'eficàcia del procés, la transparència, i la participació de tota la comunitat. Aquest procediment de qualitat *prePEQ* s'ha seguit utilitzant i millorant fins que l'any 2013 la Facultat, a través del servei tècnic SAIQU-Dret, va iniciar la redacció dels PEQ que configuren el nucli central de la política de qualitat. És així que el PEQ 020 *Gestió dels programes formatius en el marc de verificació, seguiment, modificació i acreditació (VSMA)* recull tots els procediments implicats en el disseny i l'aprovació, el seguiment i la modificació, i l'acreditació de les titulacions.

El procediment detalla, d'una manera exhaustiva i precisa, les accions, els agents implicats i els terminis que s'han de seguir en els diferents processos.

La Facultat de Dret dóna molta importància al procés de seguiment de les titulacions com a instrument per a l'anàlisi de dades, indicadors i resultats sobre les titulacions i el desplegament d'aquestes titulacions, i com a proposta de les accions de millora, no només pel que fa a les titulacions sinó també a tot l'àmbit del centre.

Els informes de seguiment de les titulacions sempre incorporen les modificacions que la titulació proposa per tal de millorar-ne la formació i els resultats. Després d'haver fet diversos informes de seguiment, es va considerar important iniciar un procés de reflexió sobre l'adequació d'introduir o no modificacions substancials en algunes de les titulacions del centre. Aquest fet va comportar dissenyar un nou procediment per a la modificació de titulacions, que consistia principalment en la creació de comissions formades pel degà o membres del Deganat, el cap d'estudis o coordinador de màster, professorat de totes les àrees implicades i estudiants. L'objectiu de les comissions era la discussió i la reflexió sobre l'adequació de les modificacions que s'hi presentaven. Aquest nou procediment establert per a la modificació de les titulacions va ser incorporat en el PEQ 020. Els informes de seguiment i les propostes de millora s'aproven finalment per la Comissió Acadèmica delegada de la Junta de Facultat.

També cal destacar la transparència en l'exposició pública de la informació en els processos de verificació, seguiment, modificació i acreditació perquè arribin a tots els agents de la facultat (PDI, PAS i estudiants). En tots aquests processos, s'ha avisat explícitament a tots els agents del fet que les memòries de verificació, els informes de seguiment i modificació i l'autoinforme d'acreditació eren exposats públicament, per tal de rebre'n les esmenes i suggeriments de millora abans de ser estudiats per les comissions pertinents i aprovats pels òrgans corresponents.

El web de Gestió de Qualitat de la Facultat de Dret publica totes les memòries de verificació, els informes de seguiment i les modificacions de les titulacions. Amb motiu de l'acreditació, s'ha activat un bàner específic del procés d'acreditació per fer pública la documentació requerida en aquest procés.

> [PEQ 020 *Gestió dels programes formatius en el marc de verificació, seguiment, modificació i acreditació \(VSMA\)*.](#)

> [PEQ 020 *Esquema*](#)

3.3.3 El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i de resultats rellevants per a la gestió eficient de les titulacions, en especial dels resultats d'aprenentatge i de la satisfacció dels grups d'interès (3.2 AQU)

La recollida d'indicadors i l'anàlisi de resultats són mecanismes per poder avaluar el seguiment i la qualitat de les titulacions de la Facultat. Conscients de la importància que tenen, el centre sempre ha fet un gran esforç en l'estudi i l'anàlisi tant d'indicadors com de resultats. Des de la implantació dels graus, la Facultat elabora i publica en obert anualment una memòria acadèmica i d'indicadors de qualitat, en la qual es recullen i analitzen indicadors sobre el perfil d'accés i els resultats tant dels graus com dels màsters. A part de la *Memòria acadèmica*, el Vicedeganat d'Ordenació Acadèmica, amb suport del SAIQU-Dret, han dut a terme i publicat diferents estudis sobre aspectes acadèmics rellevants, com ara el rendiment acadèmic dels estudiants de primer curs de Dret, l'absentisme entre els estudiants de primer curs, les causes de l'abandonament inicial i la docència semipresencial.

> [Accés al web d'estudis i anàlisis](#)

L'elaboració dels informes de seguiment també ha estat una bona oportunitat per ordenar i revisar la taula d'indicadors de les titulacions. Amb el suport de l'APQUB, s'ha aconseguit disposar d'una bateria força àmplia d'indicadors per poder fer el seguiment de les titulacions. L'APQUB ha creat una base de dades amb els indicadors de cada un dels centres, i amb dades provinents tant de la institució com generats des del mateix centre, amb el suport de la Secretaria d'Estudiants i Docència.

Per altra banda, el SAIQU/SGIQ del centre especifica en els PEQ els indicadors que han de ser recollits i analitzats en els diferents processos. [El PEQ 130 Resultats acadèmics estableix el procediment de la recollida, anàlisi i publicació dels resultats dels programes formatius](#). En aquest sentit, entenem com a resultats, els resultats d'aprenentatge (rendiment), d'inserció laboral i de satisfacció dels usuaris.

> [Accés al web de dades, indicadors i resultats](#)

Pel que fa als resultats de la satisfacció dels usuaris, la Universitat de Barcelona disposa d'un sistema estandarditzat d'enquestes de satisfacció dels estudiants. [Al web de Gestió de Qualitat s'hi poden consultar els informes agregats per ensenyament i semestre](#). En aquests informes s'hi inclou informació sobre el nombre de respostes, distribució de les freqüències de les diferents respostes, i mitjanes per al conjunt de l'ensenyament. Cal assenyalar que el nombre de respostes ha disminuït considerablement en els últims anys, coincidint amb el pas d'un sistema de registre en paper a un sistema de registre *on line*. Això preocupa els diferents òrgans de govern de la Universitat i del centre, tal com s'ha anat reflectint en els diferents informes de seguiment. Finalment, la Universitat de Barcelona ha decidit implantar un sistema *on line* susceptible de ser aplicat en un temps i un espai determinats, amb l'ús de taules o de dispositius mòbils. Aquests canvis, que haurien de fomentar i incrementar la participació i el nombre de respostes dels estudiants, han estat incorporats en el PEQ 130 sobre els resultats, però no podran ser aplicats fins al segon semestre del curs 2014/2015 (vegeu sobre això l'apartat 3.4.1 c).

La Facultat també disposa d'un sistema per recollir les queixes i els suggeriments dels agents implicats en els programes formatius, que queda descrit en el PEQ 100 sobre *La gestió de les queixes, reclamacions i suggeriments*. Actualment, aquest PEQ es troba en anàlisi i revisió amb l'objectiu de poder fer més àgil el circuit d'entrada i de derivació de les queixes i les respostes donades.

> [PEQ 100 La gestió de les queixes, reclamacions i suggeriments](#)

> [PEQ 130 Resultats acadèmics](#)

> [Accés al web de satisfacció dels grups d'interès](#)

3.3.4 El SGIQ implementat es revisa periòdicament per analitzar-ne l'adequació, i si s'escau es proposa un pla de millora per optimitzar-lo (3.5 AQU)

La revisió de la implantació del SAIQU/SGIQ de la Facultat està regulada a través del PEQ 011 *Revisió del sistema d'assegurament intern de la qualitat*. En aquest procediment s'estableix com s'ha d'avaluar la implantació del SAIQU/SGIQ, els agents implicats en la revisió i els instruments que recullen l'evolució del desplegament del SAIQU/SGIQ. En aquest sentit, la unitat del SAIQU-Dret és la responsable de fer el seguiment dels diferents procediments, i de controlar els documents i/o evidències que assegurin el bon desenvolupament dels processos, i també de proposar, a través d'un informe anual, les modificacions que s'escaiguin.

> [PEQ 011 Revisió del sistema d'assegurament intern de la qualitat.](#)

> [Evidències revisió del SGIQ](#)

El SAIQU-Dret valora l'aplicació dels processos següents i estableix algunes propostes de revisió:

- Procés de gestió dels programes formatius en el marc del VSMA (PEQ 020). Disposar d'un procediment tan exhaustiu ha facilitat considerablement poder dissenyar i aprovar de manera més eficaç les noves titulacions proposades pel centre.
- Els procediments aplicats en la planificació i gestió docent de les titulacions (del PEQ 060 al PEQ 064) permeten fer un seguiment del desplegament dels ensenyaments, tant de la programació acadèmicodocent general com del desenvolupament d'aspectes més concrets com ara el TFG i el TFM.
- Revisió de la selecció d'indicadors i de resultats (PEQ 140). Actualment ens trobem en la fase de revisar la selecció i la definició dels indicadors que poden ser més adequats i significatius per poder analitzar el desplegament i la qualitat de les titulacions. En aquest últim curs l'Agència de Polítiques i Qualitat de la Universitat de Barcelona i els centres de la UB estem treballant conjuntament per arribar a un consens en el tipus d'indicadors i en els terminis en què cal disposar-ne.
- Adequació de l'informe de seguiment. En l'actualitat, i conjuntament amb l'Agència de Polítiques i Qualitat de la Universitat de Barcelona, estem en la fase de revisió del model d'informe de seguiment, i de les evidències que s'han d'adjuntar en els informes per tal d'adequar-los a les necessitats del procés d'acreditació.

3.4 Estàndard 4: Adequació del professorat al programa formatiu

L'estàndard 4 valora l'adequació del professorat al programa formatiu, i més en concret, si aquest professorat té el nivell de qualificació i de preparació exigits i si és suficient. També es valora l'opinió de l'alumnat respecte de la docència rebuda i la competència del professorat.

Abans d'entrar en les valoracions convé fer algunes precisions sobre el professorat i la política de professorat en el moment actual que determinen la seva aplicació a les titulacions.

3.4.1 Consideracions generals de centre sobre l'adequació al programa formatiu

a) Política de professorat

El Govern de l'Estat va establir, l'any 2011 ([Real Decreto-ley 20/2011, de 30 de diciembre, de medidas urgentes en materia presupuestaria, tributaria y financiera para la corrección del déficit público.](#)) un seguit de mesures dràstiques en matèria d'oferta d'ocupació pública, amb una taxa de reposició del 0 %. Es decretava, però, l'excepció de les administracions públiques amb competències educatives en Educació, en què l'accés als cossos docents de funcionaris docents la taxa de reposició seria del 10 %. Això implicava que des d'aquell moment només es reposarien un 10 % de les baixes de docents que es produïssin a les universitats espanyoles per raó de jubilació, trasllat, etc. Conseqüentment, l'article 37 de la Llei 1/2012, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2012, indicava que no es podien aprovar noves ofertes públiques d'ocupació, i que se suspenia l'execució de les ofertes d'ocupació pública vigents la convocatòria de les quals no hagués estat publicada. D'una altra banda, el febrer de 2012 la Secretaria d'Univer-

sitats i Recerca de la Generalitat feia públic el *Model català de personal acadèmic a les universitats públiques*. D'aquesta manera, la política de professorat de la Generalitat, temporalment aturada pel Real Decreto-Ley esmentat, consistia a reposar un 50 % de les places vacants per jubilació. D'aquest 50 % de reposició, el 50 % es cobriria amb professorat permanent, del qual la meitat (25 %) correspondrien al programa Serra Húnter i l'altra meitat dels permanents (25 %) ho serien amb contractes específics, majoritàriament de la mateixa universitat. L'altre 50 % de reposició es cobriria amb professorat no permanent (associats, assistents docents i postdocs).

En aquest context, la política de professorat de la Universitat de Barcelona s'ha trobat totalment dependent, d'una banda, de les dràstiques restriccions de contractació de personal docent dictades pels governs espanyol i català i, de l'altra, per la naturalesa de les noves contractacions. Les noves necessitats docents que es produïen a conseqüència de baixes per jubilació de professorat i a conseqüència de la implantació de nous ensenyaments (grau de Seguretat, impartit per l'ISPC, centre adscrit a la UB des del 2014-2015; i sobretot el màster universitari d'Advocacia UB/ICAB implantat el 2012-2013), es cobrien molt majoritàriament amb la contractació de nous professors associats. Aquest període coincidia, a més, amb la implantació de l'EEES, quan la Facultat va posar en funcionament una metodologia docent nova basada en avaluació continuada i grups d'aproximadament 75 estudiants en graus per fer possibles les noves metodologies. Això ha comportat que el nombre de grups hagi crescut en més de 840 entre 2006 i 2014. Com es veurà, l'evolució del professorat ha seguit una dinàmica totalment diferent.

La taula 19 mostra l'evolució de la plantilla de professorat de la Facultat de Dret des de 2006 a 2014 (a partir de dades de l'Oficina d'Afers Generals de la Facultat).

Taula 19. Evolució del professorat a la Facultat de Dret (departaments adscrits) entre 2006 – 2014

PDI	2006-2007	2013-2014	Diferència
Permanent	214	184	-30
Associats	123	149	+26
Temporals	22	18	-4
TOTAL PDI	359	351	-8
Força docent en 6P (180h)	306	279	-27
Nombre de grups (graus i màsters)	2139	2983	+844

Font: dades de l'Oficina d'Afers Generals de la Facultat de Dret. Universitat de Barcelona

Com es pot observar, s'ha produït una disminució neta en el nombre de professorat, però sobretot s'ha produït una descapitalització severa i constant de personal acadèmic: els professors permanents han passat de 214 a 184, i inversament els professors associats s'han incrementat de 123 a 149. La funció positiva que poden desenvolupar els professors associats, que són professionals de reconegut prestigi, s'ha vist totalment superada i alterada, de manera que actualment de vegades han d'assumir tasques docents inadequades al seu perfil acadèmic i professional.

En conclusió, aquest context dificulta la capacitat de la Facultat, dels consells d'estudis, de les comissions de coordinació de màster i dels departaments per designar el professorat corresponent a cada especificitat docent. Cal destacar la bona disposició i professionalitat de la majoria del professorat de la Facultat per fer front a aquest context poc favorable, i perquè es pugui designar el professorat més adequat a cada especificitat docent.

b) Encàrrec docent i assignació docent

La decisió del professorat que ha d'impartir docència en els títols sotmesos a acreditació la determina el procés establert per l'Estatut de la Universitat de Barcelona. En essència, s'estableix que els consells d'estudis i les comissions coordinadores de màster fan l'encàrrec docent als departaments, i aquests decideixen quins professors assignen a cada ensenyament d'entre tots els membres del departament, decisió en què tenen en compte les seves trajectòries, categories professionals, experiència i interessos, així com la disponibilitat en cada moment. El circuit és el mateix en els màsters universitaris, però en aquest cas la pràctica se separa lleugerament de la norma, i és habitual, en els màsters de dimensions reduïdes i moderades, que els coordinadors del màster suggereixin els noms dels professors de cada departament que considerin més idonis i que el departament faci l'assignació docent satisfent, quan és possible, la proposta del

coordinador del màster. Aquesta interrelació facilita que els professors dels màsters siguin els més experts en les temàtiques més especialitzades que, per la seva naturalesa, són habituals en aquests títols de postgrau.

c) Valoració dels resultats de les enquestes a l'alumnat sobre satisfacció de la docència (graus i màsters)

Pel que fa a les enquestes a l'alumnat sobre la satisfacció de la docència (valoració de l'assignatura i valoració de la tasca del professor), convé assenyalar que amb la implantació dels graus el curs 2009-2010, la Universitat de Barcelona també va decidir implantar un nou model de recollida de la informació. Si fins aleshores els estudiants emplenaven les enquestes en fulls de paper en horari de classe, assistits per becaris i sense la presència del professor, **a partir del 2009 es va optar per un sistema informàtic en què l'estudiant responia l'enquesta per ordinador des de casa**. Si en el sistema de paper s'obtenien resultats de la totalitat dels estudiants que assistien a classe —i cal recordar que l'assistència en els graus, amb avaluació continuada, és molt elevada—, amb el sistema electrònic el nombre de resultats disponibles ha caigut dràsticament. **La mitjana de resultats obtinguts a la Universitat de Barcelona és d'aproximadament del 10 %**. A la Facultat de Dret en els graus hi ha una mitjana de resposta d'aproximadament el 12 %, excepte a Ciències Polítiques i de l'Administració i Gestió i Administració Pública, en què està entre el 20-25 %. Als màsters universitaris el nivell de respostes és inferior al 10 %.

Aquesta baixa participació de l'alumnat comporta diferents inconvenients. D'una banda, la institució no disposa d'informació suficient i fiable per analitzar la valoració de la docència per part dels estudiants, fet que resulta especialment greu. I de l'altra, no menys greu, aquesta dimensió en molts casos no pot ser tinguda en compte, per insuficient, en el procés d'avaluació de la qualitat docent del professorat per part de la mateixa institució.

Afortunadament, la Universitat de Barcelona ha decidit implantar un canvi tecnològic per intentar solucionar aquest problema. A partir del segon semestre del curs 2014-2015 els estudiants podran respondre les enquestes des de mitjans mòbils i no només des d'un ordinador, com fins ara. **La Facultat ha decidit que es programaran dies i hores perquè els estudiants contestin les enquestes en hores de classe, assistits igualment per un becari i sense la presència de docents**. La Facultat igualment disposarà un nombre de tauletes per a aquells estudiants que no disposin, a classe, de dispositiu mòbil o que aquest no reuneixi les condicions adequades. **Amb aquesta acció esperem recuperar un nivell de respostes pròxim al 60-70 % a partir dels propers mesos (abril-maig 2015)**. Malgrat la baixa participació en les enquestes, els resultats globals mostren una ampla satisfacció dels estudiants.

3.4.2 En els graus

a) El professorat del centre té els requisits de nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre, i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional (4.1 AQU)

b) El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per exercir les seves funcions i atendre els estudiants (4.2 AQU)

El professorat de primer any de les titulacions de grau. Com es veurà en l'estàndard 5 (Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge), **la Facultat dóna una importància cabdal a l'orientació acadèmica dels estudiants, i molt especialment als de primer curs de grau**. I això per les múltiples implicacions que té el primer any en l'assegurament d'una transició amb èxit de secundària a la universitat: persistència, abandonament de primer curs, integració acadèmica, rendiment, valoració personal, etc. Estem convençuts que el conjunt d'aquestes accions d'orientació està donant bons resultats acadèmics i personals, tant als estudiants com a la comunitat, perquè els estudiants estan més situats, els professors poden desenvolupar millor la docència i el PAS fer les tasques més eficaçment; això és coherent amb l'alt nivell de satisfacció que mostren les enquestes que adjuntem.

Com ja hem assenyalat, l'assignació del professorat als diferents ensenyaments i cursos és una competència plenament departamental. En una Facultat que disposa d'un nombre tan important de professors, són els departaments, que tenen menors dimensions, els que tenen un con-

tacte més directe amb els seus membres, organitzats alhora en diferents àrees de coneixement. Molts departaments reconeixen la figura del coordinador docent, a qui correspon examinar l'encàrrec docent rebut dels diferents consells d'estudis i distribuir-lo entre els diferents membres del departament en funció del seu perfil, aptituds professionals i altres criteris objectius aplicables (reducció per dedicació a la recerca, càrrecs de gestió, o similars). Quan no hi ha un coordinador docent aquesta tasca correspon al director del departament. En aquest context, els departaments apliquen criteris implícits en l'assignació del professorat a assignatures i grups de primer curs, i seleccionen el professorat amb el perfil més adequat. És molt significatiu, per exemple, que el sistema de rotació que aplicaven alguns departaments entre el professorat, el qual anava rotant cada any de curs en curs, amb els graus s'hagi replantejat i pràcticament hagi desaparegut.

Els departaments no només assignen professorat adequat a primer curs, sinó que tendeixen a establir aquesta assignació durant uns quants anys. Cal destacar també el fet que en el primer curs imparteixin docència professors de totes les categories acadèmiques i laborals, inclosos professors permanents i ordinaris, ja siguin catedràtics, titulars, agregats, lectors o ajudants. Es combinen, així, professors amb una llarga experiència i trajectòria acadèmica amb professors més joves, diversitat que permet adaptar-se a les necessitats específiques dels grups de primer de grau. El nivell acreditat de satisfacció dels estudiants de primer curs amb el professorat (disponibilitat, atenció, didàctica, etc.) és coherent amb les afirmacions anteriors.

> [Enquesta satisfacció informació rebuda 14-15 \(Vegeu els resultats de l'apartat 18 de l'enquesta\)](#)

D'altra banda, els consells d'estudis sí que poden –i ho fan– suggerir professorat. En aquest sentit, és un exemple el professorat del grup de 1r destinat als estudiants dels dobles itineraris Dret-ADE, Dret-CPA i Dret-GAP, professorat suggerit als departaments pel Consell d'Estudis. D'altra banda, tots els grups disposen d'un professor-coordinador. Aquest és també suggerit pel Consell d'Estudis via el professor encarregat de la coordinació de les tutories del grau. Per últim, des dels consells d'estudis s'ha demanat alguna vegada el canvi d'algun professor, sol·licitud duta a terme pels departaments.

En el grau de Dret, els resultats de les qualificacions de les assignatures, així com de les enquestes i l'opinió directament transmesa pels estudiants al cap d'estudis via el Consell d'Estudis, ha determinat, més enllà del professorat encarregat de la docència de les assignatures, la introducció d'un canvi curricular del Pla d'estudis previst en la *Memòria de verificació*. En aquest sentit, per al curs 2014/2015 s'ha intercanviat l'ordre curricular de dues assignatures de la matèria Dret Constitucional: Organització Territorial de l'Estat, de 1r ha passat a 2n, i Sistema de Drets i Llibertats, de 2n, ha passat a 1r.

El professorat de TFG. L'assignació del professorat per a la tutorització de TFG discorre pels mateixos canals departamentals que hem assenyalat. Cal indicar, però, que a la Facultat de Dret hi ha una matrícula d'uns 900 TFG cada curs (dada del curs 2014-2015) i que això implica necessàriament incorporar una quantitat enorme de professorat en la tasca de tutorització. A més a més, la normativa del TFG limita la tutorització a 15 treballs per professor i curs per tal de garantir la qualitat de la tutorització. D'aquestes dues dades se'n dedueix la dificultat de fer una selecció específica de professorat participant en grups i projectes de recerca a la tutorització de TFG. Si es fes així, cadascun d'aquests professors hauria de tutoritzar unes quantes desenes de TFG. Per contra, l'oferta de línies científiques –no de temes concrets– és proposada, per a cada grau i per a cada curs, pels mateixos departaments, de manera que els departaments fan ofertes de tutorització de TFG de matèries especialitzades en què disposen de professorat competent per ser desenvolupades. El departament assignarà la tutoria també en funció d'altres criteris: perfil o càrrega docent del professor, ràtio general càrrega-força docent, etc. El resultat és altament satisfactori i cada curs cada titulació fa una oferta de tutoria de TFG vinculada, de fet, a les principals línies de recerca dels departaments. D'altra banda, també és permès que aquells estudiants que ho sol·licitin puguin obtenir la tutorització d'un professor no previst en l'oferta inicial.

> [Oferta de TFG grau Dret 2014-2015](#)

El compliment de l'adequació del professorat segons la previsió de les memòries de verificació. En termes generals s'acompleix –de vegades amb una exactitud considerable– l'adequació del professorat segons allò previst en les memòries de verificació. El professorat del grau de

Dret, majoritàriament professorat permanent, està altament qualificat. La majoria del professorat és doctor i amb molts anys d'experiència docent. De fet, respon quasi en un 100 % a les previsions reflectides a la *Memòria de verificació* de la titulació.

> [Taula 20 \(E.4.1.\). Dades individuals dels professorat del grau de Dret \(Curs 2012/2013\).](#)

Taula 21 (E.4.2.). Dades globals del professorat del grau de Dret. Curs 2012/13

Categoria	PDI	Doctors	% Doctors	TC	% TC
Catedràtic	31	31	100 %	31	100 %
Catedràtic d'escola universitària	1	1	100 %	1	100 %
Professor titular d'universitat o agregat	96	96	100 %	96	100 %
Professor titular d'escola universitària	11	5	45 %	11	100 %
Professor lector	8	8	100 %	8	100 %
Professor associat i associat mèdic	89	19	21 %	0	0 %
Altres	8	7	88 %	8	100 %
Sense especificar	7	1	14 %		
TOTAL	251	168	67 %	155	64 %

Font: Gabinet Tècnic del Rectorat UB

En la titulació de *Relacions Laborals més de la meitat del professorat és associat*. Aquest col·lectiu aporta una valuosa experiència docent i professional, però, en canvi, aporta menys experiència investigadora. Aquesta realitat s'esdevé per diversos factors. En primer lloc, perquè els departaments implicats en la docència pertanyen a diferents facultats (Dret, Economia i Empresa, i Psicologia); en segon lloc, pel fet que el grau de *Relacions Laborals* succeeix a la diplomatura en *Relacions Laborals*, en la qual participava un nombre considerable de professorat associat; i en tercer lloc, perquè l'orientació que es vol donar a l'ensenyament és eminentment aplicada, cosa que es manifesta tant en el contingut del Pla d'estudis del conjunt de les assignatures com en la metodologia docent, que es tradueix en una docència teoricopràctica molt arrelada a la realitat de les relacions laborals. Si es comparen les dades annexes amb les que consten a la *Memòria de verificació*, es pot veure que el nombre de professors ha augmentat respecte del previst inicialment i que el percentatge de professors doctors i de categories més altes (catedràtics i titulars d'universitat) és inferior al nombre previst inicialment, circumstàncies que s'expliquen també pels motius acabats d'esmentar.

> [Taula 22 \(E.4.1.\). Dades individuals dels professorat del grau de Relacions Laborals. Curs 2012/13](#)

Taula 23 (E.4.2.). Dades globals del professorat del grau de Relacions Laborals. Curs 2012/2013

Categoria	PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC
Catedràtic	4	4	100 %	4	100 %
Catedràtic d'escola universitària	1	1	100 %	1	100 %
Professor titular d'universitat o agregat	19	19	100 %	19	100 %
Professor titular d'escola universitària	15	5	33 %	15	100 %
Professor lector	5	5	100 %	5	100 %
Professor associat i associat mèdic	66	11	17 %	0	0 %
Altres	3	3	100 %	3	100 %
Sense especificar	2	0	0 %		
TOTAL	115	48	42 %	47	42 %

Font: Gabinet Tècnic del rectorat UB

En la titulació de *Criminologia*, es disposa d'un professorat no només experimentat, sinó altament qualificat i especialitzat en *Criminologia*. De fet, alguns docents vinculats a departaments externs a la Facultat en la qual s'imparteix el grau (per exemple, els professors Redondo, Pereda i Sòria, vinculats a la Facultat de Psicologia; o els professors Torrente o Guasch, vinculats a la d'Economia i Empresa) imparteixen una part molt important de la seva docència (si no pràcticament tota) al grau de *Criminologia*. Més d'un 30 % del professorat del grau de Crimi-

nologia és professorat permanent de la Universitat de Barcelona. Tenint en compte que molts dels continguts del Pla d'estudis del grau es corresponen amb assignatures de tipus professional, aquest percentatge es considera estimable. Que el 70 % del professorat sigui no permanent també s'explica per la política de professorat ja referida dels darrers anys. No obstant això, s'ha de reconèixer que el professorat associat aporta al grau un tipus de coneixement, més pràctic i professional, que és molt adient per a determinades assignatures de perfil més casuístic.

> [Taula 24 \(E.4.1.\). Dades individuals del professorat del grau de Criminologia. Curs 2012/2013](#)

Taula 25 (E.4.2.). Dades globals del professorat del grau de Criminologia. Curs 2012/13

Categoria	PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC
Catedràtic	5	5	100 %	5	100 %
Professor titular d'universitat o agregat	19	19	100 %	19	100 %
Professor titular d'escola universitària	3	2	67 %	3	100 %
Professor lector	3	3	100 %	3	100 %
Professor associat i associat mèdic	47	12	26 %	0	0 %
Altres	3	3	100 %	6	200 %
Sense especificar	3	0	0 %		
TOTAL	83	44	53 %	36	43 %

Font: Gabinet Tècnic del rectorat UB

En la titulació de Ciències Polítiques i de l'Administració la gran majoria dels docents assignats a l'ensenyament –tant els membres dels departaments adscrits a la Facultat de Dret com dels no adscrits a la Facultat– mostren una estreta relació i identificació amb la titulació, fet que comporta un alt nivell d'estabilitat del professorat que hi imparteix docència i també un alt nivell d'implicació. L'estabilitat de la plantilla permet no només una coordinació acadèmica millor sinó també una comprensió del perfil dels nostres alumnes més bona i, per tant, de les seves necessitats formatives específiques. També hi ha una gran proximitat amb les previsions de professorat previstes a la *Memòria de verificació*. Les principals diferències se situen, per una banda, en l'increment del nombre de catedràtics d'Universitat que imparteixen docència al grau respecte de la proposta inicial i, per altra banda, un increment molt significatiu del nombre de professors associats que duen a terme la tasca docent al grau. En aquest darrer cas el valor duplica la previsió inicial, que era de 12 professors associats i que en els darrers anys ha estat de 26 en el curs 2012-2013 i de 28 en el curs 2013-2014. Aquestes circumstàncies s'expliquen bàsicament pels motius de política general de professorat que s'han esmentat anteriorment.

> [Taula 26 \(E.4.1.\). Dades individuals del professorat del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració. Curs 2012/2013](#)

Taula 27 (E.4.2.). Dades globals del professorat del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració. Curs 2012/2013

Categoria	PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC
Catedràtic	11	11	100 %	11	100 %
Catedràtic d'escola universitària	1	1	100 %	1	100 %
Professor titular d'universitat o agregat	23	23	100 %	23	100 %
Professor titular d'escola universitària	6	3	50 %	6	100 %
Professor lector	8	8	100 %	8	100 %
Professor associat i associat mèdic	26	5	19 %	0	0 %
Altres	3	3	100 %	3	100 %
TOTAL	78	54	69 %	52	67 %

Font: Gabinet Tècnic del rectorat UB

I en la titulació de Gestió i Administració Pública s'han observat variacions notables respecte de la *Memòria de verificació*: un increment notable de nombre de professorat pel fet que des del curs 2009/2010 se n'ha augmentat l'oferta de places, passant d'un sol grup de tarda a dos grups,

tarda i matí. A més, el professorat amb títol de doctor ha passat a representar més d'un 50 % del total del professorat del grau. Les dades de professorat corresponents al curs 2012/2013 posen de manifest que el professorat permanent ha passat del 60 % inicial a una xifra a l'entorn del 33 %, un terç del conjunt de professors, de manera que, en aquests moments, és el professorat associat el que nodreix la major part dels recursos humans a l'ensenyament amb un 50 %. Els motius, altra vegada, s'han de buscar en la política general de professorat que s'ha esmentat.

> [Taula 28 \(E.4.1.\). Dades individuals dels professorat del grau de Gestió i Administració Pública](#)

Taula 29 (E.4.2.). Dades globals del professorat del grau de Gestió i Administració Pública. Curs 2012/2013

Categoria	PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC
Catedràtic	2	2	100 %	2	100 %
Catedràtic d'escola universitària	1	1	100 %	1	100 %
Professor titular d'universitat o agregat	21	21	100 %	21	100 %
Professor titular d'escola universitària	9	4	44 %	9	100 %
Professor lector	6	6	100 %	6	100 %
Professor associat i associat mèdic	40	8	20 %	0	0 %
Altres	1	1	100 %	1	100 %
Sense especificar	1	1	100 %		
TOTAL	81	44	54 %	40	50 %

Font: Gabinet Tècnic del rectorat UB

Enquestes de satisfacció. Malgrat les limitacions assenyalades en el punt anterior, de les enquestes dutes a terme durant el curs 2013-2014 es pot afirmar que en conjunt els estudiants estan satisfets amb la competència docent del professorat. A més a més, en aquestes enquestes s'hi pot veure que la majoria del professorat de les assignatures de primer curs –excepte algun cas concret– està molt per damunt de la mitjana del conjunt del professorat. [La satisfacció mitjana de les titulacions ratlla els 7 punts sobre 10](#). Cal senyalar el cas de Gestió i Administració Pública, que tot i estar molt per sota del que seria desitjable, el percentatge de respostes de l'alumnat és al voltant del doble de la mitjana de la Facultat de Dret, i entre 2 i 2,5 vegades superior a la mitjana de la UB, cosa que és indicativa d'un major interès de l'alumnat a implicar-se en l'ensenyament.

Per tant, com a norma general i segons l'anàlisi de les dades, el professorat del centre reuneix els requisits del nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, quan escau, professional. A més, el professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per dur a terme les seves funcions i atendre els estudiants.

> [Satisfacció: informes agregats de les titulacions de grau \(curs 2013/14\)](#)

> [Històric dels informes agregats dels resultats de satisfacció dels graus](#)

Informació pública del perfil acadèmic i professional del professorat dels graus. Cada web de grau conté informació pública sobre el perfil acadèmic i professional del professorat que hi imparteix docència. També des del web del centre es pot accedir a aquesta informació organitzada per departaments, per àrees i alfabèticament. Les pàgines web dels professors són una iniciativa promoguda per la Facultat de Dret i que en l'actualitat només està disponible per als professors que imparteixen docència en aquest centre.

> [Professorat del Grau de Dret](#)

> [Professorat del Grau de Relacions Laborals](#)

> [Professorat del Grau de Criminologia](#)

> [Professorat del Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració](#)

> [Professorat del Grau de Gestió i Administració Pública](#)

> [Professorat de la Facultat de Dret](#)

3.4.3 En els màsters

a) El professorat del centre té els requisits de nivell de qualificació acadèmica exigits per les titulacions del centre, i té suficient i valorada experiència docent, investigadora i, si escau, professional (4.1 AQU).

Amb caràcter general els coordinadors de màster consideren que la Facultat de Dret disposa de professorat amb experiència docent i investigadora adequada per atendre les necessitats docents de les titulacions que s'ofereixen. Igualment, es disposa de professorat amb experiència professional, en alguns casos amb la figura del professor associat i en d'altres per exercici professional dut a terme pel professorat estable en períodes en què s'ha reduït o s'ha interromput temporalment la dedicació docent. Això no obstant, els diferents màsters recorren, quan convé, a professorat d'altres centres per poder acomplir adequadament objectius de caràcter transversal i interdisciplinari. També en ocasions es requereix incorporar professionals externs, ja sigui per mandat legal, com esdevé en el cas del màster d'Advocacia, o per reforçar la dimensió pràctica vinculada a un àmbit professional específic, com és el cas dels màsters de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia o de Gestió Pública Avançada.

Els coordinadors dels màsters fan un gran esforç per aconseguir la implicació del professorat més adequat, amb el nivell d'especialització que es considera idoni per tractar la pluralitat de continguts i els punts de vista des dels quals s'aborda la temàtica de cada màster, i per atendre el perfil de l'alumnat. A diferència dels graus, en què s'aplica el mecanisme de l'encàrrec docent, **en els màsters hi ha un examen acurat del perfil de cada professor.**

En el cas del màster d'Advocacia, la composició de l'equip docent està delimitada en la normativa de regulació del màster, que imposa una composició basculant, d'entre el 40 % i el 60 % de professorat universitari i advocats en exercici. **El màster es desenvolupa sobre la base d'un conveni signat entre la UB i l'ICAB** (II-lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona). Amb relació al professorat de la UB que participa en el màster, s'observa que la gran majoria és doctor (73 %) i, a la vegada, catedràtic o professor titular. D'altra banda, el professorat associat i el professorat extern provinent de l'ICAB és fonamental per a l'assoliment dels objectius del màster, que no són altres que formar advocats i preparar-los per a l'exercici de la professió. Per tant, resulta indispensable la incorporació de docents que sàpiguen transmetre i avaluar els aspectes professionalitzadors del màster.

Els avantatges de combinar professorat UB amb professorat extern s'observa igualment en l'àmbit de les pràctiques externes. Considerant el fet que s'avaluen mitjançant el sistema del dossier d'aprenentatge, s'han seleccionat professors de la UB que n'han rebut prèviament formació específica i que estan habituats a treballar amb aquesta eina. D'altra banda, les institucions i despatxos professionals assignen un responsable que guia l'estudiant en la seva activitat pràctica.

Per tutoritzar els treballs de fi de màster, que en el màster d'Advocacia consisteixen en l'emissió d'un dictamen, en aquests primers cursos s'ha considerat convenient encarregar aquesta tasca al professorat de la UB, amb experiència en aquest àmbit. No obstant això, es planteja la possibilitat que també el professorat extern es faci càrrec d'algunes tutories, atès que els advocats estan molt familiaritzats amb els dictàmens i reuneixen les aptituds necessàries per poder-ne fer un seguiment adequat.

> **Taula 30 (E.4.1). Dades individuals del professorat del màster d'Advocacia. Curs 2012/2013**

Taula 31 (E.4.2.). Dades globals del professorat del màster d'Advocacia. Curs 2012/2013

Categoria	PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC
Catedràtic	6	6	100 %	6	100 %
Catedràtic d'escola universitària	1	1	100 %	1	100 %
Professor titular d'universitat o agregat	19	19	100 %	19	100 %
Professor lector	1	1	100 %	1	100 %
Professor associat i associat mèdic	17	5	29 %	0	0 %
Altres	1	1	100 %	1	100 %
TOTAL	45	33	73 %	28	62 %

Font: Gabinet Tècnic del rectorat UB

Pel que fa al màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional, es nodreix de professors de les facultats de Dret i d'Economia i Empresa; centres d'acreditada experiència i prestigi docent i investigador. Al llarg de les cinc primeres edicions del màster no s'ha recorregut a professorat extern que hagi estat contractat especialment per fer-hi docència. Per tant, tots els professors del màster tenen tots els requisits exigits per a la docència universitària i és la capacitat docent dels dos centres esmentats la que garanteix el funcionament del màster. En especial, la docència recau en el departament de Dret Constitucional i Ciència Política; si bé es complementa amb professors de sociologia, economia o dret administratiu segons els casos.

Les dades objectives difícilment poden copsar la qualitat dels professors del màster; però serveixen per indicar que no es tracta d'un professorat sense experiència docent i investigadora. El curs 2013/2014, per exemple, dels 15 professors implicats en el màster, 5 eren catedràtics (i amb molts trams d'investigació), 3 titulats d'universitat i 2 agregats, i 3 lectors i 1 titular d'escola. Es pot veure que es tracta d'un cos de professorat estable amb tots els requisits universitaris exigibles. Tots els professors són doctors menys un, i el 87 % estan sotmesos al règim de dedicació de temps complet.

> **Taula 32 (E.4.1).** Dades individuals del professorat del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

Taula 33 (E.4.2). Dades globals del professorat del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. Curs 2012/2013

Categoria	PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC
Catedràtic	4	4	100 %	4	100 %
Professor titular d'universitat o agregat	6	6	100 %	6	100 %
Professor lector	3	3	100 %	3	100 %
Professor associat i associat mèdic	2	1	50 %	0	0 %
TOTAL	15	14	93 %	13	87 %

Font: Gabinet Tècnic del rectorat UB

En canvi, el professorat del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia, té un doble perfil, i combina professorat de diferents departaments i facultats de la UB amb professionals o acadèmics externs que hi col·laboren en algunes de les sessions, amb l'oportuna coordinació del professorat UB responsable de l'assignatura. El professorat extern reforça l'orientació pràctica que es vol donar als continguts de les assignatures. Cal assenyalar que la col·laboració amb l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya ha resultat especialment rellevant, des del punt de vista organitzatiu i econòmic, per poder donar resposta a les necessitats específiques d'aquest màster.

> **Taula 35 (E.4.1).** Dades individuals del professorat del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2012/2013

Taula 36 (E.4.2). Dades globals del professorat del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2012/2013

Categoria	PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC
Catedràtic	2	2	100 %	2	100 %
Professor titular d'universitat o agregat	2	2	100 %	2	100 %
Professor titular d'escola universitària	1	0	0 %	1	100 %
Professor lector	2	2	100 %	2	100 %
Professor associat i associat mèdic	3	1	33 %	0	0 %
TOTAL	10	7	70 %	7	70 %

Font: Gabinet Tècnic del rectorat UB

Si considerem el professorat del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis, l'adscripció del professorat és proporcionada a la implicació de les àrees amb encàrrec docent (8 professors de l'àrea de dret mercantil, 7 de l'àrea de dret civil, 5 de dret tributari, 4 de dret del treball i la Seguretat Social; la transversalitat i les col·laboracions puntuals s'articulen amb professorat d'altres

àrees específiques. Cal fer esment de dues assignatures absolutament innovadores i necessàries en un màster de recerca, sobre Formació de Docents i Fundamentals of Private Law, impartides per especialistes. En aquest màster el nombre de doctors supera amb escreix l'exigible en un màster de recerca (30 doctors dels 32 docents).

> **Taula 38 (E.4.1.). Dades individuals del professorat del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis. Curs 2012/2013**

Taula 39 (E.4.2.). Dades globals del professorat del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis. Curs 2012/2013

Categoria	PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC
Catedràtic	10	10	100 %	10	100 %
Catedràtic d'escola universitària	1	1	100 %	1	100 %
Professor titular d'universitat o agregat	15	15	100 %	15	100 %
Professor titular d'escola universitària	2	2	100 %	2	100 %
Professor lector	1	1	100 %	1	100 %
Professor associat i associat mèdic	3	1	33 %	0	0 %
TOTAL	32	30	94 %	29	91 %

Font: Gabinet Tècnic del rectorat UB

Amb relació al màster de Gestió Pública Avançada, la idoneïtat del professorat s'argumenta a partir de la distinció entre tipus d'assignatures. A les assignatures troncales, amb un major nombre d'hores i una càrrega teòrica major, el màster compta amb professors amb un lligam més estret amb la carrera universitària, a temps complet, vinculats a grups de recerca i amb una carrera investigadora més consolidada. En canvi, les assignatures optatives, que tenen un contingut més específic i un caràcter professionalitzador més marcat, són impartides per professors reclutats *ad hoc*, en forma de professors associats o de professors externs contractats. **L'aposta per incorporar a la docència professional de l'alta Administració pública catalana, tant de l'àmbit local com autonòmic, ha estat rotunda, fins i tot en els moments més complicats de descens de la matriculació, i això ha revertit de manera molt favorable en la docència d'un màster que té una clara orientació pràctica.** D'altra banda, una part important del professorat manté uns lligams amb el màster des de la seva creació, la qual cosa atorga estabilitat i consistència al màster de Gestió Pública Avançada. El coneixement intern del MGPA per part d'aquest nucli de professorat suposa, en certa mesura, tenir presents els valors fundacionals del màster, a l'entorn del sentit del servei públic.

> **Taula 41 (E.4.1.). Dades individuals del professorat del màster de Gestió Pública Avançada. Curs 2012/2013**

Taula 42 (E.4.2.). Dades globals del professorat del màster de Gestió Pública Avançada. Curs 2012/2013

Categoria	PDI	Doctors	%Doctors	TC	%TC
Catedràtic	1	1	100 %	1	100 %
Professor titular d'universitat o agregat	5	5	100 %	5	100 %
Professor titular d'escola universitària	4	1	25 %	4	100 %
Professor lector	1	1	100 %	1	100 %
Professor associat i associat mèdic	13	2	15 %	0	0 %
Sense especificar	4	0	0 %		
TOTAL	28	10	36 %	11	46 %

Font: Gabinet Tècnic del rectorat UB

Quan s'analitza específicament la vinculació del professorat a grups de recerca, aquest no és un aspecte gaire rellevant en el cas del màster d'Advocacia, atès que la formació ha de ser eminentment pràctica i que els estudiants que cursen el màster no ho fan amb la intenció de preparar una tesi doctoral. Això no obstant, alguns dels professors són membres de grups de recerca amb projectes en actiu.

En els màsters d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional, de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia i de Dret de l'Empresa i els Negocis la majoria del professorat de la UB participa en grups i projectes de recerca finançats estatals, autonòmics o europeus. Aquest perfil garanteix l'excel·lència docent i investigadora.

A tall d'exemple, es destaquen a continuació alguns reconeixements del professorat del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis: el Dr. Antoni Font és Premi Vicens Vives de la Generalitat de Catalunya a l'Excel·lència Educativa (anys 2003 i 2008) i director del Grup d'Innovació Docent Consolidat Dikasteia); la Dra. Llácer és IP del GREDINT (2009SGR944) i IP d'un projecte europeu de recerca (141672-LLP-1-2008-1-ES) i estatal (DER2012-32667); el Dr. García Viña és director del Departament de Relacions Laborals de la CEOE; El Dr. Estévez és IP del 2009SGR371 (Filosofia del Dret, Moral i Política); el Dr. Alonso és IP del Projecte DER2012-38519; el Dr. Vázquez és IP del 2009SGR175; la Dra. Gramunt és presidenta de la Junta Arbitral de Consum de Catalunya, i el Dr. Sastre és magistrat del Tribunal Suprem i director executiu de l'Assessoria Jurídica de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona (1985-2013). Aquesta qualitat es fa palesa també arran de la tutorització dels treballs de fi de màster, els quals representen un primer treball de recerca de l'alumnat, i sovint tenen continuïtat en forma de matrícula de tesis doctorals derivades d'aquest primer treball.

Pel que fa al màster de Gestió Pública Avançada, per bé que pràcticament tot el professorat que ha impartit les assignatures obligatòries forma part o bé d'un grup de recerca o bé d'un projecte de recerca, des de la coordinació del màster s'admet que seria convenient desenvolupar línies de recerca específiques en gestió pública. Seria desitjable crear un grup de recerca lligat al màster per tal d'incentivar els estudis en gestió pública i anàlisi institucional.

> [Taules 34, 37, 40 i 43. Grups de recerca i projectes d'investigació del professorat dels màsters de la Facultat de Dret. Curs 2012/2013](#)

b) El professorat del centre és suficient i disposa de la dedicació adequada per exercir les seves funcions i atendre els estudiants (4.2 AQU)

En tots els màsters el professorat és suficient i disposa de la dedicació adequada per impartir la docència assignada i atendre els estudiants. Però en la línia del que ja s'ha assenyalat en el punt anterior (nivell de qualificació i experiència docent investigadora i professional), convé fer algunes apreciacions per a cada màster.

Des de la perspectiva del màster d'Advocacia, cal recordar que és una titulació especial perquè és oferta conjuntament per la UB i l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona (ICAB). Per tant, totes dues institucions hi participen aportant professorat. D'altra banda, i com també s'ha assenyalat, és preceptiu que una part del professorat tingui un perfil professional acreditat. El màster es nodreix, per tant, de professorat aportat per la UB (en general professors permanents o ordinaris) i per l'ICAB (en general professionals que són contractats per la institució com a professors associats o com a personal col·laborador extern). És cert, també, que alguns departaments als quals s'encarrega docència tenen més demanda que professorat disponible (Dret Civil, Dret Processal, Dret Administratiu i Dret Penal). Això s'ha solucionat amb la contractació de nou professorat associat de reforç. Entre les aportacions de la UB i l'ICAB, el màster disposa del professorat suficient i adequadament especialitzat. De fet, la complexitat de gestió d'aquest màster prové, essencialment, de la voluntat de disposar de professorat especialitzat, cosa que ha incrementat molt el nombre total de docents que hi imparteixen docència.

La coordinació del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia també conclou que hi havia hagut el temor que amb el professorat del centre no n'hi hagués prou –en especialització d'alguns temes– per atendre les necessitats docents del màster. Però fins ara aquestes mancances s'han superat satisfactòriament amb l'esforç dels departaments i les institucions implicades i, sobretot, dels docents. Aquest màster es fa amb la col·laboració –no pas en règim de *co titularitat*, com el cas d'Advocacia– de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC), el qual ha facilitat algun expert que ha estat incorporat al màster com a col·laborador extern. En canvi es considera insuficient el reconeixement de la càrrega i dedicació que implica la tutoria dels treballs de fi de màster. D'altra banda, es fa esment que la concreció dels continguts de les diverses assignatures, i les circumstàncies ja esmentades, han obligat a revisar, amb relació als docents, la previsió del ritme d'implantació de la titulació que constava a la Memòria del màster.

Els màsters d'Anàlisi Política i Assessorament Institucional i de Dret de l'Empresa i els Negocis comparteixen algunes característiques. Són dues titulacions amb una important vocació de recerca –tot i que el primer també té un perfil més transversal- i es nodreixen essencialment de professorat de departaments de les facultats de Dret i d'Economia i Empresa, i fins i tot en aquests anys de fortes restriccions pressupostàries, mai no ha estat un problema nodrir el màster amb el millor professorat disponible per al tipus de matèries que s'hi imparteixen. En ambdós casos també destaca la solidesa dels grups de recerca, el nombre de projectes competitius obtinguts i desenvolupats, així com les iniciatives consolidades en l'àmbit de la innovació docent del professorat. Aquests dos màsters compten amb un important nombre de professors ordinaris i no han requerit la contractació de professionals externs.

Quant a la dedicació del professorat en el màster de Gestió Pública Avançada, des de la coordinació del màster es destaca que el conjunt de professors que de manera habitual hi han impartit docència mostra una important vinculació i una dedicació més que notable a la docència i a la tutorització dels alumnes. Les raons d'aquests lligams tenen a veure amb la història del màster, als valors que s'hi volen transmetre i a una certa idea compartida d'allò públic. **El tipus d'alumnat que cursa el màster demana que la docència estigui a càrrec d'un tipus de professorat molt especialitzat, que és difícil que tingui cabuda habitualment en un departament universitari.** Sentir veus diferents, que hagin demostrat competència en la gestió pública és un dels valors del màster. En aquest sentit, una major capacitat de contractació de professorat extern redundaria en una major qualitat del màster.

Tal com queda clar a la taula E.4.2., el tipus de professorat es divideix, gairebé per meitats, entre els professors a temps complet a la Universitat i els que hi dediquen un temps parcial. Malgrat tot, cal tenir present que la majoria de professors associats del màster hi imparteixen classes des del començament i, d'altra banda, tenen un lligam laboral amb la Universitat de Barcelona que, de mitjana, supera els vuit anys. Coneixen perfectament els valors que es volen transmetre a l'alumnat, comparteixen una certa visió de l'Administració pública i són capaços d'inculcar-los la idea i els principis del servei públic.

Enquestes de satisfacció del professorat. Amb relació a la valoració que els estudiants fan dels professors, no en podem extreure resultats gaire conclouents, atesa l'escassa participació en la resposta de les enquestes. Amb tot, podem concloure amb molta prudència que els estudiants enquestats manifesten satisfacció respecte del professorat. Com s'ha dit, esperem que el nou sistema multiplataforma d'enquestes que s'implantarà el segon semestre del curs 2014-2015 redundi en un increment molt significatiu de respostes i, en conseqüència, de capacitat d'anàlisi.

Des de la perspectiva del màster d'Advocacia, es considera que en tot cas el professorat que imparteix docència al màster ho fa amb la dedicació adequada i no descuida l'atenció dels estudiants. En termes generals, els professors obtenen una puntuació al voltant del 6,5. De tota manera, en vistes de la baixa participació de l'alumnat en les enquestes del curs 2013-2014, al curs 2014-2015 des de la coordinació del màster s'han previst unes enquestes de valoració de les assignatures, professorat i màster en general, com a complement de les enquestes que es duen a terme a tots els màsters universitaris de la UB. Aquestes enquestes es duran a terme de manera presencial i en paper, ja que és un format que acostuma a tenir un índex de resposta més elevat que el de l'enquesta en línia. D'aquesta forma es pretén obtenir la informació necessària per a una millora constant.

Pel que fa al màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia, les enquestes a què han respost i el diàleg amb els alumnes mostren que estan satisfets amb la qualitat dels docents, i en destaquen la necessitat de fer un esforç per coordinar les intervencions de tots els docents que col·laboren en una mateixa assignatura.

En el cas del màster de Gestió Pública Avançada s'assenyala que un dels indicadors de caràcter qualitatiu per conèixer la dedicació i la implicació del professorat en el procés d'aprenentatge de l'alumnat i en la consolidació del màster és el nombre de TFM que el professorat està disposat a dirigir –que és molt alt- i la disposició dels professors associats per tutoritzar TFM, malgrat que no se'ls comptabilitza com una activitat docent.

Quant a la valoració que els alumnes del màster fan de la dedicació del professorat, tot i que no es tenen evidències quantitatives –enquestes i altres instruments- per mesurar aquest aspecte, es disposa d'evidències qualitatives en registres informals (tutories, reunions, etc...) que mostren una elevada satisfacció de l'alumnat amb la feina, la dedicació i la competència del professorat del màster.

- > [Satisfacció: informes agregats de les titulacions de màster \(curs 2013/14\)](#)
- > [Històric dels informes agregats dels resultats de satisfacció dels màsters](#)

Informació pública del perfil acadèmic i professional del professorat dels màsters. Cada web del màster conté informació pública sobre el perfil acadèmic i professional del professorat que hi imparteix docència. També des del web del centre es pot accedir a aquesta informació organitzada per departaments, per àrees i alfabèticament. Les pàgines web dels professors són una iniciativa promoguda per la Facultat de Dret i que en l'actualitat només està disponible per als professors que imparteixen docència en aquest centre.

- > [Professorat del màster d'Advocacia](#)
- > [Professorat del màster d'Anàlisi política i assessoria institucional](#)
- > [Professorat del màster de direcció estratègica de seguretat i policia](#)
- > [Professorat del màster de Dret de l'empresa i els negocis](#)
- > [Professorat del màster de Gestió pública avançada](#)
- > [Professorat de la Facultat de Dret](#)

3.4.4 La institució ofereix suport i oportunitats per millorar la qualitat de l'activitat docent del professorat (4.3 AQU)

La Facultat de Dret i la Universitat de Barcelona compten amb diverses línies o programes de suport a la docència i formació del professorat per millorar la seva activitat docent. El document marc "Suport a la docència i formació del professorat", de maig de 2010, recull les línies i els programes de suport per al professorat.

1.- Document marc: Suport a la docència i formació del professorat (Catàleg unificat de serveis: Facultat de Dret; maig de 2010)

Aquest document recull de manera unificada tots els serveis de suport a la docència i formació del professorat de que disposa el PDI de la Facultat de Dret. S'hi senyala el servei que s'ofereix i la manera d'entrar-hi en contacte. El document incorpora: (a) els serveis de suport a la docència prestats des de la mateixa Facultat de Dret (MID-Dret i CRAI-Biblioteca) i (b) els serveis de suport a la docència que s'ofereixen des dels serveis centrals de la UB (CRAI-Suport a la docència). En una segona part se senyalen (a) les línies que desenvolupa la Facultat en matèria de formació del professorat i també (b) els programes de formació i acreditació d'activitats formatives per l'ICE de la UB.

- > [Accés al document Suport a la docència i formació del professorat](#)
- > [Accés a document "Reunió extraordinària de l'equip de govern 25 gener i 1 febrer 2011](#)

2.- Oferta de cursos ICE/UB

L'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) de la Universitat de Barcelona ofereix cursos de formació per al professorat els mesos de desembre, juny i durant l'any. La Facultat de Dret facilita i multiplica la difusió de la informació dels cursos entre el professorat del centre per mitjà del butlletí informatiu, web del centre i anuncis als monitors informatius.

- > [Oferta de cursos de formació per al professorat UB per l'ICE](#)
- > [Publicitat que en fa la Facultat](#) (vegeu la secció "Cursos" a cada butlletí) + [cartell de difusió](#)
- > [Professorat de la Facultat de Dret inscrit a cursos de formació ICE 2013-2014](#)
- > [Professorat de la Facultat de Dret inscrit a cursos de formació de l'ICE \(2009-2014\)](#)

3.- Oferta de cursos i formacions pròpies de la Facultat de Dret (amb acreditació ICE/UB)

Des del Deganat de la Facultat, però també des dels departaments i grups d'innovació docent, s'organitzen i s'ofereixen cursos i formacions per al professorat de la Facultat. Aquests cur-

sos estan acreditats per l'ICE. Tota aquesta oferta formativa per al professorat és publicada al Butlletí informatiu, al web del centre i als monitors informatius. Segueixen alguns exemples d'aquests cursos acreditats.

> [Document històric d'activitats formatives acreditades per l'ICE](#)

4.- Organització de jornades i seminaris docents de debat i discussió

La Facultat organitza des de fa molts anys jornades i seminaris docents, oberts a tot el professorat i acreditats per ICE, com espais de reflexió, debat i discussió de temes i problemes directament vinculats a l'activitat docent més propera.

- Jornada de debat sobre la semipresencialitat a la Facultat de Dret. Valoració, debat i propostes per als grups GEO (17 de gener de 2013)
- Sessió de debat i discussió sobre el treball de fi de grau (TFG) (7 de març de 2013)
- Seminari docent: ¿com elevar el nivell acadèmic dels nostres ensenyaments? Mesures concretes. (11 d'abril de 2013)

> [Exemples de Cartells de jornades i seminaris de treball](#)

5.- Publicació de les conclusions de les jornades i seminaris docents

Les conclusions de les jornades i seminaris docents organitzats per la Facultat són publicades i difoses entre el professorat de la Facultat. Aquestes conclusions es poden consultar a l'espai d'estudis i anàlisis del MID-Dret:

> [Conclusions de jornades i seminaris](#)

> [Conclusions del Seminari docent de la Facultat de Dret: ¿Com elevar el nivell acadèmic dels nostres ensenyaments? Mesures concretes \(11 d'abril de 2013\)](#)

> [Difusió de les conclusions de la jornada sobre el TFG a través del butlletí \(publicació al butlletí de la Facultat 15-4-2013\)](#)

6.- Jornades de treball dels professors que imparteixen TTC/Instrumentari

Cada curs acadèmic tot el professorat que imparteix l'assignatura Tècniques de Treball i de Comunicació (Instrumentari a CPA), comuna a primer curs dels cinc graus de la Facultat, convoca una jornada de treball per valorar el curs transcorregut i analitzar i suggerir propostes de millora de l'assignatura al Deganat. A la jornada hi participa el professorat que ha impartit l'assignatura dels diferents departaments de la Facultat de Dret, dels departaments de filologia catalana i filologia hispànica, del departament de Sociologia, i de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació. La jornada és acreditada per l'ICE com a activitat de formació.

> [Sessions de treball de l'assignatura de Tècniques de Treball i Comunicació.](#)

7.- Màster per a professors novells

La Facultat proposa, per a cada convocatòria, el nombre màxim de professors que la UB convida a participar en el màster amb matrícula gratuïta. Els professors proposats són suggerits pel degà de la Facultat entre els professors novells que han signat contracte amb la UB i són membres d'un departament adscrit a la Facultat.

> [Màster: Docencia para profesorado universitario](#)

> [Vicerectorat convocant places per al màster per a professors novells - enllaçar a document](#)

8.- Seminaris i programes de formació del Grup d'Innovació Docent Consolidat Dikasteia:

El Grup d'Innovació Docent Consolidat Dikasteia, liderat pel professor Antoni Font, organitza cada any diversos programes de formació. Es poden veure les activitats dels membres del grup a la memòria del curs:

> [Memòria del curs \(apartat grups d'innovació docent: activitats GID-Dikasteia, p. 53\)](#)

9.- Suport al professorat pel servei MID-Dret

MID-Dret és un servei tècnic de la Facultat de Dret adscrit al Vicedeganat d'Ordenació Acadèmica per impulsar la millora de la docència dels ensenyaments del centre. MID-Dret és atès per personal tècnic amb perfil professional pedagògic i entre les funcions que exerceix en destaca el suport i l'assessorament al professorat en matèria de metodologia docent i avaluació. Les accions del MID-Dret s'emmarquen en les línies d'actuació següents:

- Assessorament i suport a l'acció docent del professorat
- Assessorament al professorat en matèria d'ús del Campus Virtual UB
- Coordinació de l'acció i la formació dels becaris de Suport a la Docència
- Assessorament personalitzat a l'alumnat
- Elaboració de materials didàctics per al professorat

Les accions dutes a terme per MID-Dret es poden consultar tant al web del mateix servei com a la memòria del curs acadèmic:

> [Web del servei MID-Dret](#)

> [Memòria del curs \(apartat 2. Docència, 2.2. Millora de la Qualitat Docent\)](#)

10.- Beques de suport directe a la docència convocades per la Facultat de Dret

La universalització del sistema d'avaluació continuada i l'elevat nombre de crèdits que imparteixen molts docents ha provocat un increment notable de les tasques mecàniques, rutinàries i burocràtiques vinculades a la docència. Per aquest motiu, es dissenya un programa de suport directe a la docència, amb personal becari contractat que assistirà de manera directa el professorat de la Facultat en les feines més rutinàries i mecàniques vinculades a la docència. Des del curs 2010-2011 la Facultat convoca cada mes de setembre 10 beques per prestar suport directe a la docència del professorat que imparteix classe en els títols de la Facultat de Dret. Es convoca una beca per a cada departament adscrit (8), una beca general (per a professors de departaments no adscrits que imparteixen docència a la Facultat) i una beca general per a l'ensenyament de Relacions Laborals.

> [Document Personal becari de suport a la docència](#)

> [Beques de col·laboració amb els departaments de la Facultat de Dret](#)

11.- Beques AGAUR de suport a la docència

Des de fa tres anys, la Facultat es beneficia de 4-6 becaris de suport a la docència –assistents docents- de la convocatòria AGAUR (Generalitat de Catalunya). Són estudiants de màsters oficials que presten servei a l'Escola de Postgrau de la Facultat donant suport als màsters universitaris que s'imparteixen a la Facultat de Dret

> [Beques de suport a la docència AGAUR](#)

3.5 Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

3.5.1 Els serveis d'orientació acadèmica donen suport adequadament en el procés d'aprenentatge i els serveis d'orientació professional faciliten la incorporació al mercat laboral

3.5.1.1 Orientació acadèmica als estudiants

El conjunt articulat d'accions d'orientació acadèmica de la Facultat de Dret –i en particular el Pla d'acció tutorial (PAT)– forma part del nucli dur del projecte docent de la Facultat de Dret per als ensenyaments de grau i màster. Prova d'això és que, PAT a part, la Facultat compta amb un mínim de 14 accions específiques d'orientació acadèmica per a l'estudiant (vegeu apartat

5.1.2). Aquest sistema d'orientació acadèmica desplega el Pla d'acció tutorial i es complementa amb diferents accions adequadament articulades. Les accions d'orientació acadèmica es duen a terme en quatre moments curriculars (accions abans de l'ingrés, accions a la fase inicial dels estudis de grau i durant els estudis de grau, accions a la fase final dels estudis de grau, i accions durant els estudis de postgrau).

Si bé hi ha acció tutorial i accions d'orientació al llarg de tot l'itinerari, la Facultat ha posat un èmfasi especial en el PAT i en les accions sobre els estudiants de nou ingrés, i això pels motius que tot seguit s'expliquen.

La finalitat última de l'atenció als estudiants, i amb especial significació l'atenció tutorial, està directament orientada a facilitar i millorar les condicions d'aprenentatge dels estudiants. La finalitat de les diferents línies d'acció tutorial que s'exposaran a continuació no és cap altra que millorar, directament o indirecta, la formació dels estudiants. L'acció tutorial, en definitiva, pretén incrementar el rendiment acadèmic de l'estudiant a partir d'una millor integració de l'individu dins del sistema universitari, i a partir d'un guiatge i suport personalitzat que pretén aconseguir que cada individu produeixi intel·lectualment el màxim d'ell mateix.

També convé assenyalar que, a banda de l'orientació ordinària que es presta a l'estudiant per part de la Secretaria, el caps d'estudis, etc. i l'ordinària o estructural de la Universitat per part del SAE (Servei d'Atenció a l'Estudiant), la Facultat ofereix dos serveis específics d'orientació: el servei MID-Dret (d'assessorament acadèmic per als estudiants) i el servei de la Borsa de Treball, Pràctiques i Ocupabilitat).

El PEQ 050 recull amb detall tots els processos vinculats a l'orientació acadèmica dels estudiants, tant les línies del PAT com de les accions concertades d'orientació.

> [PEQ 050](#)

3.5.1.2 El Pla d'acció tutorial (PAT)

D'altra banda, el nou PAT de la Facultat de Dret es vincula a la normativa específica sobre tutoria de la Universitat de Barcelona, en especial pel *Projecte institucional de política docent de la Universitat de Barcelona* (Consell de Govern de la UB, de 6 de juliol de 2006) i pel document *Informació, orientació i suport a l'estudiant: acció tutorial a la Universitat de Barcelona* (Consell de Govern de la UB, de 5 de juliol de 2007).

El Pla d'acció tutorial de la Facultat de Dret 2013-2016 significa un nou pas respecte de l'acció tutorial desenvolupada a la Facultat de Dret fins ara. Efectivament, aquest centre va iniciar l'acció tutorial organitzada i integrada el curs 2004-2005 i disposa d'un PAT general des del curs 2005-2006. Entenent-ho com una acció natural de continuïtat, de millora i de reajustament, aquest document pretén adaptar i adequar l'acció tutorial de la Facultat a les noves necessitats derivades del desenvolupament dels ensenyaments de grau, de l'expansió dels màsters universitaris, a les derivades de l'entrada en vigor de la nova normativa de permanència de la UB, de la disponibilitat docent dels departaments per satisfer aquesta demanda i, en fi, del context de crisi econòmica i increment substancial de les taxes universitàries, que ha afectat el desenvolupament acadèmic dels estudiants.

Des d'un punt de vista cronològic de l'accés i l'evolució de l'estudiant a la Facultat de Dret, el PAT de la Facultat de Dret presenta les línies següents:

a) Abans de la matriculació:

Quan l'estudiant ingressa en un grau de la Facultat de Dret, rep, d'ofici, una tutoria prèvia a la matriculació en la qual intervenen estudiants de cursos superiors supervisats per professors.

b) A primer curs i en endavant:

Ja a primer curs, l'estudiant és objecte de dues accions tutorials diferents i complementàries:

- D'una banda, participa en la tutoria grupal que mena el professor tutor-coordinador de totes les assignatures del grup; aquest tutor de grup només participa i intervé en temes relacionats amb el grup, i no amb les problemàtiques individuals dels seus membres. Segons els cursos, pot ser que l'estudiant disposi d'un professor tutor/coordinador diferent per a cada semestre.

- D'una altra banda, l'estudiant de primer curs també té assignat un tutor de carrera, que el seguirà al llarg de tots els estudis de grau i que intervindrà en temes o problemàtiques estrictament personals o individuals i no grupals.

No obstant això, la tutoria de carrera presenta tres possibles situacions excepcionals i excloents:

- **Tutoria d'esportistes d'elit.** Si l'estudiant té els requisits que marca la normativa i ho desitja, pots inscriure's a la tutoria d'esportistes d'elit, i aleshores abandona, mentre participa en aquesta nova tutoria d'esportistes, la tutoria de carrera. La tutoria d'esportistes d'elit també té vocació d'acompanyar l'estudiant durant tota la carrera.
- **Tutoria d'excel·lència.** Un fet semblant es produeix amb els estudiants que reuneixen els requisits per participar en la tutoria d'excel·lència, una tutoria que és excloent de la tutoria de carrera a partir de segon curs, perquè també té la vocació d'acompanyar l'estudiant al llarg dels estudis; si l'estudiant abandona la tutoria d'excel·lència, ingressa o reingressa a la tutoria de carrera. La tutoria d'excel·lència, però, és compatible amb la d'esportistes d'elit.
- **Tutoria de necessitats especials.** Igualment passa amb la tutoria de necessitats especials, que comparteix amb les dues anteriors la vocació d'acompanyament integral i global al llarg de la carrera i que és excloent, per tant, de la tutoria de carrera. Si deixen de produir-se les circumstàncies que feien que l'estudiant participés a la tutoria de necessitats especials, aleshores li és assignat un nou tutor de carrera. La tutoria de necessitats especials és compatible amb la d'excel·lència.

Durant el grau, l'estudiant pot gaudir, a demanda, d'una tutoria/servei de programes de mobilitat; aquesta tutoria és compatible amb totes les altres.

c) Al final dels estudis de grau:

Al final dels estudis de grau, i sense abandonar la tutoria de carrera, els estudiants poden participar en una tutoria/servei de sortides professionals. Aquest programa, com el de mobilitat, és compatible i simultani, si és el cas, amb tots els altres (de carrera, d'excel·lència, d'esportistes d'elit, de mobilitat i de necessitats especials).

d) Tutoria en programes de màster:

En els casos dels màsters universitaris, hi ha només una línia tutorial, de caràcter acadèmic, que acostuma a exercir el mateix coordinador de màster o persona que és nomenada per a aquesta funció.

Resum de línies tutorialis

Tutories troncales de grau:

- PAT Tutoria prèvia a la matriculació (abans de 1r)
- PAT Tutoria grupal i coordinació docent (1r)
- PAT Tutoria de carrera (de 1r a 4t)
- PAT Tutoria d'excel·lència (de 2n a 4t)
- PAT Tutoria de sortides professionals (4t)

Tutories transversals a tots els graus:

- PAT Esportistes d'elit (transversal però excloent de la tutoria de carrera)
- PAT Mobilitat (transversal i no excloent de cap altra tutoria)
- PAT NERE Necessitats educatives especials (transversal però excloent de la tutoria de carrera)

Tutoria per a màsters:

- PAT màsters

> PAT Facultat de Dret (2013-2017)

> [Estructura i tutors](#)

> [Document sencer](#)

> [Històric PAT de la Facultat](#) + publicació

> [Informes del PAT Facultat de Dret](#) (per graus i línies d'acció tutorial) (p. 42-46)

3.5.1.3 Altres accions concertades d'orientació acadèmica

a) Jornada de Portes Obertes

A la Jornada de Portes Obertes hi intervé el degà, els vicedegans i els caps d'estudis. Hi ha una sessió general (30 minuts) sobre la Facultat, sessions separades per a cada grau (1 h) i una visita guiada per la Facultat. Els estudiants s'hi han inscrit abans, però hi són admesos els no inscrits si hi ha capacitat. També es convida les famílies interessades a participar-hi. Abril 2014: 195 participants.

- > [Difusió de la Jornada de Portes Obertes](#) (butlletí)
- > [Difusió de la Jornada de Portes Obertes](#) (cartell)
- > [Qüestionari de satisfacció de la Jornada de Portes Obertes abril 2014.](#)

b) Portal *Futurs estudiants*:

Amb la finalitat no només de captar nous estudiants, sinó sobretot d'orientar els nous estudiants, per al curs 2013-2014 es va crear el portal web de *Futurs estudiants*, amb informació precisa, senzilla i específica pensada per a futurs estudiants i estudiants d'ingrés recent.

- > [Portal futurs estudiants](#)

c) Sessions informatives sobre matrícula als estudiants de nou ingrés curs 2014/2015

Les sessions informatives adreçades als estudiants de nou accés s'organitzen per a cada grau al mes de juliol i estan dirigides pels caps d'estudis. Durant aquestes sessions es distribueix als estudiants el dossier de matrícula, amb la informació pràctica del procés de matriculació i de l'inici del curs.

- > [Difusió de les sessions](#) (butlletí)
- > [Accés al web d'informació sobre les sessions](#)

d) Tutoria prèvia a la matriculació

La tutoria prèvia a la matriculació és la sessió de tutoria individual que reben tots els estudiants de nou accés abans de formalitzar la matriculació i en la qual participen professors de l'ensenyament assistits per estudiants de cursos superiors. Aquesta tutoria, com es veurà, és molt ben valorada pels estudiants que la reben.

El nombre d'estudiants assistents a la tutoria prèvia els dos darrers cursos:

	2013/14	2014/15
Grau de Dret	395	391
Grau de Relacions Laborals	253	222
Grau de Criminologia	139	146
Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració	110	97
Grau de Gestió i Administració Pública	66	49

- > [Díptic tutoria prèvia a la matriculació](#)
- > [Instruccions als tutors de la tutoria prèvia](#)

e) Acte de benvinguda als estudiants de primer

L'acte de benvinguda es fa el primer dia de curs i és específic per als estudiants de primer curs. Hi intervé el degà, el vicedegà d'Ordenació Acadèmica i els caps d'estudis. L'acte té una duració d'una hora, es fa a l'Aula Magna i al final es distribueix entre tots els assistents el llibre *Estudiar a la Facultat de Dret. Guia dels ensenyaments de grau.*

- > Difusió de l'acte de benvinguda curs 2013/2014
  - > [Butlletí de la Facultat](#)
  - > [Web Facultat](#)

> Difusió de l'acte de benvinguda curs 2014/2015

> [Butlletí de la Facultat](#)

> [Cartell de difusió](#)

f) Acte oficial d'inauguració del curs de la Facultat de Dret

A més a més de l'acte específic per a estudiants de nou ingrés, se celebra un acte oficial d'inauguració de curs adreçat a tots els estudiants, tots els professors i tot el personal d'administració i serveis. S'hi llegeix la lliçó inaugural, per part d'un professor de la Facultat, es reparteixen mencions entre els alumnes destacats del curs anterior i el degà s'adreça als assistents.

> Difusió de l'acte oficial d'inauguració del curs 2013/14

> [Butlletí de la Facultat](#)

> [Web Facultat](#)

> Difusió de l'acte oficial d'inauguració del curs 2014/15

> [Butlletí de la Facultat](#)

> [Web Facultat](#)

> [Difusió de l'acte d'inauguració del curs acadèmic dels estudis de Criminologia curs 2013/2014](#)

> Difusió de l'Acte d'inauguració del curs acadèmic dels estudis de Criminologia i Seguretat curs 2014/2015

> [Butlletí de la Facultat](#)

> [Cartell de difusió](#)

g) Guia docent i altres publicacions d'orientació als estudiants

La Facultat publica i distribueix, en paper i en format pdf, diversos opuscles, tríptics i llibrets d'orientació a l'estudiant. Alguns estan específicament pensats i dissenyats per a estudiants de nou ingrés.

> [Estudiar a la Facultat de Dret. Guia dels ensenyaments de Grau](#) (guia adreçada específicament a l'alumnat de nou accés; és distribuïda en forma de llibret, gratuïtament, entre tots els estudiants de primer curs)

> [Llibret de l'oferta formativa de grau de la Facultat de Dret per al Saló de l'Ensenyament](#)

> [Oferta de màsters, postgraus, experts i cursos d'extensió universitària.](#)

h) Accions d'orientació grupal en els màsters universitaris

Les accions d'orientació grupal de màsters s'inclouen dins del Fòrum d'Ocupació i Postgrau, i es fan a través de sessions informatives específiques de cada màster.

- Conferència per part del vicedegà d'Orientació Acadèmica i la directora de l'Escola de Postgrau sobre tota l'oferta de màsters universitaris i títols de postgrau propis dins del Fòrum d'Ocupació i Postgrau. (25 i 28 de novembre de 2013- 2014)
- Estand de l'Escola de Postgrau per a la difusió de l'oferta formativa de màsters universitaris.
- Sessions informatives sobre els màsters:

	2013/2014	2014/2015
Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia	3/07/2013 16/09/2013 25 i 28/11/2013	10/07/2014 18/11/2014
Màster de Dret de l'Empresa i els Negocis	20/09/2013 7/05/2014	22/09/2014 18/11/2014
Màster d'Advocacia	12/09/2013	15/09/2015 18/11/2014
Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional	25 i 28/11/2013	18/11/2014
Màster de Gestió Pública Avançada	25 i 28/11/2013	18/11/2014

> Exemple de la difusió d'algunes sessions informatives dels màsters

> [Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2013/2014](#)

> [Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2014/2015](#)

> [Màster d'Advocacia. Curs 2014/2015](#)

i) Accions d'orientació per a la inserció i l'ocupabilitat

La Facultat organitza, des de fa anys, activitats formatives que reforcen la inserció laboral dels estudiants. Aquest curs 2014-2015 s'ha fet un important pas endavant, ja que s'hi ha ofert un programa exhaustiu, sistemàtic i calendaritzat d'activitats d'ocupabilitat.

Tallers d'ocupabilitat curs 2014/2015

Activitat	Data	Assistents
Sessió informativa sobre pràctiques i ocupabilitat	30/09/14	35
Com preparar un CV (Advocat + SAE)	16/10/14	16
Taller xarxes socials i cerca de feina (Barcelona Activa)	22/10/14	10
Com afrontar una entrevista de feina (Advocat + SAE)	24/10/14	17
Taller a despatx d'advocats (Uría Menéndez-Dret Penal)	28/10/14	16
Taller a despatx d'advocats (Clifford Chance) sobre anglès jurídic	30/10/14	20
Taller a despatx d'advocats (Baker & McKenzie) sobre anglès jurídic	05/11/14	16
Taller a despatx d'advocats (Cuatrecasas-Dret Laboral)	11/11/13	20
Taller de simulació d'una entrevista de feina (SAE)	12/11/14	11
Taller a despatx d'advocats (Garrigues-Dret Mercantil i Fiscal)	20/11/14	14
Taller sobre com dissenyar el teu perfil de LinkedIn	25/11/14	10
Taller a despatx d'advocats (Monereo Meyer Marinello-Dret Processal)	27/11/14	20

> [Programa d'ocupabilitat de la Facultat de Dret](#)

També amb l'objectiu d'orientar millor els estudiants de cursos avançats, des de fa nou anys la Facultat organitza anualment el Fòrum d'Ocupació, que reuneix a la Facultat una gran varietat d'entitats, sobretot despatxos d'advocats i associacions professionals (advocats, notaris, procuradors, gestors administratius, detectius, etc.), però també institucions del sector públic i del tercer sector, organitzats en estands. L'objectiu és que els estudiants puguin contactar-hi personalment i lliurar els seus currículums per iniciar processos de selecció.

		Assistents	
		2013/14	2014/15
Fòrum d'Ocupació i Postgrau		303	341
Tallers	Com preparar un Curriculum Vitae i una carta de presentació	81	83
	Com preparar una entrevista de feina	76	
	Tallers pràctics a despatxos d'advocats (6 tallers –estudiants del màster d'Advocacia)	56	
Conferències	Advocacia: accés i col·legiació	96	32
	Sortides professionals dels estudis de Dret	8	
Taules rodones	Taula rodona amb despatxos d'advocats: Curriculum Vitae i entrevista	60	
	Taula rodona amb despatxos d'advocats: procés de selecció, pràctiques i inserció	37	111

> Difusió del Fòrum Ocupació i Postgraus. Curs 2013/14

> [Butlletí](#)

> [Informació i programa](#)

> Difusió del Fòrum d'Ocupació i Postgraus. Curs 2014/15

> [Butlletí](#)

> [Programa del Fòrum](#)

> [Entitats participants al Fòrum](#)

j) Sessió informativa sobre pràctiques

Les pràctiques externes tenen un doble vessant, de formació acadèmica i de primer pas cap a la inserció laboral dels estudiants. Cada plaça de pràctiques preveu un programa formatiu específic. D'altra banda, l'ocupabilitat dels graduats passa sovint per la realització prèvia de pràctiques externes, que pot desembocar finalment en un lloc de treball en la mateixa entitat de pràctiques o servir de manera decisiva per aconseguir-lo en una entitat diferent. Per aquests motius s'organitzen sessions informatives específiques sobre pràctiques, per incentivar els alumnes i per informar-los directament:

> [Sessió informativa sobre pràctiques](#)

k) Servei de Borsa de Treball, Pràctiques i Ocupabilitat

La Facultat ofereix als estudiants un servei individualitzat d'orientació professional que els facilita la inserció laboral, tant a través de pràctiques, com per via de la borsa de treball. Aquest servei és prestat per personal expert, amb formació i experiència en l'orientació professional i els recursos humans, personal integrat a l'Oficina de Pràctiques, Borsa de Treball i Clínica Jurídica. L'Oficina de Pràctiques, Clínica Jurídica i Borsa de Treball van dur a terme [98 entrevistes](#) d'orientació professional i tutorització de *Curriculum Vitae* en el curs 2013/2014.

> [Servei de Pràctiques i Ocupabilitat](#)

l) Servei d'Atenció a l'Estudiant (UB):

El Servei d'Atenció a l'Estudiant (SAE) es va crear amb l'objectiu de generar un espai especialitzat per atendre d'una manera personalitzada el futur alumnat, estudiants, estudiants amb necessitats educatives especials, temporals i interculturals i per facilitar-los la informació, l'orientació, l'assessorament, el suport i l'ajut necessaris durant tot el període d'aprenentatge i procés d'inserció professional, així com per aconseguir que tots els estudiants puguin conèixer les orientacions generals de la política universitària de la UB.

> [SAE](#)

m) Servei MID-Dret (Facultat de Dret)

La Facultat de Dret disposa, des de l'any 2006, del Servei MID-Dret. Es tracta d'un servei de la Facultat de Dret que ofereix assessorament als estudiants per al desenvolupament dels seus estudis: assessorament en tècniques d'estudi, suport en la planificació dels estudis, consultes del Campus Virtual, materials de suport a les activitats d'aprenentatge, orientació acadèmica; també rep orientació aquell estudiant que s'hagi adonat que els estudis no responen a les seves expectatives i que necessiti assessorament per reorientar els teus estudis. El servei es atès per personal tècnic amb formació psicopedagògica.

> Servei MID-Dret ([web](#)) + ([memòria, pàgs. 37-38](#))

n) Sessions informatives sobre els programes de mobilitat (curs 2013/2014)

Es convoquen diferents sessions informatives sobre els programes de mobilitat per incentivar els estudiants a participar-hi i per donar-los la informació necessària.

- Sessió informativa i de benvinguda per als estudiants internacionals d'intercanvi seleccionats per fer una estada temporal a la Facultat de Dret durant el curs acadèmic 2013-2014. Total: 1 sessió. Data: 13 de setembre de 2013. Total assistents: 79
- Sessió informativa sobre els programes de mobilitat internacional adreçada a l'alumnat de Relacions Laborals. Total: 1 sessió. Data: 9 de desembre de 2013.
- Sessió informativa sobre els programes de mobilitat internacional adreçada a l'alumnat de la Facultat de Dret, convocatòria 2014-2015. Total: 1 sessió. Data: 30 de gener de 2014
- Sessió informativa i de benvinguda per als estudiants internacionals d'intercanvi seleccionats per fer una estada temporal a la Facultat de Dret durant el 2n semestre del curs acadèmic 2013-2014. Total: 1 sessió. Data: 6 de febrer de 2014. Total assistents: 49
- Visita a la Facultat de Dret organitzada per a un grup d'estudiants del Molengraaff Dispuut Utrecht, una associació d'estudiants de Dret de la Universitat d'Utrecht. Data: 7 de febrer de 2014
- Sessions d'orientació per als estudiants seleccionats per fer una estada Erasmus+ durant el curs acadèmic 2014-2015. Total: 2 sessions (matí i tarda). Data: 30 de juny de 2014. Total assistents: 69

> [Exemple de la difusió de les sessions informatives sobre els programes de mobilitat](#)

3.5.1.4 Grau de satisfacció dels estudiants amb els serveis d'orientació acadèmica

En general, el grau de satisfacció dels estudiants de nou accés amb la informació rebuda abans de la matriculació i durant el primer any és força elevat. És molt significatiu que a la pregunta «Considero que, sumant-hi tots els mitjans, he rebut la informació necessària per conèixer la Facultat i integrar-m'hi adequadament», hagin contestat afirmativament el 75 % dels enquestats i només negativament el 21 %.

Només un 27 % dels enquestats van assistir a la Jornada de Portes Obertes i només el 52 % va assistir a la jornada de benvinguda del mes de juliol. Pel que fa a la tutoria prèvia, el 64 % recomanaria fer la tutoria prèvia a la matriculació, i el mateix percentatge valora que és una tutoria convenient; al 44 % els va ajudar a decidir el nombre de crèdits a què es volien matricular, i el 74 % va valorar positivament el tracte personal que va rebre.

El mitjans més usats i ben valorats són la pàgina web de la Facultat (el 88 % la valoren entre útil i molt útil), la Secretaria del centre (el 79 % la valora entre útil i molt útil, i només un 19 % gens útil o poc útil) i la tutoria grupal (el 73 % la valoren entre útil i molt útil). El 50 % dels enquestats valoren entre útil i molt útil el llibret *Estudiar a la Facultat de Dret*, però un 36 % no l'ha consultat.

> [Resultats de l'enquesta als participants a la Jornada de Portes Obertes](#)

> [Enquesta de satisfacció sobre la informació rebuda entre l'alumnat de primer curs.](#)

> [Resultats de l'enquesta de satisfacció sobre la informació rebuda entre l'alumnat de 1r curs \(2012-2013\)](#)

> [Resultats de l'enquesta de satisfacció sobre la informació rebuda entre l'alumnat de 1r curs \(2014-2015\)](#)

Les enquestes de satisfacció de les accions d'orientació als estudiants a partir de segon curs es realitzaran de forma paral·lela a la implantació del nou PAT, i per tant es faran el segon semestre del 2014/15.

3.5.2 Els recursos materials disponibles són adequats al nombre d'estudiants i a les característiques de la titulació

La Facultat disposa d'espais adequats per impartir una docència de qualitat i espais accessoris perquè els estudiants puguin desenvolupar-hi satisfactòriament les seves activitats.

Biblioteca / CRAI:

La Biblioteca de la Facultat de Dret conté 6 sales de treball (una de les quals és per a ús exclusiu del professorat) i una aula de formació, a més a més de la sala de referència. La biblioteca i l'hemeroteca són de lliure accés per als estudiants de la Universitat de Barcelona.

> [Equipaments Biblioteca](#)

> [Indicadors sobre els serveis bibliotecaris](#)

Aules amb dimensions diferents segons les funcions: aules per a la docència presencial de tipus magistral per a grups grans (>100 estudiants), grups mitjans (50-100 estudiants) i aules seminari per a la docència amb grups petits (<30 estudiants).

> [Document de l'Administració de Centre sobre equipaments de les aules](#)

Equipaments informàtics i audiovisuals a totes les aules: totes les aules estan equipades amb ordinador amb connexió LAN, wifi, projector, pantalles, megafonia sense fils i projector de transparències.

Mobiliari: les aules grans i mitjanes tenen bancs fixos, però la major part d'aules petites i seminaris disposen d'un mobiliari que es pot moure fàcilment per disposar-lo segons les necessitats docents (o bé taules no fixes o bé cadires pala).

Aules d'informàtica: hi ha 4 aules d'informàtica a la Facultat de Dret i una a l'espai de Relacions Laborals. L'accés és lliure per als estudiants que accedeixen als equips amb la seva identificació d'estudiants UB.

Cubícles i espais de treball en grup per a estudiants: la biblioteca disposa de set cubícles, dels quals un està a disposició del professorat, 3 a disposició dels estudiants de grau i 3 a disposició dels estudiants de tercer cicle.

Altres unitats i serveis - altres espais

Segons els *Resultats de l'enquesta als estudiants sobre serveis, activitats i instal·lacions de la UB. Edició 2013*, els estudiants de la Facultat de Dret fan una valoració mitjana de les aules, de 2,49 punts (sobre 4), per damunt de la mitjana de la UB; les aules d'informàtica 2,39 punts (inferior mitjana), els lavabos 2,90 punts (superior a mitjana) i el bar i serveis de restauració 2,57 punts (superior mitjana); el resultat més baix és el de les sales d'estudi, de 2,39 punts (la mitjana UB és de 2,46). Les dependències en general obtenen una qualificació bona, de 2,99 punts, per damunt de la mitjana UB.

> [Resultats de l'enquesta als estudiants sobre els serveis, instal·lacions, activitats i instal·lacions de la UB. Resultats per centres.\(2013\)](#)

> [Resultats de l'enquesta als estudiants sobre els serveis, instal·lacions, activitats i instal·lacions de la UB. Resultats per centres.\(2014\)](#)

3.6 Estàndard 6: Qualitat dels resultats dels programes formatius

Els resultats dels programes formatius de les titulacions de la Facultat –tant de grau com de màster, però molt especialment en el primer cas– s'entenen en tota la seva dimensió si també es coneix la política docent de la Facultat de Dret. *L'acció academicodocent dels últims anys ha intentat construir un projecte docent col·lectiu que dotés de coherència i sentit cada titulació i alhora totes les titulacions del centre i, per tant, que estigués per damunt i integrés les particularitats de cada professor, assignatura o departament.*

3.6.1 La política docent de la Facultat de Dret

L'Equip de Govern de la Facultat de Dret ha elaborat i discutit un document de política docent que fixa els eixos principals d'actuació academicodocent de la Facultat en el context de la política acadèmica i docent de la Universitat de Barcelona. *Aquesta política docent de la Facultat està*

orientada a assolir l'objectiu principal d'oferir una docència d'alt nivell d'exigència, rigor i qualitat, i alhora millorar el rendiment acadèmic dels estudiants. Aquest objectiu, per tant, és plantejat com el resultat de la intersecció dels dos enunciats que componen l'objectiu principal: l'exigència, el rigor i la qualitat docent, d'una banda, i la millora del rendiment acadèmic, d'una altra.

- > [Accés al document *La política docent de la Facultat de Dret \(2012-2015\)* \[25 gener, 1 febrer 2011; 8-9 octubre 2014\]](#)
- > [El programa institucional de mejora de la calidad docente de la Facultad de Derecho de la Universidad de Barcelona \(2004-2012\)](#)
- > [De nuevo sobre las causas del rendimiento académico. La experiencia de la Facultad de Derecho de la UB desde la óptica de la gestión académica](#)

a) El model docent en els graus de la Facultat de Dret (metodologia i avaluació)

Des de l'any 2009 la Facultat de Dret disposa d'un model docent propi per als graus establert essencialment en el *Protocol acadèmic i docent dels graus de la Facultat de Dret*. Aquest document normatiu va ser objecte d'un ampli debat i discussió entre el professorat i alumnat de la Facultat, i va ser aprovat per Junta de Facultat el 26-3-2009. Una comissió amb representació de tots els departaments i de tots els caps d'estudis de graus el revisa cada curs acadèmic. La Comissió Acadèmica de Centre n'aprova anualment les modificacions i adaptacions pertinents. Els aspectes essencials del model docent dels graus de la Facultat de Dret s'expliquen a continuació.

- > [Protocol acadèmic i docent per als graus de la Facultat de Dret de la UB](#)

Metodologia docent

Els crèdits ECTS: La planificació docent es basa en crèdits ECTS, en què cada crèdit equival a 25 hores de dedicació de l'estudiant (per exemple, assignatura de 6 ECTS = 150 hores de dedicació de l'estudiant). Un terç d'aquesta dedicació de l'estudiant (ex. 50 h) és seguiment de docència presencial (essencialment de caràcter teoricopràctic); un altre terç de dedicació (ex. 50 h) és de treball dirigit i tutoria, i un últim terç (ex. 50 h) és de treball autònom. Aquest és el règim de dedicació de la majoria d'assignatures obligatòries dels graus. Els consells d'estudis programen la docència de les 50 hores presencials (que cada semestre poden oscil·lar en un 10 % segons les setmanes hàbils de docència).

Els grups: La docència s'organitza essencialment en grups bàsics (d'un màxim aproximat de 74 estudiants per grup, encara que hi ha alguns grups més nombrosos). Eventualment alguns grups poden ser desagregats en subgrups d'uns 35 estudiants per impartir-hi sessions de caràcter pràctic. Tots els graus disposen de prou estudiants per impartir horaris amb grups de matí i de tarda en el semestre corresponent segons el pla d'estudis. Per ser el grau amb més alumnes matriculats i amb grups per a cada assignatura de cada curs, el grau de Dret ofereix una gran varietat d'horaris, i fins i tot ha aconseguit oferir totes les assignatures, tant de formació bàsica, obligatòries, com optatives, els dos semestres de cada curs. Segons els criteris de matriculació de la Facultat, en tots els graus els estudiants de primer curs poden escollir grup de matí o de tarda, segons la qualificació d'accés a la universitat, i en segon lloc són directament assignats a un grup del torn escollit en funció de la lletra del cognom. A partir de segon curs els estudiants poden elegir, per ordre de nota de l'expedient acadèmic, el grup que desitgen per a cada assignatura, sempre segons les places disponibles. Especialment en el grau de Dret, la gran varietat de franques horàries i de torn de matí i tarda, i l'oferta de totes les assignatures els dos semestres, dona una gran flexibilitat als estudiants per organitzar-se l'itinerari acadèmic.

Els grups d'estudi orientat: En el grau de Dret es programen grups d'estudi orientat (GEO), amb menys hores de docència presencial. Són cursos adreçats a estudiants de segona matriculació, que ja han cursat anteriorment l'assignatura sense haver-la superat, i a estudiants que manifesten tenir alguna incompatibilitat (laboral i/o familiar) per acollir-se al règim d'avaluació continuada o per assistir d'una manera regular a les sessions presencials.

- > [Llibre: *Experiencias de docencia semipresencial en el título de Derecho*](#)

Les activitats formatives: D'entre les diverses possibilitats d'activitats formatives, el model docent dels graus pivota essencialment en les activitats teoricopràctiques: alternança d'expli-

cacions teòriques (tipus classe magistral) i d'exercicis pràctics o aplicats (anàlisi i comentari de textos, resolució de casos, comentaris d'enquestes, de gràfiques, anàlisi de jurisprudència, debats, grups de discussió, simulacions i exposicions orals de treballs, entre d'altres); eventualment s'utilitzen o aules d'informàtica per a assignatures d'estadística, per exemple, en els graus de CPA, GAP i Relacions Laborals).

El model d'avaluació en els graus de la Facultat de Dret

L'avaluació continuada. Segons normativa de la UB, tots els estudiants estan, per defecte, en règim d'avaluació continuada (AC), excepte aquells que sol·licitin formalment el d'avaluació única (AU). Segons la normativa de la Facultat per a tots els graus (*Protocol acadèmic i docent*), l'avaluació continuada consisteix a fer 3 o 4 activitats avaluable (en assignatures de 6 crèdits) i una prova de síntesi. La prova de síntesi té un pes d'entre un 30 % i un 50 % de la nota final de l'assignatura, i el conjunt d'activitats d'avaluació continuada la proporció restant. Superar la prova de síntesi és un requisit per aprovar l'assignatura, independentment del valor ponderat final. És important remarcar que, en la nota final definitiva, el professor hi podrà tenir en compte, a més de les proves avaluable, altres tipus d'evidències d'aprenentatge. Per tant el professor no està sotmès a l'aritmètica de la ponderació de les proves, sinó que pot millorar la nota final obtinguda segons el seu criteri, especialment quan la qualificació final (activitats d'AC + PS) sigui igual o superior a 7 i la nota de la prova de síntesi sigui superior. En el règim d'avaluació continuada, els estudiants que tinguin una qualificació final de suspens en alguna assignatura, podran fer una altra prova de síntesi i obtenir-ne el valor ponderat assignat en el pla docent corresponent. La nova qualificació de la prova es ponderarà amb la qualificació obtinguda a les activitats avaluable.

L'avaluació única. Alternativament al model d'avaluació continuada, la UB reconeix la possibilitat que l'estudiant s'aculli a un sistema d'avaluació única, en què l'estudiant és avaluat en un únic moment en comptes de ser-ho continuadament al llarg del curs. La prova d'avaluació única, que ha de permetre avaluar els mateixos coneixements i competències que l'avaluació continuada, és diferent de la prova de síntesi, per tal que el nivell d'exigència sigui equivalent al del conjunt de proves de l'avaluació continuada. A més de la prova, es podrà demanar la presentació de determinades activitats. El pla docent estableix el tipus de prova d'avaluació única. Els estudiants que hagin suspès alguna assignatura en règim d'avaluació única podran ser reavaluats només si prèviament han estat avaluats, i en queden exclosos els supòsits de «no presentat».

> [Percentatge de peticions AU versus AC curs 13-14 accés al pdf d'anàlisi \(MTR\)](#)

L'avaluació dels GEO: Els estudiants dels grups d'estudi orientat (GEO) del grau de Dret segueixen el règim d'avaluació única, que es duu a terme en dues fases, dues proves de les quals els plans docents especifiquen les condicions i el valor ponderat.

Segons la normativa de Facultat, el professor pot suspendre, en qualsevol model d'avaluació, un exercici que no tingui els mínims exigibles de correcció lingüística en els dominis ortogràfic, sintàctic o lèxic.

El pla docent. El pla docent de cada assignatura és molt important en el procés d'avaluació de l'estudiant, ja que a més d'incorporar els objectius d'aprenentatge, les competències i el temari de l'assignatura, sobretot informa del nombre de proves avaluable (comptant-hi la de síntesi), la tipologia de cadascuna i el valor ponderat que té assignat; també informa sobre el sistema d'avaluació única, amb indicació del tipus de prova d'avaluació única, i si a més s'han de lliurar alguns exercicis o activitats; sobre el sistema de reavaluació; i sobre el tipus d'examen de convocatòria de fi de carrera. Per tant, el pla docent dóna tota la informació necessària respecte de l'avaluació. El procediment d'aprovació dels plans docents reflecteix la importància que tenen. Cada departament nomena el professor coordinador de cada una de les assignatures que té encarregada el departament; aquest professor coordinador elabora una proposta de pla docent, i per elaborar-lo, habitualment contacta amb el professorat que la impartirà, si hi ha més d'un grup. El Consell de Departament aprova la proposta de pla docent presentada pel coordinador de l'assignatura. A continuació el document passa, via telemàtica, al Consell d'Estudis, que abans d'aprovar-lo encarrega al servei MID-Dret un informe de cadascun dels plans docents, per tal de verificar si la informació sobre avaluació, sobretot, és suficientment clara i explícita. Si hi ha alguna insuficiència, el pla docent torna al departament perquè l'esmeni. Finalment els

plans docents, degudament examinats, són aprovats pels consells d'estudis, que els trameten a la Comissió Acadèmica, que també veu els informes i finalment dona el vistiplau als plans docents, que finalment són publicats pels caps d'estudis.

> [Exemple d'informe previ MID-Dret sobre plans docents de grau \(2013-2014\)](#)

> [Exemple d'informe previ Escola de Postgrau sobre plans docents de màster \(2013-2014\)](#)

El PEQ 060 descriu amb detall aquest procediment. Amb això s'ha aconseguit que cada curs estiguin fets i aprovats pràcticament la totalitat dels plans docents de grau i de màster, i que la qualitat de la informació sigui la que requereix l'alumnat.

Els instruments d'avaluació: El sistema d'avaluació dels graus de la Facultat de Dret apareix pautat i emmarcat en el *Protocol acadèmic i docent*. Es pauta el nombre d'activitats avaluable i la prova de síntesi, amb les ponderacions respectives, però en canvi no hi estan pautats els tipus d'activitats, que són establertes pels departaments i indicades en els plans docents. Això afavoreix que hi hagi una gran varietat d'exercicis avaluable, depenent de cada professor i de cada departament. Tenint en compte que aquesta informació és pública, perquè està inclosa en els plans docents, considerem que això es converteix en una fortlesa dels graus més que no pas en una feblesa, ja que implica desenvolupar destreses i habilitats diferents. Per bé que tota aquesta informació és explícita, en alguns casos seria convenient, en el futur, concretar millor la tipologia de les activitats avaluable publicada als plans docents, i estimular la publicació del programa del professor vinculat al pla docent.

Els instruments d'avaluació, per tant, són molt variats, i s'ajusten a allò previst a les memòries de verificació. Proves en paper: qüestionaris (d'elecció entre diverses respostes, de distinció veritable / fals, d'aparellament...), proves objectives (respostes simples, completar la frase...), proves d'assaig, mapes conceptuals i similars, activitats d'aplicació, estudi de casos, resolució de problemes, comentaris de textos, recensions de lectures, etc. Proves orals: entrevistes o exàmens, posades en comú, exposicions, debats, etc. Treballs dels estudiants: memòries, dossiers, projectes, carpeta d'aprenentatge, etc. En menor mesura, també s'utilitzen instruments basats en l'observació: llistes de control, escales d'estimació, registres, etc.; simulacions; instruments de coavaluació (per exemple la graella en què l'estudiant és avaluat per un company, per ell mateix i, posteriorment, pel professor). Els plans docents concreten els instruments emprats en cada cas.

TFG

El treball de fi de grau té 6 crèdits ECTS a tots els graus de la Facultat, excepte a Ciències Polítiques i de l'Administració, que en té 12. Els TFG s'ajusten a una de les tipologies següents: cas pràctic (o dictamen, especialment al grau de Dret), informe (estat de la qüestió, revisió, síntesi, etc.; especialment al grau de Criminologia, amb informe criminològic), simulació (o competició), memòria (vinculada a pràctiques externes a GAP), treball de recerca (bibliogràfica o sobre fonts) o aquelles altres activitats, o treballs de camp, similars i comparables en l'àmbit de les ciències jurídiques, laborals, socials i polítiques.

La normativa de TFG de la Facultat regula el procediment comú per a tots els graus, per bé que també en preveu alguna particularitat. Als graus de Dret, Criminologia i Relacions Laborals els consells d'estudis fan l'encàrrec docent als departaments, i indiquen quants grups d'un màxim de 15 estudiants han de portar els departaments. A continuació, els departaments assignen els professors responsables i comuniquen al cap d'estudis la línia temàtica general de cada grup. Els caps d'estudis publiquen la llista, amb el nom dels professors responsables i les línies temàtiques de cada grup, i finalment l'alumnat disposa d'aquesta informació en el moment de la matriculació. Per ordre de nota en l'expedient acadèmic, els estudiants elegeixen el grup/professor/línia temàtica que prefereixen, mentre hi hagi places disponibles. En els graus de CPA i GAP, amb menys alumnes matriculats, es crea un sol grup de TFG al qual es matriculen tots els estudiants. En tots els graus els temes concrets de TFG són acordats entre els estudiants i els professors dels grups respectius. En el grau de Relacions Laborals, el TFG està vinculat a l'obtenció d'una menció.

Amb caràcter general l'avaluació dels TFG, que es defensa oralment davant d'un tribunal compost per 2 o 3 professors, té en compte, sense oblidar l'acreditació de les competències vinculades al TFG, els aspectes següents: la qualitat científica del contingut del treball (60 % de la qualificació final), la qualitat formal del treball escrit (20 %) i la qualitat expositiva oral i la capa-

ciat de debat i defensa argumental (20 %). Tots els graus tenen en compte, en l'avaluació de tots els TFG de l'ensenyament, tal com ho ha fet possible la normativa, atorgar un màxim del 10 % de la qualificació final a la valoració del procés d'elaboració del TFG. En aquest cas la qualificació la donaria el tutor del treball, i aquest 10 % de la qualificació es restaria del 60 % assignat al contingut del treball. La Comissió Acadèmica ha aprovat rúbriques d'avaluació de totes les tipologies de TFG, que poden ser adaptades a cada grau pels consells d'estudis corresponents. Les rúbriques no només han facilitat la tasca avaluadora de les comissions i han unificat criteris d'avaluació que haurien pogut ser molt dispars, sinó que, sobretot, han aportat informació molt significativa als estudiants, fet que hauria d'implicar una millora notable dels treballs. El procés i les condicions de la reavaluació també estan detallats a la normativa. Però tant la normativa de TFG de la UB com la del centre no concreten res més respecte de l'avaluació, i això fa que hi pugui haver certa disparitat de criteris a l'hora d'avaluar el TFG en una mateixa titulació, i fins i tot en un mateix departament (vegeu 4.2 Pla de millora).

Per millorar la qualitat dels TFG dels graus, s'ha dissenyat un web específic per al TFG de cada grau, i s'ha elaborat una *Guia per a l'elaboració del TFG als graus de la Facultat*. En aquesta mateixa línia, els millors TFG dels 5 graus són publicats al Dipòsit Digital de la UB.

> [Informació sobre el TFG al grau de Dret](#)

> [Proposta de model de rúbriques d'avaluació del TFG per cada grau \(pendent d'aprovació CAC\)](#)

> Guia del TFG (pendent de publicació; previst, maig 2015)

b) El model docent en els ensenyaments de màster

A continuació s'assenyalen alguns aspectes del protocol dels graus que poden ser aplicats amb algunes matisacions, o que no s'apliquen en el cas dels màsters.

Pel que fa als aspectes essencials del model docent i la metodologia, les diferències amb relació als graus serien essencialment les següents:

- Les assignatures preveuen activitats amb caràcter predominantment pràctic i teoricopràctic. Els continguts teòrics se centren en aspectes més específics que en els graus.
- En els màsters els grups normalment són reduïts, de manera que els més nombrosos no superen la quarantena d'estudiants. En assignatures optatives, els grups poden arribar a un mínim de 5 estudiants. En aquests casos les assignatures es mantenen perquè es consideren estratègiques dintre del màster (per exemple, per mantenir itineraris o especialitats minoritaris).
- La constitució d'equips docents i la coordinació docent del professorat.
- No es plantegen, en els màsters, els grups d'estudi orientat (GEO).

En matèria d'avaluació també es plantegen algunes particularitats, tot i que essencialment l'avaluació es caracteritza pels mateixos trets essencials que en els graus.

- Amb relació a l'avaluació continuada, els criteris quantitatius dels graus quant al nombre d'activitats i la ponderació de les proves s'aplica amb un grau més gran de flexibilitat, tenint en compte les circumstàncies que concorren en cada cas. De tota manera, es manté la necessitat d'un pla docent que concreti els criteris d'avaluació.
- Pel que fa a l'avaluació única, tot i que és un dret a disposició dels estudiants i es preveu en el pla docent, és una pràctica realment excepcional en els màsters. Atès que alguns màsters programen assignatures que es cursen només durant mig semestre, els coordinadors poden establir terminis per sol·licitar-la molt inferiors al mes i mig establert per als graus (en alguns casos de només dues setmanes).

TFM

Pel que fa al treball de fi de màster (TFM), per a cada títol s'explica en què ha de consistir i com s'organitza. Això no obstant cal tenir present que es disposa d'una normativa de la UB i d'una normativa de centre, que desenvolupa l'anterior, que cal respectar.

La normativa de centre regula els aspectes següents: objecte, organització, matriculació, responsabilitat de l'encàrrec docent, designació de temes i tutors, aprovació de les propostes de TFM, pròrroga de les propostes de TFM no presentades, responsabilitats del tutor, presentació,

defensa i avaluació, i arxiu o dipòsit. En el marc d'aquesta normativa, l'òrgan de coordinació de cada màster elabora el pla docent de l'assignatura i acaba de definir cadascun dels apartats previstos en el model de pla docent de la UB: hores estimades de dedicació, recomanacions, competències, objectius d'aprenentatge, metodologia, avaluació i fonts d'informació. La Comissió Acadèmica ha aprovat rúbriques d'avaluació de totes les tipologies de TFM, que poden ser adaptades a cada màster per les comissions de coordinació corresponents. Les rúbriques han facilitat la tasca avaluadora de les comissions i han unificat criteris d'avaluació que podien ser molt dispars. A més, han aportat informació molt significativa als estudiants per millorar la qualitat dels treballs.

> [Proposta de model de rúbriques d'avaluació del TFM a ser adaptades per cada màster \(pendent d'aprovació CAC\)](#)

Pel que fa a les hores de dedicació i les competències, el pla docent reproduceix el que preveu la Memòria de verificació de cada màster. Quant a l'apartat de recomanacions, per tal d'incorporar allò que preveu la normativa de centre, i per evitar que els estudiants no puguin arribar a presentar el treball a què s'han matriculat, se suggereix incloure-hi el text següent: «És recomanable tenir aprovada la proposta del treball de fi de màster per la Comissió de Coordinació del Màster abans de matricular-se de l'assignatura del TFM».

Per definir els objectius d'aprenentatge, també se suggereix una llista, susceptible d'adaptació en funció de quin sigui l'objecte del treball en cada màster. Segons aquesta llista, els objectius que es preveuen són els següents, vinculats a les competències i referits tant al procediment com al resultat del treball:

1. Dissenyar una proposta d'estudi o investigació ajustada als objectius del màster, original i viable, tot indicant la justificació de la proposta, els objectius del treball, les hipòtesis de partida, l'estructura, la metodologia i la planificació temporal de les diverses fases d'elaboració del treball.
2. Identificar les teories que han de fonamentar el treball i les eines metodològiques necessàries per assolir els objectius.
3. Cercar documentació científica rellevant i gestionar una base de dades bibliogràfica.
4. Desenvolupar el TFM atenent als objectius establerts, explicant adequadament les teories que fonamenten l'estudi o investigació i aplicant amb eficàcia les metodologies previstes.
5. Gestionar adequadament el temps, atenent a la planificació temporal i als terminis de seguiment establerts.
6. Resoldre els contratemps que puguin sorgir durant la realització de l'estudi o investigació i revisar-ne els objectius, si escau.
7. Elaborar unes conclusions coherents amb els objectius plantejats, que es desprenguin del desenvolupament del treball.
8. Presentar de manera correcta i ben estructurada el treball, d'acord amb els criteris de qualitat formal i substancial establerts per la normativa de la Facultat i de la Universitat sobre els treballs de fi de màster.
9. Exposar oralment el treball (objectius, desenvolupament i resultats), davant d'una comissió avaluadora i en un acte públic, de manera sintètica i entenedora, fent ús dels recursos adequats.
10. Defensar les decisions preses en el desenvolupament del treball arran de les intervencions dels membres de la comissió avaluadora, i saber valorar els suggeriments que podrien comportar una millora del treball.

En l'apartat referit a la metodologia i a les activitats formatives, cal que cada màster defineixi en què ha de consistir el TFM, i que en descriu el procediment amb relació als aspectes següents:

- *Presentació i aprovació de la proposta del treball de fi de màster.* L'estudiant haurà de presentar al coordinador del màster la proposta sobre el TFM. La proposta ha de contenir els elements següents: a) Identificació de l'estudiant que presenta la proposta; b) Proposta del títol del treball; c) Nom i vistiplau del tutor docent (i del tutor extern, si s'escau) del TFM;

d) Objectius del treball i hipòtesis de partida; e) Justificació i precedents; f) Metodologia i pla de treball.

- *Assignació de tema i de tutor.* Els estudiants hauran d'escollir, d'entre la llista que es publici, el tema objecte del treball i el tutor. En el cas que l'estudiant proposi un tema que no figuri a la llista publicada, el coordinador del màster i el departament implicat valoraran si es pot atendre la petició.
- *Criteris formals de presentació.* El TFM haurà de seguir els criteris formals de presentació que figuren en l'annex de la normativa del TFM. Cal afegir-hi, en el cas que n'hi hagi, criteris concrets de cada màster.
- *Presentació i defensa oral del TFM.* En aquest punt cada pla docent ha d'establir si el tutor acadèmic ha d'autoritzar expressament la presentació i exposició del TFM o no. Es preveu que l'estudiant lliuri el TFM en suport digital al Campus Virtual de l'assignatura i tres còpies impreses a la secretaria del departament al qual correspon el tutor del treball. Si el tutor pertany a un departament no adscrit a la Facultat de Dret, el dipòsit de les còpies impreses es farà a l'Escola de Postgrau de la Facultat de Dret. L'estudiant haurà de defensar oralment el TFM davant d'una comissió avaluadora formada per tres professors. Es deixa a criteri de cada màster decidir si el tutor acadèmic ha de formar part de la comissió o no.
- *Avaluació acreditativa dels aprenentatges.* Es proposa avaluar els objectius d'aprenentatge a partir d'una rúbrica coneguda pels estudiants des de l'inici del procés. També s'espera que el pla docent determini la ponderació dels indicadors d'avaluació, els quals han d'haver estat aprovats per la comissió de coordinació del màster i han d'estar referits als aspectes següents: a) procés de planificació i desenvolupament del treball; b) contingut i originalitat dels resultats; c) aspectes formals del treball; d) exposició i defensa oral. El TFM a què un alumne s'hagi matriculat que no es presenti al final del semestre que correspongui es qualifica com a no presentat i l'estudiant s'hi ha de tornar a matricular (tal com disposa l'article 3.3 de la *Normativa reguladora dels TFM de la Facultat de Dret*). Respecte de la reavaluació del TFM, la comissió avaluadora valorarà en cada cas si el treball qualificat com a suspès és susceptible de ser esmenat o completat en un període de no més de 15 dies. En aquest cas, s'indicaran a l'acta d'avaluació les millores que cal introduir-hi i es concretarà el termini per fer-ho. L'estudiant lliurarà la versió final del TFM, amb les modificacions incorporades, a través del Campus Virtual i la comissió avaluadora emetrà una nova acta d'avaluació amb la qualificació final.
- *Bibliografia.* Amb caràcter general se suggereix incorporar a la bibliografia la *Normativa reguladora dels treballs de fi de màster de la Facultat de Dret* i la guia *Com elaborar, tutoritzar i avaluar un treball de fi de màster*, Agència de Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, 2013. http://www.aqu.cat/doc/doc_26365669_1.pdf, a part de les altres referències que cada màster consideri oportunes.

c) Activitats acadèmiques complementàries

La Facultat organitza activitats acadèmiques complementàries, paral·leles als itineraris curriculars ordinaris, per completar i millorar la formació intel·lectual dels estudiants: seminaris, conferències, tallers, etc...

> [Cartells activitats acadèmiques](#)

d) Còpia, plagi i procediments fraudulents

Conseqüències de la còpia o plagi: La Facultat ha regulat els efectes de la còpia i el plagi en la seva normativa d'avaluació, però convé dotar-se de nous instruments informàtics per facilitar-ne la detecció. La còpia o el plagi en qualsevol activitat avaluable obligatòria, prova de síntesi o avaluació única, o la utilització o la cooperació en procediments fraudulents per dur a terme aquestes activitats, comporta la qualificació de suspens (amb 0) en l'assignatura, sense possibilitat de reavaluació, ja que desvirtua l'autoria de l'exercici.

El professor informarà el cap d'estudis dels casos de còpia, plagi i procediments fraudulents. I una conducta reiterada en aquests fets comportarà la sol·licitud d'obertura d'un expedient disciplinari a l'estudiant.

e) PEQ vinculats al model docent, a la programació academicodocent i al desplegament dels ensenyaments de grau i màster

Procediments específics de qualitat de la Facultat de Dret relatius a la programació academicodocent de graus i màsters:

- > [PEQ_050 Orientació a l'estudiant](#)
- > [PEQ_060 Desenvolupament de l'ensenyament: metodologia i avaluació dels aprenentatges](#)
- > [PEQ_061 Programació academicodocent del curs de graus i màsters](#)
- > [PEQ_062 Protocol d'actuacions relacionades amb la coordinació dels màsters universitaris](#)
- > [PEQ_064 Treball de fi de grau i treball de fi de màster](#)
- > [PEQ_130 Anàlisi de resultats](#)

f) Normatives acadèmiques i docents (de centre i d'universitat)

Les principals normatives de la Universitat de Barcelona i de la Facultat de Dret en què se sustenta el model docent són:

- > [Protocol acadèmic i docent per als graus de la Facultat de Dret de la UB](#) (aprobat per Junta de Facultat de 26 de març de 2009; última modificació aprovada per Comissió Acadèmica de Centre de 12 de juny de 2014).
- > [Versió resumida del Protocol acadèmic i docent](#)
- > [Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures i de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges](#) (aprovada per Consell de Govern de la Universitat de Barcelona en data 8 de maig de 2012)
- > [Normes reguladores del treball de fi de grau a la Universitat de Barcelona](#) (aprovades per Consell de Govern de la Universitat de Barcelona en data de 7 de juny de 2011)
- > [Normativa sobre el treball de fi de grau als ensenyaments de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona](#) (aprovada per Comissió Acadèmica, plenària, de la Facultat de Dret, en data de 20 de maig de 2014, modificació de la normativa aprovada per la Comissió Acadèmica de la Facultat de Dret el dia 2 de maig de 2011).
- > [Normes generals reguladores dels treballs de fi de màster universitari de la Universitat de Barcelona](#) (aprovades pel Consell de Govern de la Universitat de Barcelona en data de 19 de juliol de 2011).
- > [Normativa reguladora dels treballs de fi de màster de la Facultat de Dret](#) (aprovada per CACG de 5 d'abril de 2013; modificació dels articles 9 i 10 per CAC de 21 de juliol de 2014)

g) Selecció d'assignatures (grau i màster)

Els criteris de selecció d'assignatures de grau i màster han estat els següents:

- Assignatures de matèries diferents.
- Assignatures de cursos diferents (graus).
- Majoritàriament assignatures del nucli substancial de la titulació i algunes assignatures amb particularitats metodològiques i d'avaluació (graus).

Grau de Dret

Tècniques de Treball i de Comunicació Pla docent	Matèria de formació bàsica: Comunicació 1r SEM 1r curs
Sistema de Drets i Llibertats Pla docent	Matèria obligatòria: Dret Constitucional 1r SEM 1r curs
Dret Internacional Públic Pla docent	Matèria obligatòria: Dret Internacional 1r SEM 2n curs
Dret de Família i Successions Pla docent	Matèria obligatòria: Dret Civil 1r SEM 4t curs
Treball Final de Grau Pla docent	Matèria TFG 2n SEM 4t curs

Grau de Relacions Laborals

Introducció del Dret Pla docent	Matèria de formació bàsica: Dret 2n SEM 1r curs
Dret del Treball II Pla docent	Matèria obligatòria: Dret Laboral i de la Seguretat Social 2n SEM 2n curs
Seguretat i Salut Laboral Pla docent	Matèria obligatòria: Prevenció de Riscos Laborals 2n SEM 2n curs
Selecció i Formació de Personal Pla docent	Matèria obligatòria: Psicologia de les Organitzacions 1r SEM 4t curs
Treball Final de Grau Pla Docent	Matèria TFG 2n SEM 4t curs

Grau de Criminologia

Estadística i Anàlisi de Dades Pla docent	Matèria de formació bàsica: Estadística 2n SEM 1r curs
Teories Criminològiques II Pla docent	Matèria obligatòria: Fonaments Criminològics 2n SEM 2n curs
Enjudiciament Criminal Pla docent	Matèria obligatòria: Dret Penal i Processal Penal 2n SEM 3n curs
Predicció, Prevenció i Tractament de la Delinqüència Pla docent	Matèria obligatòria: Psicologia Aplicada 1r SEM 4t curs
Treball Final de Grau Pla docent	Matèria TFG 2n SEM 4t curs

Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració

Sistema Polític Espanyol Pla docent	Matèria de formació bàsica: Dret 2n SEM 1r curs
Teoria Constitucional Pla docent	Matèria obligatòria: Teoria Constitucional 1r SEM 2n curs
Ciència Política III Pla docent	Matèria obligatòria: Ciència Política Avançada 1r SEM 3n curs
Gestió Pública Pla docent	Matèria obligatòria: Gestió Pública 1r SEM 4t curs
Treball Final de Grau Pla docent	Matèria TFG 2n SEM 4t curs

Grau de Gestió i Administració Pública

Estadística Aplicada a l'Administració Pública I Pla docent	Matèria de formació bàsica: Estadística 1r SEM 2n curs
Règim d'Ocupació Pública Pla docent	Matèria obligatòria: Teoria Constitucional 2n SEM 2n curs
Dret Constitucional Pla docent	Matèria de formació bàsica: Dret 1r SEM 1r curs
Gestió Pressupostària I Pla docent	Matèria obligatòria: Gestió Economicofinancera 2n SEM 4t curs
Pràctiques Externes Pla docent	Matèria obligatòria: Pràctiques Externes 2n SEM 4t curs
Treball Final de Grau Pla docent	Matèria TFG 2n SEM 4t curs

Màster d'Advocacia

Litigació Civil Pla docent	Matèria obligatòria: Litigació Civil
Litigació Social Pla docent	Matèria obligatòria: Litigació Social
Pràctiques Externes Pla docent I - Pla docent II	Matèria obligatòria: Pràctiques Externes
Treball Final de Màster Pla docent	Matèria TFM

Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

Teories i Escoles Politològiques Pla docent	Matèria obligatòria: Bases Teòriques i Metodològiques
Debats Polítics Actuals Pla docent	Matèria obligatòria: Bases Teòriques i Metodològiques
Treball Final de Màster Pla docent	Matèria TFM

Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

Reptes Actuals de la Seguretat Pla docent	Matèria obligatòria: Problemes Sociojurídics de la Seguretat
Sistema de Justícia Criminal i de Seguretat Pla docent	Matèria obligatòria: Problemes Sociojurídics de la Seguretat
Treball Final de Màster Pla docent	Matèria TFM

Màster de Dret de l'Empresa i els Negocis

Dret de Contractació i Consum Pla docent	Matèria obligatòria: Contractació i Organització Empresarial
Dret de Societats Pla docent	Matèria obligatòria: Contractació i Organització Empresarial
Treball Final de Màster Pla docent	Matèria TFM

Màster de Gestió Pública Avançada

Disseny i Anàlisi de Polítiques Públiques Pla docent	Matèria obligatòria: Reptes de la Gestió Pública d'Alt Nivell
Aprofitament en Dret Administratiu Pla docent	Matèria obligatòria: Reptes de la Gestió Pública d'Alt Nivell
Treball Final de Màster Pla docent	Matèria TFM

En els enllaços següents s'hi adjunten les evidències de les proves avaluatives en el marc de les assignatures seleccionades, del TFG/TFM i de les Pràctiques Externes, tal com requereix la guia per a l'acreditació de les titulacions d'AQU-Catalunya.

> [Mostres de les execucions de les titulacions de grau](#)

> [Mostres de les execucions de les titulacions de màsters](#)

3.6.2 Grau de Dret

a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell de MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)

El grau de Dret pretén assegurar que els alumnes coneguin l'estructura general i els conceptes fonamentals de les diverses disciplines jurídiques i, sobre aquesta base, estiguin en condicions d'analitzar els problemes i donar-los el tractament adequat. Des d'aquest punt de vista s'organitzen les activitats de formació de les diferents assignatures, tant les de formació bàsica com les obligatòries i les optatives, i es respecta la divisió de les hores totals de dedicació de l'estudiant en tres paràmetres: hores de docència presencial, hores de treball dirigit i hores de treball autònom, i amb la proporció determinada en el *Protocol acadèmic i docent*.

Els estudiants que es graduïn en Dret hauran de saber interpretar la realitat, valorar la informació, distingir allò rellevant d'allò que no ho és, distingir també uns casos d'altres, localitzar el material normatiu i jurisprudencial pertinent, qualificar jurídicament els fets, prendre decisions aïlladament i en equip, negociar, persuadir, fer-se entendre per persones amb formació jurídica i sense, definir estratègies i aconsellar. Totes aquestes són habilitats en les quals els graduats en Dret han d'estar formats.

La formació adquirida ha de ser alhora sòlida i flexible, com correspon a un àmbit essencialment canviant i de complexitat creixent. Per aconseguir aquest objectiu, la docència s'organitza metodològicament en activitats teoricopràctiques. Aquestes activitats combinen les classes magistrals amb la resolució de casos, les simulacions, els debats i, especialment, en el cas de les assignatures optatives, els seminaris.

Totes les assignatures del grau de Dret disposen d'un pla docent, si bé dues (l'optativa [Pràctiques Externes](#), i la de [Treball de Fi de Grau](#)), atesa la variabilitat quant a l'oferta anual que tenen, afegeixen un espai propi a la pàgina web de la Facultat).

Les activitats formatives de les assignatures del grau de Dret s'ajusten als descriptors que figuren, relacionats per matèries, a la *Memòria de verificació*. La combinació d'explicacions teòriques amb la resolució de casos pràctics, les lectures, les recensions i comentaris de textos o jurisprudència esdevenen les eines metodològiques utilitzades gairebé en totes les assignatures del grau de Dret. En aquest sentit, són il·lustratius els quadres aportats en la taula 45.

D'altra banda, el professor responsable pot complementar en el programa propi la informació recollida en el pla docent. En són exemples els programes del grup M1 de l'assignatura Dret de Família i Successions, de l'assignatura Dret Internacional Privat, i del grup T1 de l'assignatura Tècniques de Treball i de Comunicació, grups dels quals s'aporten evidències de les activitats d'avaluació. En aquests programes es concreten aspectes metodològics i d'avaluació i, si és el cas, la previsió de la temporalització o cronograma de les sessions presencials.

El plantejament metodològic d'algunes assignatures obligatòries, com ara Dret de l'Empresa i del Mercat, s'emmarquen en un projecte més ampli: el sistema d'aprenentatge basat en equips (TBL) o el sistema d'aprenentatge basat en problemes (PBL), projectes que formen part del treball dut a terme pel grup d'innovació docent reconegut per la Generalitat Dikasteia. La informació relativa a aquest grup i el treball que duu a terme es pot consultar a <http://www.ub.edu/dikasteia/>

Altres assignatures, com ara Dret Internacional Públic (s'aporten evidències dels grups M4 i M5), combinen les explicacions magistrals a tot el grup amb classes pràctiques desagregades en les quals es posa en pràctica la metodologia coneguda com *aprenentatge per casos*, amb el suport continuat de tutories personalitzades presencials i virtuals.

En relació amb l'assignatura de formació bàsica Tècniques de Treball i de Comunicació (s'aporten evidències), atès que el contingut de la matèria és interdisciplinari i pretén proporcionar eines bàsiques, hi destaca la implicació de tres docents per grup, que pertanyen a àrees de coneixement de facultats diferents: Dret, Filologia i Biblioteconomia. La coordinació d'aquesta assignatura destaca especialment, sobretot en matèria d'habilitats i competències que corresponen a cadascuna d'aquestes àrees. Tot això es reflecteix en les diverses activitats formatives que s'hi programen, com ara l'elaboració d'un mapa conceptual, l'anàlisi crítica de textos, l'elaboració d'un treball i la defensa posterior del treball davant d'un tribunal, preàmbul de la tasca que hauran de dur a terme l'últim any dels seus estudis de grau, en el TFG.

Una peculiaritat del grau de Dret en relació amb l'oferta del TFG és la possibilitat de vincular-lo amb les pràctiques, si aquestes es fan dins el programa *dret al Dret*. En aquest supòsit, el professor-tutor de les pràctiques tutoritzarà a la vegada el TFG de l'estudiant, i en concretarà la temàtica d'acord amb les pràctiques realitzades. El programa *dret al Dret* (en funcionament des del 2006. <http://www.ub.edu/dretaldret/>) vol millorar la formació dels estudiants, i al mateix temps afavorir l'accés al dret a les persones i els col·lectius amb més dificultats per accedir a la justícia. En aquest programa hi col·laboren nombroses entitats sense ànim de lucre i socials, organitzacions professionals, administracions públiques, despatxos d'advocats, estudiants, col·laboradors i professors. El programa s'estructura en base a clíniques jurídiques, que combinen la metodologia clínica amb l'aprenentatge i servei, i que duen a terme activitats variades com ara les pràctiques, la preparació d'informes i tallers, l'assessorament jurídic, l'organització de jornades o els treballs d'investigació, totes activitats susceptibles de ser valorades com a TFG.

La tipologia del la resta de TFG (no vinculats, per tant, al programa *dret al Dret*) en el grau de Dret és variada: treballs de recerca, dictàmens, informes i simulacions. La tipologia, i la temàtica final, es concreten individualment entre l'estudiant i el seu tutor, el qual donarà les pautes mínimes d'elaboració del TFG, tot respectant la normativa pròpia de la Facultat. El professor-tutor responsable guia el TFG tant amb tutories individualitzades como de grup, amb un mínim de tres sessions per estudiant.

> [Taula 44 \(E.6.1.\). Competències de les assignatures seleccionades del grau de Dret](#)

> [Taula 45 \(E.6.1.\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del grau de Dret](#)

b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)

El sistema d'avaluació obté evidències tant a partir d'activitats que aporten informació sobre el grau d'aprenentatge de qüestions teòriques pròpies de les diferents matèries, com de l'aplicació d'aquests coneixements en la resolució de casos pràctics. La combinació de la vessant teòrica i la pràctica en l'avaluació és, per tant, clarament pertinent atesa la metodologia docent descrita.

Les assignatures objecte d'anàlisi utilitzen com a instruments avaluadors tant proves en paper, concretades en el plantejament de qüestions teòriques o pràctiques, que es duen a terme en un espai més o menys acotat, com també qüestionaris d'elecció d'entre diverses respostes. Però les assignatures introdueixen com a instrument avaluador també la resolució de casos pràctics. En tot cas, tota aquesta informació està perfectament detallada en els plans docents de les assignatures, tal com reflecteixen els de les assignatures que s'aporten. Aquests instruments amb paper solen representar un percentatge de la nota final del procés d'aprenentatge de l'assignatura.

El ítem avaluador té en compte el nivell de maduresa de l'estudiant envers el contingut de les diferents assignatures. Per això, no només dificulta progressivament les qüestions plantejades, sinó que també incrementa progressivament el percentatge corresponent de la nota final que s'assigna a cada una de les proves d'avaluació programades. N'és un exemple la previsió avaluadora de l'assignatura Sistema de Drets i Llibertats. També per això la prova de síntesi és de caire globalitzador i sintetitzador, tal com hem comentat.

Els resultats de les assignatures es poden valorar positivament, tal com constaten les taxes de rendiment i eficiència que s'analitzen en l'apartat següent.

La taula 47 que descriu de forma exhaustiva les qualificacions de les diferents assignatures mostra una taxa d'èxit que oscil·la entre el 100 % i el 66,17 %, si bé la taxa d'èxit de la majoria de les assignatures se situa al voltant del 80 %. D'altra banda, la taxa de no presentats és reduïda, situada al voltant d'un 7 %, excepte en les assignatures de primer curs, en què és superior. Ara bé, en aquest cas s'hi han de tenir en compte dos factors: en primer lloc, que l'estudiant del grau de Dret, si abandona els estudis, ho fa majoritàriament a primer curs; i en segon lloc, que el nombre d'estudiants que demanen avaluació única és superior entre els de primer, malgrat els consells que, tant a les tutories individualitzades de matrícula com a les de carrera, se'ls donen.

Una anàlisi global de totes les assignatures del pla d'estudis del grau de Dret mostra un resultat millor en aquelles assignatures que s'imparteixen en grups menys nombrosos (com ara és el cas de les assignatures optatives), o d'aquelles assignatures que segueixen metodologies que impliquen un treball a l'aula en grups més reduïts. És el cas, per exemple, dels resultats del grup M3 de l'assignatura Dret de l'Empresa i del Mercat o de l'assignatura Dret Internacional Públic.

D'altra banda, si bé la Universitat de Barcelona reconeix dos sistemes possibles d'avaluació (l'avaluació continuada i l'avaluació única), en els cas del grau de Dret la majoria dels estudiants opten pel sistema d'avaluació continuada, sistema que obté clarament millors resultats.

Una peculiaritat destacable del grau de Dret, amb rellevància en relació amb els resultats de les assignatures, és l'organització dels grups d'estudi orientat (GEO). Aquests grups estan previstos essencialment per als estudiants que repeteixen l'assignatura. Això permet mantenir un nombre raonable d'estudiants en els grups ordinaris (uns 70), fet que clarament incideix positivament en els resultats acadèmics dels estudiants. D'altra banda, el sistema d'avaluació dels GEO (una prova parcial i una de final) s'ajusta millor al perfil de l'estudiant repetidor que, en un grup ordinari, normalment abandona l'aula, fet que li dificulta la superació de l'assignatura. En general, aquests grups obtenen bones taxes d'èxit i de rendiment, tal com reflecteix el quadre annex.

Els resultats dels TFG són molt satisfactoris. L'estudiant de Dret demostra haver assolit amb nota les habilitats i competències que es consideren pròpies d'un jurista. De les dades que s'aporten a l'annex, convé matisar les corresponents al primer quadrimestre, ja que els estudiants no presentats en aquell quadrimestre van poder tornar-se a matricular per a l'elaboració i defensa del TFG per al segon quadrimestre.

> [Taula 46 \(E.6.2.\). Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades del grau de Dret](#)

> **Taules 47-48 (E.6.2).** Qualificacions de totes les assignatures del grau de Dret. Resum de qualificacions dels TFG del grau de Dret. Curs 2013/14.

> **Taula 49 (E.6.2).** Llista dels TFG del grau de Dret. Curs 2013/14

c) Els valors dels indicadors acadèmics són els adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)

La taxa de rendiment en el curs acadèmic 2013-2014 presenta uns resultats molt positius. És interessant destacar la clara millora dels resultats del grau respecte dels de la llicenciatura. Aquesta millora s'explica, en part, per l'aposta decidida per un model de docència fonamentat en l'avaluació continuada dels estudiants. Aquest model es recull en el ja esmentat *Protocol academicodocent* que es revisa anualment. Si bé la Universitat reconeix la possibilitat que els estudiants es decantin per un sistema d'avaluació en un únic moment (avaluació única), la majoria dels estudiants de Dret es decanten per l'avaluació continuada, d'acord amb els bons resultats que aquesta assoleix.

La taxa d'abandonament en el grau de Dret se situa al voltant del 30 %, la qual és totalment coincident amb la taxa estimada en la *Memòria de verificació*. Per altra banda, si observem les dades sobre la taxa d'abandonament inicial, podem comprovar que aquesta ha anat disminuint des del curs 2009-2010, en què se situava en un 21,20 %, un 14,44 % en el curs 2010-2011, un 14,88 % en el curs 2011-2012, un 10,1 % en el curs 2012/2013 i un 18,5 % en el curs 2013/2014. La taxa d'abandonament ha disminuït significativament respecte de la que es donava en els estudis de la llicenciatura de Dret, taxa que se situava a l'entorn d'un 27 %, tal com s'analitza en l'estudi *El rendiment acadèmic de l'alumnat de primer curs de dret a la Universitat de Barcelona. Una anàlisi dels resultats i de les seves causes*. AQU Catalunya (2010).

La taxa de graduació del curs 2013-2014 és del 44,2 %. L'increment d'aquesta taxa respecte del curs 2012/2013 respon al fet que en aquest últim no es va poder calcular la taxa de graduació en T+1. La taxa de graduació aconseguida queda una mica per sota de la taxa indicada en la *Memòria de verificació*, en la qual s'estimava que la taxa de graduació no fos inferior al 50 %. Però es considera que és una taxa molt satisfactòria. Aquesta taxa de graduació multiplica per valors d'entre 2,5 i 5 vegades la taxa de la llicenciatura de Dret en anys anteriors: 8,3 % 2004-2005; 10,5 % 2005-2006; 17 % 2006-2007; 13,6 % 2007-2008; 17,7 % 2008-2009 i del 18 % el 2009-2010.

El grau de Dret presenta una taxa d'eficiència del 88 %, resultat clarament millor que la previsió feta a la *Memòria de verificació* (entre un 70-75 %).

Taula 50 (E.6.3). Indicadors Acadèmics del Grau de Dret

Indicador	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Taxa de rendiment (peq130 e)	64,4 %	69,2 %	74,0 %	78,7 %	77,2 %
Taxa d'eficiència (peq130d)	-	-	-	92,2 %	88,0 %
Durada mitjana dels estudis (peq130h)	-	-	-	-	-
Taxa d'abandonament (peq130g)	-	-	-	31,3 %	29,2 %
Taxa de graduació (peq130c)	-	-	-	19,7 %	44,2 %

Font: Planificació academicodocent de la Universitat de Barcelona.

3.6.3 Grau de Relacions Laborals

a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell de MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)

Anàlisi general de l'ensenyament

La tipologia de les activitats de formació (metodologia) que se segueix, amb caràcter general, al grau de Relacions Laborals és molt variada, per un motiu molt clar: la diversitat de les matèries (i assignatures) que en configuren el pla d'estudis, en la mesura que hi ha matèries de la branca jurídica, de la branca econòmica i, fins i tot, de la de psicologia.

Aquesta diversitat determina que la metodologia emprada en les activitats presencials (teoropràctica amb caràcter general) combini les classes teòriques (magistrals), que són majoritàries –especialment en les matèries de l'àmbit jurídic- amb supòsits pràctics (tant la resolució de supòsits de fets jurídics com la resolució de problemes des de la vessant econòmica), la tutorització i el treball en grup, la pràctica de la comunicació oral i, fins i tot, la simulació de supòsits reals.

Anàlisi de les 4 assignatures a avaluar i el TFG

De les assignatures a avaluar (Introducció al Dret, formació bàsica de 1r curs, 2n semestre; Dret del Treball II, obligatòria de 2n curs, 2n semestre; Seguretat i Salut Laboral, obligatòria de 3r curs, 2n semestre; Selecció i Formació de Personal, de 4rt curs, 1r semestre; i Treball Final de Grau –TFG-, de 4rt curs, 2n semestre –les de Pràctiques Externes són optatives-) es pot afirmar que reflecteixen allò que s'ha dit amb caràcter general de l'ensenyament.

Per una banda, les assignatures de l'àmbit jurídic (Introducció al Dret, Dret del Treball II i Seguretat i Salut Laboral) utilitzen les activitats formatives com ara les classes magistrals i la resolució de casos pràctics per assolir les competències específiques de les matèries respectives, tal com es pot apreciar a les evidències que s'aporten d'aquestes assignatures.

D'altra banda, l'assignatura Selecció i Formació de Personal, de l'àmbit de la psicologia social i de la matèria de gestió de persones en les organitzacions combina les classes teòriques amb els treballs en equip i en grup, en què a més a més es tutoritza aquest treball i se'n fa la presentació oral.

En relació amb la metodologia del TFG, s'ha de tenir present que hi ha diverses modalitats o tipologies de TFG en el grau de Relacions Laborals: la d'un treball de recerca, que és el majoritari; la d'un dictamen o informe o similar; i la d'una simulació, que s'ha utilitzat tant per fer la simulació d'un judici laboral com per la d'una reclamació davant d'una instància jurisdiccional internacional. Aquestes tipologies es poden emprar, en principi, per a qualsevol de les mencions o no menció, però, evidentment, la de la simulació d'un procés laboral s'utilitza per a la menció juridicolaboral. Ara bé, s'ha de tenir present que el TFG és un treball individual, i que en el cas de les simulacions es pot treballar en equip, l'exposició és col·lectiva, però el treball continua sent individual. Finalment, és obligatòria l'exposició oral del TFG, tal com es pot apreciar a les evidències que s'aporten d'aquesta assignatura. En conjunt, les evidències documentades posen de manifest que les metodologies docents emprades s'alineen satisfactòriament amb els resultats d'aprenentatge i l'assoliment de les competències, tant bàsiques com generals i específiques, assignades, i que responen als requeriments del perfil formatiu de l'ensenyament.

> [Taula 51 \(E.6.1.\). Competències de les assignatures seleccionades del grau de Relacions Laborals](#)

> [Taula 52 \(E.6.1.\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del grau de Relacions Laborals](#)

b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)

Anàlisi general de l'ensenyament

En general, en funció del contingut i del tipus de matèria-assignatura s'utilitzen més uns sistemes d'avaluació que d'altres: per una banda, les matèries de l'àmbit jurídic tendeixen a emprar instruments d'avaluació més teòrics; d'altra banda, les matèries de l'àmbit econòmic tendeixen més a la resolució de problemes; i les matèries de l'àmbit psicològic, tendeixen a avaluar amb treballs amb exposicions.

Anàlisi de les 4 assignatures a avaluar i el TFG

De les assignatures a avaluar (Introducció al Dret, formació bàsica de 1r curs, 2n semestre; Dret del Treball II, obligatòria de 2n curs, 2n semestre; Seguretat i Salut Laboral, obligatòria de 3r curs, 2n semestre; Selecció i Formació de Personal, de 4rt curs, 1r semestre; i la de Treball Final de Grau –TFG-, de 4rt curs, 2n semestre –les de Pràctiques Externes són optatives-) es pot afirmar que reflecteixen allò que s'ha dit amb caràcter general de l'ensenyament.

Per una banda, les assignatures de l'àmbit jurídic (Introducció al Dret, Dret del Treball II i Seguretat i Salut Laboral) utilitzen els instruments d'avaluació més tradicionals (exàmens, tant

teòrics com de tipus test), per tal que els estudiants acreditin l'assoliment dels coneixements teòrics, i els combinen amb la realització de treballs individuals o grupals.

D'altra banda, l'assignatura Selecció i Formació de Personal, de l'àmbit de la psicologia social i de la matèria de gestió de persones en les organitzacions, utilitza diversos instruments d'avaluació, més innovadors en la mesura que combina els exàmens amb la resolució de casos i la realització i presentació de treballs fets en equip.

Per últim, en el TFG s'utilitzen criteris objectius, predeterminats per la normativa dels TFG de la Facultat de Dret, en què es combinen criteris formals i de contingut -de la part escrita- i també la capacitat de comunicació verbal -de l'exposició oral-. Aquesta informació es publica al web de la Facultat de Dret i de cadascun dels graus, i és una informació integral de tot allò que té a veure amb l'avaluació dels TFG.

Del que s'ha dit en els paràgrafs anteriors dels diversos instruments dels sistemes d'avaluació que s'han utilitzat en les assignatures a avaluar, en són un bon exemple tant els plans docents com les evidències documentals de cadascuna de les assignatures que s'aporten.

- > [Taula 53 \(E.6.2.\). Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades del grau de Relacions Laborals](#)
- > [Taula 54-55 \(E.6.2.\). Qualificacions de totes les assignatures del grau de Relacions Laborals Resum de qualificacions del TFG del grau de Relacions Laborals. Curs 2013/2014](#)
- > [Taula 56 \(E.6.2.\). Llista dels TFG del grau de Relacions Laborals. Curs 2013/2014](#)

e) Els valors dels indicadors acadèmics són els adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)

De la sèrie temporal d'indicadors acadèmics es desprèn una valoració positiva dels 5 cursos acadèmics d'implantació del grau de Relacions Laborals. És a dir, es pot afirmar, amb caràcter general, que els valors d'aquests indicadors són molt adequats, tenint presents les característiques de l'ensenyament, i posen de manifest una coherència amb la tipologia dels estudiants i de les titulacions equivalents, i evidencia una millora contínua de l'ensenyament.

Aquestes afirmacions es dedueixen de les esmentades taxes de rendiment, eficiència, abandonament i abandonament inicial, i de graduació. Però abans d'analitzar-les i comparar-les amb les previsions de la *Memòria de verificació*, cal tenir molt presents dues consideracions prèvies que incideixen en els resultats: d'una banda, el nombre d'alumnes de nou accés, perquè sempre s'han matriculat més alumnes que els inicialment assignats per l'Oficina de Preinscripció de la Generalitat, i sempre en un nombre superior a l'inicialment previst a la *Memòria de verificació*, tot i que progressivament s'ha anat ajustant a allò previst.

A la *Memòria de verificació* es va establir que el nombre de places fos de 250 per curs acadèmic durant els cursos 2009-2010, 2010-2011, 2011-2012 i 2012-2013, però el nombre d'alumnes de nou accés assignats va ser de 300, 280, 280 i 260, respectivament, i finalment es van matricular en aquests cursos 303, 282, 298 i 263 alumnes, respectivament. Però a les places de nou accés s'hi han d'afegir, a més a més, les places de *retitulats* que el grau de Relacions Laborals també va oferir durant aquests cursos (61 el 2009-2010, 57 el 2010-2011, 76 el 2011-2012 i 43 el 2012-2013), els alumnes adaptats de la diplomatura al grau de Relacions Laborals, en la mesura que el procés d'extinció de la diplomatura es va acabar el curs 2012-2013 (p. ex. el 2011-2012 s'hi van adaptar 47 alumnes, i el 2012-2013 20 alumnes), i els trasllats d'expedients. Tot això ha fet que el nombre total d'alumnes nous matriculats al grau de Relacions Laborals durant els cursos del 2009-2010 al 2012-2013 hagi estat força elevat i molt superior a l'inicialment previst a la *Memòria de verificació* (que era de 250): el 2009-2010 va ser de 364, el 2010-2011 va ser de 339, el 2011-2012 va ser de 374 i el 2012-2013 va ser de 326.

D'altra banda, si parlem del perfil dels estudiants de nou accés, a la *Memòria de verificació* ja es preveia que els alumnes del grau de Relacions Laborals compatibilitzarien els estudis universitaris amb la seva activitat laboral, fet que s'ha confirmat durant aquests cursos perquè, com a mínim, la meitat dels estudiants treballa (p. ex. a les enquestes dels alumnes del curs 2013-2014, dels estudiants que hi van respondre en el 1r semestre, el 30,61 % no treballaven, i els del 2n semestre no treballava un 5,41 %). Però, a més a més, cal tenir en compte que menys de la meitat dels alumnes provenen de batxillerat, i un mínim d'un 40 % de cicles formatius de forma-

ció professional; que el perfil socioeconòmic familiar dels estudiants no està vinculat a l'àmbit universitari (només el 19,38 % dels pares tenen titulació universitària); i que quasi la tercera part dels estudiants viu fora de Barcelona (només un 29,5 % viu a la comarca del Barcelonès). Tot això comporta que l'edat mitjana sigui elevada i que hagi augmentat al llarg d'aquests anys d'implantació del grau (p. ex., a les enquestes dels alumnes del curs 2013-2014, dels estudiants que hi van respondre en el 1r semestre, l'edat mitjana era de 25,8 anys, i la dels estudiants del 2n semestre era de 29,5 anys).

Per últim, aquests elements farien pensar que molts estudiants utilitzen la matrícula a temps parcial (cal recordar que la normativa de permanència de la UB obliga a matricular-se el primer any d'ingrés de 60 crèdits –a temps complet- o de 30 crèdits –a temps parcial-, i que a partir del segon any de matrícula es considera temps complet quan l'alumne es matricula de > 45 crèdits), però tot al contrari, perquè una amplíssima majoria dels estudiants matriculats ho fan en la modalitat de temps complet (un 85 % aprox. del total d'alumnes matriculats al grau té la modalitat de matrícula a temps complet). Aquest fet permet extreure una conclusió positiva, que és que l'estudiant se sent capaç de superar totes les assignatures a què s'ha matriculat.

Doncs bé, totes aquestes consideracions no incideixen negativament –i podrien fer pensar tot el contrari- en els indicadors acadèmics (taxa de rendiment, taxa d'èxit, taxa de no presentats, taxa d'abandonament i abandonament inicial, taxa d'eficiència i taxa de graduació). **En aquest sentit, la sèrie temporal d'aquests indicadors acadèmics mostra clarament la contínua millora de la titulació durant els cursos del 2009-2010 al 2013-2014 i l'assoliment i superació de gairebé la totalitat dels objectius fixats a la Memòria de verificació del grau de Relacions Laborals.**

Així que, pel que fa a la taxa de rendiment, l'evolució ha estat sempre positiva, en la mesura que ha augmentat de manera substancial, constant i progressiva des del 71 % del curs 2009-2010 -primer any d'implantació del grau- fins al 84,42 % del 2013-2014 (el 2010-2011, 78,6 %; el 2011-2012, 81,6 %; el 2012-2013, 83,8 %). Respecte de la taxa d'èxit, l'evolució també ha estat positiva, en la mesura que també ha augmentat de manera constant i progressiva des del 82,5 % aprox. del curs 2009-2010 fins al 88,71 % del 2012-2013 –darrer curs del qual s'han facilitat dades- (el 2010-2011, 85 % aprox.; el 2011-2012, 88,69 %). Quant a la taxa de no presentats, l'evolució també ha estat positiva, en la mesura que s'ha reduït de manera rellevant, perquè el curs 2009-2010 superava amb escreix el 10 % i el 2012-2013 –darrer curs del qual s'han facilitat dades- va ser del 5,5 % (el 2010-2011, inferior al 10 %; el 2011-2012, 10,5 %). [\(vegeu memòria d'indicadors acadèmics de la Facultat de Dret\).](#)

Del conjunt d'aquestes 3 taxes -rendiment, èxit i no presentats- es desprèn clarament, d'una banda, que si la taxa de no presentats és molt baixa i la d'èxit molt alta, òbviament una part àmpliament majoritària dels estudiants matriculats acaben superant les assignatures, cosa que fa que la taxa de rendiment també sigui molt elevada; i d'altra banda, que hi ha un bon nivell dels estudiants (tot i les vies d'accés -només un 40 % ho és de les PAAU- i que la meitat dels estudiants treballen) i una correcta relació entre els crèdits a què estan matriculats i els crèdits materialment assumibles per l'estudiant (aquesta ràtio és controlada pel centre mitjançant l'aplicació de la normativa de permanència UB -que determina estrictes limitacions de matriculació en la fase de formació bàsica- i les tutories prèvies a la matriculació).

En relació amb la taxa d'abandonament, l'evolució també ha estat positiva, en la mesura que s'ha reduït del 32,8 % del curs 2012-2013 al 30,6 % del curs 2013-2014; i respecte de la taxa d'abandonament inicial també s'ha de dir que l'evolució ha estat sempre positiva, en la mesura que s'ha reduït de manera substancial des del 23 % del curs 2009-2010 fins al 11,65 % del 2013-2014 (el curs 2010-2011, 15,04 %; el 2011-2012, 16,50 %; i el 2012-2013, 13,57 %).

De la comparació de les taxes d'abandonament assolides amb la taxa d'abandonament que es va establir com a objectiu a la Memòria de verificació, que va ser del 15 %, es pot afirmar que un cop finalitzat el període d'implantació del grau s'ha assolit l'objectiu respecte de l'abandonament inicial (23 % el 2009-2010, 15,04 % el 2010-2011, 16,50 % el 2011-2012, 13,57 % el 2012-2013 i 11,65 % el 2013-2014), però no en relació amb l'abandonament global (32,8 % el 2012-2013 i 30,6 % el 2013-2014). D'altra banda, aquestes dades ens indiquen que l'abandonament no es produeix a l'inici del grau, és a dir, després del primer any, sinó posteriorment. Així, s'hauran d'implementar accions per fer un seguiment dels estudiants de segon curs endavant per tal de reduir aquesta taxa d'abandonament.

Per últim, respecte de la taxa de graduació de la 1a promoció, aquesta va ser del 51 % el curs 2013-2014, molt superior al 43 % de la diplomatura del curs 2009-2010. La taxa d'eficiència va ser del 97,0 % en acabar la 1a promoció (2012-2013) i del 93,74 % en acabar la 2a promoció (2013-2014). Ara bé, també s'han de tenir presents les dades més recents i de procedència de la Secretària d'estudiants i docència de Relacions Laborals: d'una banda, que 161 estudiants van assolir els 240 crèdits en acabar el curs 2012-2013 (1a promoció de quatre cursos), dels quals 97 eren estudiants de nou accés per preinscripció dels 303 que varen iniciar el grau el curs 2009-2010 i que hi van accedir per aquesta via (i la resta dels 161 eren: 8 adaptats de la diplomatura en extinció, 1 de traslladat i 54 *retitulats*); d'altra banda, que 211 estudiants van assolir els 240 crèdits en acabar el curs 2013-2014, dels quals 61 eren estudiants de nou accés per preinscripció que van iniciar el grau el curs 2009-2010 per aquesta via (1a promoció de quatre cursos + 1 curs) i 114 van iniciar el grau el curs 2010-2011 (2a promoció de quatre cursos) per aquesta via (i la resta dels 211 eren: 5 adaptats de la diplomatura en extinció i 31 de *retitulats*); i, per últim, que 268 estudiants van expedir el títol de graduat en Relacions Laborals durant el curs 2013-2014 (de l'1 d'octubre de 2013 al 30 de setembre de 2014). Així doncs, en relació amb els estudiants de nou accés que van iniciar el grau per preinscripció la 1a promoció (303 el curs 2009-2010), el 32,01 % van assolir la totalitat dels crèdits en 4 anys, i el 20,13 % en 5 anys (la promoció de 4 anys + 1 any), per la qual cosa la taxa de graduació dels estudiants de la primera promoció que van accedir al grau per preinscripció és del 52,14 % (158 de 303). I respecte dels estudiants de nou accés que van iniciar el grau el curs 2010-2011 per preinscripció i que van assolir la totalitat dels crèdits en 4 anys, el percentatge ha estat del 40,43 %.

Del conjunt d'aquestes taxes -de graduació i d'eficiència- i de dades sobre el nombre i percentatge d'estudiants que han assolit els crèdits necessaris per graduar-se (240 crèdits) en 4 i/o 5 anys, es pot afirmar que les previsions sobre les taxes de graduació i eficiència que es van establir a la *Memòria de verificació* s'han acomplert amb escreix. Així, d'una banda, la taxa de graduació es va fixar en el 45 %, i el curs 2013/14 se situa en el 51 %. Si es computen exclusivament els resultats de graduació per als 4 anys d'una promoció, com és el cas de la taxa de graduació del 2012/13 (31,2 %) és evident que no s'ha assolit aquest percentatge. I, d'altra banda, com que la taxa d'eficiència es va fixar en el 80 %, els resultats obtinguts en finalitzar les dues primeres promocions han estat molt per sobre d'aquesta previsió, ja que la taxa d'eficiència de la primera promoció (2009-2010 a 2012-2013) va arribar al 97 %, i la de la segona promoció (2010-2011 a 2013-2014) ha estat del 93,74 %.

Com a conclusió final, val a dir que els resultats del conjunt dels indicadors acadèmics -taxes de rendiment, d'èxit, de no presentats, d'abandonament inicial, graduació i eficiència- són millors del que s'esperava, perquè tret de la taxa abandonament global -que és el doble de la taxa prevista a la *Memòria de verificació*- la resta de les taxes superen els percentatges esperats. Però s'ha de tenir present que, també a la *Memòria de verificació*, s'hi va afegir que:

Por otra parte, se entiende que un elemento que contribuirá a la consecución de los objetivos señalados anteriormente es la mejor adecuación del número de plazas de nuevo ingreso ofertadas a la demanda en primera preferencia propuesta en este título de grado.

I cal recordar que el nombre de places de nou accés que es va fixar a la *Memòria de verificació* va ser de 250, per dos motius:

... en primer lugar, como todas las titulaciones de Grado de la rama de ciencias jurídicas, económicas y sociales serán de 4 años, es previsible que aquellos alumnos que optaban por una titulación corta como las diplomaturas -de 3 años- frente a las licenciaturas con la finalidad de incorporarse en el mercado de trabajo lo antes posible, ya no tendrán esa motivación; en segundo lugar, para que la oferta de plazas corresponda más con las demandas en primera opción de los estudiantes que optan por esta titulación, lo que debe comportar en unos mejores índices de rendimiento por parte de los estudiantes.

Per tant, es pot afirmar que, en conjunt, els valors dels indicadors acadèmics són molt adequats a les característiques del grau de Relacions Laborals, i posen de manifest una coherència amb la tipologia dels estudiants i de les titulacions equivalents, i evidencia una millora contínua de l'ensenyament.

Taula 57 (E.6.3). Indicadors acadèmics del grau de Relacions Laborals

Indicador	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Taxa de rendiment (peq130e)	71,0 %	78,6 %	81,6 %	83,8 %	84,4 %
Taxa d'eficiència (peq130d)	-	-	-	97,0 %	93,7 %
Durada mitjana dels estudis (peq130h)	-	-	-	-	-
Taxa d'abandonament (peq130g)	-	-	-	32,8 %	30,6 %
Taxa graduació (peq130c)	-	-	-	31,2 %	51 %

Font: Planificació acadèmicodocent de la Universitat de Barcelona.

3.6.4 Grau de Criminologia

a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell de MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)

La metodologia, en el grau de Criminologia, és molt diversa i cada assignatura la recull en el pla docent corresponent. Amb caràcter general, la metodologia docent s'alinea satisfactòriament amb les competències i els resultats d'aprenentatge de la titulació. En concret, aquests són els objectius i competències bàsiques i transversals del grau que s'assoleixen amb les diferents metodologies enunciades:

- La classe magistral: Per dotar la societat de professionals amb els coneixements suficients per fer front a la realitat creixent i mutable de la delinqüència a Espanya i a d'altres països, amb l'aprenentatge d'habilitats en la intervenció i el disseny de programes molt necessaris en la actualitat.
- Simulació de la presentació d'un informe criminològic en un judici oral o d'un procés de mediació: Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat. Capacitat d'anàlisi, de síntesi i d'aplicació dels sabers a la pràctica. Capacitat de prendre decisions i capacitat d'adaptació a situacions no ideals.
- Debat i *brainstorming* induïts i dirigits pel professor: Pretén capacitar l'alumne per intervenir amb eficàcia en accions orientades a la intervenció amb delinqüents (juvenils i adults) i víctimes del delictes.
- Visionat, i posterior discussió, de material audiovisual sobre la pràctica actual de la criminologia: Pretén formar en diferents disciplines (psicologia, sociologia, pedagogia, etc.) perquè l'alumnat tingui una formació pràctica que l'ajudi a exercir una vocació tècnica especialitzada en la intervenció en criminologia.
- Organització de tallers de treball *in situ*: Amb el treball en equip pretén formar en la capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú, i la capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals.
- Presentació de ponències per part dels estudiants, amb comentaris del professor o de la resta del grup: Pretén desenvolupar la capacitat creativa i emprenedora, la capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes, i la capacitat de cercar i d'integrar nous coneixements.
- Plantejament i resolució de casos pràctics: Pretén formar l'alumnat en diferents disciplines (psicologia, sociologia, pedagogia, etc.) per oferir-los una formació pràctica per exercir una vocació tècnica especialitzada en la intervenció en criminologia.

Anàlisi de les 4 assignatures a avaluar i el TFG

L'estudi de les evidències corresponents a les quatre assignatures seleccionades demostra que la metodologia utilitzada en cadascuna es correspon fidelment amb el que es preveu a la *Memòria de verificació*. En concret, els instruments docents de l'assignatura Estadística i Anàlisi de Dades es corresponen als d'una assignatura eminentment metodològica d'anàlisi de la realitat empírica. En canvi, la metodologia seguida en assignatures de contingut més teòric i orientades a l'assoliment de coneixements teòrics fonamentals, com ara Teories Criminològiques II i Enjudiciament Criminal, sense renunciar a d'altres metodologies, s'inspira en major mesura en la tradicional idea de la classe magistral. Un punt intermedi a aquests dos models és el que representa la metodologia utilitzada a Predicció, Prevenció i Tractament de la Delinqüència, assignatura de contingut teoricopràctic amb una naturalesa mixta fonamental-aplicada que requereix una metodologia híbrida, com la prevista en el pla docent de l'assignatura.

Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest l'alt nivell de formació dels estudiants en les assignatures corresponents. Així mateix, les esmentades evidències satisfan de manera molt adequada els requisits del nivell especificat en el MECES per a la titulació. Això es comprova fàcilment a les evidències relatives a les activitats qualificades amb una nota de notable i d'excel·lent, que acrediten un assoliment de les competències específiques de les assignatures seleccionades.

L'anàlisi de les assignatures examinades posa en relleu que les metodologies docents presencials més utilitzades són la classe magistral i la resolució de casos pràctics. Aquests darrera és, també, la més freqüent entre les estratègies metodològiques relatives a les activitats dutes a terme pels estudiants de manera dirigida pels professors. Algunes assignatures, com ara Enjudiciament Criminal, aposten també per metodologies innovadores, com ara la simulació de procediments judicials o l'anàlisi de documentació processal. Totes aquestes metodologies es mostren absolutament adients per a l'assoliment de les competències específiques de les assignatures seleccionades, tal com posen en relleu els excel·lents resultats obtinguts pels estudiants.

Anàlisi de TFG

En el curs 2013-2014, es van matricular de l'assignatura de TFG 107 estudiants i, d'aquests, 27 no van presentar finalment el treball.

- 5 estudiants van obtenir una nota final d'EXCEL·LENT-MATRÍCULA D'HONOR
- 16 estudiants van obtenir una nota final d'EXCEL·LENT
- 31 estudiants van obtenir una nota final de NOTABLE
- 24 estudiants van obtenir una nota final d'APROVAT
- 4 estudiants van obtenir una nota final de SUSPENS

Planificació temàtica del TFG

El TFG comporta l'elaboració i la defensa oral d'un tema de caràcter transversal en el qual l'estudiant hagi d'aplicar els coneixements i habilitats adquirits durant el grau.

Amb aquesta finalitat, els TFG del curs 2013-2014 de Criminologia han tractat sobre les temàtiques que concorden amb els departaments als quals pertanyen els tutors (32 treballs de temàtica vinculada amb el dret penal i les ciències penals; 22 de personalitat, avaluació i tractament psicològics; 10 de psicologia social; 9 de sociologia i anàlisi de les organitzacions; i 7 de salut pública).

Respecte a les línies de recerca, aquestes són diverses i abasten àmbits molt diferents de la criminologia.

En la temàtica vinculada al dret penal i les ciències penals destaquen, com a línies de recerca proposades, la planificació estratègica de seguretat pública i gestió de la seguretat (6 TFG); dret penal sexual, dret penal vial i dret penal de la funció pública (5 TFG); polítiques de seguretat en l'àmbit policial (4 TFG); seguretat i qualitat de vida (4 TFG); perfilació criminal (3 TFG); justícia juvenil (aspectes criminològics) (3 TFG); política criminal i política criminal en matèria de drogues (3 TFG); legislació i punitivisme (1 TFG); homicidis (1 TFG); violència de gènere i dret penal (1 TFG); i política criminal (1 TFG). En l'àmbit de la personalitat, avaluació i tractament psicològics, s'inclouen en dues àmplies línies que són la prevenció del delictes i el tractament de delinqüents (13 TFG) i la victimologia (9 TFG). En l'àrea de la psicologia social, les línies són relatives a processos de radicalització (3 TFG); psicologia criminal (2 TFG); violència de gènere (1 TFG); violència i plaer: el *flow* destructiu (1 TFG); aspectes psicosocials de la conducta delictiva (1 TFG); civisme, conductes incíviques (1 TFG); fanatisme en l'esport: *hooligans*, altres (1 TFG). En la temàtica relacionada amb la sociologia i l'anàlisi de les organitzacions es troben línies de recerca sobre la privatització de la seguretat (4 TFG); les organitzacions públiques de seguretat en la societat del risc (3 TFG); la seguretat i la qualitat de vida (1 TFG); el comportament antisocial (1 TFG). I finalment, dins l'àrea de la salut pública hi ha medicina forense i salut pública (6 TFG) i toxicologia (1 TFG).

Les evidències documentades dels assoliments dels estudiants posen de manifest que els TFG responen satisfactòriament al perfil formatiu i al nivell del MECES requerit per a la titulació.

Els TFG responen a una planificació temàtica d'acord amb els grups i les línies de recerca o de transferència de coneixement del professorat.

El sistema de supervisió i avaluació és molt pertinent per certificar els resultats d'aprenentatge.

> **Taula 58** (E.6.1.). *Competències de les assignatures seleccionades del grau de Criminologia*

> **Taula 59** (E.6.1.). *Activitats formatives de les assignatures seleccionades grau de Criminologia*

b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)

En el grau de Criminologia, els instruments avaluadors utilitzats són molt diversos. El més utilitzat en el grau (també entre les quatre assignatures seleccionades) és l'examen tipus test. Aquesta circumstància ha de ser valorada positivament, atès el caire marcadament objectiu d'aquesta tipologia de prova. Algunes assignatures, com ara Enjudiciament Criminal, opten per una modalitat de test híbrida, a mig camí entre la prova de resposta múltiple i la de preguntes i respostes curtes. Sigui com sigui, tots els mitjans d'avaluació utilitzats es mostren com a perfectament idonis per acreditar que els estudiants assoleixen, de manera molt majoritària, els coneixements i les habilitats pròpies de cada assignatura.

Anàlisi de les 4 assignatures a avaluar i el TFG

L'estudi de les evidències relatives a les assignatures objecte d'avaluació acredita, en primer lloc, que els criteris d'avaluació de les execucions són variats i adequats a la naturalesa de les execucions. Una comparació senzilla entre les evidències de les diferents assignatures qualificades amb diferent nota permet advertir que, en tots els casos, el sistema d'avaluació és absolutament idoni per discriminar clarament i de manera senzilla en funció de la qualitat de l'assoliment dels aprenentatges.

Els criteris de referència es troben, a més, degudament explicitats. En concret, hi ha evidències documentals que posen de manifest l'accés a informació exhaustiva sobre les demandes d'avaluació exigides als estudiants, i sobre els criteris d'avaluació. L'instrument fonamental en aquest cas és, en les quatre assignatures examinades, el **pla docent**.

Així, per exemple, la taxa d'èxit de totes les assignatures seleccionades supera el 90 %, i la taxa de rendiment supera en dues de les quatre assignatures seleccionades el 90 %, i en les altres dues se situa pràcticament en el llindar del 90 %. La taxa d'estudiants que no es presenten a l'avaluació de l'assignatura no arriba, en cap d'aquestes quatre assignatures, al 5 %, i en destaquen poderosament els casos d'Enjudiciament Criminal (1,68) i de Predicció, Prevenció i Tractament de la Delinqüència (1,09). Aquestes xifres demostren clarament que el sistema d'avaluació també valora de manera molt adequada les competències i les habilitats pròpies de les assignatures del grau. I no només això, sinó que, a més, aquesta circumstància és creixentment percebuda pels estudiants.

Avaluació del TFG

Els TFG s'han d'avaluar a partir de l'examen de l'exemplar imprès del treball dut a terme per l'estudiant i mitjançant la defensa oral i pública del treball davant d'un tribunal format per dos membres, més un suplent, que han de ser docents dels departaments que imparteixen docència als graus de la Facultat.

Com a mínim un dels dos membres del tribunal ha de pertànyer a una àrea afí a la del treball elaborat, entenent que, per norma general, l'àrea del treball s'identifica amb la del tutor. Els tutors de TFG poden formar part dels tribunals dels estudiants tutoritzats.

De les quatre evidències seleccionades, els tutors van formar part de tres dels quatre tribunals del TFG avaluats. El treball titulat *Bullying: ¿déficit cívico y de valores?* pertany a l'àrea de la psicologia social, i el tribunal el conformen la tutora del treball i un membre de l'àrea de dret penal i ciències penals. El treball *Cocaína: la droga ilegal que lidera el mundo de la noche* pertany a l'àrea temàtica de salut pública, a la qual pertanyen els dos membres del tribunal, un dels quals el tutor del treball. El treball titulat *Protesta estudiantil: Una aproximación a la acción colectiva* pertany a l'àrea de la psicologia social, a la qual pertany la tutora membre del tribunal, mentre que l'altre membre és de l'àrea de sociologia i anàlisi de les organitzacions. Finalment, el treball titulat *Comparativa de la percepció d'inseguretat entre el món urbà i el rural* pertany a l'àrea de la sociologia i anàlisi de les organitzacions, a la qual pertanyen els dos membres del tribunal, entre els quals no hi ha el tutor del treball.

Els TFG són avaluats amb criteris pertinents i amb garanties de fiabilitat de les qualificacions atorgades. Es disposa d'informació pública i integrada de tot allò que concerneix al sistema d'avaluació dels TFG.

- > [Taula 60 \(E.6.2.\). Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades del grau de Criminologia](#)
- > [Taulas 61-62 \(E.6.2.\). Qualificacions de totes les assignatures del grau de Criminologia. Resum de les qualificacions del TFG del grau de Criminologia. Curs 2013/2014](#)
- > [Taula 63 \(E.6.2.\). Llista dels TFG del grau de Criminologia del curs 2013/2014](#)

e) Els valors dels indicadors acadèmics són els adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)

L'evidència documental, taula 64, posa de manifest que la sèrie temporal d'indicadors acadèmics és coherent amb la tipologia d'estudiants i les titulacions equivalents, i mostra clarament la millora contínua de la titulació. Pel que fa a la taxa de rendiment (percentatge d'aprovat per total de matriculats), en el curs examinat els resultats van ser molt positius (87'5 %). Més positiva encara és la taxa d'eficiència, que arriba fins al 98'6 %. D'aquests resultats es poden extreure les conclusions següents:

- Excel·lent nivell dels estudiants.
- Bon grau de dedicació, que els permet acollir-se al règim de dedicació completa.
- **Correcta relació entre els crèdits a què s'han matriculat i els crèdits materialment assumibles per l'estudiant.** Aquesta ràtio és controlada pel centre mitjançant l'aplicació de la normativa de permanència UB (que determina estrictes limitacions de matriculació en la fase de formació bàsica i en la fase intermèdia) i les tutories prèvies a la matriculació, fetes pels membres del Pla d'acció tutorial (PAT).

En correspondència amb els resultats que acaben de ser exposats, es pot deduir fàcilment que **la taxa de no presentats és molt reduïda, ja que se situa, en tot cas, per sota del 10 %**. Com és obvi, si la taxa de no presentats és molt baixa i la d'èxit tan alta, una part àmpliament majoritària dels estudiants matriculats acaben superant les assignatures. La taxa d'abandonament inicial en els alumnes de nou accés se situa al voltant del 20 %. Tot i que no podem definir un perfil específic dels alumnes que abandonen, es pot observar que un alt percentatge dels alumnes que han accedit per la via dels cicles formatius han abandonat l'ensenyament. **La taxa de graduació és molt alta, se situa en més del 55 % en el curs 2013-2014.**

En resum, com es pot comprovar en els resultats de la taula 64, la sèrie temporal d'indicadors acadèmics és coherent amb la tipologia d'estudiants i les titulacions equivalents, i mostra clarament la millora contínua de la titulació. **El percentatge d'estudiants matriculats que superen les assignatures a què s'han matriculat arriba pràcticament al 90 %**. Pel que fa al percentatge de crèdits superats en comparació amb el nombre de crèdits a què s'han matriculat, aquest percentatge arriba pràcticament al 100 %. Aquesta circumstància és mèrit, d'una banda, dels mateixos estudiants i el seu bon nivell general de capacitat i de responsabilitat en la matriculació; i d'una altra, del professorat i el correcte disseny dels estudis que imparteix; i, finalment, de l'estricta aplicació de la normativa de permanència UB, que desaconsella autoritzar l'ampliació de matrícula a aquells estudiants que la demanin i tinguin pendent superar alguna assignatura, o que no tinguin una bona mitjana ponderada de carrera.

Taula 64 (E.6.3). Indicadors Acadèmics del Grau de Criminologia

Indicador	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Taxa de rendiment (peq130e)	80,6 %	86,4 %	87,5 %	87,5 %	88,9 %
Taxa d'eficiència (peq130d)	-	-	-	98,6 %	96,5 %
Durada mitjana dels estudis (peq130h)	-	-	-	-	-
Taxa d'abandonament (peq130g)	-	-	-	26,4 %	23,2 %
Taxa de graduació (peq130c)	-	-	-	32 %	55,2 %

Font: Planificació acadèmicodocent de la Universitat de Barcelona.

3.6.5 Grau de Ciència Política i de l'Administració

a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell de MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)

El grau de Ciència Política i de l'Administració estructura les activitats de formació a partir de la consideració de les activitats teoricopràctiques com a centre sobre el qual pivota l'adquisició dels continguts i, per tant, l'aprenentatge. A banda de la metodologia presencial, en totes les assignatures del pla d'estudis del grau s'estableixen també activitats formatives focalitzades en el treball dirigit dels alumnes, amb la supervisió del docent responsable, i el treball autònom dels alumnes per tal de consolidar els coneixements adquirits.

Les activitats formatives del grau s'orienten a l'assoliment de les competències transversals i específiques fixades en el perfil de formació del grau. Per tal d'assolir-les, el col·lectiu de cada assignatura se centra en diverses competències, d'acord amb el contingut educatiu de l'assignatura i les potencialitats per assolir-les de què disposi. En el cas de les assignatures que s'han proposat per ser analitzades, en destaca que totes compleixen correctament la distribució temporal de les activitats formatives, tal com posen de manifest els plans docents respectius. També cal posar en relleu que, en el cas de l'assignatura Treball de Fi de Grau, la càrrega horària esdevé el doble de la de la resta d'assignatures, atès que en el grau de Ciència Política i de l'Administració el TFG es correspon a 12 crèdits ECTS (300 hores en total).

Tal com indica la taula E.6.1., les cinc assignatures seleccionades avaluen diferents competències, tant transversals com específiques, segons el contingut formatiu de cada assignatura. En el cas de Sistema Polític Espanyol, assignatura de formació bàsica de primer curs, se centra en la competència transversal (CT) anomenada compromís ètic, i també en les competències específiques (CE) números 2 i 5. En el cas de l'assignatura Teoria Constitucional, assignatura obligatòria de segon curs, la CT que treballa és la capacitat d'aprenentatge i responsabilitat, i la CE corresponent és la número 6. En el cas de Ciència Política III, assignatura obligatòria de tercer curs, a més de la CT de compromís ètic es treballa la CT de treball en equip, a partir de diferents activitats pràctiques sobre els continguts teòrics de l'assignatura. En l'àmbit de les CE, l'assignatura es focalitza en les números 3 i 7. Pel que fa a l'assignatura Gestió Pública, obligatòria de quart curs, el contingut formatiu és l'idoni per centrar-se en el treball de la CT capacitat creativa i emprenedora, i en l'àmbit de les CE se centra en les números 2 i 12. Finalment, el TFG, tant pel pes formatiu com pel fet de ser el punt de culminació de la formació dels alumnes del grau, en el contingut aplega tres CT: la capacitat d'aprenentatge i responsabilitat; la capacitat creativa i emprenedora; i la capacitat comunicativa, i les competències específiques sobre les quals incidirà cada proposta de recerca dels alumnes en el decurs del seu TFG variaran per definició.

Tal com es pot constatar a la taula E.6.2., tot i la llarga llista d'activitats formatives del grau que es va incorporar a la *Memòria de verificació*, la veritat és que, com ja s'ha assenyalat, la pràctica totalitat de les assignatures que s'imparteixen han optat per la mateixa tipologia d'activitats formatives: activitats teoricopràctiques (a excepció de l'assignatura obligatòria de segon curs Tècniques Informàtiques d'Investigació Social i de l'assignatura optativa de quart curs Tècniques Cartogràfiques, que per definició fan les activitats formatives incloent-hi la tipologia d'activitats pràctiques amb ordinador).

Les evidències incorporades de les quatre assignatures seleccionades documenten plenament que la metodologia docent s'alinea satisfactòriament amb els resultats d'aprenentatge, i que les activitats formatives emprades reforcen el procés d'assoliment dels continguts i les competències transversals i específiques per a cadascuna de les assignatures. Així mateix, les evidències documentades dels assoliments dels estudiants respecte de cada assignatura posen de manifest l'alt nivell de formació dels alumnes i satisfan molt adequadament els requisits del nivell d'especificitat en el MECES de la titulació.

Una peculiaritat de les cinc assignatures seleccionades la configura el procediment que se segueix per a l'elaboració del TFG. **Tot i que aquesta assignatura es cursa en el segon semestre del quart curs, pel fet de ser la mostra final del procés d'aprenentatge dels nostres alumnes, l'organització pràctica comença al final del primer semestre.** A partir dels encàrrecs docents que el Consell d'Estudis fa als departaments amb docència en el grau, es fa la recepció dels professors que assumiran la tutorització dels treballs. Un cop el cap d'estudis i el coordinador dels TFG del grau tenen aquesta informació, cada tutor/a proposa dues línies de recerca (títol i petita des-

cripció) per tal de confeccionar un formulari amb tots els tutors i les seves propostes de línies de recerca per als TFG. Abans del pont del desembre de cada curs acadèmic, ambdós càrrecs fan una sessió informativa per a cadascun dels torns horaris del grau (matí i tarda) per presentar-hi l'oferta de línies de recerca del TFG i comentar les característiques bàsiques que han de tenir els treballs. A partir d'aquesta sessió informativa s'obre, al Campus Virtual de TFG, el període per descarregar el formulari de proposta de tema de recerca i de vinculació a un tutor i a una de les línies de recerca del tutor seleccionat, durant una setmana. Amb la informació recopilada, el cap d'estudis i el coordinador del TFG fan una primera assignació provisional d'alumnes i de tutors, que caldrà que els alumnes validin per poder tenir la primera de les reunions presencials amb els tutors i iniciar el procés de preparació de la recerca. **Aquest procediment permet que l'alumne no hagi d'esperar-se a l'inici del període docent del segon semestre (febrer) i pugui anar avançant en la definició del contingut del seu treball o en la recerca de fonts bibliogràfiques o de dades per bastir una bona proposta;** abans del període de proves de síntesi del primer semestre ja haurà pogut intercanviar punts de vista amb el seu tutor i entomar així molt millor el repte del treball de recerca. Durant el segon semestre alumne i tutor mantindran diferents trobades presencials amb què s'anirà fent el seguiment acadèmic de la recerca, per tal de lliurar el TFG acabat en una data que l'alumne i el tutor saben des de l'inici del curs: 31 de maig de cada any, mitjançant el dipòsit del TFG, en format PDF, al Campus Virtual corresponent. La data de lliurament també se sap des de l'inici del curs, i és el darrer divendres del mes de juny, per la qual cosa l'alumne disposa de gairebé un mes per poder preparar-la adequadament, d'acord amb els estàndards fixats en l'ensenyament, i assolir també la competència específica vinculada a la capacitat comunicativa.

> **Taula 65 (E.6.1.). Competències de les assignatures seleccionades del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració**

> **Taula 66 (E.6.1.). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració**

b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)

Els criteris d'avaluació de les assignatures del grau de Ciència Política i de l'Administració són explícits, variats i adequats a la naturalesa de les assignatures, i permeten discriminar la qualitat dels aprenentatges i el grau d'assoliment dels objectius d'aprenentatge així com de les competències transversals i específiques de cada assignatura.

La Taula E.6.3. mostra el ventall d'instruments avaluadors utilitzats en el grau, dels quals destaquen els instruments avaluadors en suport paper (siguin qüestionaris, proves objectives, d'assaig, resolució de problemes o similars); les proves orals, en què els alumnes han de fer exposicions de continguts formatius prèviament elaborats de manera dirigida, o treballs presentats pels alumnes en forma de memòria o dossier, entre d'altres. En el cas de les assignatures seleccionades, el pes principal correspon a proves escrites, d'acord amb la tipologia abans esmentada, per bé que cal posar en relleu la importància de la vessant oral i comunicativa en el moment de la defensa pública del TFG.

Respecte dels resultats acadèmics, d'entre el conjunt d'assignatures de la taula E.6.4. ens centrarem en les quatre assignatures seleccionades, que mostren uns valors molt acceptables i que validen l'estratègia docent emprada. Així, en el cas de Sistema Polític Espanyol, assignatura de formació bàsica de primer curs que s'imparteix en el segon semestre, la taxa d'èxit se situa en el 72 % i la de rendiment en més del 62 %, una mica per sota de la mitjana del conjunt d'assignatures de formació bàsica. La taxa de no presentats, lleugerament superior al 13 %, entenem que s'ha d'avaluar en relació amb l'assignatura Ciència Política I, que s'imparteix en el primer semestre, i que ambdues esdevenen les *portes d'entrada* a l'àrea de coneixement de la ciència política i, per tant, en alumnes de primer curs la novetat temàtica sovint genera una dificultat afegida.

El mateix passa a l'assignatura Teoria Constitucional, de segon curs, que presenta una taxa d'èxit del 73 % i una taxa de rendiment del 66 %, i un volum de no presentats de més del 9 %. Per contingut temàtic val a dir que aquesta assignatura esdevé un referent en la formació jurídic-constitucional dels alumnes del grau, per la qual cosa el nivell d'exigència és significatiu ja que posteriorment els alumnes no tornen a centrar-se en l'estudi del dret constitucional en el seu trajecte formatiu.

La consolidació de l'estratègia docent es percep clarament en el cas de les dues assignatures seleccionades següents, Ciència Política III i Gestió Pública, en què l'alumne ja s'ha familiaritzat absolutament amb l'àmbit de coneixement del grau i en comença a obtenir els millors resultats en termes de rendiment acadèmic. Així, en el cas del Ciència Política III ens trobem amb una taxa d'èxit absoluta (100 %) i una taxa de rendiment del 94 %, i només un petit 5 % dels alumnes no es presenten a l'avaluació. En valors molt similars se situa Gestió Pública, de quart curs, amb més del 93 % d'èxit i gairebé el 90 % de rendiment, i la taxa de no presentats és inferior al 5 %.

Pel que fa als valors que assoleix el TFG, volem posar en valor el fet que ha esdevingut un veritable punt de culminació dels estudis de ciència política i de l'administració, per la qual cosa el nivell d'exigència és una de les claus del procés d'avaluació acadèmica del treball dels alumnes. Així docs, no ha de sobtar que la taxa de rendiment arribi a un valor de gairebé el 78 %, ja que la taxa d'èxit és del 94 %. Expliquen aquests valors el fet que el 17 % dels alumnes matriculats en el TFG no l'acabin presentant dins del termini, perquè consideren que no té la qualitat suficient per defensar-lo. La taula E.6.5. mostra la llista dels TFG defensats el curs acadèmic 2013-2014, amb la indicació de l'àmbit temàtic i la nota obtinguda. Volem posar en relleu el fet que, d'acord amb la normativa de la UB, el TFG es pot elaborar i defensar no només en les dues llengües cooficials a la UB (català i castellà), sinó també en anglès, fet que li atorga un altíssim nivell acadèmic i lingüístic.

> [Taula 67 \(E.6.2.\). Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració](#)

> [Taula 68-69 \(E.6.2.\). Qualificacions de totes les assignatures del grau de Ciència Política i de l'Administració. Resum de qualificacions dels TFG del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració. Curs 2013/2014](#)

> [Taula 70 \(E.6.2.\). Llista dels TFG del grau de Ciència Política i de l'Administració. Curs 2013/2014](#)

c) Els valors dels indicadors acadèmics són els adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)

Els indicadors acadèmics de què es disposa (vegeu taula E.6.7) ens mostren com la taxa de rendiment dels estudiants del grau de Ciència Política i de l'Administració ha mantingut uns valors estables propers al 80 % fins al curs 2013-2014. La dada cal posar-la en relació amb la taxa d'eficiència que, com es pot observar, s'ha situat en un valor mitjà del 95 %.

Per altra banda, hi ha una dada que ens duu a una certa preocupació, i que és la referida a la taxa d'abandonament. Si bé aquesta dada mostra una tendència a la baixa (una reducció de 12 punts percentuals) no deixa de ser preocupant que una quarta part dels alumnes que inicien els estudis no arribin a completar-los. La lectura que fem dels motius d'aquest abandonament és que bona part de l'explicació es troba en factors externs a l'ensenyament i, per tant, contextuals. La situació de crisi econòmica generalitzada va impactar en aquells estudiants que, davant la situació de segones o terceres matrícules, van optar per abandonar temporalment (i en alguns casos definitivament) els seus estudis. Creiem, per tant, que aquesta situació és temporal, ja que no només s'està incidint en una tasca de tutoria important per tal de reduir els possibles casos d'abandonament, sinó també per l'esperança en el canvi de cicle econòmic estructuralment.

Finalment, en el cas del grau de Ciència Política i de l'Administració, se n'han graduat fins al curs passat, 2013-2014, dues promocions, amb una taxa de graduació del 23 % en el primer cas i del 40 % en el segon. Aquests valors, inicialment baixos, s'expliquen pel fet que aquestes dues primeres promocions han estat condicionades per la presència d'estudiants de llicenciatura adaptats forçosament al grau. Serà a partir de les promocions següents que les taxes es normalitzaran.

Taula 71 (E.6.3.). Indicadors acadèmics del grau de Ciència Política i de l'Administració.

Indicador	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Taxa de rendiment (peq130e)	71,7 %	78,8 %	79,6 %	80,1 %	77,6 %
Taxa d'eficiència (peq130d)	-	-	-	97,2 %	93,7 %
Durada mitjana dels estudis (peq130h)	-	-	-	-	-
Taxa d'abandonament (peq130g)	-	-	-	40,3 %	28,2 %
Taxa de graduació (peq130c)	-	-	-	22,9 %	38,5 %

Font: Planificació acadèmicodocent de la Universitat de Barcelona.

3.6.6 Grau de Gestió i Administració Pública

a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell de MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)

La metodologia docent i les activitats formatives que s'apliquen a l'ensenyament de GAP, i tot allò que fa referència a l'avaluació dels aprenentatges, lògicament s'ajusten al que s'indica, amb caràcter general, en el punt anterior 3.6.1. L'alumnat rep la informació deguda sobre tots aquests punts a través dels plans docents, i s'ha de destacar que en aquest curs 2014/2015 totes les assignatures del grau de GAP, incloses les Pràctiques Curriculars i el Treball de Fi de Grau, ja tenen el corresponent pla docent publicat.

Les activitats i la metodologia previstes són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos al grau de GAP, titulació encaminada a la formació de gestors públics d'alt nivell, que ha d'integrar un conjunt molt variat de competències, el desenvolupament de les quals requereix abordar objectius pluridisciplinaris i complexos que, de vegades, tenen un caràcter principalment conceptual, mentre que d'altres tenen un contingut més pràctic, amb predomini de les habilitats i destreses, i en d'altres s'hi preveu també la dimensió actitudinal. En conseqüència, les activitats formatives han de ser també molt diverses, cosa que s'aconsegueix, sens dubte, amb el conjunt d'assignatures que ha de superar l'estudiant per obtenir el títol.

Anàlisi de les assignatures seleccionades

Com a evidència, s'han seleccionat quatre assignatures, el pla docent de les quals s'ha examinat en profunditat i s'ha contrastat, per una banda, amb la *Memòria de verificació* i, per una altra, amb les diferents proves d'avaluació de cada una de les assignatures. A partir d'aquí es constata:

- a. La llista de competències relacionades amb cada una de les assignatures és congruent amb les activitats de formació dutes a terme. Així, per exemple, a l'assignatura Estadística I s'hi treballen determinades competències bàsiques, com ara «que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar les dades rellevants dins de la seva àrea d'estudi per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica». A l'assignatura Règim Jurídic de l'Ocupació Pública, s'hi treballa, entre d'altres, una de les competències específiques de la titulació, que és «saber aplicar els diferents règims jurídics de l'ocupació pública». I el mateix podem dir de la resta d'assignatures seleccionades, en les quals no ens estenem més per raons de brevetat.
- b. En tot cas, es fa palès que la metodologia emprada no s'aparta del que és comú en el conjunt de les assignatures del grau, en el sentit que a les quatre hi ha una clara opció del professorat per la classe magistral, acompanyada del treball amb casos pràctics i, en algun cas, de debats dirigits pel professor. Les activitats de treball dirigit se centren en els treballs, les exposicions orals i, en algun cas, la recensió de lectures.
- c. Les evidències documentades de les proves d'avaluació posen de manifest el nivell de formació adequat a què arriben els estudiants del grau en superar les diverses assignatures.
- d. El principal punt dèbil, en aquest apartat, és, segurament, el tema de les competències transversals, perquè malgrat que s'han començat a treballar en algunes assignatures, el desplegament es troba en una fase molt inicial i cal aprofundir en les metodologies per implantar-les satisfactòriament. Per tant, tot i que alguna d'aquestes competències està prevista en el pla docent de les assignatures examinades, no hi ha evidència que s'hagi treballat efectivament, ni que s'hi hagi previst alguna metodologia adequada per fer-ho.

Anàlisi de les Pràctiques Curriculars

Amb relació a l'ensenyament de GAP, les pràctiques mereixen una especial atenció, atesa la gran importància que tenen dins de la titulació, tal com ho posa de manifest el fet que tinguin el caràcter d'obligatòries i un important pes específic en el nombre de crèdits. D'acord amb els objectius de la titulació i les previsions de la *Memòria de verificació*, les pràctiques es fan en una administració pública o en alguna empresa o entitat que hi estigui estretament relacionada. Per a això la Facultat té subscrits convenis amb diverses administracions, cosa que permet fer una oferta, que es publica en el Campus Virtual a l'inici de cada curs, que permet adjudicar una plaça de pràctiques a tots els estudiants matriculats a l'assignatura. En els darrers anys s'ha orientat els estudiants perquè, si ho volen, siguin ells mateixos els que facin les gestions oportunes per fer les

pràctiques en aquelles institucions que els interessin i que no figuren a l'oferta de la Facultat, i s'ha de destacar que cada curs augmenta el nombre d'estudiants que prenen aquesta alternativa.

Cada estudiant en pràctiques té un projecte formatiu, que concreta les tasques que ha de dur a terme per tal que se'n garanteixi la coherència amb els objectius de la titulació i les competències associades a l'assignatura de Pràctiques Curriculars. Mentre es duen a terme les pràctiques, el coordinador i els tutors de pràctiques en gestionen el Campus Virtual, a través del qual es manté el contacte amb l'alumnat en pràctiques. A petició de l'alumne o si el tutor ho creu oportú es fan tutories individuals. L'avaluació de les pràctiques externes es fa a partir del lliurament d'una memòria de pràctiques i de l'entrevista de l'alumne amb el tutor acadèmic, si aquest ho creu convenient. També s'hi té en compte l'informe del tutor extern.

El curs 2013/2014 el nombre de matriculats a Pràctiques Curriculars ascendeix a 56 alumnes. La totalitat dels tutors han fet informes sobre les pràctiques dels alumnes; i també tots els alumnes n'han presentat la memòria corresponent. Cal destacar que la valoració per ambdues parts és, generalment, molt bona. Les notes obtingudes són: 5 alumnes una qualificació d'excel·lent, 40 de notable; 9 d'aprobat i 2 que no van fer les pràctiques.

El procés de pràctiques, i el nivell assolit per l'alumnat, s'acredita mitjançant l'expedient de tres alumnes que han obtingut, respectivament, la nota d'aprobat, notable i excel·lent. S'aporta, també, una selecció més àmplia d'informes de tutors de diverses institucions en què s'han fet les pràctiques, que acredita l'alt nivell de satisfacció d'aquestes institucions i l'excel·lent valoració que fan de la preparació del nostre alumnat, cosa que també queda acreditada pel fet que la majoria de les institucions amb les quals s'ha establert conveni ens tornen a oferir l'oferta de pràctiques per als estudiants de GAP curs darrere curs.

Anàlisi del Treball de Fi de Grau

Com que és una assignatura obligatòria de tots els ensenyaments de la Facultat de Dret, els aspectes generals del TFG es detallen en un altre epígraf. Aquí ens limitem a assenyalar que, en el cas de GAP, el Treball de Fi de Grau és una assignatura de 6 crèdits, que té un coordinador que n'elabora el pla docent i gestiona el Campus Virtual de l'assignatura. El TFG es pot fer tant el primer semestre com el segon. Al Campus Virtual s'hi publiquen els temes proposats pels departaments per a un i l'altre període. Es procura que tots els departaments que tenen una docència significativa a l'ensenyament facin una oferta temàtica de TFG, a fi que hi hagi un ventall d'opcions que pugui satisfer els diversos interessos dels estudiants. El procés de supervisió del TFG per part del tutor consisteix en tutories grupals i individualitzades. L'avaluació la fa un tribunal, que en el curs que analitzem estava format per tres professors.

En el curs 2013-2014 es van matricular de TFG 73 alumnes, dels quals 9 no van presentar el treball. Els resultats obtinguts pels 64 alumnes presentats són el següents: 1 matrícula d'honor; 14 excel·lent; 21 notable; 26 aprovat, i 2 suspens. El nivell assolit per l'alumnat s'acredita mitjançant evidències corresponents a una selecció de 4 alumnes que han obtingut les notes de suspens, aprovat, notable i excel·lent.

> [Taula 72 \(E.6.1.\). Competències de les assignatures seleccionades del grau de Gestió i Administració Pública](#)

> [Taula 73 \(E.6.1.\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades grau de Gestió i Administració Pública](#)

b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)

Anàlisi general de l'ensenyament

Els instruments avaluadors que s'estableixen a l'ensenyament de GAP són molt variats, tant entre les diverses assignatures com en una mateixa assignatura, que incorporen els diferents instruments que s'han indicat amb caràcter general amb relació als ensenyaments de la Facultat de Dret. No podria ser d'una altra manera, tenint en compte la diversitat d'activitats formatives i les diferents metodologies emprades en l'activitat formativa.

En aquest punt cal fer també una referència al tema de les competències transversals, ja que és particularment problemàtic acreditar-ne l'assoliment, i, en realitat, no hi ha una certificació

específica que n'acrediti efectivament l'assoliment; de fet, manquen instruments al respecte i no és fàcil que el professorat les pugui avaluar i certificar. Aquest és, precisament, un dels principals temes de reflexió en el Grup d'Innovació Docent de GAP, i els treballs sobre el tema duts a terme (alguns dels quals han merescut projectes PMID) s'han traduït en un procés d'elaboració de rúbriques que facilitin la valoració i acreditació de les competències transversals que, com s'ha explicat en un altre apartat d'aquest informe, s'estan implementant progressivament a l'ensenyament de GAP.

Anàlisi de les quatre assignatures seleccionades

Les quatre assignatures han fet públic el sistema d'avaluació a l'apartat corresponent del pla docent, i alguna (Dret Constitucional i Gestió Pressupostària I) també l'han inclòs en el programa.

Els instruments d'avaluació consisteixen, en dues de les assignatures (Règim Jurídic de l'Ocupació Pública i Estadística Aplicada a l'Administració Pública I), en un conjunt de proves escrites, que combinen proves de tipus test i preguntes de resposta breu, preguntes a desenvolupar i resolució de casos pràctics, la primera, i preguntes teòriques, solució de problemes i resolució de casos pràctics la segona. A les altres dues assignatures analitzades s'hi utilitzen instruments més diversos per a l'avaluació, ja que a més de les proves escrites, similars a les abans esmentades, s'hi avaluen també els treballs presentats (Gestió Pressupostària I), un comentari de text i un comentari de jurisprudència (en el cas de Dret Constitucional). Hi ha coincidència, doncs, amb allò que s'ha observat en analitzar els plans docents en general, i que s'ha exposat en l'apartat anterior, i que aplicant-ho queda garantit que la certificació dels resultats de l'aprenentatge és totalment fiable.

Les Pràctiques Curriculars

Els quatre exemples seleccionats, amb les evidències presentades per l'estudiant, que són la memòria de pràctiques i la resposta a una enquesta de valoració, els informes dels tutors de la institució on han fet les pràctiques, i finalment l'informe del tutor acadèmic, posen de manifest que el sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge, d'acord amb els objectius indicats en cada cas en el projecte formatiu.

El TFG

Els quatre exemples que s'han seleccionat, corresponents a les diferents qualificacions obtingudes, que aporten en cada cas el treball escrit presentat per l'estudiant i l'acta del tribunal avaluador en què consten els diferents aspectes del treball que s'han tingut en compte per a la qualificació final, acrediten, com en els casos anteriors, la certificació fiable dels resultats d'aprenentatge assolits per l'alumnat.

- > [Taula 74 \(E.6.2.\). Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades grau de Gestió i Administració Pública](#)
- > [Taules 75-76 \(E.6.2.\). Qualificacions de totes les assignatures del grau de Gestió i Administració Pública. Resum de les qualificacions del TFG del grau de Gestió i Administració Pública. Curs 2013/14](#)
- > [Taula 77 \(E.6.2.\). Llista dels TFG del grau de Gestió i Administració Pública. Curs 2013/2014](#)
- > [Taula 78 \(E.6.2.\). Pràctiques externes del grau de Gestió i Administració Pública. Curs 2013/2014](#)

c) Els valors dels indicadors acadèmics són els adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)

L'anàlisi de les dades presentades a les taules sobre rendiment acadèmic, feta pel servei tècnic de SAIQU-Dret de la Facultat de Dret, evidencia que la taxa de rendiment del nostre alumnat és satisfactòria i que ha experimentat un creixement progressiu des del curs 2009-2010, en què se situava en el 71,7 %, fins al curs actual en què s'ha situat al voltant del 80 %. La taxa d'eficàcia és encara més satisfactòria, al voltant del 91 %. Així, GAP se situa en unes xifres similars a la mitjana dels ensenyaments de la Facultat de Dret, i posen de manifest el correcte disseny dels estudis i la idoneïtat del professorat, així com el bon nivell del nostre alumnat.

Cal destacar que les taxes més altes i més baixes se situen, respectivament, a quart curs, on trobem assignatures amb un 100 % d'èxit, i a primer curs, amb taxes que, en algun cas puntual, se situen per sota del 50 %. Això està directament relacionat amb allò que considerem el principal punt dèbil del nostre ensenyament, que és el problema de l'abandonament inicial.

Efectivament, l'abandonament a GAP és, segons les dades analitzades, del 46,43 %, i l'abandonament inicial és del 40,16 %, de manera que, en realitat, el problema està focalitzat en el primer curs. Creiem que aquest problema és multicausal, i segurament l'actual crisi i l'impacte que té en el sector públic no n'és un factor aliè, tenint en compte que l'ensenyament està orientat, principalment, a les sortides professionals en aquest sector. Això, possiblement, connecta amb la causa que creiem més directament influent, que és l'elevat nombre d'alumnes que accedeixen a GAP en segones i ulteriors opcions. S'han dut a terme algunes actuacions per afrontar aquest problema i n'estan previstes d'altres, que van des d'intensificar l'atenció a l'alumnat de primer, via PAT i altres, canviar la temporalització d'algunes assignatures, o, inclús, fins a la conveniència de reduir l'oferta de places amb la finalitat d'intentar ajustar-les a la demanda efectiva de l'alumnat en primera opció. En tot cas, resta estudiar en profunditat quines són les causes de l'abandonament, cosa que s'ha començat a fer recentment.

Taula 79 (E.6.3.). Indicadors acadèmics del grau de Gestió i Administració Pública

Indicador	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Taxa de rendiment (peq130e)	62,5 %	77,6 %	76,2 %	77,1 %	79,7 %
Taxa d'eficiència (peq130d)	-	-	-	95,9 %	91,2 %
Durada mitjana dels estudis (peq130h)	-	-	-	-	-
Taxa d'abandonament (peq130g)	-	-	-	51,1 %	46,4 %
Taxa de graduació (peq130c)	-	-	-	20,2 %	32,1 %

Font: Planificació acadèmicodocent de la Universitat de Barcelona.

3.6.7 Màster d'Advocacia

a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell de MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)

La particularitat principal del màster d'Advocacia és el caràcter professionalitzador que té, condicionat, sobretot, per les directrius establertes en el Reial Decret 775/2011, de 3 de juny (que desenvolupa la Ley 34/2006 de 30 de octubre, sobre el acceso a las profesiones de Abogado y Procurador de los Tribunales), que estableix els requisits i característiques del màster, tant pel que fa a resultats d'aprenentatge com a professorat. És important tenir en compte que aquest és el punt de partida, perquè les activitats de formació es dissenyen en funció a aquestes bases.

Amb caràcter general, la metodologia utilitzada en aquest màster es concreta en activitats teòricopràctiques consistents a facilitar l'aprenentatge a través del mètode del cas, és a dir, sobre la base d'un supòsit de fet l'estudiant ha d'aplicar les normes de l'ordenament jurídic de manera transversal per tal de resoldre el conflicte plantejat.

Una altra metodologia emprada són les simulacions, mitjançant les quals es recreen actes processals com ara audiències prèvies, judicis, etc.

Amb aquesta metodologia s'assoleixen les competències bàsiques previstes en el màster, ja que integra fàcilment els coneixements i a la vegada permet desenvolupar les competències generals de comunicació, i també les específiques relatives a l'aplicació dels coneixements i a les habilitats per a l'elecció de l'estratègia correcta per a la defensa dels drets dels clients.

En aquest màster, volem ara destacar la importància que té el fet que els alumnes, quan el conclouen, han de superar una prova d'accés a l'exercici de la professió d'advocat, que actualment requereix l'assoliment de coneixements teòrics, ja que s'ha configurat com una prova tipus test, i d'aquí que sigui especialment rellevant la selecció dels casos a resoldre a partir dels quals l'estudiant podrà integrar aquest tipus de coneixement. En aquest sentit la Orden PRE/404/2014, de 14 de març disposa:

La evaluación consistirá en una prueba escrita objetiva de contenido teórico-práctico con contestaciones o respuestas múltiples cuya duración será de 4 horas.

Su finalidad es medir los conocimientos teórico-prácticos de los participantes acerca del ejercicio de la profesión de abogado y tendrá como base el programa de materias que se contiene en el anexo II de la presente convocatoria.

Los aspirantes serán convocados para la prueba en llamamiento único, siendo excluidos de la prueba de evaluación los que no comparezcan.

A los aspirantes se les entregará un cuaderno de examen que contendrá:

a) 50 preguntas, sobre las materias que figuran en el apartado A «Materias comunes al ejercicio de la profesión de abogado» del anexo II de la presente convocatoria.

b) 25 preguntas sobre una especialidad jurídica a elegir entre las cuatro que figuran en el apartado B, «Materias específicas», del anexo II de la presente convocatoria.»

Inicialment, el Ministeri de Justícia havia dissenyat un tipus de prova d'accés totalment diferent, una prova que havia de permetre avaluar les competències per resoldre un cas pràctic. Aquesta previsió la contenia l'article 17 del *Real Decreto 775/2011, de 3 de junio*, tal com es pot fàcilment observar:

Artículo 17. Contenido de la evaluación.

1. Las evaluaciones para el acceso a la abogacía y para el acceso a la procura serán únicas e idénticas para cada profesión en todo el territorio español.

2. Las evaluaciones irán dirigidas a comprobar la formación práctica suficiente para el ejercicio de la respectiva profesión, y en particular a la adquisición de las competencias que deben garantizar los cursos de formación según lo establecido en este reglamento.

3. La prueba será escrita y constará de dos partes que se realizarán en el mismo día. El primer ejercicio consistirá en una prueba objetiva de contestaciones o respuestas múltiples. El segundo ejercicio de la evaluación consistirá en resolver un caso práctico previamente elegido por el aspirante entre varias alternativas.»

Aquest canvi d'orientació va motivar un petit canvi del pla d'estudis i la substitució de les assignatures optatives Cas Transversal 1, 2 i 3 per les assignatures Test i Proves 1 i 2, en funció de l'especialitat triada per l'estudiant. La finalitat d'aquestes assignatures és promoure el treball autònom de l'estudiant mitjançant la preparació directa de la prova d'accés. L'alumne ha de preparar el temari indicat pels professors, i a l'aula ha de respondre a una prova amb respostes múltiples, que posteriorment és corregida i comentada amb el professor.

Aquest canvi ha estat operatiu durant el curs 2014-2015, tot i que durant el curs 2013-2014 es va prendre una solució d'emergència per tal de donar suport als alumnes de la primera promoció que havien d'afrontar la prova d'accés, amb la importància que tenia el canvi de sistema d'avaluació. Es va articular un sistema de classes extres amb el mateix contingut descrit abans per les assignatures Test i Proves.

Assignatures objecte d'avaluació específica:

Litigació Civil i Litigació Social. Atès que totes les assignatures del màster, llevat de Pràctiques i TFM, comparteixen metodologia docent, considerem que l'explicació general serveix per a ambdues assignatures sense necessitat de reiteracions.

Pràctiques Externes I i II. Aquestes dues assignatures són, en realitat, dues parts d'un mateix contingut. La matèria es troba dividida, a requeriment de l'AQU, per evitar la superació de determinats crèdits matriculats per semestre. A la primera part de l'assignatura es posa l'accent en la realització de seminaris de pràctiques, conferències impartides per professionals de prestigi en l'àmbit jurídic (per ex. magistrats del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, del Tribunal Suprem, etc.), tallers a despatxos d'advocats on els estudiants resolen casos en grup i els exposen posteriorment, tutories grupals i, com a novetat del curs 2014-2015, visites a institucions relacionades amb l'exercici de l'advocacia.

A la segona part de l'assignatura el pes específic el tenen les pràctiques a institucions, entitats o despatxos professionals. El procediment per a l'assignació de les pràctiques és el següent, primer es fa una entrevista personal amb l'estudiant per conèixer les seves preferències i una tutoria per revisar el seu currículum. En segon lloc, s'envien les candidatures a les entitats/institucions tenint en compte les preferències de l'alumne. Després, l'entitat o la institució fan el procés de selecció (aquí l'estudiant també té l'oportunitat de practicar el fet d'abordar un procés de selecció). Finalment és duu a terme la incorporació de l'estudiant a les pràctiques i la incorporació del tutor extern al procediment.

Així doncs, en tot aquest procés concorren de manera indissoluble metodologia i avaluació, perquè des del primer dia de l'activitat, l'estudiant ha d'elaborar un dossier d'aprenentatge (portafoli) en el qual incorporarà les evidències d'aprenentatge relatives a les tasques desenvolupades, fet que permet constatar l'assoliment de les competències pròpies de l'assignatura, totes vinculades amb l'exercici de la professió d'advocat. El dossier d'aprenentatge s'avalua a partir d'uns criteris d'avaluació basats en rúbriques. L'estudiant té dos tutors, un a la institució i un a la Facultat. El primer duu a terme les tasques relatives al treball tutelat, mentre que el segon incideix en el seguiment que implica la tutoria individual.

> [Catàleg i funcionament de les pràctiques externes del Màster d'Advocacia](#)

TFM: El tipus, procediment i organització del TFM respon novament als objectius del màster que, com s'ha dit, es troben absolutament pautats per la normativa vigent. Per aquest motiu el TFM es concreta en l'elaboració d'un dictamen assignat per la coordinació del màster, de manera aleatòria i en funció de l'especialitat triada. Es designa un tutor per a cada estudiant, que fa el seguiment del treball i n'autoritza la defensa pública. A les tutories de seguiment es donen pautes per a l'elaboració del dictamen i es corregeixen els errors materials, però no s'incideix en l'opinió jurídica ni en les conclusions de l'estudiant.

> [Taula 80 \(E.6.1.\). Competències de les assignatures seleccionades del màster d'Advocacia](#)

> [Taula 81 \(E.6.1.\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del màster d'Advocacia](#)

b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)

Com ja s'ha posat en relleu a l'apartat anterior, el sistema d'avaluació està també íntimament lligat als requeriments de la normativa vigent i a les característiques de la prova d'accés a l'exercici de la professió d'advocat. Tanmateix, no podem oblidar que les competències de la titulació se centren en aquelles que ha de reunir un advocat. Totes les assignatures, excepte les de pràctiques i el TFM, comparteixen sistema d'avaluació. És per aquest motiu que l'anàlisi que ara farem en relació amb les assignatures de Litigació Civil i Litigació Social és extensible a la resta d'assignatures.

En tots els casos, els alumnes accedeixen a la informació pública sobre el sistema d'avaluació a través del pla docent de cada assignatura, que es pot consultar tant al web del màster com al Campus Virtual de l'assignatura específica. A més, a les sessions informatives i de presentació del màster ja es fa especial incidència en aquest sistema d'avaluació.

- Litigació Civil i Litigació Social: En aquestes assignatures es dissenyen dos tipus de proves avaluables, la resolució d'un cas pràctic i la resposta a una prova de tipus test. La prova pràctica té assignat un valor del 30 % de la qualificació final, i el test un valor del 70 %. L'assignació de valors ha estat objecte de meditació per part de la comissió del màster, i finalment es va decidir prioritzar la importància del test, ja que d'aquesta manera s'incideix especialment en la faceta d'estudi i assoliment de les competències relatives a l'assimilació dels coneixements, que és el que actualment té la màxima rellevància en la prova d'accés. D'altra banda, el cas pràctic (o casos pràctics fragmentats) són proves avaluables que es fan al llarg del curs, mentre que el test és la prova de síntesi que es fa en acabar la docència.
- Pràctiques: L'avaluació de les pràctiques es fa a partir de l'eina del dossier d'aprenentatge. Aquest dossier conté resums setmanals del que l'estudiant fa a les pràctiques, reflexions sobre l'aprenentatge, evidències de les tasques dutes a terme a les pràctiques, síntesi de la participació en seminaris, tallers i conferències i, finalment, l'autoavaluació de l'estudiant. L'encarregat d'avaluar les pràctiques és el tutor intern, i per fer-ho té en compte: el dossier d'aprenentatge de l'alumne, l'autoavaluació, l'informe de pràctiques que prepara el tutor extern (qüestionari de valoració) i l'avaluació continuada de les pràctiques, és a dir, l'avaluació del procés d'aprenentatge durant el període en què s'han fet les pràctiques (fet pel tutor intern).
- TFM: L'avaluació del TFM requereix la verificació que el dictamen i la defensa del treball assoleixen els criteris establerts en el pla docent, per tal de determinar que l'estudiant ha aconseguit les competències previstes. Amb aquesta finalitat es despleguen diversos ítems avaluatius: procés de planificació i desenvolupament del treball (20 %), contingut

dels resultats (40 %), aspectes formals del treball (20 %) i exposició i defensa oral (20 %). Per sistematitzar l'avaluació s'ha creat una taula de rúbriques en la qual es desglossen els ítems avaluatius i s'estableix una gradació per a la consecució de les diverses qualificacions possibles. La comissió qualificadora del TFM utilitzarà aquest sistema de rúbriques en l'avaluació dels TFM amb la finalitat d'aconseguir un criteri al més objectiu possible i no discriminatori pel fet que hi hagi múltiples comissions avaluadores.

L'anàlisi dels resultats acadèmics de les assignatures és molt satisfactori, i palesa que la mitjana se situa en el notable. Les taxes d'èxit i de rendiment superen el 90 % en gairebé totes les assignatures, la qual cosa és també indicativa de l'adequació del sistema d'avaluació amb els instruments previstos per assolir les competències de la titulació. **Una dada important a tenir en compte, en relació amb la fiabilitat del sistema d'avaluació i l'adequació de la metodologia aplicada, és el resultat obtingut pels nostres alumnes en la primera prova d'accés convocada pel Ministeri de Justícia en el mes de juny de 2014. Tenim constància que dels 17 alumnes que s'hi van presentar, 16 van superar la prova.**

Hem de fer esment especial de l'assignatura Pràctiques Externes I, ja que es pot observar que hi consten tots els alumnes com a no presentats. Això és perquè el sistema d'avaluació, el dossier d'aprenentatge, no permet la fragmentació i, tal com s'ha indicat abans, l'avaluació es fa al final de les pràctiques. És aleshores, al final, quan es tenen en compte altres evidències d'aprenentatge com ara seminaris, tallers, assistència a conferències, etc. Les qualificacions consignades a Pràctiques Externes II són les corresponents als estudiants de la primera promoció, que van iniciar el màster el curs 2012-2013 i que van ser qualificats el curs 2013-2014. Els alumnes de Pràctiques I del curs 2013-2014 són els que ara estan cursant les Pràctiques II, de manera que no els consta encara la qualificació de Pràctiques I.

- > [Taula 82 \(E.6.2.\). Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades del màster d'Advocacia](#)
- > [Taulas 83-84 \(E.6.2.\). Qualificacions de totes les assignatures del màster d'Advocacia Resum de les qualificacions dels TFG del màster d'Advocacia. Curs 2013/14](#)
- > [Taula 85 \(E.6.2.\). Llista dels TFG/TFM. Curs 2013/14](#)
- > [Taula 86 \(E.6.2.\). Pràctiques Externes cursades en el màster d'Advocacia](#)

c) (6.3) Els valors dels indicadors acadèmics són els adequats a les característiques de la titulació

Actualment només disposem de dades certificades per la UB amb relació als resultats del curs 2012-2013, i únicament pel que fa a la taxa de rendiment, que va ser del 85,8 %, i es corresponien amb el primer curs de la primera promoció del màster. Les dades relatives al curs 2013-2014 indiquen que la taxa de rendiment va ser del 94,28 %. Tot i la manca d'altres dades, les que tenim són prou reveladores de la coherència amb la tipologia dels estudiants i posa en relleu la millora en la titulació.

Taula 87 (E.6.3.). Indicadors acadèmics del màster d'Advocacia

Indicador	2012-2013	2013-2014
Taxa de rendiment (peq130e)	85,8 %	94,3 %
Taxa d'eficiència (peq130d)	-	100 %
Durada mitjana dels estudis (peq130h)	-	nd
Taxa d'abandonament (peq130g)	-	nd
Taxa de graduació (peq130c)	-	nd

Font: Planificació acadèmicodocent de la Universitat de Barcelona.

3.6.8 Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell de MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)

El màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional, com no podria ser d'una altra manera pel seu objectiu pedagògic mateix, ha de fer ús d'una àmplia diversitat de metodologies d'apre-

mentatge i, correlativament, d'instruments d'avaluació. D'aquesta manera, les competències definides teòricament a la *Memòria del màster* es poden convertir en destreses, amb criteris de desenvolupament en què el que importa és la verificació d'un *saber fer* en relació amb el context en el qual s'aplica el coneixement adquirit.

D'aquesta premissa se'n deriva que la docència ha de ser essencialment teoricopràctica, i que l'exposició magistral del professor no hi té cabuda i l'aprenentatge autònom de l'alumne té un correlat en les funcions de tutorització del professor. Només això permet assolir les competències i destreses en l'àmbit de l'anàlisi, la capacitat comunicativa, l'aprenentatge, l'exposició, el raonament crític, el compromís etc. Competències totes aquestes que, pel fet d'estar exposades a la *Memòria*, no cal repetir. El projecte del màster és la formació en la capacitat d'anàlisi i d'assessorament; per tant, l'alumne ha d'adquirir unes destreses que li permetin abordar els problemes i disposar de la capacitat de recerca de materials, dades i bibliografia per analitzar-los críticament, redactar-ne informes, exposar-los en públic, etc.

Creiem que aquesta orientació, que s'havia fet explícita a la *Memòria del màster* s'ha acomplert en els cinc anys de funcionament que ja té, i no només pel projecte pedagògic mateix, sinó també perquè el nombre poc elevat d'alumnes inscrits (entre 15 i 20 aproximadament, segons els anys) permet realment fer una docència amb unes característiques que permeten un rendiment elevat.

Així ho acrediten les diferents dades disponibles. La taxa de rendiment de les assignatures oscil·la entre el 85 i el 100 %, cosa que indica que pràcticament tots els inscrits segueixen el curs i les proves i després la seva taxa d'èxit serà del 100 % (només en una matèria això no es compleix perquè la taxa de rendiment és del 66 %; però es tractava d'una assignatura de tres inscrits i, per tant, la dada no és significativa).

El TFM presenta algunes característiques diferents, perquè els estudiants el plantegen d'una manera diferent que en cas dels cursos. Mentre que aquests últims s'han de cursar en el moment en què són impartits, en el cas del TFM, que és central en els objectius del postgrau tal com s'explica en el proper punt, la presentació es pot posposar fins al moment en què l'alumne o el tutor el considerin acabat d'acord amb els criteris de qualitat pertinents. Això fa que alguns estudiants presentin el TFM el curs posterior al de l'inici i de la matrícula en el màster.

En concret, el curs 2013/2014, dels 11 estudiants que tenien dret a la presentació del TFM, 9 el van presentar i tots van superar la prova. Per tant, la taxa de rendiment va ser del 81,82 % i la d'èxit del 100 %.

Esment a part mereixen també les Pràctiques Externes ja que aquest màster no hi ha fet gaire incidència. Això pot semblar estrany, però no ho és tant si es té en compte que una bona part dels estudiants ja treballen o han treballat prèviament en entitats o empreses que estan relacionades amb la temàtica del màster. Així doncs, no té gaire sentit oferir pràctiques a l'Administració a qui ja està treballant a l'Administració i que el que busca són uns coneixements més acadèmics que pràctics. Per tant, entenem que aquesta assignatura no és rellevant per als nostres propòsits. Ara bé, en els casos en què s'han fet pràctiques, s'han tutoritzat des del màster s'ha obligat l'estudiant a fer una reflexió *teòrica* de la seva activitat pràctica.

> [Taula 88 \(E.6.1\). Competències de les assignatures seleccionades del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)

> [Taula 89 \(E.6.2\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)

b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)

Els criteris d'avaluació del màster s'adeqüen als objectius genèrics d'aquest ensenyament. En efecte, un màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional ha de potenciar, sobretot, les competències analítiques i expositives. Això fa que els instruments d'avaluació s'allunyin molt del que es podria anomenar, d'una manera molt genèrica, *proves memorístiques*. Així, els exàmens estan pràcticament descartats, i els treballs, les presentacions orals individuals o col·lectives, els debats, etc. serveixen d'instruments d'aprenentatge. És funció de cada assignatura calibrar en quina mesura s'ha de combinar el coneixement teòric amb l'aplicació pràctica d'aquest coneixement, i això influeix en el contingut de les proves i avaluacions que, en tot cas, figuren en els

plans docents publicats per a totes les assignatures. Per altra banda, un reduït nombre d'alumnes i una forta tutorització fan que els inscrits tinguin en tot moment una bona informació dels criteris amb els quals seran avaluats.

Cal insistir en el punt anterior perquè, a priori, pot semblar que no té relació amb l'avaluació; però un dels punts forts del màster és l'esforç que s'ha fet per a la tutorització continuada dels estudiants. Des del moment en què algú es manifesta interessat en el màster se li assigna un professor de contacte que l'informa sobre el funcionament general, les assignatures a què s'ha de matricular (optatives), etc. Abans de la matrícula, tots els professors participen en una sessió expositiva general per informar sobre les seves assignatures. Des de l'assignatura Orientació a la Recerca es fa un seguiment general del treball dels matriculats, que tenen a més a més assignat un tutor individual per al seu treball final. Així, els estudiants tenen sempre una informació completa sobre els cursos, el funcionament dels cursos, l'avaluació, etc.

No es pot perdre de vista que l'objectiu del màster, ja definit en el títol, implica que l'estudiant ha d'adquirir una competència o destresa analítica i expositiva. La manera més evident de controlar aquesta adquisició és a través del TFM, en què es pot veure, millor que enlloc, si l'estudiant disposa de capacitat crítica, comunicativa, analítica, metodològica i similars. La llista de competències del màster és conegut perquè figura a la *Memòria* i no la repetirem ara.

En tot cas, atesa la importància que té aquest TFM, s'ha procurat que totes les assignatures hi conflueixin d'alguna manera, i no tan sols en el que seria el disseny curricular sinó també en les formes d'avaluació. Per això, com dèiem, les proves se centren més en el treball de l'estudiant, o en el seu cas en la prova de pregunta amb resposta/reflexió, que no pas en l'antic examen de pregunta/resposta de coneixement. Naturalment, i ho tornem a dir, no totes les assignatures són idèntiques i, per exemple, Teories i Escoles Politològiques exigeix el coneixement d'uns continguts mentre que Debats Polítics Actuals exigeix un grau de reflexió superior.

> [Taula 90 \(E.6.3\). Sistemes d'avaluació de les assignatures seleccionades del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)

> [Taules 91-92 \(E.6.4\). Qualificacions de totes les assignatures del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)

> [Taula 93 \(E.6.5\). Llista dels TFM del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)

c) Els valors dels indicadors acadèmics són els adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)

Els indicadors acadèmics de què es disposa són positius. Possiblement això es deu a dos factors que s'han reforçat. Per una banda, el màster presenta una forta coherència pedagògica. Això que ens sembla que és visible en el disseny curricular i la *Memòria expositiva* s'ha pogut mantenir al llarg de les cinc primeres edicions gràcies a un equip docent fortament motivat per a aquest projecte.

El segon factor és extern. El nombre d'inscrits no ha estat gaire elevat. La xifra ha oscil·lat entre la quinzena i la vintena d'alumnes (el curs 2014/2015 aquesta xifra ha augmentat notablement per raons que no s'exposen en aquest punt). Una xifra baixa és una feblesa del màster; però les filosofies orientals ens ensenyen que, de vegades, un jonc pot ser més fort que un pi o que la força pot ser vençuda per l'agilitat. Dit d'una altra manera, s'ha procurat que la feblesa es convertís en fortalesa. Així doncs, s'ha aprofitat que el nombre d'estudiants era reduït per reforçar la relació professor-alumne, les tutories, el seguiment i la motivació.

Tot plegat dona uns indicadors satisfactoris. Així, la taxa de rendiment sempre supera el 80 % i se situa normalment sobre el 90 %. I les taxes d'eficiència estan també per sobre del 90 %, és a dir, els estudiants segueixen regularment els cursos, es presenten a les proves i les superen, normalment amb bones notes.

Potser, per tant, als dos factors apuntats anteriorment hi hauríem d'afegir una forta motivació per part dels inscrits, sense la qual no s'aconseguirien els resultats dels altres punts.

Una consideració puntual mereix la dada que la durada mitjana dels estudis se situa sobre un any i tres mesos. Combinat amb les dades anteriors, això significa que els estudiants segueixen regularment la part docent del màster i posposen la realització del TFM fins al moment en què

ells mateixos i el seu tutor consideren que poden acreditar-hi un bon rendiment. Així, si les classes acaben a finals de maig i al juny es fa l'entrega dels treballs de les assignatures, i proves finals (si és el cas), el TFM no es presenta fins al mes de setembre o, fins i tot, fins al curs posterior. Es tracta d'una bona pràctica, i a més els sistemes de tutorització asseguren que els estudiants no es matriculin dues vegades d'aquest TFM, amb els problemes que això comportaria.

Una anàlisi més detallada d'aquest TFM ens faria diferenciar entre estudiants a temps complet, estudiants que treballen i estudiants que procedeixen de l'estranger. Les autoexigències per cursar el màster en un any no són les mateixes per a cada grup en consideració.

En tot cas, les dades de rendiment i eficiència són, ara per ara, bones i esperem que es puguin mantenir en el futur.

Taula 94 (E.6.7.). Indicadors acadèmics del Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional.

Indicador	2010-2011	2011-2012	2012-2013	2013-2014
Taxa de rendiment (peq130e)	82,7 %	89,9 %	88,0 %	90,3 %
Taxa d'eficiència (peq130d)	100,0 %	98,9 %	92,5 %	92,1 %
Durada mitjana dels estudis (peq130h)	1,0	1,2	1,3	nd
Taxa d'abandonament (peq130g)	-	-	27,3 %	4,8 %
Taxa de graduació (peq130c)	-	-	-	71,4 %

Font: Planificació acadèmicodocent de la Universitat de Barcelona.

3.6.9 Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell de MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)

La metodologia docent de totes les assignatures es caracteritza per atorgar un paper actiu als alumnes, pel foment del diàleg i el debat crític entre els alumnes i els docents, per la relació entre els continguts teòrics de les assignatures i els més pràctics, i per la pretensió que, en bona mesura, els coneixements que s'hi adquireixen provenguin de l'experiència pràctica de professionals de prestigi amb una llarga trajectòria en l'àmbit corresponent, i que aquests professionals exposen personalment. **Amb caràcter general, la metodologia docent es basa en la preparació prèvia de les classes presencials per part de l'alumne, amb els materials indicats pel professor, que són després comentats i desenvolupats a l'aula.** En molts casos, l'alumne haurà d'aprofundir després en l'estudi de la matèria, sovint a través de l'elaboració (individualment o en grup) d'algun treball que, eventualment, es presentarà o comentarà públicament, i que servirà per treballar en l'aplicació pràctica dels coneixements adquirits. Es pretén, també, oferir a l'alumne una visió àmplia dels temes tractats, destacar-ne la relació amb altres temes tractats en la mateixa assignatura o en altres assignatures del màster, així com les diverses possibilitats d'abordar-ne l'estudi i el tractament, i l'evolució que s'hagi pogut produir al respecte d'aquests temes.

El programa i contingut de l'assignatura Reptes Actuals de la Seguretat reflecteix la complexitat dels temes relacionats amb la seguretat, l'evolució dels reptes que es presenten en aquest àmbit, i la pluralitat de perspectives (nacional, internacional, política, tecnològica, cultural, policial, militar, iniciativa privada, etc.) des de les quals s'han d'analitzar, tenint en compte la relació que tenen totes aquestes perspectives. Per abordar l'estudi d'aquesta matèria es proporcionen els conceptes teòrics bàsics i els instruments per tractar-los, tot això combinat amb l'exposició, per part de diversos professionals d'alt nivell i amb una llarga trajectòria en els diferents àmbits, de la seva experiència, tant en l'àmbit teòric com pràctic, i l'oportú debat i l'anàlisi crítica. Més concretament, a més del Dr. David Carpio, responsable de l'assignatura, el curs 2013/2014 van participar en la docència de l'assignatura les persones següents: Dr. Pere Vilanova Trias (catedràtic de Ciència Política, i exdirector de la *División de Asuntos Estratégicos y de Seguridad* del Ministeri de Defensa), Miguel Ángel Ballesteros (general de brigada i director del *Instituto Español de Estudios Estratégicos*), un agent del Cos Nacional d'Intel·ligència (CNI), Dr. Íñigo Ortiz de Urbina Gimeno (exassessor del Ministeri de Justícia), Ángel Manuel González Rodríguez (inspector del Cos Nacional de Policia), Joan Miquel Capell (comissari de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra), i Javier Mirallas (president de Prosegur).

L'objectiu principal de l'assignatura Sistema de Justícia Criminal i Seguretat rau a delimitar-lo d'altres sistemes de control social, en conèixer-ne les diferents instàncies i els principals agents que hi intervenen (policia, jutges i magistrats, Ministeri Fiscal i agents del sistema penitenciari), el paper de cadascun, el seu funcionament, les seves relacions i els problemes que plantegen aquestes relacions, la influència que tenen aquí els diferents models o tendències de política criminal, el paper de la víctima, i les modalitats de responsabilitat que pot generar l'actuació d'aquests agents o instàncies. Tot això situat en el marc del respecte pels drets fonamentals, la qual cosa requereix exposar-ne el règim jurídic i les diverses instàncies previstes per garantir-ne la vigència. Els temes esmentats s'aborden, primer, des d'una perspectiva general, i s'analitzen després en relació amb els àmbits delictius més concrets, i es fa especial referència a la problemàtica específica dels delictes socioeconòmics i la delinqüència organitzada.

És difícil que algú acumuli un coneixement especialitzat de tots els àmbits del sistema de justícia criminal. Per això, i per reforçar la vessant pràctica dels coneixements que es volen transmetre als alumnes, també en aquesta assignatura s'ha optat per la intervenció, en diverses sessions presencials de docència, de professionals de prestigi amb una llarga experiència professional en àmbits concrets del sistema de justícia criminal. Aquestes intervencions permeten completar l'exposició del professor encarregat de l'assignatura, analitzar els principals problemes que es plantegen en la pràctica diària, i fomentar l'interès i la participació dels alumnes. Això afavoreix que la docència del màster pugui tenir un reflex en l'activitat professional, sense oblidar la visió de conjunt i els fonaments teòrics de la matèria. Concretament, a més del Dr. Sergi Cardenal, responsable de l'assignatura, el curs 2013/2014 van participar en la docència de l'assignatura les persones següents: Dra. Argèlia Queralt (professora de Dret Constitucional), Pau Pujol Garriga (criminòleg que ha treballat a Interpol) Joan Miquel Capell (comissari de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra), Francisco Bañeres (tinent fiscal de la Fiscalia de Catalunya), Francesc Xavier Hernández (exdirector general de Serveis Penitenciaris), Jordi Obach (magistrat) i José Ignacio Gallego (professor de Dret Penal i advocat).

En les dues assignatures esmentades, les activitats de formació i la metodologia descrita combinen el tractament teòric i pràctic de la matèria, l'exposició per part del docent, el diàleg i el debat a l'aula, i el treball previ i posterior dels alumnes. No cal dir que és necessari un esforç especialment intens en la selecció dels especialistes que hi intervenen, en la coordinació dels continguts de les diverses sessions presencials, i en la selecció dels materials proposats per preparar les classes i aprofundir en els temes tractats. Però aquesta metodologia enriqueix de manera molt satisfactòria les perspectives d'anàlisi de les matèries tractades, i permet mostrar-ne satisfactòriament la complexitat, de manera que s'ha mostrat adequada per assolir els objectius d'aprenentatge proposats.

En l'assignatura Treball de Fi de Màster, el coordinador proposa als alumnes diversos temes i tutors, i en fa la distribució d'acord amb les peticions dels alumnes i les possibilitats de satisfer-les. La metodologia depèn del tipus de treball i de les fonts escollides per elaborar-lo (enquestes, entrevistes, consulta de jurisprudència, d'altres textos, etc.). Ja des del moment inicial d'elaboració de la proposta de TFM, es combina el treball tutelat i el treball autònom de l'alumne. El tutor l'orienta en la delimitació i concreció del tema, en les fonts que li poden ser útils per abordar-lo, i en la manera d'organitzar la recerca i d'ordenar-ne els resultats. La fase d'elaboració del treball està directament relacionada amb les competències d'adquisició, integració i aplicació de coneixements, d'anàlisi i resolució de problemes, de planificació i disseny de projectes, i d'organització i execució de recursos. En canvi, en la fase d'exposició pública del treball prenen protagonisme les competències relacionades amb l'exposició i la comunicació de conclusions.

> [Taula 95 \(E.6.1.\). Competències de les assignatures seleccionades del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

> [Taula 96 \(E.6.1.\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)

b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)

Des d'un punt de vista general, es pot dir que, pel que fa als sistemes d'avaluació continuada, la majoria d'assignatures exigeixen un mínim d'assistència a classe i combinen, d'una banda, la

valoració de la participació dels alumnes (en el marc de l'exposició del tema per part del professor i dels debats que s'hagin generat) i, d'altra banda, la valoració de l'elaboració per escrit d'un treball o de la resolució de casos pràctics, que sovint els alumnes han de presentar oralment i públicament. Aquest plantejament és coherent amb el caràcter presencial de la docència del màster, la metodologia docent, les competències i els resultats d'aprenentatge. La valoració de la participació de l'estudiant a classe estimula aquest element de la metodologia docent i permet valorar la preparació i el seguiment dels temes tractats, mentre que la redacció d'un treball o la resolució de casos pràctics mostra l'esforç realitzat per aprofundir en l'estudi, relacionar i integrar les diferents parts de la matèria, utilitzar els instruments idonis per analitzar-la, i el resultat d'aquest esforç.

En el cas de l'avaluació única, per valorar si l'estudiant ha adquirit els coneixements i competències del conjunt de la matèria es recorre sovint a un examen tipus test, juntament amb la valoració de l'elaboració de treballs sobre temes concrets o sobre casos pràctics.

Els criteris d'avaluació estan recollits en els plans docents de les assignatures i es comenten el primer dia de classe. Amb relació a l'elaboració de treballs escrits, juntament amb el contingut s'hi valoren els aspectes formals de la presentació i es dóna especial importància al sistema de citació de les fonts utilitzades, així com a la prohibició absoluta de tot allò que es pugui considerar un plagi dels treballs de tercers.

Amb caràcter general, es potencia l'avaluació contínua i aquest és el sistema al qual s'acullen la majoria dels estudiants. Els mètodes d'avaluació semblen idonis per motivar l'estudi dels continguts i l'exercici de les competències pròpies del màster, i per valorar-ne els resultats. Els resultats acadèmics són molt satisfactoris.

Amb relació a l'assignatura Reptes Actuals de la Seguretat, en el curs 2013/2014 se n'ha modificat el sistema d'avaluació continuada inicialment previst. Amb el consens dels estudiants, finalment s'ha optat per fer diversos exàmens sobre el contingut de cadascuna de les sessions, que es fan la setmana següent d'aquella el contingut de la qual és objecte d'avaluació. Aquest sistema estimula que l'estudiant faci un seguiment regular i constant dels continguts del programa, i motiva la seva participació per aclarir els dubtes que pugui tenir al respecte. L'avaluació única combina els resultats d'una prova tipus test i de tres treballs sobre alguns dels temes tractats.

En l'assignatura Sistema de Justícia Criminal i Seguretat l'avaluació continuada es basa en la valoració de la participació dels estudiants a classe i la redacció d'un treball sobre algun dels temes tractats, en què es valora la capacitat d'anàlisi, de relacionar i d'integrar la informació rebuda, i la d'utilitzar materials que complementen l'explicació de classe. L'avaluació única combina els resultats d'una prova tipus test i de tres treballs sobre alguns dels temes tractats.

En el Treball de Fi de Màster s'hi avaluen la planificació i el desenvolupament del treball, el contingut i els aspectes formals del document final, i la presentació i defensa orals i públiques del treball. La valoració de tot el procés d'elaboració del treball pretén motivar l'estudiant a fer-ne una bona planificació del ritme i de les fases. El curs vinent està previst completar la informació que es facilita als estudiants sobre els criteris d'avaluació del TFM amb la referència a les rúbriques que s'hi utilitzen. Amb caràcter general, els resultats del curs 2013/2014 són molt satisfactoris. Mostren l'interès de l'alumnat per aprofundir en els temes tractats, i que el nombre d'hores dedicades és superior a les 150 que corresponen a una assignatura de 6 crèdits.

- > [Taula 97 \(E.6.2.\). Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)
- > [Taules 98-99 \(E.6.2.\). Qualificacions de totes les assignatures del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Resum qualificacions del TFM del Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2013/2014](#)
- > [Taula 100 \(E.6.2.\). Llista dels TFM del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2013/2014](#)

c) Els valors dels indicadors acadèmics són els adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)

Les taxes de rendiment, d'eficàcia i de graduació són satisfactòries. Circumstàncies sobrevingudes relacionades amb la situació laboral dels alumnes (la majoria treballen o busquen feina) o

amb altres circumstàncies personals (p. ex. una malaltia) expliquen el reduït índex d'alumnes que no han estat avaluats o que han suspès alguna assignatura. Pel que fa a la durada dels estudis, es recomana als estudiants que treballen que cursin el màster en dos (30 crèdits per curs) o tres anys (20 crèdits per curs). També cal dir que el primer curs (2012-2013) només es va oferir la possibilitat de cursar 30 crèdits, i per tant tots els estudiants matriculats (professionals del món de la seguretat) van cursar el màster en dos o tres cursos acadèmics. En definitiva, entenem que els indicadors acadèmics s'ajusten al perfil dels estudiants, i destaquem els esforços per millorar l'organització de les assignatures i l'orientació de la matrícula dels estudiants, per tal que pugin aprofitar i gaudir de les possibilitats d'aprenentatge que ofereix el màster.

Taula 101 (E.6.7.) Indicadors acadèmics del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

Indicador	2012-2013	2013-2014
Taxa de rendiment (peq130e)	98,0 %	95,3 %
Taxa d'eficiència (peq130d)	-	100 %
Durada mitjana dels estudis (peq130h)	-	nd
Taxa d'abandonament (peq130g)	-	nd
Taxa de graduació (peq130c)	-	60 %

Font: Planificació Acadèmicodocent de la Universitat de Barcelona.

3.6.10 Màster de Dret de l'Empresa i els Negocis

a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell de MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)

Juntament amb les classes magistrals, el màster es caracteritza per una diversitat de metodologies que, justament seleccionades per a cada assignatura, permeten assolir les competències i els resultats d'aprenentatge enunciats.

Les classes magistrals sempre són necessàries en la docència de conceptes jurídics susceptibles de ser aplicats en diferents contextos; per aquest motiu el màster no ha deixat mai d'oferir una sòlida formació conceptual, ja que som conscients que els coneixements són el fonament de tot altre aprenentatge basat en el progrés autònom i proactiu de l'estudiant. Aquest coneixement ha de ser transversal i interdisciplinari, objectiu a què contribueixen altres eines com l'organització de col·loquis, conferències o seminaris i taules rodones, tal com es pot comprovar en l'ampliació d'informació adjunta. Juntament amb els coneixements especialitzats, l'alumne ha de dominar tècniques que consoliden altres competències funcionals, que convergeixen en un bon especialista en dret de l'empresa i dels negocis, i que poden sorgir del treball dirigit pel professor, com per exemple el debat entre els alumnes o amb el professor, l'aplicació i el perfeccionament del coneixement a través de la solució de problemes pràctics o la formació d'un dossier d'aprenentatge. Aquesta activitat dirigida també és compatible amb una aproximació més concreta a la realitat empresarial, a través d'eines com la simulació de judicis o les visites a entitats o tribunals. La proactivitat de l'estudiant es dinamitza a través d'activitats de cerca d'informació i d'elaboració de projectes, que permeten una manifestació del seu treball personal. Finalment, el treball autònom es materialitza en treballs escrits i l'elaboració de projectes, que no es limiten al TFM sinó que s'incorporen també a l'avaluació continuada de les assignatures, com més endavant farem palès.

Cal afegir que les assignatures *Introduction to the Common Law: Fundamentals of Private Law* i *Fiscalitat Internacional i Planificació Fiscal* s'imparteixen en anglès. En ambdós casos, la llengua d'impartició es justifica pel vocabulari comú en llengua anglesa i la importància dels materials i textos jurídics anglosaxons.

Anàlisi de les assignatures a avaluar i el TFM

Pel que fa a l'assignatura Dret de Societats, les activitats de formació es basen en les classes magistrals, sempre necessàries en la docència de conceptes jurídics susceptibles de ser aplicats en diferents contextos, de manera que l'alumne assoleixi uns coneixements i els compregui, coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i/o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca. Això s'acompanya d'altres metodologies: a)

les que dinamitzen la iniciativa de l'alumne, com la cerca de material i informació, l'estudi de casos i el debat dirigit, que ensenyen a aplicar els coneixements adquirits i a resoldre problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis o multidisciplinaris; b) les que diversifiquin les aproximacions (conferències i seminaris); c) les que creïn competències en l'anàlisi i la resolució de problemes (treball en grup, solució de casos pràctics i problemes); d) les que creïn també habilitats individuals (l'exposició i el treball escrit). En l'assignatura Dret de Societats hi ha una o dues sessions de treball dedicades a cada tema. Les sessions de treball són presentades pel professor, que fa una descripció detallada dels problemes que s'hi abordaran i el marc conceptual d'anàlisi i l'estat doctrinal i pràctic en què es troben. Això es fa en base a un esquema previ, que després queda penjat al Campus Virtual, juntament amb documents de referència també treballats a classe. Els estudiants debaten sobre la base de les lectures específiques, de la documentació societària i de la jurisprudència indicada en cada sessió. A més, abans de cada sessió l'estudiant ha de presentar un exercici (comentari de sentència, o de RDGRN) d'una extensió en cap cas superior a 1.000 caràcters (sense espais), que ha estat plantejat pel professor en la sessió anterior. Aquesta dinamització prèvia permet aprofitar el contingut de les explicacions i participar d'una manera activa i profitosa en el debat.

Respecte de l'assignatura Dret de Contractació i Consum, la docència empra les classes magistrals com a punt de partida imprescindible per assolir el coneixement dels conceptes jurídics en matèria de contractació i consum, susceptibles de ser aplicats en diferents contextos com ara la contractació mercantil o la dinàmica contractual general de dret privat. Amb els mateixos criteris que en l'assignatura Dret de Societats, **també s'utilitzen metodologies que pretenen que l'alumne posi en pràctica els coneixements adquirits: la cerca de material i d'informació, l'estudi de casos i el debat dirigit, conferències i seminaris, treball en grup, solució de casos pràctics i problemes, etc.** La consolidació d'habilitats individuals es fa amb l'encàrrec als alumnes de ponències i treballs sobre aspectes concrets de les matèries, de manera que se'ls fa participants del seu propi aprenentatge i de la comunicació d'aquest als companys. El professor opta, doncs, per assumir un paper de referència conceptual i de guia i dinamitzador de la progressió individual i col·lectiva de l'aprenentatge en aspectes susceptibles de ser desenvolupats a través d'aquesta activitat guiada. Totes aquestes competències convergeixen en la formació per ser capaç d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació incompleta o limitada, que inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis; i l'alumne també ha de ser capaç de comunicar les seves conclusions i els seus coneixements. D'aquesta manera s'assoleixen competències bàsiques, com la consolidació de coneixements i la capacitat d'aplicar-los i d'integrar-los en supòsits complexos; competències generals (com ara una bona expressió oral i l'autonomia a l'hora de gestionar informació o de dirigir el propi progrés i aprenentatge), i competències específiques dels continguts del màster, com identificar, distingir i relacionar qüestions rellevants referides al funcionament de les societats.

L'assignatura Dret de Contractació i Consum s'imparteix per dues docents que s'ocupen de temàtiques complementàries i apliquen la mateixa metodologia docent i avaluadora. El programa de l'assignatura permet examinar les tendències del dret contractual europeu (que permeten entendre les mancances del dret actual i enfocar amb coneixement i funcionalitat la solució de problemes actuals), les característiques diferencials del dret de consum i l'aplicació d'aquest a les diferents relacions de consum regulades i, finalment, el funcionament de la resolució alternativa de conflictes, tècniques fonamentals, actualment, per solucionar dificultats contractuals en l'àmbit privat i molt particularment en l'àmbit del dret de consum, en què el consumidor pot tenir dificultats per accedir a la justícia (per raons de lentitud o de cost) i que en canvi socialment necessiten una solució i la implicació de les grans empreses en l'atenció al client. Aquest últim aspecte, referent a la resolució alternativa de conflictes (ADR), l'imparteix una docent especialista en el tema.

TFM

L'objectiu formatiu general del TFM és que l'alumne experimenti una primera aproximació al treball científic, que redacti i exposi un primer treball de recerca en algun dels àmbits temàtics del dret de l'empresa i dels negocis, i que hi apliqui la metodologia del treball científic. L'alumne s'ha de dotar d'instruments tècnics depurats i ha de formular opinions expertes sobre el règim jurídic de l'empresa i dels negocis. En particular, es pretén l'assoliment d'aquests objectius formatius relacionats amb la recerca en dret de l'empresa i dels negocis:

- Explicar críticament i relacionar significativament els conceptes jurídics avançats en matèria de dret de contractació i consum, dret de societats, dret del treball i de la seguretat social i dret tributari.
- Formular opinions expertes sobre el règim jurídic de l'empresa i els negocis.
- Analitzar els canvis estructurals de les empreses, l'estat i el dret en el món globalitzat, segons els determinats pressupòsits filosòficojurídics.
- Identificar i descriure els conceptes jurídics bàsics del dret privat en els sistemes de *common law*, segons les fonts legals, jurisprudencials i bibliogràfiques originals.
- Aplicar diverses metodologies i estratègies didàctiques a l'aula.

El procediment previst en el pla docent vetlla perquè la planificació del treball sigui adequada, tant pel que fa a la temàtica i a la selecció del tutor del treball, com pel que fa a la supervisió de la part final del treball orientada a la defensa pública. Més enllà de l'especificitat del TFM del màster, que està determinada per la importància en crèdits (30 ECTS), el procediment és el mateix que en els altres màsters que s'imparteixen a la Facultat.

> [Taula 102 \(E.6.1.\). Competències de les assignatures seleccionades del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis](#)

> [Taula 103 \(E.6.1.\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis](#)

b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic (6.2 AQU)

El màster es basa en el sistema d'avaluació continuada, que permet mesurar l'aprenentatge al llarg de la docència de cada assignatura, i una prova de síntesi final, que permet avaluar la comprensió global de la matèria. Els instruments d'avaluació continuada, amb una ponderació del 100 %, són els següents: instruments en paper (anàlisi i comentaris de sentències i documents, plantejament de casos pràctics, desenvolupament de raonaments analítics); proves orals (exposicions conceptuals i pràctiques, simulacions de judicis, debats); treballs fets pels estudiants (treball guiat per valorar les capacitats expositives escrites). Amb una ponderació del 50 % s'utilitzen instruments basats en l'observació (avaluació dels coneixements adquirits en assistència a seminaris, visites a l'Audiència Provincial o a tribunals arbitral). [Les proves de síntesi pretenen que l'alumne acrediti un coneixement integral de l'assignatura i la seva capacitat per relacionar els conceptes treballats.](#) D'aquesta manera es troba l'equilibri entre una avaluació de coneixements específics i la capacitat de relacionar-los per abordar problemes o qüestions generals.

La taxa d'èxit de les assignatures del màster és molt elevada: només dues assignatures no arriben al 100 % (se situen sobre el 80 %), cosa que indica el nivell de preparació dels alumnes que es presenten a avaluació. Cal atribuir els excel·lents resultats evidenciats per la taxa d'èxit al bon funcionament del sistema d'avaluació continuada, que s'ha demostrat especialment indicat per a l'ensenyament especialitzat en programes de màster, ja que afavoreixen l'estudi analític i les habilitats de raonament així com les aproximacions globals i de síntesi sobre una matèria.

L'assignatura Dret de Societats s'avalua en base als treballs lliurats per l'alumne en el decurs del període docent. Cada tema es prepara amb una resposta curta a un problema que l'alumne lliura al professor i aquest li retorna corregida. També es valoren les intervencions orals dels alumnes i la seva capacitat d'observació i de reflexió, mostrada a classe i en els exercicis escrits; igualment s'estimula la coavaluació, en la mesura que els companys entren en debat i apunten idees o discuteixen les exposicions presentades per l'alumne encarregat de fer-la. Aquestes activitats d'avaluació continuada, contrastades i millorades al llarg de les vuit edicions del màster, s'han evidenciat com una garantia de bons resultats i d'una taxa de rendiment elevada. Es complementen amb treballs de llargada una mica superior, que avaluen les capacitats d'anàlisi més extenses i complexes. L'avaluació es completa amb una prova de síntesi que permet connectar els coneixements, demostrats i avaluats en els exercicis temàtics, de manera que també es valora la capacitat d'analitzar situacions complexes i de relacionar conceptes en la solució completa d'una situació transversal. Aquesta és una prova final i objectiva que es puntua i que completa les qualificacions acumulades en l'avaluació continuada. Aquesta assignatura prioritza lleument els treballs fets per l'estudiant de manera continuada (63 % de la nota final), i reserva el 37 % de la nota final per a la prova objectiva o de síntesi.

L'assignatura Dret de Contractació i Consum s'avalua en base al treball continuat de l'alumne. Tal com s'ha explicat, el professor implica l'alumne de dues maneres, ja que el fa responsable del desenvolupament d'algun aspecte concret de la matèria (prèviament presentada i conceptualment construïda pel docent) i fomenta el debat a l'entorn de la resolució de casos pràctics complexos i específicament dissenyats per aplicar i/o matisar aspectes treballats. Es puntuen aquestes dues activitats, tal com mostren les evidències. L'avaluació es completa amb una prova de síntesi que permet a l'estudiant mostrar el conjunt de coneixements assolits de manera transversal i variada. Aquesta assignatura també prioritza els treballs fets per l'estudiant de manera continuada (60 % de la nota final), i reserva el 40 % de la nota final a la prova objectiva o de síntesi. Es considera oportú elevar aquest darrer percentatge (en relació amb l'assignatura analitzada anteriorment) per compensar l'avaluació de la participació de l'estudiant en el desenvolupament guiat d'alguns aspectes de l'assignatura, que comporta avaluar, en el moment final, el domini de la totalitat dels continguts.

L'avaluació del TFM es fa aplicant els criteris de la rúbrica aprovada per la Comissió de Coordinació del Màster, que es fa conèixer als estudiants i tutors a l'inici del semestre a través del pla docent de l'assignatura, accessible des del web del màster i des del Campus Virtual (carpeta del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis). **Les rúbriques d'avaluació tenen en compte:** 1) el procés de planificació i desenvolupament del treball; 2) el contingut i originalitat dels resultats; 3) els aspectes formals del treball; 4) l'exposició i la defensa oral. També es fixen els criteris corresponents a la valoració d'excel·lent, notable, aprovat i suspens. L'avaluació d'aquests aspectes garanteixen que l'alumne ha assolit les competències bàsiques exigibles a la preparació d'un TFM. Eventualment, el treball és susceptible de ser reavaluat, si es recorre al procediment previst per la normativa de Facultat.

- > [Taula 104 \(E.6.2.\). Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis](#)
- > [Taulas 105-106 \(E.6.2.\). Qualificacions de totes les assignatures del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis del curs 2013/2014. 106 Resum de les qualificacions del TFM del màster de Dret de l'empresa i els Negocis. Curs 2013/2014](#)
- > [Taula 107 \(E.6.2.\). Llista dels TFM del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis. Curs 2013/2014](#)

c) Els valors dels indicadors acadèmics són els adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)

La taxa de rendiment presenta dades excel·lents, fet que cal atribuir de nou a l'avaluació continuada, tot i que en els cursos referenciats un nombre inusual d'alumnes finalment opten per compatibilitzar l'estudi amb oportunitats de feina, i passen a l'opció d'avaluació única. L'experiència ha estat prou positiva, atès que s'ha articulat un model de seguiment d'aquests estudiants a fi que puguin assolir les mateixes competències que els alumnes d'avaluació continuada. En aquest sentit, se'ls han recomanat lectures addicionals, han tingut accés als exercicis fets a classe i se'ls han organitzat tutories virtuals.

Taula 108 (E.6.7). Indicadors acadèmics del màster de Dret de l'Empresa i els Negocis. Curs 2013/2014

Indicador	2012-2013	2013-2014
Taxa de rendiment (peq130e)	94,6 %	88 %
Taxa d'eficiència (peq130d)	-	99 %
Durada mitjana dels estudis (peq130h)	1,0	nd
Taxa d'abandonament (peq130g)	-	nd
Taxa de graduació (peq130c)	-	78,1 %

Font: Planificació acadèmicodocent de la Universitat de Barcelona.

- > [Ampliació d'informació](#)

3.6.11 Màster de Gestió Pública Avançada

a) Les activitats de formació són coherents amb els resultats d'aprenentatge pretesos, que corresponen al nivell de MECES adequat a la titulació (6.1 AQU)

Una simple inspecció dels diferents plans docents de les assignatures mostra una notable coincidència en les diferents metodologies docents utilitzades i, per altra banda, mostren una clara correspondència amb les competències i els valors que es consideren bàsics del màster. Així, a banda de les classes teòriques –en les quals s'insisteix en el marc conceptual que l'alumne ha de ser capaç d'aplicar–, les principals estratègies docents que s'utilitzen al MGPA són les següents:

1. La utilització dels casos pràctics. La voluntat del màster és la d'una formació integral amb un contingut aplicat evident. És lògic, per tant, que la utilització dels casos pràctics sigui un instrument concorregut. En certes assignatures, sobretot en l'especialització professional de gestió financera, el cas pràctic s'ha convertit en l'eix central en el qual, al llarg de les diferents sessions, l'alumne ha d'aplicar el marc conceptual après. Les competències que s'assoleixen amb aquesta estratègia són les CB6, CB7 i CB10.
2. Les classes es desenvolupen en forma de col·loqui obert, amb la participació activa dels estudiants sobre els materials i lectures objecte de la sessió, per tal de fomentar la reflexió i el desenvolupament de les seves capacitats d'argumentació. Les competències implicades en aquesta metodologia docent són les CB8, CB9, CB10 i CG0.
3. Les exposicions dels alumnes també apareixen en pràcticament tots els plans docents, amb què s'assoleixen les competències CB9 i CG0.
4. El treball en grup és una altra estratègia utilitzada en totes les assignatures, en major o menor grau (competència CG3). En certes assignatures proposen el treball en grup per tal de treballar conjuntament el material previ a les sessions presencials.
5. La incorporació de veus en una mateixa assignatura. En un percentatge no negligible de les assignatures del màster els professors incorporen ponències d'especialistes en algun àmbit concret o, fins i tot, veus diferents de la seva per tal d'enriquir el debat acadèmic a classe (competències CB6 i CB8)

Pel que fa a les dues assignatures escollides per ser avaluades, Aprofundiment en Dret Administratiu, i Disseny i Anàlisi de Polítiques Públiques, la varietat d'estratègies docents permeten assolir amb bones condicions les competències específiques de les dues assignatures.

Quant a la primera, el treball autònom de l'alumne s'aconsegueix a través del treball del material que el professor ha proposat, prèviament a les sessions presencials, i a partir de la memòria que l'alumne ha de redactar al llarg del curs sobre un cas pràctic (competències CB6, CB7, CB8, CB10, CG1 i CE1). Les capacitats de comunicació, argumentació i contrast (CB9, CB8 i CG0) s'assoleixen a partir de les sessions de debat que s'organitzen al voltant de les presentacions de les memòries. D'altra banda, el treball tutelat és visible en les tutories personalitzades que fa el professor per a la confecció de la memòria i, naturalment, en el material que el professor proposa per tal d'endinsar-se en condicions en l'estudi aprofundit dels principals reptes actuals del dret administratiu (competències CB6 i CE1).

Pel que fa a Disseny i Anàlisi de Polítiques Públiques, l'objectiu genèric de l'assignatura és «educar en l'especialització professional sobre l'anàlisi de polítiques públiques i la nova gestió pública, i en la seva aplicació en el disseny de les polítiques públiques», segons s'indica en el pla docent. Amb aquest objectiu, el treball tutelat pel professor té una especial presència en el seguiment del treball que els alumnes han de fer d'un conjunt de lectures escollides (competències CE4 i CE5). L'autonomia de l'alumne en el progrés formatiu (competències CB6, CB7, CB8, CB10, CG1, CE4 i CE5) és evident en el treball previ a les sessions de debat i en la preparació del treball final.

Quant al Treball Final de Màster (TFM) es presenten a l'alumne tres possibilitats:

1. Als que treballen a l'Administració se'ls ofereix fer les pràctiques en el seu mateix lloc de treball. En aquest cas, el TFM haurà de centrar-se en una millora organitzativa en la presentació de servei.
2. Els alumnes que no treballen a l'Administració i que, per tant, han de fer les pràctiques en una institució pública del seu interès, el TFM pot tractar sobre aspectes més generals i no és necessari que se centri en un procés de millora del servei.

3. Finalment, els alumnes que han optat per fer l'assignatura d'Orientació a la Recerca, i que per tant no fan pràctiques, han de dur a terme un TFM amb una estructura, metodologia i contingut lligat a una recerca científica.

Aquesta triple possibilitat ajuda al fet que el TFM s'adapti a les necessitats, ambicions i capacitats dels alumnes. Les competències, per tant, que s'assoleixen en aquest procés de creació són les CB7, CB8, CB9, CB10, CG0 i CG2.

Després d'una primera reunió informativa, el coordinador del màster fa una o diverses tutories amb cada alumne, per tal de definir l'àmbit d'interès temàtic de l'alumne i fer-li una proposta de tutor acadèmic. Un cop acceptat l'encàrrec, la relació passa a mans del tutor acadèmic.

L'elecció del tutor no és un assumpte fàcil en tots els casos. La llista de professors que els departaments posen a disposició és exigua i cada cop és menor, la qual cosa obliga el coordinador a buscar solucions que, normalment, passen per la bona voluntat del professorat, imparteixi o no classe en el màster. Sigui com sigui, es vigila molt que el contingut del TFM s'adapti a les diferents especialitzacions dels tutors per tal que el treball sigui més profitós.

El pas següent és pactar una recerca en la qual estiguin d'acord el tutor acadèmic i el responsable de les pràctiques institucionals sobre les quals ha d'anar referit el TFM. Per evitar malentesos, i perquè siguin acceptats per totes les parts els termes de la recerca, els tutors signen un document acceptant dirigir el TFM en les condicions que s'hi estableixen.

Finalment, quant a les pràctiques que fan els alumnes del màster en una institució pública, són avaluades a través d'un qüestionari complet que mesura el grau d'acompliment del projecte educatiu i verifica l'assoliment de les competències establertes en el màster.

> [Taula 109 \(E.6.1.\). Competències de les assignatures seleccionades del màster de Gestió Pública Avançada](#)

> [Taula 110 \(E.6.1.\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del màster de Gestió Pública Avançada](#)

b) El sistema d'avaluació permet una certificació fiable dels resultats d'aprenentatge pretesos i és públic. (6.2 AQU)

La varietat de fórmules d'avaluació en les assignatures del màster és notable, i cadascuna intenta adaptar-se al contingut i a les competències que el pla docent estableix per a l'assignatura.

Tal com està establert, en l'avaluació de totes les assignatures hi apareix la prova de síntesi –en forma d'examen o de treball final-, la ponderació de la qual representa entre el 30 % i el 65 % de la nota final de l'alumne, segons les assignatures. Les assignatures optatives mostren una major tendència a una participació més alta de la prova de síntesi en la nota final que les assignatures obligatòries, en les quals la ponderació d'aquesta prova és menor. Probablement, el major nombre de sessions de les assignatures obligatòries, i també el major nombre d'alumnes, propicia que els instruments d'avaluació siguin més variats. El valor percentual més comú, però, és el 50 %. Naturalment, aquest tipus de prova aconsegueix discriminar en aquelles competències específiques de cada assignatura (CE1, CE2, CE3, CE4 i CE5).

Desagregant en la resta d'estratègies avaluadores, una tercera part de les assignatures, aproximadament, té en compte la presentació pública del treball realitzat –dut a terme de manera individual o en grup- i la ponderació de l'activitat es mou al voltant del 30 % (competències CB9 i CG0). L'assistència a les sessions de debat, de lectures o de treballs, també és comú en un grup notable de les assignatures i pondera al voltant d'un 10 % (competències CB9). Finalment, les proves escrites –com ara un cas pràctic, un treball sobre lectures, entre d'altres- és una estratègia avaluadora de la majoria d'assignatures (competències CB6, CB7 i CB10).

Com en la prova de síntesi, en les assignatures de caràcter obligatori, la varietat de mètodes d'avaluació és més alta i creiem que l'explicació és la mateixa: la dispersió d'estratègies és, probablement, fruit del major nombre de sessions i de matriculats a les assignatures obligatòries.

Les qualificacions de la taula 112 mostren prou dispersió per poder afirmar que les activitats d'avaluació permeten una avaluació correcta de les habilitats, competències, valors i coneixements que han d'aportar les diferents assignatures. En aquest sentit, pràcticament la meitat de les qualificacions se situen al voltant del notable, i l'altra meitat entre la resta de qualificacions.

D'altra banda, l'elevada taxa d'èxit de les diferents assignatures avala tant la metodologia emprada com l'aprofitament per part de l'alumnat.

Quant a les debilitats en aquest àmbit, i filant prim, potser es podria reflexionar sobre la fórmula d'avaluació de les assignatures optatives. El menor nombre d'hores de docència i el lògic menor nombre d'estudiants dificulta la varietat de mètodes d'avaluació. Cal fer un esforç de coordinació i imaginatiu per tal de trobar noves estratègies d'avaluació.

Pel que fa a les assignatures a avaluar, les dues coincideixen en el pes de la prova de síntesi –la meitat de la nota final– i, en canvi, varien de manera substancial en la resta d'instruments utilitzats. Així, l'assignatura Aprofundiment en el Dret Administratiu aposta d'una manera clara pel debat i la participació activa dels alumnes, en consonància amb la voluntat explícita de «debatre les qüestions problemàtiques que planteja la matèria» tal i com assenyala el pla docent, i permet avaluar les competències específiques de la matèria. Les competències CB6, CB7, CB8, CB10 i CE1 poden ser avaluades a través de la memòria, i les competències CB9 i CG0 poden ser mesurades adequadament a partir de les sessions plenàries de debat i discussió a classe.

En l'assignatura de Disseny de Polítiques Públiques els mètodes se centren més a «educar en una especialització professional consolidada en els països anglosaxons i creixent a Catalunya: l'anàlisi de polítiques públiques i la nova gestió pública, en la seva aplicació al disseny de les polítiques públiques», tal com assenyala el pla docent. El treball autònom i crític de l'alumne (CB6, CB7, CB8 i CB10), així com les competències específiques (CE4 i CE5) són fàcilment avaluables a través de les diferents proves escrites i del treball tutelat sobre el dossier de lectures que proporciona el professor. Pel que fa a les competències CB9 i CG0, el pla docent estableix que «l'avaluació té en compte el nivell d'expressió (escrita o oral) i de comunicació dels coneixements i dels aprenentatges».

L'avaluació del Treball Final de Màster és pública, i per tant els alumnes saben des del primer moment que la qualificació final té en compte la qualitat del treball i també la presentació d'aquest davant de la comissió avaluadora, tant pel que fa a la capacitat discursiva com a la competència a l'hora de respondre i debatre amb els membres de la comissió. Resumint, doncs, el TFM permet avaluar un grup de competències generals de manera fiable (CG1 i CG2) i és especialment adequat per mesurar les competències bàsiques del màster (CB6, CB7, CB8, CB9 i CB19).

La taxa d'èxit i la taxa de rendiment aconseguides en l'edició 2013-2014 és un aval per al treball fet pels alumnes i per al del màster també. Les valoracions aconseguides determinen que, en general, les assignatures cursades al llarg del màster proporcionen les eines per afrontar amb condicions en TFM i demostra, també, que la tutorització ha estat l'adequada.

Finalment, i quant a les Pràctiques, que els alumnes han de fer en una institució pública, aquestes són avaluades a través d'un qüestionari complet que mesura el grau d'aprofitament de l'alumne. En el fons és una valoració del grau d'acompliment del projecte educatiu, i conté 32 ítems que el responsable institucional de les pràctiques ha de respondre, dividits entre els que mesuren les tasques desenvolupades (5 indicadors), els que descriuen l'assoliment de les competències tècniques específiques (5 indicadors), les competències generals, transversals o clau (11 indicadors) i les competències bàsiques (11 indicadors). D'altra banda, també es demana a l'alumne un autoinforme sobre el procés i l'assoliment d'un conjunt de competències, valors i continguts. A partir de l'anàlisi dels autoinformes dels alumnes, sobresurt l'alt grau de satisfacció en les pràctiques realitzades.

- > [**Taula 111** \(E.6.2.\). Sistemes d'avaluació en les assignatures seleccionades màster de Gestió Pública Avançada](#)
- > [**Taules 112-113** \(E.6.2.\). Qualificacions de totes les assignatures del màster de Gestió Pública Avançada. Resum de qualificacions del TFM del màster de Gestió Pública Avançada. Curs 2013/2014](#)
- > [**Taula 114** \(E.6.2.\). Llista dels TFM del màster de Gestió Pública Avançada. Curs 2013/2014](#)

c) Els valors dels indicadors acadèmics són els adequats a les característiques de la titulació (6.3 AQU)

Taula 115 (E.6.7). Indicadors acadèmics del màster de Gestió Pública Avançada.

Indicador	2012-2013	2013-2014
Taxa de rendiment (peq130e)	96,2 %	93 %
Taxa d'eficiència (peq130d)	-	99,4 %
Durada mitjana dels estudis (peq130h)	1,0	nd
Taxa d'abandonament (peq130g)	-	nd
Taxa de graduació (peq130c)	-	75,6 %

Font: Planificació acadèmicodocent de la Universitat de Barcelona.

3.6.12 Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats a les característiques de la titulació (6.4 AQU)

La Facultat de Dret de la UB ha desplegat en els darrers anys una política activa de foment de la inserció laboral dels estudiants, tant de grau com de màsters i postgraus. Aquesta política, que des del curs 2013-2014 té a més el suport de la recentment creada Comissió d'Ocupabilitat de la UB, s'ha manifestat en un ampli, variat i creixent nombre d'accions, que s'emmarquen en tres línies d'actuació: Programa de pràctiques externes (curriculars i extracurriculars), Programa d'activitats d'ocupabilitat, Fòrum Anual d'Ocupació i Servei d'Orientació Professional.

- > [Quadre amb les dades globals de les pràctiques dels cursos 2012-2013 i 2013-2014](#)
- > [Activitats d'ocupabilitat del primer i segon semestres del curs 2014-2015](#)
- > [Programa adjunt del IX Fòrum d'Ocupació \(2014\).](#)

Els indicadors d'inserció laboral dels titulats de la Facultat són els que facilita periòdicament l'AQU, la darrera versió dels quals és del 2014 (referida als titulats del 2010); la versió anterior és del 2011 (referida als titulats del 2007). L'AQU elabora indicadors d'inserció laboral dels cinc graus que ofereix la Facultat: Dret; Relacions Laborals; Criminologia; i Ciències Polítiques i de l'Administració, no així del grau de Gestió i Administració Pública, en relació al qual la Facultat està desenvolupant un projecte específic d'inserció laboral, extensible a tots els graus, que s'explicarà més endavant.

Amb caràcter general, els indicadors d'inserció laboral de la Facultat publicats per l'AQU, que es reproduïxen extractats a les taules adjuntes, mostren uns resultats satisfactoris, tant en comparació amb graus similars de ciències socials, com amb graus equivalents d'altres universitats, fet que cal valorar de manera molt positiva, no només en termes absoluts sinó també relatius, ja que són les primeres dades que recullen l'impacte de l'actual crisi econòmica, i malgrat això es mantenen alts nivells d'inserció laboral en els tres àmbits que s'exposen a continuació: ocupació, qualitat de l'ocupació i valoració de la formació. Malgrat aquesta valoració positiva, la Facultat no està instal·lada en una posició d'autocomplaença, sinó que va desplegant nombroses accions adreçades a millorar la inserció laboral dels titulats, tal com demostren, significativament, el creixement continuat i la millora del programa de pràctiques externes i les activitats d'ocupabilitat.

a) Ocupació:

En els quatre graus de la Facultat de Dret analitzats, la taxa d'ocupació és molt elevada: Dret (85,9 %), Relacions Laborals (79 %), Criminologia (92,6 %) i Ciències Polítiques i de l'Administració (86,7 %) i Gestió i Administració Pública (86,4 %). Segons s'ha indicat, aquests indicadors s'han de valorar positivament, atès que són els primers que reflecteixen la crisi econòmica, i malgrat això la taxa d'ocupació es manté alta respecte dels anteriors indicadors, i no ha estat afectada significativament. Per exemple, Dret passa del 86,7 al 85,9 %.

Després d'acabar la carrera, els titulats s'incorporen al món laboral en un temps relativament breu:

- El 85 % treballen 3 anys després d'haver acabat els estudis.
- El 61 % troba feina relacionada i estable dos anys després.
- El 76 % troba feina en un període de 3 mesos.

En les titulacions de la Facultat de Dret de la UB, les vies d'accés al mercat laboral predominants són els contactes, seguit de les oposicions i de les pràctiques dels estudis. El sector privat segueix sent predominant en aquests estudis: 8 de cada 10 persones hi treballen. Aquesta dada segurament explica que malgrat la crisi els nivells d'inserció s'hagin mantingut elevats (tot i reduïts), atès que l'oferta laboral ha disminuït més en el sector públic que en el privat. La taxa d'atur i inactivitat dels titulats no és la més elevada en comparació amb la resta d'universitats. Un 51 % dels titulats de la Facultat està en atur menys de 6 mesos.

b) Qualitat de l'ocupació

La qualitat de l'ocupació dels titulats de la Facultat de Dret és alta, tenint en compte els següents paràmetres:

- Adequació de les feines a la titulació universitària
- Satisfacció de la feina realitzada
- Estabilitat laboral
- Retribució

El grau d'adequació de les feines a la titulació universitària és molt elevat: Dret (70,7 %), Ciències Polítiques i de l'Administració (55,5 %), i Relacions Laborals (65,8 %). Sobre els estudis de Criminologia i de Gestió i Administració Pública l'AQU no ha aportat dades que permetin valorar-ne els resultats.

Pel que fa al grau de satisfacció amb els estudis realitzats, també ens trobem amb uns paràmetres molt elevats, d'acord amb les dades següents:

- Dret: La majoria dels estudiants repetirien la carrera de Dret i a la mateixa universitat, un 80 % de les persones. Un 50,8 % dels estudiants que acaben els estudis de Dret hi continuen cursant màsters i postgraus.
- Ciències Polítiques: La majoria d'estudiants de Ciències Polítiques repetirien la carrera, amb alts percentatges, a la UB, un 69 % el 2011 i quasi un 80 % el 2014. La majoria d'estudiants continuen cursant màsters i postgraus en una altra universitat, i actualment hi ha més mobilitat laboral que el 2011.
- Criminologia: Actualment el 61,7 % dels estudiants de la Universitat de Barcelona tornaria a repetir la mateixa carrera, i el 93,8 % ho tornarien a fer a la mateixa universitat.
- Relacions Laborals: El 2014 un 52 % no tornaria a fer la carrera, mentre que un 47 % sí. I la majoria, un 84 %, la tornaria a fer a la mateixa universitat.
- Gestió i Administració Pública: Un 35,14 % repetiria la carrera i un 100 % ho faria a la mateixa universitat. El 21,6 % dels estudiants continuen els estudis amb un postgrau o màster.

L'estabilitat laboral dels estudis de la Facultat de Dret és molt positiva, ja que en tots els estudis el percentatge de contracte fix enfront del contracte temporal és alt. Ens trobem amb la mateixa situació en els contractes de jornada completa enfront dels de mitja jornada laboral.

- Dret: El contracte fix ha disminuït fins a un 48 % respecte de l'any 2011, que era molt major, i han augmentat els autònoms i el contracte temporal. Però el percentatge de persones que treballen a jornada completa se situa en un 92 % actualment, mentre que fa tres anys era d'un 86 %. Mentre que en l'última enquesta el contracte solia durar menys de 6 mesos, actualment la mitjana de temps de duració d'un contracte és de 6 a 12 mesos.
- Ciències Polítiques: La jornada de treball predominant és la completa, amb un 55 % de persones amb contracte fix, de mitjana, a les dues últimes enquestes. La durada del contracte el 2011 era com a màxim de 6 mesos en la majoria dels casos, i el 2014 la durada s'allarga entre 6 i 12 mesos.
- Criminologia: Ha disminuït el nombre de persones que tenen una feina a jornada completa, d'un 92 % a l'enquesta del 2011 a un 88 % actualment, el 2014, i també ha disminuït el percentatge de persones amb un contracte fix, que ara és d'un 76 %.
- Relacions Laborals: La jornada laboral a temps complet ha augmentat fins a un 93,88 % respecte del 2011, que tenia en un 76 %. El contracte més habitual segueix sent el fix i actualment la duració és d'entre 6 i 12 mesos, quan abans era de més d'un any. Pel que fa a l'estabilitat en el treball, el percentatge de contracte fix és del 64,4 %, i el 2011 era del 63,6 %, per tant ha augmentat.

- Gestió i Administració Pública: Actualment, un 91,67 % treballa a jornada completa i un 80,56 % ho fa amb contracte fix, davant d'un 13,89 % que treballa amb contracte temporal. El 40 % disposa d'un contracte laboral de més d'un any de durada.

La mitjana de retribució dels titulats també és elevada, segons les dades següents: El 45 % dels titulats ocupats a temps complet guanyen més de 24.000 euros anuals, i un 22 % guanya menys de 15.000 euros anuals. El sou mitjà dels quatre estudis se situaria, per tant, entre els 18.000 i els 24.000 euros, amb una mitjana de sou de 1.863 euros al mes.

c) Valoració de la formació rebuda (a tot Catalunya) > Dades dels gràfics per titulació

La valoració de la formació teòrica rebuda en els estudis de la Facultat de Dret de la UB és la següent: Dret (7,27 punts sobre 10), Ciències Polítiques i de l'Administració (6,93 punts sobre 10), Criminologia (7,63 punts sobre 10), Relacions Laborals (7 punts sobre 10) i Gestió i Administració Pública (7,27 punts sobre 10).

La valoració de la formació pràctica rebuda en els estudis de la Facultat de Dret de la UB és la següent: Dret (4,43 punts sobre 10), Ciències Polítiques i de l'Administració (4,52 punts sobre 10), Criminologia (4,82 punts sobre 10), Relacions Laborals (4,3 punts sobre 10) i Gestió i Administració Pública (5,25 punts sobre 10).

Utilitat per la feina de la formació rebuda (Facultat Dret UB) > Dades de l'informe per titulació

La valoració de la utilitat teòrica rebuda és la següent: Dret (4,58 punts sobre 10), Ciències Polítiques i de l'Administració (3,21 punts sobre 10), Criminologia (3,99 punts sobre 10), Relacions Laborals (3,41 punts sobre 10) i Gestió i Administració Pública (4,19 punts sobre 10).

La valoració de la utilitat pràctica rebuda és baixa, però similar a les que tenen altres estudis similars de la Universitat de Barcelona i als graus equivalents d'altres universitats. Els resultats són els següents: Dret (3,53 punts sobre 10), Ciències Polítiques i de l'Administració (2,72 punts sobre 10), Criminologia (3,15 punts sobre 10), Relacions Laborals (2,66 punts sobre 10) i Gestió i Administració Pública (4,14 punts sobre 10).

Aquesta baixa valoració és perquè tradicionalment les universitats no han donat formació sobre eines pràctiques per a l'activitat laboral (idiomes, treball en equip, expressió oral i lideratge). Malgrat això, la Facultat de Dret està desenvolupant en els darrers anys diverses accions adreçades a resoldre aquest dèficit, com per exemple diverses assignatures obligatòries dels estudis de Dret que s'imparteixen en anglès.

Taula 116 (E.6.8.) Indicadors d'inserció laboral de les titulacions de la Facultat de Dret

	Dret	Relacions Laborals	Criminologia	Ciències Polítiques i de l'Administració	Gestió i Administració Pública
Taxa d'ocupació	85,9 %	79,38 %	92,65 %	87,88 %	86,4 %
Taxa d'adequació	70,7 %	65,8 %	nd	55,5 %	nd
Mitjana de valoració de la formació teòrica rebuda	4,58	3,41	3,99	3,21	4,19
Mitjana de valoració de la utilitat pràctica de la formació rebuda	3,53	2,66	3,15	2,72	4,14

Font: enquesta d'inserció 2014 AQU-Catalunya

> [Taulas 117, 118, 119, i 120 \(E.6.8.\) Comparativa sobre els indicadors d'inserció laboral dels graus de la Facultat de Dret de la UB amb altres àrees de coneixement i universitats.](#)

Projecte específic de la Facultat de recopilació i anàlisi d'indicadors d'inserció laboral

Paral·lelament als indicadors d'inserció laboral que subministra l'AQU, actualment la Facultat de Dret està desenvolupant un projecte propi de generació, seguiment i avaluació d'indicadors d'inserció laboral dels estudiants, centrat inicialment, en forma de projecte pilot, en els estudis de Gestió i Administració Pública, però extensible a la resta de graus. Es tracta d'un projecte d'un grup d'innovació docent integrat per vuit professors, que s'emmarca en la convocatòria d'ajuts a la recerca en docència universitària REDICE 14. L'objectiu és comprovar com els coneixements, les eines i les competències proporcionades en els graus faciliten als titulats la incorporació al món laboral.

> [Projecte REDICE 14-1146](#)

4. Valoració i propostes de millora

4.1 Estat de les propostes de millora establertes en els informes de seguiment¹

4.1.1 Grau de Dret

Seguiment de les accions de millora en el grau de dret

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Informació pública		
Promoure la traducció del web de la titulació a l'anglès i al castellà.	En procés d'implementació	
Introduir al web de la titulació l'oferta nova i l'organització de les assignatures optatives.	Implementada	
Crear un portal per als futurs estudiants.	Implementada	
<i>Actualitzar la informació pública sobre el PAT.</i>	Implementada	
<i>Actualitzar els webs dels departaments.</i>	En procés d'implementació	
<i>Oferir les assignatures en els dos semestres.</i>	Implementada	
Captació, accés i matriculació		
Crear un document únic amb els criteris de matriculació de tots els graus de la Facultat, que reguli aspectes com ara l'elecció del grup, els períodes de matriculació, els canvis de grup i els criteris generals de matrícula.	Implementada	
<i>Aconseguir dades més qualitatives dels estudiants de nou accés relatives als coneixements previs i als interessos manifestos, a partir de l'enquesta de la tutoria prèvia.</i>	En procés d'implementació	
<i>Introduir la matrícula semestral i anual de les assignatures de grau.</i>	Implementada	
Orientació als estudiants		
Sistematitzar la recollida de dades en relació amb l'assistència i la valoració de les accions d'orientació, per poder-ne avaluar els resultats.	Pendent d'implementar	
Planificació i gestió docent		
Desenvolupar i concretar la normativa per al tractament de la còpia en els exàmens presencials.	Implementada	
Aplicar programari antiplagi per al TFG i les proves virtuals.	Pendent d'implementar	
Desenvolupar i publicar el pla docent del TFG.	Implementada	
Modificar l'oferta i la programació d'assignatures optatives, i incorporar assignatures optatives noves.	Implementada	
<i>Definir estratègies que potenciïn la coordinació entre professors d'assignatures diferents.</i>	En procés d'implementació	Projecte pilot: grup coordinat
<i>Incentivar el treball transversal en les assignatures per afavorir la formació dels estudiants i facilitar l'assoliment de les competències descrites en la Memòria del títol.</i>		

¹ Assenyalem en lletra rodona les accions de millora de l'últim informe de seguiment (2012-2013) i en lletra *cursiva* les accions de millora dels informes de seguiment anteriors. Les accions pendents d'implementar o en procés d'implementació també estan recollides al Pla de millora, al capítol següent.

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
<i>Reflexionar sobre el desplegament temporal d'algunes assignatures.</i>	Implementada	
<i>Reformular els prerequisits d'algunes assignatures optatives.</i>	Implementada	
<i>Definir estratègies que potenciïn la figura del tutor-coordinador de grup.</i>	Pendent d'implementar	
<i>Incrementar les hores del PDA del professorat que exerceixi les funcions de tutor.</i>	Implementada	
<i>Valorar i revisar el Protocol acadèmic i docent.</i>	Implementada	
<i>Modificar el pla docent de l'assignatura de formació bàsica Tècniques de Treball i Comunicació.</i>	Implementada	
<i>Modificar l'oferta d'optatives.</i>	Implementada	
<i>Reflexionar sobre la introducció d'una nova matèria optativa que inclogui una assignatura de caràcter transversal.</i>	Implementada	
<i>Promoure que algunes assignatures del grau s'imparteixin en anglès.</i>	Implementada	
<i>Supervisar i controlar l'ús de l'ADE per al professorat.</i>	Implementada	
Professorat		
<i>Fer pàgines web del professorat amb el seu perfil acadèmic i professional.</i>	En procés d'implementació	Tot i que alguns professors del grau ja tenen disponible la pàgina web personal, no tots els professors l'han fet. Tant el Vicedeganat com els caps d'estudis estan fomentant entre el professorat aquesta important iniciativa.
Gestió de les pràctiques externes		
<i>Introduir un ítem en l'informe de pràctiques dels estudiants que valori el grau de satisfacció general dels estudiants amb el període de pràctiques externes.</i>	Pendent d'implementar	
Treball de Fi de Grau		
<i>Reduir el nombre de professors que configuren el tribunal de defensa dels TFG (de tres a dos).</i>	Implementada	La normativa del TFG ja inclou aquesta modificació.
<i>Introduir una modificació en la gestió integral del TFG.</i>	Implementada	
<i>Desenvolupar una guia per a l'elaboració del TFG.</i>	Implementada	
<i>Desvincular el TFG de l'obtenció de la menció.</i>	Implementada	
<i>Introduir una modificació en la normativa interna del TFG de la Facultat de Dret, perquè els estudiants tinguin més temps per desenvolupar aquest treball.</i>	Implementada	
Queixes, reclamacions i suggeriments		
<i>Ajustar el sistema de recepció i resolució de les queixes i els suggeriments a les necessitats del centre.</i>	En procés d'implementació	
Resultats		
<i>Proposar a la Junta de Facultat un acord perquè es prengui una resolució sobre la poca participació dels estudiants en les enquestes.</i>	Implementat	
<i>Implementar polítiques d'incentiu dels estudiants perquè emplenin les enquestes de manera generalitzada.</i>	Pendent d'implementar	
<i>Continuar elaborant estudis sobre l'abandonament i l'absentisme dels estudiants.</i>	Pendent d'implementar	

4.1.2 Grau de Relacions Laborals

Seguiment de les accions de millora en el grau de relacions laborals

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Informació pública		
Crear un portal per als futurs estudiants.	Implementada	
Promoure la traducció del web de la titulació a l'anglès i al castellà.	En procés d'implementació	
<i>Augmentar el nombre de plans docents publicats el curs 2010-2011.</i>	Implementada	
<i>Canviar la denominació d'una assignatura.</i>	<i>A instàncies dels departaments responsables de les assignatures, no es va fer el canvi de denominació ni temporalització.</i>	
<i>Canviar la semestralització de dues assignatures.</i>		
<i>Actualitzar la informació pública sobre el PAT.</i>	Implementada	
<i>Actualitzar els webs dels departaments.</i>	En procés d'implementació	
Captació, accés i matriculació		
Crear un document únic amb els criteris de matriculació de tots els graus de la Facultat, que reguli aspectes com ara l'elecció del grup, els períodes de matriculació, els canvis de grup i els criteris generals de matrícula.	Implementada	
Orientació als estudiants		
Fer una acció de seguiment concreta dels estudiants amb la nota d'accés més baixa dins del PAT.	En procés d'implementació	REDICE
Sistematitzar la recollida de dades en relació amb l'assistència i la valoració de les accions d'orientació, per poder-ne avaluar els resultats.	Pendent d'implementar	
Planificació i gestió docent		
Desenvolupar i concretar la normativa per al tractament de la còpia en els exàmens presencials.	Implementada	
Aplicar programari antiplagi per al TFG i les proves virtuals.	Pendent d'implementar	
Redistribuir temporalment les assignatures obligatòries i optatives.	Implementada	
Modificar la programació d'optatives (afegir-ne de noves i suprimir-ne d'existents).	Implementada	
Reduir els crèdits de l'assignatura obligatòria Procediments Administratius en les Relacions Laborals.	Implementada	
Fer que l'assignatura Dret Processal del Treball passi a ser obligatòria.	Implementada	
Redistribuir temporalment les assignatures obligatòries i optatives.	Implementada	
<i>Canviar de semestre les assignatures de segon curs Organització i Mètodes de Treball i Gestió de Persones: la primera passa del primer semestre al segon i la segona passa del segon semestre al primer.</i>	<i>A instàncies dels departaments responsables de les assignatures, no es va fer el canvi de temporalització.</i>	
<i>Introduir un sistema de control d'assistència del professorat.</i>	Implementada	
<i>Publicar la totalitat dels plans docents.</i>	Implementada	
<i>Definir estratègies que potenciïn la coordinació entre professors.</i>		
<i>Revisar el Protocol acadèmic i docent.</i>	Implementada	

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Professorat		
Fer pàgines web del professorat amb el seu perfil acadèmic i professional.	Implementada parcialment	Tot i que molts professors del grau (especialment professorat permanent) ja tenen disponible la pàgina web personal, no tots els professors l'han fet. Tant el Vicedeganat com els caps d'estudis estan fomentant entre el professorat aquesta important iniciativa.
Gestió de les pràctiques externes		
Destinar recursos humans, materials i econòmics a l'Oficina de Pràctiques de Relacions Laborals.		
Introduir un ítem en l'informe de pràctiques dels estudiants que valori el grau de satisfacció general dels estudiants amb el període de pràctiques externes.		
<i>Programar pràctiques extracurriculars per als estudiants de tercer curs de grau que hagin superat el 50 % del crèdits del títol (120).</i>	Implementada	
<i>Enfortir la xarxa de convenis amb prestigioses universitats espanyoles i estrangeres per oferir noves possibilitats de mobilitat nacional i internacional als estudiants del grau.</i>	Implementada	
<i>Posar en marxa accions de difusió per incentivar l'augment dels estudiants que participen en programes de mobilitat.</i>	Implementada	
Treball de Fi de Grau		
Desenvolupar i publicar una guia per a l'elaboració del TFG.	Implementada	
Establir que el TFG es pugui fer no només el segon semestre de quart curs, sinó també el primer semestre de quart curs.	Implementada	
Establir que el TFG s'ha d'elaborar individualment.	Implementada	
Desvincular el TFG de les mencions de grau.	Implementada	
Queixes, reclamacions i suggeriments		
Ajustar el sistema de recepció i resolució de les queixes i els suggeriments a les necessitats del centre.	En procés d'implementació	
Resultats		
Implementar polítiques d'incentiu dels estudiants perquè emplenin les enquestes de manera generalitzada.	Implementat	
Proposar a la Junta de Facultat un acord perquè es prengui una resolució sobre la poca participació dels estudiants en les enquestes.	Pendent d'implementar	
Estudiar i analitzar la taxa d'abandonament.	Pendent d'implementar	

4.1.3 Grau de Criminologia

Seguiment de les accions de millora en el grau de criminologia

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Informació pública		
Crear un portal per als futurs estudiants.	Implementada	
Integrar la informació sobre el TFG que ara és al Campus Virtual en l'espai del web de la titulació.	Implementada	
Incloure un nou itinerari curricular sense menció.	Implementada	
Elaborar una taula de reconeixement d'assignatures del graduat en Criminologia i Política Criminal.	Implementada	
<i>Promoure la traducció del web de la Facultat al castellà i a l'anglès perquè sigui accessible també en aquests dos idiomes.</i>	En procés d'implementació	
<i>Canviar l'horari de les assignatures. Introducció a la Criminologia i Anglès Criminològic. Introducció a la Criminologia passa al primer quadrimestre i Anglès Criminològic, al segon.</i>	Implementada	
<i>Desdoblar assignatures en llengua anglesa.</i>	En procés d'implementació	S'ha introduït al grau una optativa en anglès, que es correspon substancialment amb una assignatura obligatòria ja existent. La previsió és fer el mateix en els propers cursos amb altres assignatures.
<i>Actualitzar la informació pública sobre el PAT.</i>	Implementada	
<i>Incloure informació sobre les pràctiques externes a la informació pública de la titulació.</i>	Implementada	
<i>Actualitzar els webs dels departaments.</i>	Implementada	
Captació, accés i matriculació		
Crear un document únic amb els criteris de matriculació de tots els graus de la Facultat, que reguli aspectes com ara l'elecció del grup, els períodes de matriculació, els canvis de grup i els criteris generals de matrícula.	Implementada	
Orientació als estudiants		
Sistematitzar la recollida de dades en relació amb l'assistència i la valoració de les accions d'orientació, per poder-ne avaluar els resultats.	Pendent d'implementar	
Planificació i gestió docent		
Desenvolupar i concretar la normativa per al tractament de la còpia en els exàmens presencials.	Implementada	
Aplicar programari antiplagi per al TFG i les proves virtuals.	Pendent d'implementar	
Introduir optatives de grau noves.	Implementada	
Repartir equitativament les assignatures optatives.	Implementada	
Introduir un pràcticum intern com a assignatura optativa.	Implementada	
<i>Reassignar l'encàrrec docent de l'assignatura Victimologia.</i>	Implementada	
<i>Valorar i revisar el Protocol acadèmic i docent.</i>	Implementada	

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Professorat		
Fer pàgines web del professorat amb el seu perfil acadèmic i professional.	En procés d'implementació	Tot i que alguns professors del grau ja tenen disponible la pàgina web personal, no tots l'han fet. Tant el Vicedeganat com els caps d'estudis estan fomentant entre el professorat aquesta important iniciativa.
Gestió de les pràctiques externes		
Introduir un ítem en l'informe de pràctiques dels estudiants que valori el grau de satisfacció general dels estudiants amb el període de pràctiques externes.	Pendent d'implementar	
<i>Programar pràctiques extracurriculars per als estudiants de tercer curs de grau que hagin superat el 50 % del crèdits del títol (60).</i>	Implementada	
<i>Augmentar els convenis de pràctiques externes amb nous centres i institucions.</i>	Implementada	
Gestió de la mobilitat de l'estudiant		
<i>Intensificar els convenis amb universitats estrangeres per a programes de mobilitat internacional.</i>	En procés d'implementació	Tot i que s'han intensificat els contactes amb algunes universitats europees i americanes, els propers mesos aquests contactes encara s'intensificaran més i donaran, de ben segur, bons resultats.
Treball de Fi de Grau		
Desenvolupar i publicar una guia per a l'elaboració del TFG.	Implementada	
Modificar els tribunals de TFG (de tres a dos membres).	Implementada	
Configurar el TFG com a assignatura obligatòria tant del primer com del segon quadrimestre de quart curs.	Implementada	
Desvincular el TFG de les mencions.	Implementada	
Queixes, reclamacions i suggeriments		
Ajustar el sistema de recepció i resolució de les queixes i els suggeriments a les necessitats del centre.	En procés d'implementació	
Resultats		
Continuar desenvolupant treballs sobre l'abandonament dels estudiants en els ensenyaments de la Facultat.	Pendent d'implementar	
Proposar a la Junta de Facultat un acord perquè es prengui una resolució sobre la poca participació dels estudiants en les enquestes.	Implementada	
Implementar polítiques d'incentiu dels estudiants perquè emplenin les enquestes de manera generalitzada.	Pendent d'implementar	

4.1.4 Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració

Seguiment de les accions de millora en el grau de ciències polítiques i de l'administració

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Informació pública		
Millorar el web de la titulació.	Implementada	
Crear un portal per als futurs estudiants.	Implementada	
<i>Promoure la traducció del web de la Facultat al castellà i a l'anglès.</i>	En procés d'implementació	
<i>Actualitzar la informació pública sobre el PAT.</i>	Implementada	
<i>Actualitzar els webs dels departaments.</i>	En procés d'implementació	
Captació, accés i matriculació		
Crear un document únic amb els criteris de matriculació de tots els graus de la Facultat, que reguli aspectes com ara l'elecció del grup, els períodes de matriculació, els canvis de grup i els criteris generals de matrícula.	Implementada	
Orientació als estudiants		
Sistematitzar la recollida de dades en relació amb l'assistència i la valoració de les accions d'orientació, per poder-ne avaluar els resultats.	Pendent d'implementar	
Planificació i gestió docent		
Desenvolupar i concretar la normativa per al tractament de la còpia en els exàmens presencials.	Implementada	
Aplicar programari antiplagi per al TFG i les proves virtuals.	Pendent d'implementar	
Promoure que algunes assignatures del grau s'imparteixin en anglès.	Pendent d'implementar	
Desdoblar el torn de matí en dos grups per a la millora docent.	En procés d'implementació	Actualment s'han desdoblats totes les assignatures de primer, i l'assignatura Tècniques Informàtiques d'Investigació Social.
Valorar i revisar el Protocol acadèmic i docent.	Implementada	
Modificar l'oferta i la programació d'assignatures optatives, i incorporar assignatures optatives noves.	Implementada	
Professorat		
Fer pàgines web del professorat amb el seu perfil acadèmic i professional.	En procés d'implementar	Tot i que alguns professors del grau ja tenen disponible la pàgina web personal, no tots els professors l'han fet. Tant el Vicedeganat com els caps d'estudis estan fomentant entre el professorat aquesta important iniciativa.
Gestió de les pràctiques externes		
Introduir un ítem en l'informe de pràctiques dels estudiants que valori el grau de satisfacció general dels estudiants amb el període de pràctiques externes.	Pendent d'implementar	
Treball de Fi de Grau		
Desenvolupar i publicar una guia per a l'elaboració del TFG.	Implementada	

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Queixes, reclamacions i suggeriments		
Ajustar el sistema de recepció i resolució de les queixes i els suggeriments a les necessitats del centre.	En procés d'implementació	
Resultats		
Proposar a la Junta de Facultat un acord perquè es prengui una resolució sobre la poca participació dels estudiants en les enquestes.	Implementada	
Continuar desenvolupant treballs sobre l'abandonament dels estudiants en els ensenyaments de la Facultat.	Pendent d'implementar	
<i>Implementar polítiques d'incentiu dels estudiants perquè emplenin les enquestes de manera generalitzada.</i>	Pendent d'implementar	

4.1.5 Grau de Gestió i Administració Pública

Seguiment de les accions de millora en el grau de gestió i administració pública

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Informació pública		
Crear un portal per als futurs estudiants.	Implementada	
Traslladar al web de la titulació la informació de caràcter general relativa al TFG i a les pràctiques externes que actualment és al Campus Virtual de cadascuna de les assignatures.	Implementada	
<i>Formular i aprovar la doble via de GAP-Dret en un itinerari recomanat de cinc cursos.</i>	Implementada	
<i>Promoure la traducció del web de la Facultat al castellà i a l'anglès, perquè sigui accessible també en aquests dos idiomes.</i>	En procés d'implementació	
<i>Millorar el format i el contingut del web de l'ensenyament perquè sigui més atractiu i procuri una informació més detallada orientada als possibles futurs alumnes.</i>	Implementada	
<i>Actualitzar la informació pública sobre el PAT.</i>	Implementada	
<i>Actualitzar els webs dels departaments.</i>	En procés d'implementació	
Captació, accés i matriculació		
Crear un document únic amb els criteris de matriculació de tots els graus de la Facultat, que reguli aspectes com ara l'elecció del grup, els períodes de matriculació, els canvis de grup i els criteris generals de matrícula.	Implementada	
Posar en marxa accions de difusió de la titulació en centres de secundària (batxillerat i cicles formatius de grau superior).	Pendent d'implementar	
Crear una imatge de marca del grau de GAP i del màster de Gestió i Administració Pública: fer activitats com cursos, seminaris, congressos, cicles de conferències en col·laboració amb el sector públic (millora proposada el curs anterior, que no s'ha fet).	Pendent d'implementar	
Promoure accions per posar en valor específicament el grau de GAP en els processos de selecció i promoció del personal de l'Administració pública de Catalunya.	Pendent d'implementar	
Orientació als estudiants		
Sistematitzar la recollida de dades en relació amb l'assistència i la valoració de les accions d'orientació, per poder-ne avaluar els resultats.	Pendent d'implementar	

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Planificació i gestió docent		
Desenvolupar i concretar la normativa per al tractament de la còpia en els exàmens presencials i aplicar programari antiplagi per al TFG i les proves virtuals.	Implementada	
Canviar la temporalització de dues assignatures.	Implementada	
Refondre algunes optatives de tres crèdits en assignatures de sis crèdits.	Implementada	
Reduir el nombre de crèdits obligatoris de les pràctiques externes.	Implementada	
Introduir una assignatura obligatòria nova.	Implementada	
Potenciar la comunicació entre les diferents assignatures per evitar solapaments de continguts.	En procés d'implementació	
Professorat		
<i>Fer pàgines web del professorat amb el seu perfil acadèmic i professional.</i>	En procés d'implementació	Tot i que alguns professors del grau ja tenen disponible la pàgina web personal, no tots l'han fet. Tant el Vicedeganat com els caps d'estudis estan fomentant entre el professorat aquesta important iniciativa.
Gestió de les pràctiques externes		
Introduir un ítem en l'informe de pràctiques dels estudiants que valori el grau de satisfacció general dels estudiants amb el període de pràctiques externes.	Pendent d'implementar	
Establir algun contacte directe entre els tutors de les institucions i els tutors i/o coordinadors acadèmics, per millorar la coordinació de les pràctiques externes.	En procés d'implementació	
<i>Millorar el Campus Virtual de les pràctiques externes.</i>	Implementada	
<i>Millorar la gestió de la temporalització de les diferents fases (oferta de les institucions, sol·licitud dels estudiants, adjudicació de places, etc.) a fi de procurar que a l'inici del segon semestre tots els estudiants iniciïn també les pràctiques.</i>	Implementada	
Treball de Fi de Grau		
Desenvolupar i publicar una guia per a l'elaboració del TFG.	Implementada	
<i>Procurar que des de l'inici del curs acadèmic els estudiants que es matriculen del TFG tinguin disponible al Campus l'oferta de professorat tutor i de temes que es treballaran, perquè puguin gestionar amb temps suficient les seves opcions.</i>	Implementada	
<i>Facilitar que els alumnes puguin treballar un determinat tema del seu interès com a TFG, encara que no figuri entre les matèries ofertes.</i>	Implementada	
<i>Modificar la normativa interna del TFG de la Facultat de Dret a fi que cada alumne pugui escollir el semestre que més li convé per fer-lo.</i>	Implementada	En aquest sentit, s'ha proposat que es puguin matricular del TFG tant en el primer semestre com en el segon.
<i>Millorar el Campus Virtual del TFG.</i>	Implementada	
Queixes, reclamacions i suggeriments		
Ajustar el procediment de recollida i resposta en el sistema de queixes i suggeriments.	En procés d'implementació	

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Resultats		
Analitzar les possibles causes de l'abandonament inicial i el perfil dels estudiants de nou accés que abandonen.	En procés d'implementació	
Proposar a la Junta de Facultat un acord perquè es prengui una resolució sobre la poca participació dels estudiants en les enquestes.	Implementada	
<i>Implementar polítiques d'incentiu dels estudiants perquè emplenin les enquestes de manera generalitzada.</i>	Pendent d'implementar	

4.1.6 Màster d'Advocacia

Seguiment de les accions de millora en el màster d'advocacia

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Informació pública		
Incloure en la informació pública de la titulació la llengua d'impartició de la docència de les assignatures programades.	Pendent d'implementar	
Revisar i actualitzar la informació pública del web de la titulació fent un èmfasi especial a comprovar que la informació publicada s'ajusta a la informació que es descriu en la memòria de verificació.	Implementada	
Captació, accés i matriculació		
Publicar informació del màster en portals d'estudis de postgrau.	Pendent d'implementar	
Orientació als estudiants		
Sistematitzar la recollida de dades en relació amb l'assistència i la valoració de les accions d'orientació, per poder-ne avaluar els resultats.	Pendent d'implementar	
Planificació i gestió docent		
Desenvolupar i concretar la normativa per al tractament de la còpia en els exàmens presencials.	Implementada	
Aplicar programari antiplagi per al TFM i les proves virtuals.	Pendent d'implementar	
Publicar un manual de casos pràctics.	Implementada	
Professorat		
Millorar la coordinació dels professors que imparteixen docència en una mateixa assignatura.	Implementada	
Reduir el nombre de docents per assignatura per evitar la dispersió en relació amb el desenvolupament dels continguts.	Implementada	
Treball de Fi de Màster		
Desenvolupar i publicar una guia per a l'elaboració del TFM.	En procés d'implementació	Actualment, s'ha revisat la informació pública sobre el TFM i s'ha uniformat amb la resta de màsters.
Fer el seguiment de l'aplicació de la normativa de la Facultat de Dret sobre el TFM pel que fa a la planificació, el desenvolupament i l'avaluació del TFM.	Implementada	
Queixes, reclamacions i suggeriments		
Ajustar el sistema de recepció i resolució de les queixes i els suggeriments a les necessitats del centre.	En procés d'implementació	

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Resultats		
Activar les enquestes de satisfacció i incentivar la participació dels estudiants.	En procés d'implementació	
Activar les enquestes de satisfacció de totes les assignatures del màster.	En procés d'implementació	
Posar en marxa accions per incentivar la participació dels estudiants en la resposta de les enquestes de satisfacció.	En procés d'implementació	

4.1.7 Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional

Seguiment de les accions de millora en el màster d'anàlisi política i assessoria institucional

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Informació pública		
Incloure en la informació pública de la titulació la llengua d'impartició de la docència de les assignatures programades.	Implementada	
Revisar i actualitzar la informació pública del web de la titulació fent un èmfasi especial a comprovar que la informació publicada s'ajusta a la informació que es descriu en la memòria de verificació.	Implementada	
Millorar la disposició de la informació al web de la titulació.	Implementada	
Enllaçar la pàgina web de qualitat del centre amb el web de la titulació.	Implementada	
<i>Actualitzar les pàgines web dels departaments de la Facultat.</i>	En procés d'implementació	
Captació, accés i matriculació		
Establir estratègies per aconseguir un augment en la matrícula dels alumnes de nou accés.	Implementada	
Publicar la informació dels màsters de la Facultat de Dret en portals d'interès sobre estudis de postgrau.	Pendent d'implementar	
Aplicar de manera més adequada els criteris d'admissió i selecció dels estudiants.	Implementada	
Ajustar el calendari i procés de preinscripció.	Implementada	
Orientació als estudiants		
Establir un sistema que permeti sistematitzar les dades referents a l'assistència i la valoració de les accions d'orientació.	Pendent d'implementar	
Planificació i gestió docent		
Desenvolupar i concretar la normativa per al tractament de la còpia en els exàmens presencials.	Implementada	
Aplicar programari antiplagi per al TFM i les proves virtuals.	En procés d'implementació	
<i>Publicar la totalitat dels plans docents abans de l'inici de curs.</i>	Implementada	

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Professorat		
<i>Fer pàgines web del professorat amb el seu perfil acadèmic i professional.</i>	En procés d'implementació	Tot i que alguns professors del màster ja tenen disponible la pàgina web personal, no tots els professors l'han fet. Tant des del Vicedeganat com des de l'Escola de Post-grau s'està fomentant entre el professorat aquesta important iniciativa.
Treball de Fi de Màster		
Desenvolupar i publicar una guia per a l'elaboració del TFM.	En procés d'implementació	Actualment, s'ha revisat la informació pública sobre el TFM i s'ha uniformat amb la resta de màsters.
Fer el seguiment de l'aplicació de la Normativa de la Facultat de Dret sobre el TFM pel que fa a la planificació, el desenvolupament i l'avaluació del TFM.	Implementada	
<i>Adequar el període de matriculació del TFM.</i>	Implementada	
<i>Reforçar les tutories com a mitjà d'assessorament per a la presentació dels TFM.</i>	Implementada	
Queixes, reclamacions i suggeriments		
Ajustar el sistema de recepció i resolució de les queixes i els suggeriments a les necessitats del centre.	En procés d'implementació	
Resultats		
Proposar a la Junta de Facultat un acord perquè es prengui una resolució sobre la poca participació dels estudiants en les enquestes.	Implementada	
<i>Implementar polítiques d'incentiu dels estudiants perquè emplenin les enquestes de manera generalitzada.</i>	Pendent d'implementar	

4.1.8 Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia

Seguiment de les accions de millora en el màster de direcció estratègica de seguretat i policia

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Informació pública		
Incloure en la informació pública de la titulació la llengua d'impartició de la docència de les assignatures programades.	Pendent d'implementar	
Revisar i actualitzar la informació pública del web de la titulació fent un èmfasi especial a comprovar que la informació publicada s'ajusta a la informació que es descriu en la memòria de verificació.	Implementada	
Captació, accés i matriculació		
Ampliar i ajustar les accions de difusió del màster, no només amb l'objectiu d'ampliar el nombre d'estudiants que s'hi matriculen, sinó també per poder arribar a futurs estudiants que s'ajustin més al perfil que es va descriure en la memòria.	En procés d'implementació	
Publicar la informació dels màsters de la Facultat de Dret en portals d'interès sobre estudis de postgrau.	Pendent d'implementar	

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Orientació als estudiants		
Sistematitzar la recollida de dades en relació amb l'assistència i la valoració de les accions d'orientació, per poder-ne avaluar els resultats.	Pendent d'implementar	
Planificació i gestió docent		
Desenvolupar i concretar la normativa per al tractament de la còpia en els exàmens presencials.	Implementada	
Aplicar programari antiplagi per al TFM i les proves virtuals.	En procés d'implementació	
Professorat		
Millorar la coordinació dels professors que imparteixen docència en una mateixa assignatura.	En procés d'implementació	
Treball de Fi de Màster		
Desenvolupar i publicar una guia per a l'elaboració del TFM.	En procés d'implementació	Actualment, s'ha revisat la informació pública sobre el TFM i s'ha uniformat amb la resta de màsters.
Fer el seguiment de l'aplicació de la Normativa de la Facultat de Dret sobre el TFM pel que fa a la planificació, el desenvolupament i l'avaluació del TFM.	Implementada	
Queixes, reclamacions i suggeriments		
Ajustar el sistema de recepció i resolució de les queixes i els suggeriments a les necessitats del centre.	En procés d'implementació	
Resultats		
Activar les enquestes de satisfacció i incentivar la participació dels estudiants.	Pendent d'implementar	
Posar en marxa accions per incentivar la participació dels estudiants en la resposta de les enquestes de satisfacció.	Pendent d'implementar	

4.1.9 Màster de Dret de l'Empresa i els Negocis

Seguiment de les accions de millora en el màster de dret de l'empresa i dels negocis

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Informació pública		
Incloure en la informació pública de la titulació la llengua d'impartició de la docència de les assignatures programades.	Pendent d'implementar	
Revisar i actualitzar la informació pública del web de la titulació fent un èmfasi especial a comprovar que la informació publicada s'ajusta a la informació que es descriu en la memòria de verificació.	Implementada	
Captació, accés i matriculació		
Publicar informació del màster en portals d'estudis de postgrau.	Pendent d'implementar	
Orientació als estudiants		
Sistematitzar la recollida de dades en relació amb l'assistència i la valoració de les accions d'orientació, per poder-ne avaluar els resultats.	Pendent d'implementar	
Planificació i gestió docent		
Desenvolupar i concretar la normativa per al tractament de la còpia en els exàmens presencials.	Implementada	

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Aplicar programari antiplagi per al TFM i les proves virtuals.	En procés d'implementació	
Oferir docència en anglès en dues assignatures del màster.	Implementada	
Gestió de les pràctiques externes		
Tramitar la sol·licitud de la convocatòria d'ajuts <i>Movilidad de profesores visitantes en las enseñanzas oficiales de máster</i> .	Implementada	
Tramitar la sol·licitud de la menció distintiva Internacional Master's Programme (IMP 2013).		
Treball de Fi de Màster		
Desenvolupar i publicar una guia per a l'elaboració del TFM.	En procés d'implementació	Actualment, s'ha revisat la informació pública sobre el TFM i s'ha uniformat amb la resta de màsters.
Fer el seguiment de l'aplicació de la Normativa de la Facultat de Dret sobre el TFM pel que fa a la planificació, el desenvolupament i l'avaluació del TFM.	En procés d'implementació	
Queixes, reclamacions i suggeriments		
Millorar el procediment de recollida i resposta en el sistema de queixes i suggeriments.	En procés d'implementació	
Resultats		
Posar en marxa accions per incentivar la participació dels estudiants en la resposta de les enquestes de satisfacció.	Pendent d'implementar	

4.1.10 Màster de Gestió Pública Avançada

Seguiment de les accions de millora en el màster de gestió pública avançada

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Informació pública		
Incloure en la informació pública de la titulació la llengua d'impartició de la docència de les assignatures programades.	Pendent d'implementar	
Revisar i actualitzar la informació pública del web de la titulació fent un èmfasi especial a comprovar que la informació publicada s'ajusta a la informació que es descriu en la memòria de verificació.	Implementada	
Captació, accés i matriculació		
Publicar informació del màster en portals d'estudis de postgrau.	Pendent d'implementar	
Orientació als estudiants		
Sistematitzar la recollida de dades en relació amb l'assistència i la valoració de les accions d'orientació, per poder-ne avaluar els resultats.	Pendent d'implementar	
Planificació i gestió docent		
Desenvolupar i concretar la normativa per al tractament de la còpia en els exàmens presencials.	Implementada	
Aplicar programari antiplagi per al TFM i les proves virtuals.	En procés d'implementació	
Professorat		
Millorar la coordinació del professorat implicat en la docència d'una mateixa assignatura.	En procés d'implementació	

Proposta de millora	Estat de la proposta	Observacions
Gestió de les pràctiques externes		
Incrementar el nombre de convenis amb institucions de l'Administració pública que participin en el programa de pràctiques externes.	Implementada	
Incrementar el nombre de convenis de pràctiques amb institucions de l'Administració pública.	Implementada	
Introduir un ítem en l'informe de pràctiques dels estudiants que valori el grau de satisfacció general dels estudiants amb el període de pràctiques externes.	Pendent d'implementar	
Treball de Fi de Màster		
Desenvolupar i publicar una guia per a l'elaboració del TFM.	En procés d'implementació	Actualment, s'ha revisat la informació pública sobre el TFM i s'ha uniformat amb la resta de màsters.
Fer el seguiment de l'aplicació de la Normativa de la Facultat de Dret sobre el TFM pel que fa a la planificació, el desenvolupament i l'avaluació del TFM.	Implementada	
Queixes, reclamacions i suggeriments		
Ajustar el sistema de recepció i resolució de les queixes i els suggeriments a les necessitats del centre.	En procés d'implementació	
Resultats		
Posar en marxa accions per incentivar la participació dels estudiants en la resposta de les enquestes de satisfacció.	En procés d'implementació	

4.2 Pla de millora de les titulacions de la Facultat de Dret

Aquest Pla incorpora les accions de millora que provenen dels informes de seguiment de grau i de màster que ara estan «en procés d'implementació» i «pendents d'implementació». També preveu altres iniciatives proposades pels òrgans de govern del centre i pels diferents col·lectius d'interès, que la Facultat ha fet seves. Finalment s'ha renunciat a incorporar-hi accions executables a mitjà o llarg termini —encara més tenint en compte el futur incert de les actuals titulacions de grau de quatre anys— i s'han mantingut les accions que es poden executar el segon semestre del curs 2014-2015 i durant el curs 2015-2016.

Les accions de millora es presenten a la taula següent, amb caràcter general, i es desenvolupen a continuació en taules específiques i classificades en 7 àmbits materials.

		Gran de Dret	Gran de Relacions Laborals	Gran de Criminologia	Gran de Ciències Polítiques i de l'Administració	Gran de Gestió i Administració Pública	Màster d'Advocacia	Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional	Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia	Màster de Dret de l'Empresa i els Negocis	Màster de Gestió Pública Avançada
PM1	Elaborar rúbriques que afavoreixin l'avaluació de les competències transversals de grau i de màster a partir de les experiències prèvies.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM2	Elaborar un pla de millora progressiva dels plans docents, especialment per evitar solapaments en els continguts dels temaris de les assignatures i millorar el tipus i la determinació de les activitats d'avaluació.	✓	✓	✓	✓	✓					
PM3	Adquirir i posar a disposició del professorat llicències de programari antiplagi per al TFG, el TFM i les proves d'avaluació que es pegen al Campus Virtual.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

		Grau de Dret	Grau de Relacions Laborals	Grau de Criminologia	Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració	Grau de Gestió i Administració Pública	Màster d'Advocacia	Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional	Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia	Màster de Dret de l'Empresa i els Negocis	Màster de Gestió Pública Avançada
PM4	Acordar i proposar criteris d'avaluació del TFG i el TFM en forma de rúbriques.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM5	Consolidar i estendre l'ús de l'Agenda Docent Electrònica, també per als màsters.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM6	Estendre la iniciativa i l'experiència del grup pilot de coordinació docent a grups nous, especialment als primers cursos de grau.	✓	✓	✓	✓	✓					
PM7	Redactar i aprovar un document de criteris acadèmics i docents per als títols d'itineraris dobles i promoure la millora de la normativa corresponent de la UB.	✓			✓	✓					
PM8	Programar accions per millorar el coneixement d'una tercera llengua i especialment incrementar progressivament els grups de docència en anglès en tots els graus i màsters.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM9	Dissenyar un itinerari curricular de graus recomanat per a alumnes amb dedicació a temps parcial.	✓	✓	✓	✓	✓					
PM10	Reformular les activitats de l'assignatura Tècniques de Treball i Comunicació perquè siguin més específiques i singulars del grau de Criminologia.			✓							
PM11	Instaurar premis per als treballs de recerca de batxillerat dels àmbits o les disciplines pròpies de la Facultat, i fer-ne publicitat.	✓	✓	✓	✓	✓					
PM12	Ampliar la difusió de la informació dels màsters i postgraus de la Facultat de Dret en portals d'interès sobre estudis de postgrau.						✓	✓	✓		
PM13	Implantar en el grau la tutoria per a alumnes d'alt rendiment acadèmic.	✓	✓	✓	✓	✓					
PM14	Elaborar un estudi de detecció de necessitats formatives del PDI de la Facultat i elaborar un pla de formació docent en funció de les necessitats detectades, sense oblidar l'organització de sessions de formació docent per a professorat associat nou.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM15	Millorar i accelerar el processament de dades de procedències diferents (tutoria prèvia, gestió acadèmica, SED) sobre els estudiants de nou accés a graus, tant qualitatives com quantitatives.	✓	✓	✓	✓	✓					
PM16	Fer estudis nous sobre l'absentisme a classe i l'abandonament i les seves causes, especialment en els estudiants de grau de primer curs.	✓	✓	✓	✓	✓					
PM17	Redactar un pla que integri i coordini enquestes als estudiants sobre la satisfacció de la docència rebuda; dades sobre l'assistència i la valoració (satisfacció) de les accions d'orientació adreçades als estudiants de nou accés; satisfacció amb el PAT; satisfacció per la tutorització del TFG; satisfacció amb les pràctiques externes; satisfacció dels graduats, passats uns anys, respecte dels estudis cursats.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM18	Utilitzar el programari Untis per millorar i optimitzar la gestió dels horaris i les aules de tots els ensenyaments del centre.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM19	Ajustar a les necessitats del centre el sistema informàtic de recepció i resolució de queixes i suggeriments.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM20	Disposar d'una aula d'informàtica mòbil (maletí amb tauletes, recarregable) per facilitar la participació en les enquestes en línia des de classe.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM21	Implantar en tots els ensenyaments de la Facultat (propis i oficials) la signatura digital de les actes a tots els nivells.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

		Grau de Dret	Grau de Relacions Laborals	Grau de Criminologia	Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració	Grau de Gestió i Administració Pública	Màster d'Advocacia	Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional	Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia	Màster de Dret de l'Empresa i els Negocis	Màster de Gestió Pública Avançada
PM22	Ajustar i millorar el sistema i el protocol d'atenció telefònica i de gestió del correu institucional en els moments àlgids de feina.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM23	Informatitzar el procediment de petició i autorització de canvis oficials de grup en els graus de Dret, Relacions Laborals i Criminologia.	✓	✓	✓							
PM24	Incorporar una representació dels estudiants a les comissions de coordinació de màster.						✓	✓	✓	✓	✓
PM25	Introduir-se en les xarxes socials.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM26	Completar la publicació de webs personals amb el perfil acadèmic i professional del PDI.										
PM27	Prosseguir amb la renovació d'espais web per àmbits (Secretaria i Afers Generals).	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM28	Renovar el web del centre en col·laboració amb Entorns Web.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM29	Incorporar mesuradors d'impacte dels canals de difusió.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
PM30	Fer un seguiment dels graduats i fer estudis d'inserció laboral.	✓	✓	✓	✓	✓					
PM31	Redactar i aprovar un pla d'ocupabilitat per a totes les titulacions de grau de la Facultat que prevegi el reforçament del Fòrum d'Ocupació i el servei d'orientació professional als estudiants, el disseny d'un campus virtual i d'un dossier d'aprenentatge electrònic d'ocupabilitat, i la creació d'un repositori de materials i eines d'ocupabilitat.	✓	✓	✓	✓	✓					
PM32	Incrementar el nombre de places de pràctiques curriculars en els graus de Criminologia, Ciències Polítiques i de l'Administració i Gestió i Administració Pública.			✓	✓	✓					

4.2.1 Àmbit: Metodologia i avaluació

PM 1 (tots els graus i màsters)

Accions/tasques

Elaborar rúbriques que afavoreixin l'avaluació de les competències transversals de grau i de màster a partir de les experiències prèvies.

Punt feble

La definició de competències transversals és una novetat del sistema d'ensenyament ECTS, i encara hi ha poca tradició de reflexió sobre la especificitat que té entre el personal docent de la Facultat.

Identificació de les causes

- La UB no ha fixat un model d'avaluació de competències transversals.
- Hi ha una dificultat tècnica i metodològica.

Objectius per assolir

Avaluar de manera específica i expressa les competències transversals de cada titulació.

Prioritat

Alta

Responsable

Vicedeganat d'Ordenació Acadèmica; caps d'estudis; direcció de l'Escola de Postgrau

Terminis

Segon semestre 2015-2016

Indicadors de seguiment

Document aprovat per la CAC

PM 2 (tots els graus)**Accions/tasques**

Continuar la millora progressiva dels plans docents com a eina de coordinació de la docència, amb especial èmfasi en la coordinació en els continguts dels temaris de les assignatures i la informació sobre les activitats d'avaluació continuada.

Punt feble

Solapament en els temaris d'algunes assignatures i manca d'informació suficient sobre les activitats d'avaluació continuada des de l'inici del curs.

Identificació de les causes

- En les titulacions grans, com ara el grau de Dret, les assignatures s'imparteixen en diversos grups que tenen assignats professors diferents. Això passa menys en graus petits i en els màsters.
- Malgrat els descriptors que hi ha en les memòries de verificació dels títols, alguns solapaments persisteixen en els temaris d'algunes assignatures.
- Objectius per assolir
- Millorar els plans docents com a instruments de programació docent.
- Millorar la informació que reben els estudiants.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Vicedeganat d'Ordenació Acadèmica; cap d'estudis

Terminis

Segon semestre 2014-2015

Indicadors de seguiment

- Acta de la reunió de la Conferència de Directors i Secretaris de Departament
- Percentatge de plans docents revisats

PM 3 (tots els graus i màsters)**Accions/tasques**

Adquirir i posar a disposició del professorat llicències de programari antiplagi per al TFG, el TFM i les proves d'avaluació que es pengin al Campus Virtual.

Punt feble

S'han detectat casos de còpia i plagi en les proves d'avaluació.

Identificació de les causes

- L'ús de les noves tecnologies ha incrementat la pràctica de la còpia i el plagi.
- Sovint els estudiants no són conscients que estan actuant de manera fraudulenta.
- Deixar impunes aquests actes perjudica tots els alumnes i rebaixa la confiança en la institució.

Objectius per assolir

Evitar les conductes fraudulentes de còpia i plagi en el TFG, el TFM i les altres proves d'avaluació en format digital.

Prioritat

Molt alta

Responsable

Vicedeganat d'Ordenació Acadèmica; Administració de Centre

Terminis

Segon semestre 2014-2015

Indicadors de seguiment

Comunicació al professorat (butlletí setmanal)

PM 4 (tots els graus i màsters)**Accions/tasques**

Millorar la coordinació en els criteris d'avaluació del TFG i el TFM.

Punt feble

Manquen rúbriques úniques i conegudes d'avaluació del TFG i el TFM.

Identificació de les causes

L'elevat nombre d'estudiants que es matriculen al TFG: El fet que gairebé 900 estudiants es matriculin a TFG (Facultat de Dret, 2014-2015) requereix que centenars de professors de tots els departaments adscrits i no adscrits avaluïn els treballs. En el cas dels màsters el nombre de treballs és molt inferior i les possibles disparitats de criteri no són tan acusades.

Objectius per assolir

Millorar el sistema d'avaluació del TFG i el TFM.

Prioritat

Molt alta

Responsable

Vicedeganat d'Ordenació Acadèmica; caps d'estudis; directora de l'Escola de Postgrau; coordinadors de màster

Terminis

Segon semestre 2014-2015

Indicadors de seguiment

Acta de la CAC amb aprovació de les rúbriques

PM 5 (tots els graus i màsters)**Accions/tasques**

Consolidar i estendre l'ús de l'Agenda Docent Electrònica, també per als màsters.

Punt feble

A vegades les proves avaluables se superposen en el temps.

Identificació de les causes

Hi ha una dinàmica individual per la qual cada professor fixa les seves activitats avaluables amb independència del que fan els altres docents del mateix grup.

Objectius per assolir

Millorar la coordinació docent dins del grup classe i la qualitat de les activitats avaluables.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Vicedeganat d'Ordenació Acadèmica; caps d'estudis; coordinadors de màster

Terminis

Primer semestre 2015-2016

Indicadors de seguiment

Nombre d'agendes docents electròniques i índex de compliment

PM 6 (tots els graus)**Accions/tasques**

Estendre la iniciativa i l'experiència del grup pilot de coordinació docent a grups nous, especialment als primers cursos de grau.

Punt feble

La coordinació docent és, en alguns aspectes, insuficient.

Identificació de les causes

Hi ha una dinàmica individual per la qual cada professor fixa la seva docència i les seves activitats avaluable amb independència del que fan els altres docents del mateix grup.

Objectius per assolir

Millorar la coordinació docent dins del grup classe.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Vicedeganat d'Ordenació Acadèmica; caps d'estudis; directors de departament

Terminis

Primer semestre 2015-2016

Indicadors de seguiment

Nombre de grups coordinats creats

PM 7 (graus de Dret, CPA i GAP)**Accions/tasques**

Redactar i aprovar un document de criteris acadèmics i docents per als títols d'itineraris dobles i promoure la millora de la normativa corresponent de la UB.

Punt feble

La coordinació és insuficient en els itineraris dobles.

Identificació de les causes

- La normativa de la UB és fràgil en matèria d'itineraris dobles.
- Hi ha especialitats no típiques en la gestió d'aquests títols.

Objectius per assolir

Millorar la coordinació a tots els nivells en la gestió i la docència dels itineraris dobles.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Vicedeganat d'Ordenació Acadèmica; caps d'estudis; Secretaria de la Facultat

Terminis

Primer semestre 2015-2016

Indicadors de seguiment

Aprovació per la CAC del document de criteris del centre

4.2.2 Àmbit: Planificació academicodocent**PM 8 (tots els graus i màsters)****Accions/tasques**

Programar accions per millorar el coneixement d'una tercera llengua i especialment incrementar progressivament els grups de docència en anglès en tots els graus i màsters.

Punt feble

El nivell d'anglès dels estudiants de grau i màster és insuficient.

Identificació de les causes

- La formació en una tercera llengua a l'educació secundària és insuficient.
- Hi ha un dèficit en tercera llengua en un món global com l'actual.
- Hi ha desavantatge en termes de competitivitat i professionalitat dels graduats.
- Cal que s'acrediti el nivell B2 en una tercera llengua en el moment de la graduació.

Objectius per assolir

Millorar les competències lingüístiques en una tercera llengua, especialment l'anglès, dels estudiants de grau i màster.

Prioritat

Alta

Responsable

Vicedeganat de Recerca i Relacions Internacionals; Vicedeganat d'Ordenació Acadèmica; caps d'estudis; direcció de l'Escola de Postgrau; coordinadors de màster

Terminis

Inici de l'acció: segon semestre 2014-2015; implantació: 2015-2016

Indicadors de seguiment

Memòria de la Facultat i nombre d'assignatures impartides en anglès

PM 9 (tots els graus)**Accions/tasques**

Dissenyar un itinerari curricular de graus recomanat per a alumnes amb dedicació a temps parcial.

Punt feble

Els estudiants a temps parcial segueixen itineraris curriculars poc coherents.

Identificació de les causes

- Hi ha un gran nombre d'estudiants a temps parcial a partir de segon curs.
- Hi ha pocs filtres d'incompatibilitat d'assignatures.

Objectius per assolir

Dotar de més coherència acadèmica els itineraris dels estudiants a temps parcial i reduir l'abandonament.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Caps d'estudis

Terminis

Segon semestre 2014-2015

Indicadors de seguiment

Acord de proposta d'itinerari curricular del Consell d'Estudis i publicació al web de la titulació.

PM 10 (grau de Criminologia)**Accions/tasques**

Reformular les activitats de l'assignatura Tècniques de Treball i Comunicació perquè siguin més específiques i singulars del grau de Criminologia.

Punt feble

L'assignatura encara es percep amb un enfocament jurídic excessiu.

Identificació de les causes

Es requereix fomentar les habilitats instrumentals específiques de cada grau.

Objectius per assolir

Cal millorar les habilitats instrumentals bàsiques dels estudiants de Criminologia.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Cap d'estudis; coordinador de l'assignatura; professorat criminòleg

Terminis

Segon semestre 2014-2015

Indicadors de seguiment

Modificació del pla docent de l'assignatura

PM 11 (tots els graus)**Accions/tasques**

Instaurar premis per als treballs de recerca de batxillerat dels àmbits o les disciplines pròpies de la Facultat, i fer-ne publicitat.

Punt feble

La política de captació d'estudiants és insuficient.

Identificació de les causes

Hi ha una tendència històrica a no emprendre accions específiques de captació d'estudiants en les titulacions de grau que tenen més demanda en primera opció que oferta de places.

Objectius per assolir

Atreure bons estudiants per a les titulacions de grau del centre.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Vicedeganat de Relacions Institucionals

Terminis

Segon semestre 2014-2015

Indicadors de seguiment

Publicació i lliurament dels premis

PM 12 (màsters de Dret de l'Empresa...; Direcció Estratègica de Seguretat...; Anàlisi Política...; Criminologia...)**Accions/tasques**

Ampliar la difusió de la informació dels màsters i postgraus de la Facultat de Dret en portals d'interès sobre estudis de postgrau.

Punt feble

La difusió de l'oferta de màsters és insuficient.

Identificació de les causes

Manca personal de suport per emprendre accions de promoció exterior de les titulacions de postgrau.

Objectius per assolir

Atreure bons estudiants per a les titulacions de postgrau del centre.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Direcció de l'Escola de Postgrau

Terminis

Segon semestre 2014-2015

Indicadors de seguiment

Nombre de nous portals on s'ha difós la informació de màsters i postgraus.

PM 13 (tots els graus)**Accions/tasques**

Implantar en els graus la tutoria per a alumnes d'alt rendiment acadèmic.

Punt feble

No s'ha implantat la tutoria d'excel·lència en els termes previstos.

Identificació de les causes

- La implantació del nou PAT (de carrera i de curs) ha consumit molts recursos humans (PDI).
- És difícil trobar professorat nou disponible.

Objectius per assolir

Completar el desplegament del PAT.

Prioritat

Alta

Responsable

Videganat d'Ordenació Acadèmica; caps d'estudis; coordinadors del PAT de titulació

Terminis

Primer semestre 2015-2016

Indicadors de seguiment

Informe del tutor de la línia tutorial d'excel·lència

4.2.3 Àmbit: Formació del professorat

PM 14 (transversal: professorat dels departaments adscrits)

Accions/tasques

Elaborar un estudi de detecció de necessitats formatives del PDI de la Facultat i elaborar un pla de formació docent en funció de les necessitats detectades, sense oblidar l'organització de sessions de formació docent per a professorat associat nou.

Punt feble

Carències en la formació pedagògica del professorat, especialment en professorat novell i professors associats.

Identificació de les causes

- El nou context educatiu accentua la necessitat que el professorat universitari tingui coneixements pedagògics.
- Els professionals que s'incorporen a la Universitat en desconeixen el funcionament i el nou context educatiu.

Objectius per assolir

Millorar la formació pedagògica del professorat de la Facultat.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Vicedeganat d'Ordenació Acadèmica; directors i secretaris de departaments; ICE

Terminis

Primer semestre del curs 2015-16

Indicadors de seguiment

- Informe sobre necessitats formatives vist per la CAC
- Pla de formació docent vist per la CAC
- Llista d'inscripcions a les sessions de formació impartides per l'ICE i/o a les accions formatives empreses previstes en el pla.

4.2.4 Àmbit: Avaluació i seguiment dels ensenyaments

PM 15 (tots els graus)

Accions/tasques

Millorar i accelerar el processament de dades de procedències diferents (tutoria prèvia, gestió acadèmica, SED) sobre els estudiants de nou accés a graus, tant qualitatives com quantitatives.

Punt feble

A començament de curs no es disposa de prou dades qualitatives i quantitatives sobre els estudiants nous.

Identificació de les causes

- De tenir poques dades s'ha passat a tenir-ne, en alguns casos, massa.
- La depuració de dades alenteix el procés per disposar-ne.
- Els processos de matriculació s'allarguen molt en el temps.

Objectius per assolir

Millorar l'anàlisi i la valoració de les dades per prendre les decisions més encertades.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Vicedeganat d'Ordenació Acadèmica; caps d'estudis; SED; SAIQU/SGIQ-Dret

Terminis

Segon semestre del curs 2014-15

Indicadors de seguiment

PM 16 (tots els graus)

Accions/tasques

Fer estudis nous sobre l'absentisme a classe i l'abandonament i les seves causes, especialment en els estudiants de grau de primer curs.

Punt feble

Hi ha un dèficit d'estudis d'anàlisi i valoració reflexiva sobre sèries estadístiques i quantitatives d'informació academicodocent.

Identificació de les causes

Altres prioritats dels últims cursos han fet desistir d'impulsar aquests estudis, que ja es feien.

Objectius per assolir

Millorar l'anàlisi i la valoració de les dades per prendre les decisions més encertades.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Vicedeganat d'Ordenació Acadèmica; caps d'estudis; SED; SAIQU/SGIQ-Dret

Terminis

Segon semestre curs 2014-15; Primer semestre curs 2015-16

Indicadors de seguiment

Publicació dels estudis i les anàlisis al Dipòsit Digital de la UB, al web de MID-Dret i/o en revistes especialitzades

PM 17 (tots els graus i màsters)

Accions/tasques

Redactar un pla que integri i coordini enquestes als estudiants sobre la satisfacció de la docència rebuda; dades sobre l'assistència i la valoració (satisfacció) de les accions d'orientació adreçades als estudiants de nou accés; satisfacció amb el PAT; satisfacció per la tutorització del TFG; satisfacció amb les pràctiques externes; satisfacció dels graduats, passats uns anys, respecte dels estudis cursats.

Punt feble

La recollida i el processament d'informació sobre el grau de satisfacció dels diferents col·lectius, especialment els estudiants, és insuficient.

Identificació de les causes

- Actualment els sistemes de recollida d'informació sobre la satisfacció dels diferents col·lectius, especialment els estudiants, sobre els serveis que reben són febles.
- Fins al segon semestre del curs 2014-2015 no s'ha resolt el deficient mecanisme existent per obtenir l'opinió dels alumnes sobre la satisfacció de la docència rebuda (dimensió assignatura i dimensió professorat).
- Hi ha hagut un increment important de les accions d'orientació.

Objectius per assolir

Disposar d'informació fiable sobre el grau de satisfacció dels estudiants amb la docència i altres serveis rebuts, fins i tot un cop acabats els estudis i passat un temps.

Prioritat

Alta

Responsable

SAIQU-Dret

Terminis

Segon semestre curs 2014-15

Indicadors de seguiment

Document/mapa d'enquestes

4.2.5 Àmbit: Gestió acadèmica del centre**PM 18 (tots els graus i màsters)****Accions/tasques**

Utilitzar el programari Untis per millorar i optimitzar la gestió dels horaris i les aules de tots els ensenyaments del centre.

Punt feble

Hi ha dificultats importants per coordinar els horaris i les aules de totes les titulacions oficials i pròpies en un espai limitat.

Identificació de les causes

- Hi ha titulacions, alumnat i grups en expansió.
- La gestió dels horaris i les aules es continua fent manualment, com fa molts anys.

Objectius per assolir

Fer més eficient la gestió acadèmica del centre amb aplicacions informàtiques noves.

Prioritat

Mitjana – Alta – Molt alta

Responsable

Vicedegà d'Ordenació Acadèmica; caps d'estudis; Escola de Postgrau; Administració de Centre; SED

Terminis

Primer semestre curs 2015-16

Indicadors de seguiment

Planificació horària i aulària a través del programari Untis

PM 19 (tots els graus i màsters)**Accions/tasques**

Ajustar a les necessitats del centre el sistema informàtic de recepció i resolució de queixes i suggeriments.

Punt feble

L'aplicació, malgrat les virtuts que té, continua sense resoldre del tot la gestió de queixes i suggeriments.

Identificació de les causes

La major part dels estudiants recorre a altres vies per expressar queixes i suggeriments.

Objectius per assolir

Atendre millor les queixes i els suggeriments i fer més eficient la gestió acadèmica del centre amb aplicacions informàtiques noves.

Prioritat

Alta

Responsable

Secretaria de la Facultat; Administració de Centre; SED

Terminis

Segon semestre curs 2014-15

Indicadors de seguiment

Nombre de queixes reconduïdes cap a dins del sistema

PM 20 (tots els graus i màsters)**Accions/tasques**

Disposar d'una aula d'informàtica mòbil (maletí amb tauletes, recarregable) per facilitar la participació en les enquestes en línia des de classe.

Punt feble

No tots els estudiants disposen d'ordinador portàtil o tauleta.

Identificació de les causes

La major part dels estudiants recorre a altres vies per expressar queixes i suggeriments.

Objectius per assolir

Aconseguir que els estudiants puguin contestar les enquestes de satisfacció des de la mateixa aula.

Prioritat

Molt alta

Responsable

Administració de Centre

Terminis

Segon semestre 2014-2015

Indicadors de seguiment

Nombre de nous dispositius mòbils (aprox. 20)

PM 21 (tots els graus i màsters)**Accions/tasques**

Implantar en tots els ensenyaments de la Facultat (propis i oficials) la signatura digital de les actes a tots els nivells.

Punt feble

L'actual model de gestió d'actes en paper provoca molts retards en la signatura d'actes i l'expedició de certificats i títols.

Identificació de les causes

Només que un professor no signi l'acta, es bloqueja l'acta de l'assignatura.

Objectius per assolir

Fer més eficient la gestió acadèmica del centre amb noves tecnologies.

Prioritat

Molt alta

Responsable

Administració de Centre

Terminis

Segon semestre 2014-2015

Indicadors de seguiment

Nombre de signatures digitals utilitzades en les actes

PM 22 (tots els graus i màsters)**Accions/tasques**

Ajustar i millorar el sistema i el protocol d'atenció telefònica i de gestió del correu institucional en els moments àlgids de feina.

Punt feble

L'atenció telefònica i per correu electrònic a l'alumnat no és prou satisfactòria.

Identificació de les causes

La Secretaria no disposa de prou personal per atendre els estudiants per telèfon i correu electrònic en períodes de màxima feina.

Objectius per assolir

Millorar l'atenció als estudiants i fer més eficient la gestió acadèmica del centre.

Prioritat

Molt alta

Responsable

Administració de Centre; SED

Terminis

Segon semestre 2014-2015

Indicadors de seguiment

Satisfacció de l'atenció telefònica dels usuaris

PM 23 (graus de Dret, Relacions Laborals i Criminologia)**Accions/tasques**

Informatitzar el procediment de petició i autorització de canvis oficials de grup en els graus de Dret, Relacions Laborals i Criminologia.

Punt feble

La gestió dels canvis de grup és manual i consumeix molt temps de caps d'estudis i SED en moments de màxima feina.

Identificació de les causes

Per raons econòmiques, no s'ha encomanat un programari específic.

Objectius per assolir

Fer més eficient la gestió acadèmica del centre amb noves tecnologies.

Prioritat

Molt alta

Responsable

Administració de Centre; SED; caps d'estudis

Terminis

Primer semestre curs 2015-16

Indicadors de seguiment

Software específic per al canvi de grup

4.2.6 Àmbit: Participació estudiantil**PM 24 (tots els màsters)****Accions/tasques**

Incorporar una representació dels estudiants a les comissions de coordinació de màster.

Punt feble

Hi ha dificultats per detectar problemes o disfuncions en els serveis i en la docència a una escala més petita que la representació a Junta o Consell d'Estudis.

Identificació de les causes

- La representació estudiantil a la Junta de Facultat no és prou bona per detectar segons quins tipus de problemes.
- Hi ha poca mobilització dels estudiants en les eleccions a Junta i Consell d'Estudis.

Objectius per assolir

Incrementar i millorar les vies de comunicació amb els estudiants per millorar la qualitat de la docència i dels serveis.

Prioritat

Mitjana - Alta

Responsable

Escola de Postgrau; coordinadors de màster

Terminis

Primer semestre 2015-16

Indicadors de seguiment

Convocatòries dels estudiants a les comissions de coordinació de màsters

4.2.7 Àmbit: Informació pública**PM 25 (transversal al centre)****Accions/tasques**

Introduir-se en les xarxes socials.

Punt feble

La penetració en les xarxes socials és molt baixa.

Identificació de les causes

Manca tradició acadèmica en aquest àmbit i de personal tècnic amb perfil dinamitzador d'entorns virtuals.

Objectius per assolir

Ampliar i millorar la informació pública en obert adreçada als estudiants en particular i a la societat en general.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Vicedeganat de Relacions Institucionals

Terminis

Primer semestre del curs 2015-16

Indicadors de seguiment

Nivell de presència en les xarxes socials

PM 26 (transversal: graus i màsters)**Accions/tasques**

Completar la publicació de webs personals amb el perfil acadèmic i professional del PDI mitjançant l'aplicació pilot disponible per al professorat de Dret vinculada a l'aplicació curricula GREC.

Punt feble

Actualment s'ha assolit el 50 % de pàgines web personals fetes.

Identificació de les causes

- Alguns professors es resisteixen a facilitar les dades per al seu web personal.
- Saturació del professorat d'omplir aplicatius informàtics, que s'han incrementat exponencialment en els últims anys.

Objectius per assolir

Ampliar i millorar la informació pública en obert adreçada als estudiants en particular i a la societat en general.

Prioritat

Alta

Responsable

Vicedeganat de Relacions Institucionals

Terminis

Segon semestre 2015-2016

Indicadors de seguiment

Pàgines web personals publicades

PM 27 (transversal al centre)**Accions/tasques**

Prosseguir amb la renovació d'espais web per àmbits (Escola de Postgrau, Secretaria i Afers Generals).

Punt feble

Hi ha àmbits que no es renoven des de fa anys.

Identificació de les causes

- El 2013-2014 es van fer nous els webs de Futurs Estudiants, Doctorat, Oficina de Pràctiques, Relacions Internacionals, PAT, etc.
- El 2014-2015 s'han fet nous webs dels cinc graus i del SAIQU.

Objectius per assolir

Ampliar i millorar la informació pública en obert adreçada als estudiants en particular i a la societat en general.

Prioritat

Alta

Responsable

Vicedeganat de Relacions Institucionals

Terminis

Segon semestre 2014-2015

Indicadors de seguiment

Pàgines web personals publicades

PM 28 (transversal al centre)**Accions/tasques**

Renovar el web del centre en col·laboració amb Entorns Web.

Punt feble

Una part del web del centre és funcionalment obsoleta i hi manca la traducció a l'anglès i al castellà.

Identificació de les causes

Altres intervencions sobre el web han passat per davant de la millora de les versions anglesa i castellana.

Objectius per assolir

Ampliar i millorar la informació pública en obert adreçada als estudiants en particular i a la societat en general, incloent-hi la dimensió internacional.

Prioritat

Alta

Responsable

Vicedeganat de Relacions Institucionals; Entorns Web

Terminis

Primer semestre 2015-2016

Indicadors de seguiment

Renovació del web del centre i traducció (parcial) a l'anglès i al castellà

PM 29 (transversal al centre)

Accions/tasques

Incorporar mesuradors d'impacte dels canals de difusió.

Punt feble

Es desconeixen els mesuradors d'impacte dels canals de difusió de Dret.

Identificació de les causes

Posar en marxa els canals de difusió ha estat prioritari.

Objectius per assolir

Ampliar i millorar la informació pública en obert adreçada als estudiants en particular i a la societat en general.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Vicedeganat de Relacions Institucionals; Entorns Web

Terminis

Segon semestre 2015-2016

Indicadors de seguiment

Incorporació dels mesuradors d'impacte

4.2.8 Àmbit: Pràctiques curriculars i extracurriculars i ocupabilitat

PM 30 (tots els graus)

Accions/tasques

Fer un seguiment dels graduats i fer estudis d'inserció laboral.

Punt feble

Cal completar els estudis de l'AQU sobre inserció laboral.

Identificació de les causes

Malgrat la seva indubtable qualitat, els estudis actuals de l'AQU es basen en poques respostes de graduats.

Objectius per assolir

Obtenir informació sobre l'ocupabilitat dels graduats i introduir millores en els plans d'estudis, si és possible, per al desenvolupament de les competències.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Vicedeganat de Relacions Institucionals; Borsa de Treball

Terminis

Indicadors de seguiment

Publicació dels estudis i les anàlisis al Dipòsit Digital de la UB, al web de MID-Dret i/o en revistes especialitzades

PM 31 (tots els graus)

Accions/tasques

Redactar i aprovar un pla d'ocupabilitat per a totes les titulacions de grau de la Facultat que prevegi el reforçament del Fòrum d'Ocupació i el servei d'orientació professional als estudiants, el disseny d'un campus virtual i d'un dossier d'aprenentatge electrònic d'ocupabilitat, i la creació d'un repositori de materials i eines d'ocupabilitat.

Punt feble

Hi ha molta pressió social per l'ocupació dels graduats.

Identificació de les causes

Hi ha hagut un increment de la demanda d'accions d'ocupabilitat i hi ha poca tradició universitària en aquest sentit.

Objectius per assolir

Millorar l'ocupabilitat dels graduats.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Vicedeganat de Relacions Institucionals; Borsa de Treball

Terminis

Segon semestre 2015-2016

Indicadors de seguiment

Redacció i aprovació del pla

PM 32 (graus de Criminologia, CPA i GAP)**Accions/tasques**

Incrementar el nombre de places de pràctiques curriculars en els graus de Criminologia, Ciències Polítiques i de l'Administració i Gestió i Administració Pública.

Punt feble

Hi ha un desequilibri entre la demanda creixent d'estudiants i d'entitats i les places disponibles.

Identificació de les causes

Un creixement en quantitat planteja un important repte de gestió si es vol incrementar o, almenys, mantenir la qualitat de les pràctiques. Per normativa, la gestió de les pràctiques implica uns procediments que involucren diferents actors de dins i fora de la Universitat, cosa que requereix una organització sòlida.

Objectius per assolir

Aconseguir que més alumnes dels graus puguin fer pràctiques curriculars.

Prioritat

Mitjana

Responsable

Vicedeganat de Relacions Institucionals; Borsa de Treball; cap d'estudis

Terminis

Segon semestre 2015-2016

Indicadors de seguiment

Nombre de noves de places de pràctiques curriculars

5. Evidències

1. Presentació del centre

1. [Academic Ranking of World Universities \(ARWU: rànquing de Xangai\)](#) + [notícia](#)
2. [NTU Rankink \(180 en Ciències Socials\)](#)
3. [Rànquings I-UGR \(1a en Ciència Política\)](#) + [notícia](#)
4. [Taula de les titulacions en extinció](#)
5. [Taula de les titulacions extingides](#)
  - > [Quadre resum de les titulacions de grau i màster a acreditar](#)
6. [Oferta de graus](#)
7. Oferta d'itineraris dobles:
  - > [Dret-ADE](#)
  - > [Dret-CPA](#)
  - > [Dret-GAP](#)
8. [Graduat en Investigació Privada](#)
9. [Doble titulació als EUA](#)
10. [Oferta de màsters universitaris](#)
11. [Normativa de cursos de postgrau i d'extensió universitària \(aprovada pel Consell de Govern en la reunió de 29 de maig de 2013\)](#)
12. [Oferta de títols propis de postgrau \(web\)](#)
13. [Oferta de títols propis de postgrau \(publicació\)](#)
14. [Taula 1-3. Estructura del PDI de la Facultat de Dret segons la categoria i dedicació \(2013-2014\)](#)
15. [Taula 4. Distribució del PAS segons el lloc de treball \(2013-2014\)](#)
16. [Dades sobre els programes de mobilitat del curs 2013-14](#)
17. [Taula 5. Estudiants matriculats en títols oficials a la Facultat de Dret el curs 2013-2014](#)
18. [Taula 6. Estudiants matriculats en títols propis de postgrau el curs 2013-2014](#)
19. [Taula 7-8-9-10. Evolució històrica dels estudiants matriculats en les titulacions de la Facultat de Dret \(2008-2015\)](#)
20. [Taula 11. Nombre de graduats/titulats el curs 2013-2014](#)

2. Procés d'elaboració de l'autoinforme

21. [Designació a càrrec del degà dels membres del CAI](#)
22. [Acta de constitució dels CAI](#)
23. [Convocatòries i actes de reunió dels CAI](#)
24. [Acta del CAI sobre l'aprovació de l'autoinforme d'acreditació](#)
25. Acta de la Junta sobre l'aprovació de l'autoinforme d'acreditació <<pendent>>

3. Valoració de l'assoliment dels estàndards

Estàndard 1. Qualitat del programa formatiu

Memòria de verificació i informes de verificació de les titulacions

26. Accés a la informació pública de les memòries i les resolucions de verificació de les titulacions de la Facultat de Dret. [Grau](#) i [màster](#).

Perfil d'ingrés dels estudiants

27. [Taula 12. Evolució de les matriculacions de nou accés als graus \(2009-2014\)](#) (p. 17)
28. [Projecte REDICE/14-1485 concedit](#)

29. [Taula 13. Demanda en primera opció dels graus de la Facultat \(2009-2013\) \(p. 17\)](#)
30. [Taula 14. Evolució de la via d'accés dels estudiants de grau \(2009-2013\)](#)
31. [Accés a l'estudi sobre el perfil d'accés dels estudiants de grau](#)
32. [Accés a l'estudi sobre el perfil d'accés dels estudiants del grau de Dret](#)
33. [Taula 15. Dades sobre el perfil dels estudiants de nou accés als graus](#)
34. [Taula 16. Evolució del nombre de matriculacions de nou accés als màsters oficials \(p. 19\)](#)
35. [Taula 17. Dades del perfil dels estudiants de nou accés als màsters](#)
36. [Taula 18. Titulacions d'accés als màsters del curs 2013-2014](#)
37. [PEQ 030 Definició del perfil d'ingrés, admissió i matriculació dels estudiants de grau](#)
38. [PEQ 040 Definició del perfil d'ingrés, admissió, selecció i matriculació dels estudiants de màster](#)
39. [Accés al web del SAIQU/SGIC](#)

Mecanismes de coordinació docent

40. [Estatut de la UB](#)
41. [Reglament de la Facultat](#)
42. [Web del Consell d'Estudis](#)
43. **Actes i/o convocatòries del Consell d'Estudis**
  - > [Actes i convocatòries del grau de Dret](#)
  - > [Actes i convocatòries del grau de Relacions Laborals](#)
  - > [Actes i convocatòries del grau de Criminologia](#)
  - > [Actes i convocatòries del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració](#)
  - > [Actes i convocatòries del grau de Gestió i Administració Pública](#)
44. [GED](#)
46. [Convocatòries de coordinació de graus \(CE+SED+VOA\)](#)
47. [Convocatòries de coordinació d'ensenyaments de màster](#)
48. [Reglament del Consell de Direcció de l'Escola de Postgrau](#)
49. [Convocatòries de la CAC](#)
50. [Actes de la CAC](#)
51. [Campus Virtual de la CAC](#)
52. [Actes de la Junta](#)
53. [Campus Virtual de la Junta de Facultat](#)
54. [Convocatòries de les conferències de directors i directores de departaments adscrits](#)
55. [Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures i de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges \(aprovada pel Consell de Govern en data 8 de maig de 2012\)](#)
56. [Estatut de la UB sobre departaments](#)
57. [Protocol acadèmic i docent, curs 2009-2010 \(explicació del procés i de la comissió\)](#)
58. [Comissió de Protocol Acadèmic i Docent](#)
59. [Històric: Protocol acadèmic i docent](#)
60. [Accés a l'ADE com a PDI](#)
61. [Accés a l'ADE del grau de Dret com a estudiant](#)
62. [Article sobre les ADE a la Facultat de Dret \(vid p. 10\)](#)
63. [Pla d'acció tutorial \(2013-2017\) de la Facultat de Dret \(tutor/coordinador docent\) \(vid p. 7\)](#)
64. [Professors tutors/coordinadors docents \(grau de Dret, 2014-2015\)](#)
65. [Protocol acadèmic i docent dels graus de la Facultat de Dret \(coordinació docent\) \(vid p. 8\)](#)
66. [Accés al document *Contingut de la coordinació docent grup pilot M4, acord CAC 20-5-2014*](#)
67. [Accés al Pla docent conjunt del grup coordinat M4](#)
68. [Campus Virtual del professorat del grup coordinat](#)

Aplicació de normatives

69. [Protocol acadèmic i docent per als graus de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona \(Junta de Facultat de 26 de març de 2009; actualitzat per la CAC de 12 de juny de 2014\)](#)

70. [Normativa de permanència de la Universitat de Barcelona per a estudiants que cursen graus i màsters universitaris \(Consell de Govern de 8 de maig de 2012; Consell Social de 26 de juliol de 2012\)](#)
71. [Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures i de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges \(aprovada pel Consell de Govern en data 8 de maig de 2012\)](#)
72. [Normes generals reguladores dels treballs de fi de grau de la Universitat de Barcelona \(Consell de Govern de la UB de 7 de juny de 2011\)](#)
73. [Normativa sobre el treball de fi de grau als ensenyaments de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona \(text refós aprovat per la CAC de 20 de maig de 2014\)](#)
74. [Normes generals reguladores dels treballs de fi de màster universitari de la Universitat de Barcelona \(aprovades per la Comissió Acadèmica del Consell de Govern de 8 de juny de 2011 i pel Consell de Govern de 19 de juliol de 2011\)](#)
75. [Normativa reguladora dels treballs de fi de màster de la Facultat de Dret \(aprovada per la CACG de 5 d'abril de 2013; modificats els articles 9 i 10 per la CAC de 21 de juliol de 2014\)](#)

Estàndard 2. Pertinència de la informació pública

Webs de les titulacions

76. [Facultat de Dret](#)
77. [Grau de Dret](#)
78. [Grau de Relacions Laborals](#)
79. [Grau de Criminologia](#)
80. [Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració](#)
81. [Grau de Gestió i Administració Pública](#)
82. [Màster d'Advocacia](#)
83. [Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)
84. [Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)
85. [Màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)
86. [Màster de Gestió Pública Avançada](#)

Informes de seguiment

87. [Informes de seguiment de les titulacions](#)

Documentació lligada als processos del SGIQ sobre informació pública

88. [PEQ 140 Informació pública](#)

Altres evidències

89. [Cartelleres](#)
90. [Publitrameses electròniques a col·lectius concrets](#)

Estàndard 3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat de la titulació

Documentació del SGIC: procés de disseny, aprovació, seguiment i acreditació de les titulacions

91. [Web de gestió de la qualitat de la Facultat de Dret](#)
92. [PEQ 020 Gestió dels programes formatius en el marc de la verificació, seguiment, modificació i acreditació \(VSMA\)](#)
> [PEQ 020 Esquema](#)
93. [Accés al web d'estudis i anàlisis](#)

Informes de seguiment

94. [Informes de seguiment de les titulacions](#)
95. [Accés al web de dades i indicadors de les titulacions](#)

Instruments per conèixer la satisfacció dels grups d'interès

96. [PEQ 100 La gestió de les queixes, les reclamacions i els suggeriments](#)
97. [PEQ 130 Resultats acadèmics](#)
98. [Accés al web de satisfacció](#)

Documentació del SGIC: procés de revisió del SGIC

99. [PEQ 011 Revisió del Sistema d'Assegurament Intern de la Qualitat Evidències revisió del SGIQ](#)

Altres evidències

100. [La Política i els objectius per a l'assegurament de la qualitat de la Facultat de Dret,](#)
101. [Gestió de Processos \(PEQ\)](#)
102. [Pla de millora de la qualitat docent a la Facultat de Dret \(2005-2010\)](#)
103. [Accions de millora de la qualitat docent a la Facultat de Dret per al curs 2006-2007](#)
104. [Protocol acadèmic i docent dels grups adaptats a l'EEES](#)
105. [Protocol acadèmic i docent dels grups semipresencials](#)
106. [Creació del servei MID-Dret](#)
107. [Informe La política acadèmica i docent de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona \(2010-2012\)](#)
108. [Protocol acadèmic i docent dels graus de la Facultat de Dret](#)
109. [Estudis, anàlisis i memòries](#)

Estàndard 4. Adequació del professorat al programa formatiu

Percentatge de doctors, acreditats i per categories de permanents i laborals

110. [Taula 19. Evolució del professorat a la Facultat de Dret \(departaments adscrits\) entre el 2006 i el 2014 \(p. 35\)](#)
111. [Taula 21 \(E.4.2\). Dades globals del professorat del grau de Dret. Curs 2012-2013 \(p. 21\)](#)
112. [Taula 23 \(E.4.2\). Dades globals del professorat del grau de Relacions Laborals. Curs 2012-2013 \(p. 38\)](#)
113. [Taula 25 \(E.4.2\). Dades globals del professorat del grau de Criminologia. Curs 2012-2013 \(p. 39\)](#)
114. [Taula 27 \(E.4.2\). Dades globals del professorat del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració. Curs 2012-2013 \(p. 39\)](#)
115. [Taula 29 \(E.4.2\). Dades globals del professorat del grau de Gestió i Administració Pública. Curs 2012-2013 \(p. 40\)](#)
116. [Taula 31 \(E.4.2\). Dades globals del professorat del màster d'Advocacia. Curs 2012-2013 \(p. 41\)](#)
117. [Taula 33 \(E.4.2\). Dades globals del professorat del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. Curs 2012-2013 \(p. 42\)](#)
118. [Taula 36 \(E.4.2\). Dades globals del professorat del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2012-2013 \(p. 42\)](#)
119. [Taula 39 \(E.4.2\). Dades globals del professorat del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis. Curs 2012-2013 \(p. 43\)](#)
120. [Taula 42 \(E.4.2\). Dades globals del professorat del màster de Gestió Pública Avançada. Curs 2012-2013 \(p. 43\)](#)

Experiència docent (quinquennis); experiència en recerca (sexennis); experiència professional i experiència en recerca del professorat dels màsters

121. [Taula 20 \(E.4.1\). Dades individuals del professorat del grau de Dret. Curs 2012-2013](#)
122. [Taula 22 \(E.4.1\). Dades individuals del professorat del grau de Relacions Laborals. Curs 2012-2013](#)
123. [Taula 24 \(E.4.1\). Dades individuals del professorat del grau de Criminologia. Curs 2012-2013](#)
124. [Taula 26 \(E.4.1\). Dades individuals del professorat del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració. Curs 2012-2013](#)

125. [Taula 28 \(E.4.1\). Dades individuals del professorat del grau de Gestió i Administració Pública. Curs 2012-2013](#)
126. [Taula 30 \(E.4.1\). Dades individuals del professorat del màster d'Advocacia. Curs 2012-2013](#)
127. [Taula 32 \(E.4.1\). Dades individuals del professorat del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. Curs 2012-2013](#)
128. [Taula 35 \(E.4.1\). Dades individuals del professorat del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2012-2013](#)
129. [Taula 38 \(E.4.1\). Dades individuals del professorat del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis. Curs 2012-2013](#)
130. [Taula 41 \(E.4.1\). Dades individuals del professorat del màster de Gestió Pública Avançada. Curs 2012-2013](#)
131. [Taules 34, 37, 40 i 43. Grups de recerca i projectes d'investigació del professorat del màster](#)
132. [Informació pública del perfil acadèmic i professional del professorat dels graus](#)
  - > [Professorat del Grau de Dret](#)
  - > [Professorat del Grau de Relacions Laborals](#)
  - > [Professorat del Grau de Criminologia](#)
  - > [Professorat del Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració](#)
  - > [Professorat del Grau de Gestió i Administració Pública](#)
133. [Informació pública del perfil acadèmic i professional del professorat dels màsters](#)
  - > [Professorat del màster d'Advocacia](#)
  - > [Professorat del màster d'Anàlisi política i assessoria institucional](#)
  - > [Professorat del màster de direcció estratègica de seguretat i policia](#)
  - > [Professorat del màster de Dret de l'empresa i els negocis](#)
  - > [Professorat del màster de Gestió pública avançada](#)
134. [Informació pública del perfil acadèmic i professional del professorat de la Facultat de Dret](#)

Indicadors de satisfacció dels estudiants

135. [Satisfacció: informes agregats de les titulacions de grau \(curs 2013/14\)](#)
136. [Històric dels informes agregats dels resultats de satisfacció dels graus](#)
137. [Satisfacció: informes agregats de les titulacions de màster \(curs 2013/14\)](#)
138. [Històric dels informes agregats dels resultats de satisfacció dels màsters](#)

Suport al professorat

139. [Pla de formació del professorat o altres documents vinculats amb el suport que rep el professorat - Document de suport a la docència i formació del professorat](#)
140. [Reunió extraordinària de l'equip de govern 25 gener i l'1 febrer de 2011](#)
141. [Oferta de cursos de formació per al professorat de la UB a càrrec de l'ICE](#)
142. [Publicitat de la Facultat de Dret dels cursos de formació per al professorat de la UB a càrrec de l'ICE \(vegeu la secció *Cursos* en cada butlletí\)](#)
143. [Professorat de la Facultat de Dret inscrit a cursos de formació de l'ICE \(2013-2014\)](#)
144. [Professorat de la Facultat de Dret inscrit a cursos de formació de l'ICE \(2009-2014\)](#)
145. [Històric d'activitats formatives acreditades per l'ICE](#)
146. [Cartells de jornades i seminaris de treball](#)
147. [Conclusions de jornades i seminaris](#)
148. [Conclusions del Seminari docent de la Facultat de Dret: ¿Com elevar el nivell acadèmic dels nostres ensenyaments? Mesures concretes \(11 d'abril de 2013\)](#)
149. [Difusió de les conclusions de la jornada sobre el TFG a través del butlletí \(publicació al butlletí de la Facultat el 15-4-2013\)](#)
150. [Sessions de treball de l'assignatura Tècniques de Treball i Comunicació](#)
151. [Màster de Docència per a Professorat Universitari](#)
152. [Convocatòria del Vicerektorat sobre places per a un màster per a professorat novell](#)
153. [Memòria del curs \(apartat grups d'innovació docent: activitats GID-Dikasteia, p. 53\)](#)
154. [Web del servei MID-Dret](#)
155. [Memòria del curs \(apartat 2. Docència, 2.2. Millora de la Qualitat Docent\)](#)

- 156. [Personal becari de suport a la docència](#)
- 157. [Beques de col·laboració amb els departaments de la Facultat de Dret](#)
- 158. [Beques AGAUR de suport a la docència](#)
- 159. [Enquesta de satisfacció amb la informació rebuda el 2014-2015 \(vegeu l'apartat 18 dels resultats\)](#)
- 160. [Oferta de TFG del grau de Dret. Curs 2014-2015](#)

Estàndard 5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

Pla d'acció tutorial

- 161. PAT de la Facultat de Dret
  - > [Estructura i tutors](#)
  - > [Document sencer](#)
- 162. [Històric del PAT de la Facultat + publicació](#)
- 163. [Informes del PAT de la Facultat de Dret \(per graus i línies d'acció tutorial\)](#)

Activitats d'orientació

- 164. [Difusió de la Jornada de Portes Obertes \(butlletí\)](#)
- 165. [Difusió de la Jornada de Portes Obertes \(cartell\)](#)
- 166. [Qüestionari de satisfacció amb la Jornada de Portes Obertes. Abril de 2014](#)
- 167. [Portal de Futurs Estudiants](#)
- 168. [Difusió de les sessions informatives de matriculació](#)
- 169. [Accés al web d'informació sobre les sessions](#)
- 170. [Díptic de tutoria prèvia a la matriculació](#)
- 171. [Instruccions als tutors de la tutoria prèvia](#)
- 172. Difusió de l'acte de benvinguda als estudiants de primer. Curs 2013-2014
  - > [Butlletí de la Facultat](#)
  - > [Web de la Facultat](#)
- 173. Difusió de l'acte de benvinguda als estudiants de primer. Curs 2014-2015
  - > [Butlletí de la Facultat](#)
  - > [Cartell de difusió](#)
- 174. Difusió de l'acte oficial d'inauguració del grau de Dret. Curs 2013-2014
  - > [Butlletí de la Facultat](#)
  - > [Web de la Facultat](#)
- 175. Difusió de l'acte oficial d'inauguració del grau de Dret. Curs 2014-2015
  - > [Butlletí de la Facultat](#)
  - > [Web de la Facultat](#)
- 176. [Difusió de l'acte oficial d'inauguració de Criminologia. Curs 2014-2015](#)
- 177. Difusió de l'acte d'inauguració del curs acadèmic dels estudis de Criminologia i Seguretat. Curs 2014-2015
  - > [Butlletí de la Facultat](#)
  - > [Cartell de difusió](#)
- 178. [Accés a la Guia dels ensenyaments de grau](#)
- 179. [Llibret de l'oferta formativa de grau de la Facultat de Dret per al Saló de l'Ensenyament.](#)
- 180. [Oferta d'ensenyaments de postgrau](#)
- 181. Difusió de les sessions informatives dels màsters
  - > [Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2013-2014](#)
  - > [Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2014-2015](#)
  - > [Màster d'Advocacia. Curs 2014-2015](#)
- 182. [Programa d'ocupabilitat](#)
- 183. Difusió del Fòrum d'Ocupació i Postgraus. Curs 2013-2014
  - > [Butlletí](#)
  - > [Informació i programa](#)

184. [Difusió del Fòrum d'Ocupació i Postgraus. Curs 2014-2015](#)
185. [Programa del Fòrum](#)
186. [Entitats participants al Fòrum](#)
187. [Campus Virtual dels tallers d'ocupabilitat](#)
188. [Sessió informativa sobre pràctiques \(2014-2015\)](#)
189. [Servei de pràctiques i ocupabilitat](#)
190. [SAE](#)
191. [Servei MID-Dret \(web\) + \(Memòria, p. 37-38\)](#)
192. [Difusió de les sessions informatives sobre els programes de mobilitat](#)

Satisfacció amb les activitats d'orientació

193. [Resultats de l'enquesta als participants a la Jornada de Portes Obertes](#)
194. [Enquesta de satisfacció sobre la informació rebuda entre l'alumnat de primer curs](#)
195. [Resultats de l'enquesta de satisfacció sobre la informació rebuda entre l'alumnat de primer curs \(2012-2013\)](#)
196. [Resultats de l'enquesta de satisfacció sobre la informació rebuda entre l'alumnat de primer curs \(2014-2015\)](#)

Documentació del SGIC sobre el suport i l'orientació a l'estudiant

197. [PEQ 050](#)

Sobre els recursos materials

198. [Equipaments de la biblioteca](#)
199. [Indicadors sobre usos dels serveis bibliotecaris](#)
200. [Altres unitats i serveis - Altres espais](#)
201. [Accés al document *Administració de centre sobre equipaments de les aules*](#)
202. [Resultats de l'enquesta als estudiants sobre els serveis, instal·lacions, activitats i instal·lacions de la UB. Resultats per centres](#)

Estàndard 6. Qualitat dels resultats dels programes formatius

Informació sobre els resultats d'aprenentatge, les activitats de formació i els sistemes d'avaluació

Resultats d'aprenentatge

203. [Taula 44 \(E.6.1\). Competències de les assignatures seleccionades del grau de Dret](#)
204. [Taula 51 \(E.6.1\). Competències de les assignatures seleccionades del grau de Relacions Laborals](#)
205. [Taula 58 \(E.6.1\). Competències de les assignatures seleccionades del grau de Criminologia](#)
206. [Taula 65 \(E.6.1\). Competències de les assignatures seleccionades del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració](#)
207. [Taula 72 \(E.6.1\). Competències de les assignatures seleccionades del grau de Gestió i Administració Pública](#)
208. [Taula 80 \(E.6.1\). Competències de les assignatures seleccionades del màster d'Advocacia](#)
209. [Taula 88 \(E.6.1\). Competències de les assignatures seleccionades del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)
210. [Taula 95 \(E.6.1\). Competències de les assignatures seleccionades del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)
211. [Taula 102 \(E.6.1\). Competències de les assignatures seleccionades del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)
212. [Taula 109 \(E.6.1\). Competències de les assignatures seleccionades del màster de Gestió Pública Avançada](#)

Activitats formatives de les assignatures seleccionades

- 213. [Taula 45 \(E.6.1\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del grau de Dret](#)
- 214. [Taula 52 \(E.6.1\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del grau de Relacions Laborals](#)
- 215. [Taula 59 \(E.6.1\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del grau de Criminologia](#)
- 216. [Taula 66 \(E.6.1\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració](#)
- 217. [Taula 73 \(E.6.1\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del grau de Gestió i Administració Pública](#)
- 218. [Taula 81 \(E.6.1\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del màster d'Advocacia](#)
- 219. [Taula 89 \(E.6.1\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)
- 220. [Taula 96 \(E.6.1\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)
- 221. [Taula 103 \(E.6.1\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)
- 222. [Taula 110 \(E.6.1\). Activitats formatives de les assignatures seleccionades del màster de Gestió Pública Avançada](#)

Sistemes d'avaluació de les assignatures seleccionades

- 223. [Taula 46 \(E.6.2\). Sistemes d'avaluació de les assignatures seleccionades del grau de Dret](#)
- 224. [Taula 53 \(E.6.2\). Sistemes d'avaluació de les assignatures seleccionades del grau de Relacions Laborals](#)
- 225. [Taula 60 \(E.6.2\). Sistemes d'avaluació de les assignatures seleccionades del grau de Criminologia](#)
- 226. [Taula 67 \(E.6.2\). Sistemes d'avaluació de les assignatures seleccionades del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració](#)
- 227. [Taula 74 \(E.6.2\). Sistemes d'avaluació de les assignatures seleccionades del grau de Gestió i Administració Pública](#)
- 228. [Taula 82 \(E.6.2\). Sistemes d'avaluació de les assignatures seleccionades del màster d'Advocacia](#)
- 229. [Taula 90 \(E.6.2\). Sistemes d'avaluació de les assignatures seleccionades del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional](#)
- 230. [Taula 97 \(E.6.2\). Sistemes d'avaluació de les assignatures seleccionades del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia](#)
- 231. [Taula 104 \(E.6.2\). Sistemes d'avaluació de les assignatures seleccionades del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis](#)
- 232. [Taula 111 \(E.6.2\). Sistemes d'avaluació de les assignatures seleccionades del màster de Gestió Pública Avançada](#)

Qualificacions de totes les assignatures

- 233. [Taules 47-48 \(E.6.2\). Qualificacions de totes les assignatures del grau de Dret. Curs 2013-2014. Resum de les qualificacions dels TFG del grau de Dret](#)
- 234. [Taules 54-55 \(E.6.2\). Qualificacions de totes les assignatures del grau de Relacions Laborals. Resum de les qualificacions dels TFG del grau de Relacions Laborals. Curs 2013-2014](#)
- 235. [Taules 61-62 \(E.6.2\). Qualificacions de totes les assignatures del grau de Criminologia. Resum de les qualificacions dels TFG del Criminologia. Curs 2013-2014](#)
- 236. [Taules 68-69 \(E.6.2\). Qualificacions de totes les assignatures del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració. Resum de les qualificacions dels TFG de Ciències Polítiques i de l'Administració. Curs 2013-2014](#)
- 237. [Taules 75-76 \(E.6.2\). Qualificacions de totes les assignatures del grau de Gestió i Administració Pública. Resum de les qualificacions dels TFG de Gestió i Administració Pública. Curs 2013-2014](#)

238. [Taules 83-84 \(E.6.2\)](#). Qualificacions de totes les assignatures del màster d'Advocacia. Resum de les qualificacions dels TFM del màster d'Advocacia. Curs 2013-2014
239. [Taules 91-92 \(E.6.2\)](#). Qualificacions de totes les assignatures del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. Resum de les qualificacions dels TFM del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. Curs 2013-2014
240. [Taules 98-99 \(E.6.2\)](#). Qualificacions de totes les assignatures del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Resum de les qualificacions dels TFM del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2013-2014
241. [Taules 105-106 \(E.6.2\)](#). Qualificacions de totes les assignatures del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis. Resum de les qualificacions dels TFM del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis. Curs 2013-2014
242. [Taules 112-113 \(E.6.2\)](#). Qualificacions de totes les assignatures del màster de Gestió Pública Avançada. Resum de les qualificacions dels TFM del màster de Gestió Pública Avançada. Curs 2013-2014

Llistes de TFG i TFM

243. [Taula 49 \(E.6.2\)](#). Llista dels TFG del grau de Dret. Curs 2013-2014
244. [Taula 56 \(E.6.2\)](#). Llista dels TFG del grau de Relacions Laborals. Curs 2013-2014
245. [Taula 63 \(E.6.2\)](#). Llista dels TFG del grau de Criminologia. Curs 2013-2014
246. [Taula 70 \(E.6.2\)](#). Llista dels TFG del grau de Ciències Polítiques i de l'Administració. Curs 2013-2014
247. [Taula 77 \(E.6.2\)](#). Llista dels TFG del grau de Gestió i Administració Pública. Curs 2013-2014
248. [Taula 85 \(E.6.2\)](#). Llista dels TFM del màster d'Advocacia. Curs 2013-2014
249. [Taula 93 \(E.6.2\)](#). Llista dels TFM del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional. Curs 2013-2014
250. [Taula 100 \(E.6.2\)](#). Llista dels TFM del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia. Curs 2013-2014
251. [Taula 107 \(E.6.2\)](#). Llista dels TFM del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis. Curs 2013-2014
252. [Taula 114 \(E.6.2\)](#). Llista dels TFM del màster de Gestió Pública Avançada. Curs 2013-2014

Centres de pràctiques

253. [Taula 78 \(E.6.2\)](#). Pràctiques externes cursades al grau de Gestió i Administració Pública. Curs 2013-2014
254. [Taula 86 \(E.6.2\)](#). Pràctiques externes cursades al màster d'Advocacia. Curs 2013-2014
255. [Catàleg i funcionament de les pràctiques externes del Màster d'Advocacia](#)

Mostra de les execucions de les proves avaluatives

256. [Mostres de les execucions de les titulacions de grau](#)
257. [Mostres de les execucions de les titulacions de màsters](#)

Indicadors acadèmics

258. [Taula 50 \(E.6.3\)](#). Indicadors acadèmics del grau de Dret (p. 69)
259. [Taula 57 \(E.6.3\)](#). Indicadors acadèmics del grau de Relacions Laborals (p. 74)
260. [Taula 64 \(E.6.3\)](#). Indicadors acadèmics del grau de Criminologia (p. 77)
261. [Taula 71 \(E.6.3\)](#). Indicadors acadèmics del grau Ciències Polítiques i de l'Administració (p. 80)
262. [Taula 79 \(E.6.3\)](#). Indicadors acadèmics del grau de Gestió i Administració Pública (p. 84)
263. [Taula 87 \(E.6.3\)](#). Indicadors acadèmics del màster d'Advocacia (p. 87)
264. [Taula 94 \(E.6.3\)](#). Indicadors acadèmics del màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional (p. 90)
265. [Taula 101 \(E.6.3\)](#). Indicadors acadèmics del màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia (p. 93)
266. [Taula 108 \(E.6.3\)](#). Indicadors acadèmics del màster de Dret de l'Empresa i dels Negocis (p. 96)

267. [Taula 115 \(E.6.3\). Indicadors acadèmics del màster de Gestió Pública Avançada \(p. 100\)](#)

Indicadors d'inserció laboral

268. [Taula 116 \(E.6.8.\). Indicadors d'inserció laboral de les titulacions de la Facultat de Dret \(p.102\)](#)
269. [Taulas 117, 118, 119 i 120 \(E.6.8.\) Comparativa sobre els indicadors d'inserció laboral dels graus de la Facultat de Dret de la UB amb altres àrees de coneixement i universitats](#)
270. [Projecte REDICE 14-1146](#)
271. [Quadre amb les dades globals de pràctiques del curs 2013-2014, comparat amb les del curs 2012-2013](#)
272. [Activitats d'ocupabilitat del primer i el segon semestres del curs 2014-2015](#)
273. [Programa adjunt del IX Fòrum d'Ocupació \(2014\)](#)

Altres evidències

274. [Accés al document *La política docent de la Facultat de Dret \(2012-2015\)* \[25 gener, 1 febrer 2011; 8-9 octubre 2014\]](#)
275. [«El programa institucional de mejora de la calidad docente de la Facultad de Derecho de la Universidad de Barcelona \(2004-2012\)» \(CIDUI, 2012\)](#)
276. [«De nuevo sobre las causas del rendimiento académico. La experiencia de la Facultad de Derecho de la UB desde la óptica de la gestión académica» \(CIDUI, 2010\)](#)
277. [Protocol acadèmic i docent per als graus de la Facultat de Dret de la UB](#)
278. [Llibre *Experiencias de docencia semipresencial en el título de Derecho*](#)
279. [Percentatge de peticions d'avaluació única enfront d'avaluació continuada del curs 2013-2014](#)
280. [Exemple d'informe previ del MID-Dret sobre plans docents de grau \(2013-2014\)](#)
281. [Exemple d'informe previ de l'Escola de Postgrau sobre plans docents de màster \(2013-2014\)](#)
282. [Informació sobre el TFG al grau de Dret](#)
283. [Cartells d'activitats acadèmiques complementàries](#)
284. [Proposta de model de rúbriques d'avaluació del TFG per cada grau \(pendent d'aprovació CAC\)](#)
285. [Proposta de model de rúbriques d'avaluació del TFM a ser adaptades per cada màster \(pendent d'aprovació CAC\)](#)
286. **Procediments específics de qualitat de la Facultat de Dret relatius a la programació acadèmicodocent de graus i màsters:**
- > [PEQ_050 Orientació a l'estudiant](#)
  - > [PEQ_060 Desenvolupament de l'ensenyament: metodologia i avaluació dels aprenentatges](#)
  - > [PEQ_061 Programació acadèmicodocent del curs de graus i màsters](#)
  - > [PEQ_062 Protocol d'actuacions relacionades amb la coordinació dels màsters universitaris](#)
  - > [PEQ_064 Treball de fi de grau i treball de fi de màster](#)
  - > [PEQ_130 Anàlisi de resultats](#)
287. [Protocol acadèmic i docent per als graus de la Facultat de Dret de la UB](#)
288. [Versió resumida del Protocol acadèmic i docent](#)
289. [Normativa reguladora dels plans docents de les assignatures i de l'avaluació i la qualificació dels aprenentatges](#)
290. [Normes reguladores del treball de fi de grau a la Universitat de Barcelona](#)
291. [Normativa sobre el treball de fi de grau als ensenyaments de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona](#)
292. [Normes generals reguladores dels treballs de fi de màster de la Universitat de Barcelona](#)
293. [Normativa reguladora dels treballs de fi de màster de la Facultat de Dret](#)

Autoinforme d'acreditació:

Grau de Dret
Grau de Relacions Laborals
Grau de Criminologia
Grau de Ciències Polítiques i de l'Administració
Grau de Gestió i Administració Pública
Màster d'Advocacia
Màster d'Anàlisi Política i Assessoria Institucional
Màster de Direcció Estratègica de Seguretat i Policia
Màster de Dret de l'Empresa i els Negocis
i Màster de Gestió Pública Avançada

Universitat de Barcelona
Facultat de Dret

Aprovació CAI:

12 de febrer de 2015

Aprovació Junta de Facultat:

23 de febrer de 2015

Assessorament lingüístic:

Serveis Lingüístics de la UB

Adreça URI:

<http://hdl.handle.net/2445/63165>

Barcelona, febrer de 2015